

Exemplar nekteren
1811

ANIMALCULA INFUSORIA

FLUVIA TILIA ET MARINA,

QUÆ DETEXIT, SYSTEMATICE DESCRIPTIS ET AD VIVUM
DELINEARI CURAVIT

OTHO FRIDERICUS MÜLLER,

REGI DANÆ QUONDAM A CONSILIIS CONFERENTIÆ, PLURIMQUE
ACADEMIARUM ET SOCIETATUM SCIENTIARUM SODALIS,

SISTIT

OPUS HOC POSTHUMUM

QUOD CUM TABULIS ÆNEIS L. IN LUCEM TRADIT'

VIDUA EJUS NOBILISSIMA,

CURA

OTHONIS FABRICII.

PASTORIS ORPHANOTROPHII REGII HAUN. ET SODALIS SOCC. REG. SCIENT. HAUN.

NATURÆQUE CURIOSOR. BEROLIN.

HAUNIÆ,

TYPIS NICOLAI MÖLLERI, AULE REGIÆ TYPOGRAPHI.

1786.

*Nonne vides, quæcunque mora fluidoque liquore
Corpora tabuerint, in parva animalia verti.*

OVID. metam. l. 15. 24.

Sm. b. 045

NATURÆ CURIOSIS
OMNIBUS,
INPRIMIS MICROLOGIS,

Hoc opus, in sua parte facile locupletissimum, acceptum fore, spe non dubia ducta,

perlubenter

submissæque

offert

VIDUA DEFUNCTI AUCTORIS.

L. B.

*S*icut tandem absolutum hoc opus posthumum in lucem prodit, quod, quorsum eventurum, magnæ mihi curæ fuit. Merito veritus, ne TANTI VIRI scriptum non plene ab ipso perfectum vel in ordinem suum redactum, sub manibus meis minus sucederet, tale munus suscipere potius quidem abnegarem (et quam vellem, quod indefessus Auctor ipse supremum manum operi suo imposuisset, nullus dubitans, quin tunc multa addenda, detrahenda vel saltem mutanda essent, totumque correctius evassisset); nibilominus, quoniam voti iterati Auctoris de hujus scripti editione audiens testis fui, ipsem autem ille voti compos non factus est, morte prob dolor interveniente, nec inscius eram, quod e presentibus (quoniam enim exterorum talia ejus dispersum relicta colligendi potis esset?) me inprimis, ut dispositionis suæ gnarum, ad hoc instituendum loco suo eligeret, votis defuncti, in vivis mei fantoris amicique veri, votisque VIDUÆ ejus, DOMINÆ NOBILISSIMÆ & LIBERALISSIMÆ, quæ tale scriptum, licet sibi sumptuosum satis, naturæ scrutatoribus nec potuit nec voluit retinere, quodammodo respondere libens, denum precibus hujus adactus sum, ut operis de infusoriis tam desiderati & quidem, quia MÜLLERI NOSTRI in hac histrio naturalis parte TOTIUS, desiderabilissimi membra inter relicta viri beati manuscripta, partim in libro collectaneorum, partim in schedulis huius affixis vel alibi dispersis,

◎◎◎◎◎

dispersis, obvia colligerem, in ordinem redigerem edendique procurarem. Difficilimum sane, ut patet, mibi negotium est demandatum, æquum enim erat, ut scriptum hoc ultimum beati Auctoris reliquis ejus, si possibile, claritate responderet, neque tamen hoc omnino cum opere posthumo, cui Auctor ipse manum summam non imposuerat, mibi prospere evenire potuit, complures etiam difficultates mibi præbuit scriptura ejus crebro abbreviata & saepe iuclara, quæ invincibilis forsitan essent, si non antea litteris ejus assuetus fuisset. Curatum interim est, ut omnia correcta & pulchra exstent. Quod ad tabulas æneas attinet, non facile accuratiores simulque nitidiores in hac parte Historiæ naturalis hactenus datæ sunt vel dari potuere, dum Frater b. Auctoris, in pictura naturalium & sculptura inclytus, qui microscopium adstantis hæc animalcula omnia ad vivum delineavit, ipse figuræ omnes in ære incidit, quin imo tabulæ non paucæ (sc. Tab. I. IV—VIII. X. XIV. XVII—XXI. XXIII. XXV. XXIX. XXX. XXXV. XXXVIII—XL. XLVII. XLIX) ipsius Auctoris auspiciis incisæ erant. Respectu Textus hoc tantum indicare necessum habeo, quod omnia ipsius Auctoris sint verba & singulæ speciæ animalium sub illo genere, ad quod ab ipso Auctore demandatae erant, occurrant, nec aliquid a me additum nec mutatum sit, quod non in notis suppositis memoravi, hasque notas meas a notis Auctoris litera F. apposita distinxerim. Figuras quarundam specierum inter schedulas invenire mibi non contigit, nec ideo descriptiones illarum obvias omittere debui; de figuris aliis quidem obviis, quibus autem neque nomen speciei delineatae expresse annotatum erat, neque caræcteres nullius speciei dilucide quadrarent, dubius fui, talesque vel non admisi, vel, si adhibitæ sunt, dubium solum meum indicavi signo interrogationis? juxta figuræ citationem. Eundem ordinem in descriptionibus, ac in figuris tabularum, non continuo stricte adhibere potui, quia aliæ tabulæ b. Auctoris auspicio, aliæ meo ductu, incisæ sunt, & quidem ordinem naturalem, qui non semper in tabulis occurrere videbatur, quod

maxime

maxime diat potest de illis, quae Brachionos sibunt, sequi volui. Distinctioni generali Infusiorum in Infusoria stricte sic dicta & Bullaria, in praesatione pag. VII. propositae, quidem attentus fui, sed Auctore ipso distinctionem illam in systemate hoc Infusiorum non exhibente, illam adhibere minus ansus sum; licet enim apparet, ad infusoria stricte sic dicta pertinere animalcula illa, quae organis externis carent, illa vero, quae talibus instruenda sunt, praeципue ad Bullaria referri debere, dubium nihilominus mibi ortum est de vero sensu verborum Auctoris, dum etiam defectum omnem discrimen partium ut notam characteristicam priorum, & ova intestinaque bullata ut propria posteriorum, affert, video autem non pauca illorum (organis externis substitutorum) e. gr. Kolpodas, Vibriones, Gonia, ostendere quatenusque partium internarum discrimen nec non ballata intestina ovaque gerere, quin immo foetibus gravida esse, ut alia taceam, hæsistans igitur hanc distinctionem generalem potius ulteriori disquisitioni aliorum micrographorum subjicere volui. Sic omnibus cautelis exhibitis hoc opus posthumum perfectius tradere non valui, eminique sollicitudine scribendi corrigendique a me praestita non facile aliud correctius daturum esse censui, licet ideo prorsus sine mendis jam traditum esse nullus dixero; offendere enim humanum est. Maxime interim mibi dolet sequentes mendas, quae sub scribendo vel imprimendo irrepererunt, invenisse: 1) Numerum totum Specierum statui 379, quem enim gerit Brachionus ultimus, revera autem 378 tantum dantur species. Ansa mendæ est, quod Species 261ma minus recte numerum acquisivit 262dum & sic omnes sequentes Species falso numero notatae currebant. 2) Pag. 143. lin. 21. legitur protuberanti, legendum est autem bursatae, animalculum enim, quod b. auctor primum V. protuberantem dixerat, postea in V. bursataam mutavit, quod non statim attendi, ut autem mendam hanc quodammodo corrigerem, utroque nomine hanc speciem in denominatione specifica pag. L. donavi. 3) Pag. 285 & 298. in figurarum explicatione desunt verba hæc: aucta magnitudine.

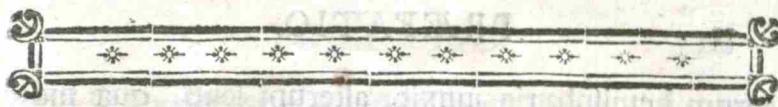
~~~~~

tudine fistunt, quæ tamen subintelligi debent. Plura emendanda, minoris quidem momenti occurrunt Pag. 16. lin. 19. ulta. lege: ultra. Pag. 41. lin. 1. auricula l. auriculas Pag. 79. lin. 10. membranaceum l. membranaceum. Pag. 91. lin. 18. Partione l. Partitione. Pag. 96. lin. 14. elevatur l. elevatur. Pag. 111. lin. 3. alternatim l. alternatum. Pag. 113. lin. ult. rectum l. rectum. Pag. 176. lin. 23. terminatum l. terminatum. Pag. 214. lin. ult. sinuatum l. sinuatum. Pag. 217. lin. 18. eruciatum l. cruciatum. Pag. 230. lin. 21. a latere l. latere. Pag. 242. lin. 27. eentinuo l. continuo. Pag. 261. lin. 1. antice l. antice. Pag. 280. lin. 17. crateriformen l. crateriformem. Pag. 281. lin. 23. hæc l. hoc; Pag. 307 lin. 19. b. c. lege: c. d. Pag. 332. lin. 2. orbum l. orbam, quod Lectori benevolo iudicasse sufficiat.

Scripsi Hanniae,
d. 6. Sept. 1786.

Otho Fabricius.

IN-

PRÆFATIO AUCTORIS.

Si quæ de animalculis *Infusoriis* dici possunt, enarrentur, verbaque & oculorum acies sufficerent, dicendi nullus finis esset. Paucissima magnificentiæ & splendoris Numinis optimi maximi documenta prodere mens humana valet, in plurimis stupeat & obmutescit.

Mundus invisibilium, majoribus occlusus, centum abhinc annis & quod excurrit, adiri coepit; Monstra, forma & vitæ ratione inaudita, alit, miraculisque æque abundat, ac remota Indiarum tellus, minori vero periculo perlustratur, ubique enim antepedes præsto est, nec auri fame visitur. Utrumque multa incolarum strage conquiritur; hæc vero sæpe vitæ aggressorum dispendio constitit, ille mera patientia comparatur. Aciculæ alterum, quæ orbis ter-

hinc annis classi animalium paucas *infusoriorum* species inserere b) primus & solus ausus est, at in nimia affluentia insequentium Nomenclatorum regni animalis nullus iis operam rite impendit.

Ipse LINNEUS, summus animantium collector, qui *Spongiam* lacustrem, dubiæ animalitatis subiectum, adoptari non dubitabat, in mundo invisibili, de quo dissertationem dedit, hospes, cum pluribus ambigit, an *infusoria* sint "corpora viva organis instructa, an vero aliud quidpiam salinum, oleosum &c." Nomineque specifico, infausto satis, gentem innumeris speciebus affluentem in tenebras damnat.

Minime tamen sua laude defraudandi viri in percontatione minimorum insignes, præter jam nominatos JOBLOT, BAKER, TREMBLEY, REAUMUR, ROESSEL, LEDERMÜLLER, BONNET, WRISBERG, PALLAS, MUNCHHAUSEN, SAUSSURE, & nuperi GOEZE, WAGLER, ROFFREDI & TERECHOWSKY, HERMANN verbis æneisque figuris, opinioni quorundam, maxime

b) *History of animals*, London 1752. P. 1—12. t. 1.

me *Gallorum*, in animalitate *infusoriorum* oculo & mente coecutientium, oblucentes. His LEEUWENHOEK c) jam ante centum annos regerit: "dominos illos nondum tantum profecisse, ut res recte observando contemplari valeant." Popularium meorum incredulis primus aspectus entium in quamlibet plagam sponte vagantium omnem diffidentiam sustulit, unaque iusta observatio ratiocinium experientiae ancillari jussit. Addam insuper ex centies repetitis observationibus motum in quamvis directionem spontaneum in individuis pro arbitrio properatum & lentum, in specierum agmine adeo diversum, ut oculus differentia incessus, quæ tamen verbis ægerrime exprimitur, species plures mox distingvat; facultatem sese in quamvis plagam vertendi, ac pro lubitu quiescendi d), ab objectis obviis deflectendi, congressum coabitantium evitandi, a perniciiosis e) re-

b 3

pente

c) *Arcan nat.* p. 90.d) Hi tantum effectus *infusoriis* stricte sic dictis, reliqui vero & omnes enumerati *bullariis* (de quorum ab illis distinctione posthac) competit.

e) Si guttula, in qua festive vagantur, tentillum urinæ immittatur, in oppositum latus, quantum iis est, aufugiunt; quæ acido correptæ fuerint,

PRÆFATIO.

pente se proripiendi; quietem voluntariam, & commotionem organorum interiorum & exteriorum multiplicem; motum cordis & intestinorum, excretionemque sordium in quibusdam manifestam; figuram in pluribus minuto temporis in varias formas mutabilem; præcipitem omnium concursum, simul ac humidum deficere incipit, in eam partem, qua guttulae residuum sentitur; sollicitudinem anxiam præoccupandi hoc vitæ momentaneæ perfugium, motumque organorum, quibus aqua hauritur, in ultimo vapore concitatiorem, in ipso mortis agone langvidum & nullum; quid, quod coitum paucissimorum vix dubium f.). Hæ affectiones animantibus propriæ animalitatem & vitam veram & non controversam animalculis, BUFFONIO & NEEDHAMO aliter frustra disputantibus, vindicant, regnumque *neutrum* & *chaoticum*,

fuerint, alacritate solita quidem obliquantur, ingravescente vero malo, animus diminitur movendique facultas; succedunt convulsiones, ac demum artuum rigor.

f) In monographo de propagatione *Infusiorum* danice in nov. act. Societatis Scientiarum, quæ Haunia est, cohesionem in non paucis veram esse copulam docui, Vol. II, p. 240—276. figurisque illustravi.

ticum, quod transitoria *infusoriorum* observatio effinxit, annihilant.

Ut animalculis his sua dignitas, suusque honos eorum creatori constaret, quodlibet mihi obvium suo generi & speciei adscripti, 146 species nomine *infusoriorum* generali in censum admissas decem abhinc, & quod excurrit, annis in lucem produxi; tanti temporis intervallo frequentibus lucubrationibus notarum quam plurimæ mihi sèpius obvenere, earumque numerum pluribus ignotis, præsertim marinis, auxi, animalculaque hæc diversæ indolis diversi quoque ordinis censeri oportere didici; hinc ea tantum, quorum origo minus constat *Infusoria*, quæ vero ex ovis vel vivis foetibus generantur, a pelluciditate intestinisque in plurimis bullatis *Bullaria* dicem. *Infusoria* sic mihi sunt animalcula armato oculo minima, spermaticis maxime affinia, homogenea, gelatinosa, absque ullo partium discrimine; *Bullaria* vero maximam partem microscopica quidem, aquatica, heterogenea, membranacea partibus internis & externis distingvuntur. Utrorumque vexata diu

ani-

animalitas jam incontroversa est, generatio autem & propagatio istorum nuper declarata est, illorum vero adhuc sub judice lis est. Exempla propagationis *Bullariorum* per ova, foetus vivos, & geminas in hoc opere sparsim exstant, singularem vero per partitionem spontaneam, quam jam suspicatus est eximiens BONNET, veribusque majoris voluminis competere jam dudum docui g), paulo uberioris enarrabo.

Peragitur hæc, dum animalculum medio in duas partes æquales sensim secedit: in quibusdam secundum longitudinem, & tum fissura vel ab utraque extremitate ad medium, quod ante me illustris TREMBLEY in capitulis *Vorticellarum* pedicellatarum observavit, vel a postica ad antican succedit; in aliis transversim, quod quoque vidit clarissimus SAUSSURE & tum fissura utrinque in medium producitur, exacte uti in meis *Naidibus*; in nonnullis utroque modo, at non simul. Species *Paramæcii* longitudinaliter ab utroque, ut ita dicam, propagatur, *Cyclidii* longitudinaliter a postico, *Monadis* transversaliter, *Trichodæ*

g) *Von Würmern*. Haunie 1771. c. figg.

choda Keroneque utraque ratione, *Vorticellæ* qualibet, gemmis nempe, ovis, foetibus, partitione spontanea perpendiculari & transversali, at non omni singulæ.

Propagatio per partitionem *transversalem* in *Kerona Lepore* frequentissime obvia sequentem in modum prosequitur: primum ab altero latere conspicitur incisura vix perceptibilis, dein ab utroque, denique, crescente utrinque incisura, postica pars cum priori in puncto medio unice cohæret, ac pili antici extus & puncta antica mobilia intus, quibus aequamcat ac mater, jam in novo animali conspiciuntur; mater interim, ut solet, circumnatat, motus varios ciens, ut se ab adhærente liberet; denique solvuntur, & tum figura & matris & filiaæ antice aliquantum acuminata, postice obtusissima, fere orbicularis videtur, cum ante partitionem in adulto animalculo ovato-oblonga fuerit, brevi utræque adultam figuram adep-tæ, nova partitione speciem propagant.

Longitudinalis a postico, quæ eidem competit, ita absolvitur: in medio marginis postici oritur parvula fissura, quæ per medium totius corporis incrementum, partibus fissi animalculi gradatim in angulum majorem discedentibus, donec solo apice cohæreant. Inter hæc festivum, corpore licet fissò, vagatur, alienum & ignotum animal mentiens, ac sæpe, ut partitionem properet, bipartiti corporis partes adhuc parallelas summa vi in verticalem vibrat, rursusque in parallelam reducit, tandem partes apice quoque disruptæ in duo animalia perfecta ejusdem longitudinis iisdemque organis, quæ ante partitionem in unico, aderant, instructa, latitudinis vero minoris descendunt h). Ratiocinia physiologica & psychologica, quæ hic propagandi modus suppeditat, ultra propositum deducentia nihil moror, reliquisque suo loco relictis, pauca tantum circa hallucinationes Micrologorum monere libet.

Qui-

- h) Nec tamen, quod minus recte concludit clariss LESKE, p. 80. *über seifster Bobaljcb*, in plerisque parens vita privatur, existentiam enim & vitam, æque ac *Nais*, mater servat, amissaque membra recuperat.

Quilibet observator in hæc Naturæ magisteria minus patienter intentus animalcula in partitione occupata nova & singularia, vel coitu vere juncta, crederet; expertus ipse loquor, si enim, quæ aliquoties vidissem, temere evulgassem, falsas species coitumque plurium animalculorum, uti ante me alii, curiosis obtrudissem. Hujus partitionis ignorantiae fine dubio debentur spectacula coitus & cohæsionum, quotquot prædicare a LEUWENHOEKIO i) ad experientissimum WRISBERG k) *infusiorum* commentatores.

c 2

Auctores

- i) *Arcan. nat.* Vol. 1. p. 22. & p. 255. idem attribuitur animalculis ope multorum pedum natantibus, qui sunt pili, cilia & cornicula nostræ Keroneæ, de cuius partitione nuper dixi. Quæ porro p. 36. Vol. 2. de coitu differit, non animalculum (*Vorticellam*) novissime ab eo descriptum spectant, sed potius *Monadem Lendem*, cuius motus tremulus & cursorius instansque in duas partitio cohæsionem duarum simulat, animalculoque citato convenit. Huc pertinent fig. 4 & 5. tab. 2. fig. a. c. g. o. n. tab. 4. JOBLOT tom. 1. part 2. Porro ejusdem *Gallina cristata* tab. 2. fig. 1. quam postea nunquam reperisse fatetur. Motus circularis, quem ei tribuit, partitioni maxime inserviens, ab omnibus banc multiplicandi rationem molientibus, frequenter repetitur. *Gallinam* partitione *radii textorii*, qui figura 6 ejusdem tabulæ delineatur, prognatam, moxque in duo animalcula matri simillima abiisse judico.
- k) Licet plurima phænomenorum, quæ hic egregius *infusiorum* scrutator vidit, mihi quoque spectare contigerit, ingenue tamen fateor,

Auctores omnes, qui in animalcula inquisiverunt, minora majoribus nutrimento esse, seque, hæc illa devorasse, sæpiissime vidisse, uno quasi ore asleverant; nullus tamen dubito, eos similitudine vesicularum, quibus interanea majorum componuntur, cum *Monadibus* nonnullisque *Cyclidiis*, vitioque subreptionis deceptos esse, dum animalcula, quæ vortice irresistibili 1) in faucem *Vorticellarum* feruntur, ab iisdem deglutiri opinati sint. In omnibus meis observationibus per plures annos institutis, ne minimum animalculum vel moleculam unquam devorari, contra quotquot vortice *Vorticellarum*, vel vibra-

or, me nunquam vidisse talem attractionem & conglutinationem, seu duorum corporum in unum confluxum qualem pag. 50, 68 & 74 describit. Juncta vidi sæpiissime, at observatio periunax successivam partitionem, quam quoque literæ d & e fig. 7. auctoris, nisi explicatio repugnaret, exprimerent, copulam nullam docuit.
1) Plane singulari instinctu versus banc feruntur charybdim & in illam tanquam in abyssum incident, p. 52. & porro p. 63. infusor. WRISE dum infelis morti be traduntur victima. Satis patet, classif. Auctorem non vidisse organum *Vorticellarum* rotatorium, quo in aquis vortices concitant, quibus omnia adjacentia in gurgitem earum defluant, & post gyrationes quasdam egerantur; in pluribus quidem manifestum est, in ea tamen, quam tractat, lenticula valde quidem amplificante, ægre conspicuum, ex concursu aquarum percipitur.

vibratione pilorum *Trichodarum* Keronarumque in voraginem seu aperturam earum agebantur, eadem vi ciliis vel pilis irretita, vehementerque momentis paucis circumacta absque ullius vita jactura ejici semper vidi. Pelliculas vegetabiles & animales, floccos & granula pulveris tangere & quasi rodere plurima præsertim e genere *Trichodæ* amant, aquam vero nutritioni eorum sufficere facile persuadeor, cum majora animalia, *Naises*, *Hydrachnas*, *Entomostraca*, *Cochleasque fluviales* m) mera aqua vitam sustentasse expertus fuerim.

Falsum est, *infusoria* non nisi in liquido putredinoso inveniri, nec observationibus omnino consolnum liquoribus odorem nimis putridum spirantibus abesse; maximus quidem *infusiorum* numerus in putredine, non tamen in omni, *bullariorum* vero major in infuso vegetabilium, imprimis *Lemmæ*, reperitur. Nec tantum in superficie infusionum degunt, sed fundum, parietes vasis totamque substantiam fluidam perrepunt, multa tamen pulviculo mo-

c 3 lecu-

m) Von Würmern. p. 32, 12.

PRÆFATIO.

leculisque maceratae materiae summo aquæ innatantibus majori numero adhærent; nec cessante putredine aut vegetatione desunt. Species pauciores in aqua purissima nulla vegetatione visibili imbuta inveniuntur,

Certo vitæ termino æquè ac cetera animalia adstricta sunt. Quædam dies, septimanas, menses & quidem annum in aqua non innovata, nec tamen factente, perdurant n); quædam post septimanas encuntur, alia eodem intervallo non amplius apparent; quædam rigorem frigoris sustinent, aquaque gelu soluta, eodem numero vigoreque pristino circumstant, alia gelu affecta periere. Aqua *Lemmæ* in camera servata Januario & Februario *Bullariis*, præsertim *Param. Aurelia*, *Trich. Musculo* & aliis scabebat, sub initium Martii vero omnes evanuere, *Brach. mucronato* & *Trich. Cimici*, raris tamen, exceptis. Similiter in aqua marina sub initium Martii *Trich. Transfuga* & *Inquelinus*, nec non *Ker. Lyncaester*,

eva-

n) Insectorum more metamorphosin subire, nullo nititur fundamento; vermesque aceti in muscas mutati veræ larvæ sunt ab *Angivillulis* diversissimi.

evanuere, *Angvillulae* vero seniores & pulli in vi-
tris, ubi nulla per totam hiemem inventa fuerit, com-
paruere.

In infusione herbarum ultra quinque menses ad-
huc degunt *Monas Lens*, *Paramæcium Aurelia*,
Trichoda Cyclidium, *Kolpoda Cucullus*, *Enchelis*
Fritillus, *Vibrio Angvillula*, *Vorticella bians* &c.
absque omni foetore, ea infusione excepta, in qua
M. Lens & *P. Aurelia* vagantur.

Decantatus *Bullariorum* vere demortuorum in
vitam reditus mihi sese nullo experimento probavit,
nec acutissimis obſervatoribus SPALANZANI & WRIS-
BERG ſucceffit, neque quomodo eadem revivificant,
perspicio, cum corpora plerumque post exhalatam
aquam rumpi & in moleculas efflari manifeſte video;
ſi vero guttula aquæ ante plenariam ruptionem deli-
quescenti affundatur, vita & motus revertitur, lang-
vore quamvis ex syncoptico affeſtu, partiumque
in quibusdam confuſione, aliquamdiu vel perpetuo
ſuperſtite, vel ſi animalcula quisquiliis pulvifculorum

aut

aut arenulis (forte in guttula obviis, priusquam humidum penitus exhalatum sit) sese involvere hocque tegumento ab injuria aeris defendere queant, sopluntur tantum, ac novo affusis humore vita revertitur. Quædam solo aeris attractu dirumpuntur & in moleculas effunduntur. Vidi alia materiem mucidam post se trahentia guttam pernatare, ac in ripam evasa, momento in moleculas resolvi, materies deinceps initium molecularum profluentium fuit, alia in medio guttulae properanteque cursu rumpi & diffluere conspexi. Hoc singulare phoenomenon dissolutioni partium, quam in *Naide* o) descripsi, haud prorsus absimile jam clariss. GOEZE & dudum LEEUWENHOEK contemplati sunt.

Vorticellas ad interitum usque fugere *Testacea*, *Monoculos* & *Dytiscos* perperam pronunciat in reliquis oculatissimus LEDERMÜLLER; os enim seu apertura, qua aquam hauriunt, ab horum corporibus, quibus saepe adhærent, aversa est, testamque & superficiem crustaceam, non interiora occupant, sal-

o) Von Würmern des füßen und saltz. Wassers p. 68.

tem eæ, quas ipse describit. Incessum hospitum aliquantulum gravare possunt, cæterum iis ornementum singulare præbent, arbusta in *Testaceis & Dytiscis*, capillamenta in *Monoculis* (*s. Entomostracis*) referens.

Ut hæc & alia, quantum in me sit, evitare in vermiumque, quorum natura & indoles mirabilissima, influxusque in oeconomia animali & vegetabili æque magnus & ignotus est, historiam minus obscuram, minusque vagam traderem, omnem diligentiam in indefessa observatione, exactissimaque determinatione eorum, quotquot nempe in aquis variis generis mihi occurrere, quorumque distinctam cognitionem acquirere, verbisque exprimere licuit, adhibui, eorumque descriptionem & vitæ rationem antea in confortio vermium diversi ordinis traditam p), jam iterata vice locupletiorem vero & seorsim, ut fas erat, micrologis fisto.

Minu-

p) In opere, quod 1773 & 1774. sub titulo: *Vermium terrestrium & fluviatilium succincta Historia*, edidi.

d

Minutissima hæc ope lenticulæ 3, raro 2 & 1
microscopii anglicani *simplicis* investigavi; *compositum*
majora quidem, minus tamen clare minusque
distincte proponens, semper consului, *solare* nus-
quam. Hinc summam tantum mundi invisibilis or-
ram perlustravi, & cum ejus accolis commercium
haud ingratum constitui, interioris regionis indigenas,
"Quos tu nec tenebras nec possis dicere lucem,
"Sed cum luce tamen dubiæ confinia noctis",
crassa nebula & in transitu visos omisi.

Difficultates, quibus laborat investigatio animal-
culorum microscopicorum, innumeræ, eorundem-
que certa & distincta determinatio tantum temporis,
tantum oculorum, judiciique acumen, tantamque
animi compositi & patientissimi præsentiam requirunt,
ut vix aliud supra. Nihil facilius quam animalcula
videre, eorumque motu & ludo delectari, differen-
tias vero in bestiolis simplicissimis, agilissimis, muta-
bilibus, in area minimi campi paucissimis luminis
radiis illustrati conspectum omni momento effugienti-
bus, percipere, perceptas variosque cujusvis motus
verbis

verbis significantibus exprimere, hic labor, hoc opus. Hinc saepe post lucubrationem plurium horarum, cum videre & mirari lassus essem, defectu tamen verborum insolitos motus & imagines experimentum metuque, ne quæ ipse quidem oculo & mente percepisti, lectori obscura manerent, chartæ nihil commisi.

Ad hæc accedit, quod non pauca varias & diversissimas formas induant, alia sub una lenticula glabra & nuda, sub alia magis amplificante ciliata, pilosa, radiata videantur; alia pro majori vel minori aquæ copia, organa subtilissima investigandi difficultate, motusque varietate, ter quaterque considerata, etiamnum diversa videantur & credantur, ad examen vero rursus revocata, faustioribus auspiciis puncta mobilia & cilia micantia conspicienda exhibeant, animalculaque jam nota & familiaria prodant; contra, quæ diu eadem credita, novo detecto organo alterutri proprio, diversoque partium situ & proportione speciem sibi vindicant. Hinc pro ratione auctæ magnitudinis diversi generis & speciei essent, confusioneque perplexam parerent; illi tamen saepe iterata

observatione providetur, huic consului declarando, omnia ope lenticulæ & microscopii simplicis inquisita & descripta, quotiesque majori amplificatione opus esset, in ipsa descriptione expressum, nominaque genericæ & trivialia animalculorum, quorum organa externa sub lenticula i unice patent (quod rarissimum) generi nudorum quoque adscripta esse. Juniora, quorum partes non æque distingvuntur, ne pro diversa specie enumerentur, ad motum, locum natalem & consortionem attendendum, ipsaque repetitis vicibus dierum intervallo indaganda.

Cum animalcula plurima pellucida sint, struc-
tura eorum interna & externa æque conspicua sit, inte-
gram tamen, partim ab nimiam partium subtilitatein,
oculum optime instructum eludentium, partim,
quod raro omne latus observatori advertant, quoties-
que evenit, tanta celeritate in situm pristinum rever-
tuntur, ut judicium ferre minus liceat, videre non
semper permittitur. Sic *Kolpoda Cucullus* plerisque
minimorum percontatoribus nota & membranacea
visa, mihi tamen, & quidem post plurimam & sæ-
penu-

penumero reiteratam observationem cucullo laminis-
que tribus constare primum conspecta est.

Aliter vident, qui cum perillustri BUFFON *Infusoria & Spermatica* moleculas inanimatas, & cum clarissimo GUETTARD *Bullaria* meras vesiculas farinaceas arguunt. Quam temere vero eorum, quæ veris observationibus innituntur, refutatio argumentis, quæ solo ingenio debentur, tentatur, molecularum BUFFONIS & vesicularum GUETTARDI in determinatas animalium species transitus dilucide monstrat. In re enim naturali non ingenio, sed observatione vivitur, cætera mortis erunt.

Coronidis loco hypothesin generationis *Infusiorum* evolutionisque animalium & vegetabilium, multiplicibus observationibus innixam, ulteriorique examine dignam, subjicio.

Quoties substantias animales & vegetabiles maceratione in pelliculam vesicularem redigi, animalculaque vesiculis, motu excepto, simillima circa

hanc versari viderem, cum per illustris BONNET diu existimavi, viventia hæc ex aere aquæ immixta esse, spretaque omni vesicularum & animalculorum identitate, corpus organicum a bruto & rudi motu spontaneo, quantum sat est, distingvi. Postquam vero observaverim globulos crystallinos *Fungorum* (terminum quippe vegetationis in hisce, prouti in floribus pollen antherarum globulos haud absimiles continens) animalculis circa pelliculam vesicularem versantibus simillimos esse, & in filamenta sæpe ipso fungo longiora varia coacervatione abire, mucumque, ex quo fungi oriuntur, esse filamenta ejusdem naturæ & diversi voluminis corpora vicina varie obrepentia, in que fungum enascentia, quid, quod ipsius *Mucoris* species talibus globalis componi, ad observationes microscopicas redii. Jam oculo, omni adhibita cura, ne deciperetur (motus enim tardus & tremulus molecularum, in superficie guttulae aggregatarum & simplicium, sæpe ex halitu observantis exoritur, ex motu vicino quounque, etiam vehiculi adeo remoti, ut ne auribus quidem percipiatur, nec raro, in primis si adhibeatur microscopeum compositum, oculo globu-

globuli, haud extra eundem existentes, mobiles obversantur) non amplius diffidendum rebar. Vidi tum, quod pridem incredulus, & ante me illustres NEDHAM & WRISBERG, vesiculas globulares pellicula seu punctula minima, qualia in & circa fragmenta pelliculae in figuris 1, 2, 3 clariss. WRISBERG videre est, unum post alterum & quædam simul a pellicula secedere, tremere & mobilia fieri, motumque sensim adeo augeri, ub brevi in varias directiones discurrent q). Ex hac experientia, cui addi debet observatio vix dubia, omnium animalium sperma suis scatere animalculis, generationis & propagationis theoria ab æquivoca, & a LEEUWENHOEKIANA æque remota, enasci posse videtur.

Partes

- q) Hic aliam observationem adscribere luet, quam habui 13 Decembr. 1779. Superficiem nempe aquæ marinæ post duas septimanas occupaverat materies in alio vaseculo albo-rufa, in alio nivea, utraque sub microscopio pellicula spumosa seu lanosa ex myriadibus punctulorum conflata, ac motu punctulorum in varias formas diuens; fermentationem materiæ diceres, at tota massa meris animalculis constabat; hæc maxime coacervata oculo maxime vel leviter armato examina atomorum vividorum offerebant, parumper dispersata Vermiculos minimos *Vibrioni Lineolæ* similes prodiderunt. Res omnem

Partes nempe animales & vegetabiles per decompositionem resolvuntur in pelliculas vesiculares, quarum vesiculae seu globuli, æque ac globuli fungorum crystallini, in objecta per series excurrentes telamque araneosam fingentes, sensim a massa communni laxati reviviscunt, & animalcula infusoria & spermatica agunt. Hæc ex moleculis brutis, & quoad sensum nostrum inorganicis, facta animalcula simplicissima & minutissima, a reliquis microscopicis, quæ cum iis confundunt auctores gravissimi, substantia & organisatione diversa, omne fluidum occupant, & pro modificatione reticularis substantiæ seu primordii foetus, ad prævisos fines a summo CREATORE præformati, horumque animalculorum affluentia evolvendi, omnigenas animalium & vegetabilium figuræ in lucem producere videntur. Terrestri enim materiae

omnem fidem & omnem imaginationem superans, visu dignissima. Aliæ pelliculæ ex mortuis *Vibronibus* conflatae aderant; in his non punctula sed lineolas seu commata referebant. Decies longiora corpuscula linearia dispalata & immobilia reperi, an *Vibriones* iidem in longius coaliti, an *Vibr. Bacilli* emortui? Intervallo 3 vel 4 dierum omnes periæ, meraque pelliculæ porose nigricantes supererant.

materiæ plus vel minus *immixta* partes corporum solidas & fluidas, *libera* succum nerveum spiritusque animales constituere, novorumque continuo affluxu incrementum augere, vitam sustentare, morteque opificii vinculis sensim soluta reviviscere, novum pro re nata opus aggredi, sicque per circulum perennem e materia bruta fieri organica, e organica bruta, voluntate PRIMI MOTORIS a veritate non prorsus alienum puto. At rudimenta r) hypotheseos maximi quidem momenti ulterius prosequi scopus libelli prohibet.

- r) Plura si desideres conf. Monographia *Pile-Larver*, Hafn. 1772. p. 73 & seqv. & tractatus meus: Om *Infusions-Dyrenes Oprindelse*, qui habetur in Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Selsk. Skrift. III. D. p. 1 seqq.

---

e INFU-

INFUSORIORUM

Divisio methodica.

I. ORGANIS EXTERNIS NULLIS.

* *Crassiflustra:*

1. MONAS: Punctiforme.
2. PROTEUS: Mutabile.
3. VOLVOX: Sphaericum.
4. ENCHELIS: Cylindraceum.
5. VIBRIO: Elongatum.

** *Membranacea:*

6. CYCLIDIUM: Ovale.
7. PARAMÆCIUM: Oblongum.
8. KOLPODA: Sinuatum.
9. GONIUM: Angulatum.
10. BURSARIA: Cavum.

II. ORGANIS EXTERNIS.

* *Nuda:*

1. CERCARIA: caudatum.
2. TRICHODA: crinitum.

INFUSORIORUM DIVISIO.

xxvii

3. KERONA: corniculatum.
4. HIMANTOPUS: cirratum.
5. LEUCOPHRA: ciliatum undique.
6. VORTICELLA: ciliatum apice.

*** *Testa testa:*

7. BRACHIONUS: ciliatum apice.

INFUSORIUM

DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- I. MONAS:** 1. *Termo, gelatinosa.*
   2. *Atomus, albida, puncto variabili instructa.*
   3. *Punctum, nigra.*
   4. *Mica, circulo notata.*
   5. *Lens, byalina.*
   6. *Lamellula, byalina, compressa.*
   7. *Ocellus, byalina, puncto centrali notata.*
   8. *Pulvisculus, byalina, margine vidente.*
   9. *tranquilla, ovata, byalina margine nigro.*
 10. *Uva, byalina gregaria.*
- II. PROTEUS:** 1. *diffluens, in ramulos diffluens.*
   2. *tenax, in spiculam diffluens.*
- III. VOLVOX:** 1. *Globulus, globosus, postice subobscurus.*
   2. *Punctum, sphæricus, nigricans puncto lucido.*
   3. *Granulum, sphæricus, viridis, peripheria byalina.*
   4. *Pilula, sphæricus, interaneis immobiliibus virescitibus.*
   5. *Grandinella, sphæricus, opacus interaneis immobiliibus.*

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. xxix

- III. VOLVOX: 6. *socialis, sphaericus, moleculis crystallinis æqualibus distantibus.*
 7. *Sphaerula, sphaericus, moleculis similari- bus rotundis.*
 8. *Lunula, hemisphaericus, moleculis simila- ribus lunatis.*
 9. *Globator, membranaceus, sphaericus, glo- bulis sparsis.*
 10. *Morum, membranaceus, orbicularis, cen- tro moleculis sphaericis viridibus.*
 11. *Uva, globosus, moleculis sphaericis vire- scens nudit.*
 12. *vegetans, ramulis simplicibus & dicho- tomis rosula globulari terminatis.*

- IV. ENCHELIS: 1. *Seminulum, cylindracea, æqualis.*
 2. *intermedia, cylindracea, byalina mar- gine nigricante.*
 3. *defes, cylindrica subacuminata, gela- tinosa, viridis.*
 4. *Fusus, cylindracea, utroque extremi- tate angustiore truncata.*
 5. *festinans, cylindrica oblonga, obtusa, antice byalina.*
 6. *Farcimen, cylindracea, curvata, utrin- que truncata.*
 7. *gemma, cylindracea, serie globulo- rum duplicit, in collum byalimum pro- ducta.*

xxx DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- IV. ENCHELIS: 8. Truncus, *cylindrica*, *subcapitata*.
9. Spathula, *cylindrica*, *apice hyalina spatulata*.
10. retrograda, *hyalina*, *antice angustata apice globulari*.
11. viridis, *subcylindrica*, *antice oblique truncata*.
12. punctifera, *subcylindracea*, *antice obtusa, postice acuminata, viridis*.
13. ferotina, *ovato-cylindracea*, *interaneis immobilibus*.
14. nebulosa, *ovato-cylindracea*, *interaneis manifestis mobilibus*.
15. tremula, *ovato-cylindracea*, *gelatina*.
16. Ovulum, *cylindrico-ovata*, *hyalina*.
17. Epistomium, *cylindrico-elongata*, *apice gracili subgloboso*.
18. caudata, *elongata*, *antice obtusa, postice in caudam hyalinam attenuata*.
19. Larva, *elongata*, *medio papillula utrinque notata*.
20. Pulvisculus, *elliptica*, *interaneorum congerie viridi*.
21. similis, *obovata*, *opaca interaneis mobilibus*.
22. constricta, *obovata*, *crystallina, medio coarctata*.
23. Pirum, *inverse conica*, *postice hyalina*.

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. XXXI

- IV. ENCHELIS: 24. Index, *inverse conica, apicis altero angulo producta.*
 25. Pupula, *inverse conica, apice papillari.*
 26. Pupa, *ventricoso-cylindrica, apice in papillam producta.*
 27. Fritillus, *cyathiformis, antice truncata.*

- V. VIBRIO: 1. Lineola, *linearis, minutissimus.*
 2. Rugula, *linearis, flexuosus.*
 3. Bacillus, *linearis, æqualis, utrinque truncatus.*
 4. Bipunctatus, *linearis, æqualis, utraque extremitate truncata, globulis binis mediiis.*
 5. Tripunctatus, *linearis, utrinque attenuatus, globulis tribus, extremis minoribus.*
 6. verminus, *linearis, compressus, antice quam postice angustior.*
 7. Malleus, *linearis, basi globulo, apice linea transversa.*
 8. Acus, *linearis, colli apice obtuso, cauda setacea.*
 9. striatus, *linearis, elongatus, anticam versus attenuatus, apice obtuso.*
 10. Sagitta, *sublinearis, colli apice truncato atro, cauda setacea.*
 11. Undula, *filiformis, flexuosus.*

V.

XXXII DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- V. VIBRIO: 12. *Serpens, filiformis, ambagibus in angulum obtusum productis.*
13. *Spirillum, filiformis, ambagibus in angulum acutum tornatis.*
14. *Coluber, filiformis, seta caudali geniculata.*
15. *Anguillula, æqualis, subrigidus.*
16. *Gordius, æqualis, caudæ apice tuberculato.*
17. *Serpentulus, æqualis, utraque extremitate obtusa.*
18. *Vermiculus, tortuosus, gelatinus.*
19. *Intestinum, teres, gelatinosus, antice angustatus.*
20. *Utriculus, teres, antice angustatus truncatus, postice ventricosus.*
21. *Paxillifer, flavescent, paleis gregariis multifariam ordinatis.*
22. *Lunula, arcuatus, utraque extremitate æquali.*
23. *Fasciola, antice attenuatus, medio latiusculus, postice acutus.*
24. *Linter, ventricoso-ovatus, collo brevissimo.*
25. *Colymbus, crassus, postice acuminatus, collo subfalcato.*
26. *Anas, oblongus, utroque fine attenuatus, collo cauda longiore.*

DENOMINATIONS SPECIFICÆ. xxxiii

- V. VIBRIO: 27. *Cygnus, ventricosus, collo adunco.*
28. *Anser, ellipticus, collo longo, tuberculo dorsali.*
29. *Olor, ellipticus, collo longissimo, apice nodojo.*
30. *Falx, gibbosus, postice obtusus, collo falcato.*
31. *Intermedius, membranaceus, antice attenuatus, postice subacutus.*

- VI. CYCLIDIUM: 1. *Bulla, orbiculare, hyalinum.*
2. *fluitans, ovale, crystallinum.*
3. *rostratum, ovale, antice mucronatum.*
4. *Nucleus, ovale, postice acuminatum.*
5. *Pediculus, ovale, convexum, subtus planum.*
6. *dubium, ovale, convexum, subtus cavum.*
7. *Glaucoma, ovatum, interaneis ægre conspicuis.*
8. *hyalinum, ovatum, postice acutum.*
9. *Milium, ellipticum, crystallinum.*
10. *nigricans, oblongiusculum, margine nigricante.*

XXXIV DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- VII. PARAMÆCIUM: 1. oviferum, *depressum, intus bullis ovalibus.*
2. marginatum, *depressum, griseum, margine duplice.*
3. Aurelia, *compressum, versus antica plicatum, postice acutum.*
4. Chrysalis, *cylindraceum, versus antica plicatum, postice obtusum.*
5. *versutum, cylindraceum, postice incrassatum, utraque extremitate obtusum.*

- VIII. KOLPODA: 1. Lamella, *elongata, membranacea, antice curvata.*
2. Ochrea, *elongata, membranacea, apice attenuato, basi in angulum rectum producta.*
3. Gallinula, *oblonga, dorso antico membranaceo hyalino.*
4. Rostrum, *oblonga, antice uncinata.*
5. striata, *oblonga, subarcuata, depressa, candida, antice acuminata, postice rotundata.*
6. Cucullulus, *oblonga, infra apicem oblique incisa.*
7. Cucullus, *ovata, ventricosa, infra apicem incisa.*
8. Nucleus, *ovata, vertice acuto.*

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. xxxv

- VIII. KOLPODA: 9. triquetra, *obovata, depressa, altero margine retuso.*
 10. Cucullio, *ovalis, depressa, infra apicem tantillum sinuata.*
 11. Pirum, *ovalis, convexa, apice in rostrum producta.*
 12. Meleagris, *depressa, plicatilis, apice uncinata, margine antico crenulata.*
 13. Assimilis, *depressa, non plicatilis, apice uncinato, margine antico ad medium usque crenulato, postice dilatato acutiusculo.*
 14. mucronata, *dilatata, membranacea, antice angustata, altero margine incisa.*
 15. Ren, *crassa, medio sinuata, antice & postice æqualis.*
 16. Cuneus, *clavata, teres, apice dentata.*

- IX. GONIUM: 1. Pectorale, *quadrangulare, pellucidum globulis sedecim.*
 2. pulvinatum, *quadrangulare, opacum, torosum.*
 3. corrugatum, *quadrangulare, albidum, medio correptum.*
 4. Rectangulum, *rectangulare, dorso arcuato.*
 5. Obtusangulum, *obtusangulare, dorso arcuato.*

XXXVI DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- X. BURSARIA: 1. truncatella, *follicularis*, *apice truncato*.
2. bullina, *cymbæformis*, *antice labiata*.
3. hirundinella, *utrinque laciniata*, *extremitatibus productis*.
4. duplella, *elliptica*, *marginibus inflexis*.
5. globina, *sphærica*, *medio pelluentissima*.
* teretes.

- XI. CERCARIA: 1. Gyrinus, *rotundata*, *cauda acuminata*.
2. Gibba, *subovata*, *convexa*, *antice subacuta*, *cauda tereti*.
3. inquieta, *mutabilis*, *convexa*, *cauda lœvi*.
4. Lemna, *mutabilis*, *convexa*, *cauda annulata*.
5. hirta, *cylindrica*, *antice subtruncata*,
postice obtusa, *bimucronata*.
6. Lopus, *cylindrica*, *elongata*, *torosa*,
cauda spinis duabus.
7. vermicularis, *cylindrica*, *annulata*, *proboscide exsertili*, *cauda spina duplice*.
8. forcipata, *cylindrica*, *rugosa*, *proboscide forcipata exsertili*, *cauda bicuspidata*.
9. Podura, *cylindracea*, *postice acuminata*,
subfissa.
10. viridis, *cylindracea*, *mutabilis*, *postice acuminata fissa*.

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. xxxvii

- XI. CERCARIA:**
- 11. *setifera, cylindracea, antice angustior, postice acuminata.*
  - 12. *Crumena, cylindraceo-ventricosa, antice oblique truncata, cauda linearis bicuspidata.*
  - 13. *Turbo, globulosa, medio coarctata, cauda unisetata.*
  - 14. *Catellus, tripartita, cauda bifeta.*
  - 15. *catellina, tripartita, cauda bicuspida.*

  - ** *depressa.*

  - 16. *Tripos, subtriangularis, brachiis deflexis, cauda erecta.*
  - 17. *tenax, membranacea, antice crassula, truncata, cauda triplo breviore.*
  - 18. *Cyclidium, ovalis, postice subemarginata, cauda exsertili.*
  - 19. *Pleuronectes, orbicularis, cauda unisetata.*
  - 20. *Discus, orbicularis, cauda curvata.*
  - 21. *Orbis, orbicularis, seta caudali dupli longissima.*
  - 22. *Luna, orbicularis, cauda linearis dupli brevi.*

XXXVIII DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XII. LEUCOPHRA: 1. Conflitor, *sphærica*, *interaneis mobilibus*.
 2. Mamilla, *sphærica*, *opaca*, *papilla exsertili*.
 3. posthuma, *globularis*, *opaca*, *reticulo pellucenti*.
 4. dilatata, *complanata*, *mutabilis*, *marginibus sinuatis*.
 5. viridis, *ovalis*, *opaca*.
 6. bursata, *ovalis*, *antice bursata*, *viridis*.
 7. scintillans, *ovalis*, *teres*, *opaca*, *viridis*.
 8. aurea, *ovalis*, *utraque extremitate æquali obtusa*, *fulva*.
 9. pertusa, *ovalis*, *gelatinosa*, *apice truncato-obtusa*, *altero latere suffossa*.
 10. vesiculifera, *ovata*, *interaneis vesicularibus*.
 11. acuta, *ovata*, *teres*, *apice acuto*, *mutabilis*, *flavicans*.
 12. notata, *ovata*, *teres*, *puncto marginali atro*.
 13. globulifera, *ovato-oblonga*, *crystallina*.
 14. pustulata, *ovato-oblonga*, *postice oblique truncata*.

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. xxxix

- XII. LEUCOPHRA: 15. *nodulata, ovato-oblonga, depressa,*
serie nodorum dupli.
16. *candida, oblonga, altera extremitate attenuata, curvata, hyalina.*
17. *signata, oblonga, subdepressa.*
18. *turbinata, inverse conica, subopaca.*
19. *cornuta, inverse conica, viridis opaca.*
20. *trigona, crassa, obtusa, angulata, flava.*
21. *fluxa, reniformis, sinuata.*
22. *fluida, subreniformis, ventricosa.*
23. *virescens, cylindracea, opaca, postice crassior.*
24. *heteroclita, cylindrica, antice obtusa, postice organo cristato dupli exsertili.*
25. *Armilla, teres, annularis.*
26. *fracta, elongata, sinuato-angulata, subdepressa.*

* *ecaudata.*

- XIII. TRICHODA: 1. *Grandinella, sphærica, pellucida, superne crinita.*
2. *Cometa, sphærica, antice comata, globulo appendente.*
3. *Granata, sphærica, centro opaco, peripheria crinita.*

XIII.

XL DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XIII. TRICHODA: 4. *solaris, sphæroidea, peripheria crinita.*
5. *Sol, globularis, undique radiata.*
6. *Trochus, subpiriformis, pellucida, antice utrinque crinita.*
7. *Orbis, orbicularis, antice emarginata, crinita.*
8. *Semiluna, semiorbicularis, antice subtus crinita.*
9. *Urnula, urceolaris, antice crinita.*
10. *Diota, urceolaris, antice angustata, ora apicis utrinque crinita.*
11. *horrida, subconica, antice latiuscula, truncata, postice obtusa, setis radiantibus cincta.*
12. *trigona, convexa, antice ciliata, postice erosa.*
13. *Tinea, clavata, antice crinita, postice grossa.*
14. *Floccus, membranacea, antice subconica, postice papillis tribus crinitis.*
15. *præcps, membranacea, sublunata, medio protuberante, extrorsum crinita.*
16. *S, striata, antice ciliata, extremitatibus in oppositum flexis.*

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. xli

- XIII. TRICHODA: 17. *Navicula, triquetra, antice truncata ciliata, postice acuta prominentia.*
 18. *Angulus, angulata, apice crinita.*
 19. *Paxillus, deppressa, lincaris, antice truncata crinitaque, postice obtusa.*
 20. *rostrata, deppressa, mutabilis, flavescens, ciliis longis, setisque pediformibus.*
 21. *Camelus, crassiuscula, antice crinita, medio utrinque emarginata.*
 22. *patens, elongata, teres, antice foveata, foveæ marginibus ciliatis.*
 23. *barbata, elongata, teres, subtus ab apice ad medium crinita.*
 24. *crinita, elongata, teres, undique ciliata, subtus ad medium usque crinita.*
 25. *Farcimen, elongata, torulosa, setulis cincta.*
 26. *ambigua, elongata, cylindrica, utraque extremitate hyalina, pilis nigre visilibus.*
 27. *vermicularis, elongata, cylindracea, collo brevi, apice crinito.*
 28. *Anas, elongata, apice colli subtus crinito.*

XLI DENOMINATIONES SPECIÆ.

- XIII. TRICHODA: 29. *Uvula, elongata, planiuscula, æqualis, antice crinita.*
30. *sinuata, oblonga, depressa, altero margine sinuato-crinita, postice obtusa.*
31. *versatilis, oblonga, postice acuminata, collo retractili infra apicem crinito.*
32. *foeta, oblonga, dorso protuberante, antice ciliata, extremitatibus obtusis.*
33. *gibba, oblonga, dorso gibbera, ventre excavata, antice ciliata, extremitatibus obtusis.*
34. *foveata, oblonga, latiuscula, antice corniculis micantibus, postice mutica.*
35. *striata, oblonga, altero margine cursum sinuata & ciliata, utraque extremitate obtusa.*
36. *melitea, oblonga, ciliata, colli dilatabilis apice globoſo, pilifero.*
37. *Pubes, ovato-oblonga, gibba, antice depreſſa.*
38. *Linter, ovato-oblonga, utraque extremitate prominula.*
39. *Urinarium, ovata, rostro brevissimo crinito.*

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. XLIII

- XIII. TRICHODA: 40. Aurantia, *ovata, subfinuata, antice patula, apice ad medium crinita.*
41. ignita, *ovata, apice acuminata, subtus sulcata, fulco crinito.*
42. Prisma, *ovata, subtus convexa, supra in carinam compressa, antice angustior.*
43. Index, *obovata, margine antico subtus crinito, alteroque apicis angulo in digitum productio.*
44. fimbriata, *obovata, apice crinita, postice oblique truncata ferrata.*
45. sulcata, *ovato ventricosa, apice acuminata, fulco ventrali utrinque.*
46. Bomba, *ventrosa, mutabilis, antice pilis sparsis.*
47. patula, *ventricosa, subovata, antice canaliculata, apice & canaliculo crinito.*
48. Forfex, *ventrosa, antice forcipata, postice papilla dupli instructa.*
49. Forceps, *ovalis, antice forcipata, cruribus inæqualibus crinitis.*
50. Gyrinus, *ovalis, teres, crystallina, antice crinita.*
51. nigra, *ovalis, compressa, antice latior crinita.*

XLIV DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XIII. TRICHODA: 52. *Proteus, ovalis, postice obtusa, colore elongato retractili, apice crinito.*
53. *succisa, ovalis, depressa, margine crinito, postice in crura inaequaliter erosa.*
54. *Cicada, ovalis, marginibus obscuris, antice & subtus crinita, postice mutica.*
** *subcaudata.*
55. *Cimex, ovalis, marginibus lucidis, antice & postice crinita.*
56. *Cyclidium, ovata, apice biante, basique crinita.*
57. *Cursor, ovata, antice crinita, postice dupli pilorum strigorum & curvorum fasciculo.*
58. *Pulex, ovata, antice incisa, fronte & basi crinita.*
59. *Lynceus, subquadrata, rostro aduncio, ore crinito, basi setosa.*
60. *erosa, orbicularis, antice emarginata, altero latere crinita, postice setosa.*
61. *Charon, cymbæformis, sulcata, antice & postice crinita.*

- XIII. TRICHODA: 62. *ciliata, ventricosa, postice crinibus peetinata.*
 63. *Lagena, ventricosa, teres, roſſo produc̄to, postice setosa.*
 64. *Transfuga, latiuscula, antice cri- nita, postice setosa, altero latere ſinuata, altero mucronata.*
 65. *Bulla, membranacea, lateribus in flexis, antice & postice crinita.*
 66. *Augur, oblonga, vertice truncata, antico corporis margine ſuperne pedata, inferne setosa.*
 67. *Pellionella, cylindracea, antice cri- nita, postice setosa.*

*** caudatæ.

68. *Pupa, cucullata, fronte crinita, cau- da inflexa.*
 69. *fixa, ſphaerica, peripheria crinita, pedicello ſolitario.*
 70. *Musculus, ovalis, antice crinita, postice ſubtus caudata.*
 71. *Rattus, oblonga, carinata, antice crinita, postice ſeta longiſſima.*
 72. *Piscis, oblonga, antice crinita, po- ſtice in caudam exquitanu- atten- nuata.*

XLVI DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XIII. TRICHODA: 73. *Cuniculus, oblonga, antice crinita, postice subacuminata.*
 74. *Pocillum, oblonga, antice truncata, crinita; cauda articulata, biseta.*
 75. *Delphinus, oblonga, antice crinita, postice cauda reflexa truncata.*
 76. *Delphis, clavata, fronte crinita, cauda acuminata, subreflexa.*
 77. *Clava, clavata, fronte crinita, cauda reflexili.*
 78. *longicauda, cylindracea, antice truncata & crinita; cauda elongata, biarticulata, biseta.*
 79. *Larus, elongata, teres, crinita, cuspide caudali duplice.*
 80. *Gallina, elongata, antice sinuata, fronte crinita, cauda pilosa.*
 81. *Tigris, elongata, subcylindrica, apice crinita, cauda setis duabus longis.*
 82. *Felis, curvata, grossa, antice angustior, postice in caudam attenuata, subtus longitudinaliter crinita.*
 83. *lunaris, arcuata, teres, apice crinita, cirro caudali infexo.*

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. XLVII

- XIII. TRICHODA: 84. bilunis, arcuata, depressa, apice crinita, cauda bifeta.
 85. Clavus, antice rotundata, crinita; postice acuminato-caudata.
 86. cornuta, supra convexa, subtus plana, apice crinita, cauda linearis simplici.
 87. Inquihinus, vaginata, folliculo cylindrico hyalino, pedicello intra folliculum retortili.
 88. ingenita, vaginata, folliculo depresso, basi latiore, sessilis.
 89. innata, vaginata, folliculo cylindrico, pedicello extra folliculum.

- XIV. KERONA: 1. Rastellum, orbicularis, membranacea, nasuta, corniculis in tota pagina.
 2. Haustellum, orbicularis, corniculis medius, antice membranacea ciliata; postice mutica.
 3. Haustrum, orbiculata, corniculis medius, antice membranacea ciliata, postice setosa.
 4. Vannus, ovalis, subdepressa, margine altero flexo, opposito ciliato, corniculis anticis, setisque posticis.
 5. pustulata, ovalis, convexa, postice altero margine sinuata, utraque extremitate crinita, corniculisque anticis.

XLVIII DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XIV. KERONA: 6. *Lepus, ovata, apice crinito, basi setosa.*
7. *Pullaster, subovata, antice sinuata, fronte corniculata, basi crinita.*
8. *Cypris, obovata, versus postica sinuata, antice mucronata, postice crinita.*
9. *Histrion, ovato-oblonga, antice punctis mucronatis, postice pinnulis longitudinalibus, instructa.*
10. *Silurus, oblonga, antice & postice crinita, dorso ciliato.*
11. *Calvitium, oblonga, latiuscula, antice corniculis micantibus.*
12. *Lyncaester, subquadrata, rostro obtuso, disco corniculis micantibus.*
13. *Mytilus, subclavata, utraque extremitate latiori hyalina ciliata, corniculisque anticus, setisque posticus instructa.*
14. *Patella, univalvis, antice emarginata, corniculata; postice setis flexilibus pendulis.*

- XV. HIMANTOPUS: 1. *Acarus, ventrosus, postice cirratus, antice acuminatus.*
2. *Ludio, clavatus, antice cirratus, cauda reflexa.*

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. XLIX

- XV. HIMANTOPUS:** 3. *Sannio, incurvatus, antice cirratus, basi truncatus.*
 4. *Volutator, lunatus, antice cirratus.*
 5. *Larva, elongatus, medio cirratus.*
 6. *Charon, cymbæformis, sulcatus, in fovea ventrali cirratus.*
 7. *Corona, semiorbiculatus, depresso, in utraque pagina cirratus.*

* absque cauda & pedunculo.

- XVI. VORTICELLA:** 1. *Cucullus, elongata, teres, apertura oblique truncata.*
 2. *versatilis, elongata, spiculiformis, mox urceolaris.*
 3. *albina, cylindrica, postice acuminate.*
 4. *fritillina, cylindrica, vacua, apice truncata, ciliis prælongis.*
 5. *truncatella, cylindrica, differta, apice truncata, ciliis breviusculis.*
 6. *limacina, cylindrica, truncata, ciliis bigeminis.*
 7. *varia, cylindrica, truncata, opaca, nigricans.*
 8. *polymorpha, viridis, opaca, varia, pustulis seriatis.*
 9. *multiformis, viridis, opaca, varia, pustulis sparsis.*

L. DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XVI. VORTICELLA: 10. lunifera, *viridis*, *postice lunata*,
medio *margine mucronato*.
11. bursata, v. protuberans, *viridis*,
apertura truncata, *papillaque centrali*.
12. hamata, *bursiformis*, *cavata*,
*margine aperturæ aculeis rigidi*s.
13. crateriformis, *subquadrata*, *ciliorum fasciculis etiam postice*.
14. scyphina, *crateriformis*, *crystallina*, *medio sphærula opaca*.
15. *viridis*, *cylindracea*, *uniformis*,
viridis, *opaca*.
16. Sacculus, *cylindracea*, *apertura repanda*, *margine reflexo*.
17. nasuta, *cylindracea*, *crateris me*-
dio mucrone prominente.
18. sphæroidea, *cylindrico-globosa*, *uni*-
formis, *opaca*.
19. cincta, *trapeziformis*, *nigro-vi*-
ridis, *opaca*.
20. nigra, *trocbitiformis*, *nigra*.
21. Sputarium, *ventrosa*, *apertura or*-
biculari, *ciliis longis raris ex*-
centricis.
22. utriculata, *ventricosa*, *productilis*,
viridis, *antice truncata*.

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. LI

- XVI. VORTICELLA: 23. *papillaris, ventricosa, antice truncata, papilla caudali & laterali hyalina.*
 24. *cirrata, ventrofa, apertura sinuata, cirro utrinque ventrali.*
 25. *ooreata, subcubica, infra in angulum obtusum producta.*
 26. *Valga, cubica, infra divaricata.*
 27. *stellina, orbicularis, disco moleculari, peripheria ciliata.*
 28. *discina, orbicularis, margine ciliato, subitus convexo-anfata.*
 29. *canaliculata, dilatata, pellucida, latere inciso.*
 30. *Ampulla, folliculo ampullaceo, pellucido, capite bilobo.*
 31. *folliculata, oblonga folliculo cylindraceo, hyalino.*
 32. *fraxinina, gregaria, cylindracea, oblique truncata, ciliis bigeminiis, apicis margine fissa.*
 33. *cratægaria, gregaria, globofa.*

** caudatæ.

34. *Larva, cylindrica, apertura luna-
ta, spinis caudalibus binis.*
 35. *furcata, cylindrica, apertura in-
tegra, cauda longiuscula bifida.*

LII DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XVI. VORTICELLA: 36. rotatoria, *cylindrica*, *pedicello col-*
lari, *cauda longa quadricuspi*.
 37. aurita, *cylindrico-ventrosa*, *aper-*
tura mutica, *ciliis utrinque ro-*
tantibus, *cauda articulata bi-*
phylla.
 38. Catulus, *cylindracea*, *apertura*
mutica, *cauda perbrevi reflexa*,
bicuspi.
 39. Canicula, *cylindracea*, *apertura*
mutica, *cauda brevi articulata*,
bicuspi.
 40. Felis, *cylindracea*, *apertura mu-*
tica, *spinis caudalibus binis*.
 41. succollata, *inverse conica*, *aper-*
tura lunata, *trunko postice bi-*
dentato, *cauda elongata biphylla*.
 42. tremula, *inverse conica*, *apertu-*
ra lobata spinulosa, *cauda brevi*
unicuspi.
 43. Senta, *inverse conica*, *apertura*
spinoso integrum, *cauda brevi bi-*
cuspi.
 44. lacinulata, *inverse conica*, *apertu-*
ra lobata, *setis binis caudalibus*.
 45. constricta, *elliptico-ventricosa*,
apertura integra, *cauda annula-*
ta biphylla.
 46. togata, *subquadrata*, *apertura in-*
tegra, *spinis caudalibus binis*,
plerumque unitis.
 47. longifera, *elongata*, *compressa*, *se-*
ris caudalibus binis longissimis.
 48. stentorea, *elongata*, *tubaeformis*,
limbo ciliato.

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. LIII

- XVI. VORTICELLA: 49. *Socialis, aggregata, clavata, disco obliquo.*
 50. *flosculosa, aggregata, oblongo-ovata, disco dilatato pellucido.*
 *** *pedunculata.*
 51. *citrina, simplex, multiformis, orificio contractili, pedunculo brevi.*
 52. *putrina, simplex, apice retractili, pedunculo rigido.*
 53. *globulifera, simplex, sphærica, pedunculo retortili.*
 54. *Gemella, simplex, sphærica, capitulo gemino.*
 55. *acinosa, simplex, globosa, granis nigrantibus, pedunculo rigido.*
 56. *hians, simplex, citriformis, pedunculo retortili.*
 57. *nebulifera, simplex, ovata, pedunculo reflexilz.*
 58. *piriformis, simplex, obovata, pedicello minimo retractili.*
 59. *ringens, simplex, obovata, pedunculo minimo, orificio contractili.*
 60. *inclinans, simplex, deflexa, pedunculo brevi, capitulo retractili.*
 61. *tuberosa, simplex, turbinata, apice bituberculata.*
 62. *nutans, simplex, turbinata, pedunculo retortili.*
 63. *vaginata, simplex, ovato-truncata, erecta, pedunculo vaginato.*
 64. *annularis, simplex, truncata, pedunculi apice retortili.*

LIV DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XVI. VORTICELLA: 65. lunaris, *simplex, hemisphaerica, pedunculo retortili.*
 66. Bellis, *simplex, hemisphaerica, margine contractili.*
 67. cyathina, *simplex, crateriformis, pedunculo retortili.*
 68. patellina, *simplex, patinæformis, pedunculo retortili.*
 69. convallaria, *simplex, campanulata, pedunculo retortili.*
 70. fasciculata, *simplex, campanulata, viridis, margine reflexo, pedunculo retortili.*
 71. pyraria, *composita, inverse-conica, pedunculo ramoso.*
 72. anaistica, *composita, oblonga, oblique truncata, pedunculo squamoso rigido.*
 73. digitalis, *composita, cylindrica, crystallina, apice truncata & fissa, pedunculo fistuloso ramoso.*
 74. polypina, *composita, ovato-truncata, pedunculo reflexili ramosissimo.*
 75. racemosa, *composita, pedunculo rigido, pedicellis ramosissimis longis.*

* univalves.

- XVII. BRACHIONUS: 1. Squamula, *testa orbiculari, apice truncata quadridentata, basi integra, cauda nulla.*
 2. Patina, *testa orbiculari integra, cauda mutica.*
 3. Brætea, *testa suborbiculari, apice lunata, basi integra, cauda spina dupli.*

XVII.

DENOMINATIONES SPECIFICÆ. LV

- XVII. BRACHIONUS: 4. striatus, *testa ovata striata, apice sexdentata, basi integra, cauda nulla.*
 5. Patella, *testa ovata, apice bidentata, basi emarginata, cauda bifida.*
 6. Pala, *testa oblonga, excavata, apice quadridentata, basi integra, cauda nulla.*
 7. Bipalium, *testa oblonga, inflexa, apice decemdentata, basi integra, cauda spuria.*
 8. clypeatus, *testa oblonga, apice emarginata, basi integra, cauda mutica.*
 9. plicatilis, *testa oblonga, apice crenulata, basi emarginata, cauda longa bicuspis.*
 10. lamellaris, *testa producta, apice integra, basi tricorni, cauda bipili.*
- ** bivalves.
11. ovalis, *testa depressa, apice emarginata, basi incisa, cauda cirro duplice.*
 12. Tripes, *testa ventrosa, apice mutica, basi tricorni, cauda spina duplice.*
 13. dentatus, *testa arcuata, apice & basi utrinque dentata, cauda spina duplice.*
 14. mucronatus, *testa subquadrata, apice & basi utrinque mucronata, cauda spina duplice.*

XVII.

LVI DENOMINATIONES SPECIFICÆ.

- XVII. BRACHIONUS: 15. *uncinatus, testa ovali, apice integra, basi mucronata, cauda rugosa biseta.*
*** *capsulares.*
16. *cirratus, testa apice producta, basi curta, bicorni, cauda biseta.*
17. *passus, testa cylindracea, frontis cirris binis pendulis, seta caudali unica.*
18. *quadratus, testa quadrangula, apice bidentata, basi bicorni, cauda nulla.*
19. *impressus, testa quadrangula, apice integra, basi obtuse emarginata, cauda flexuosa.*
20. *urceolaris, testa ovata, apice sexdentata, basi incisa, cauda longa bicuspis.*
21. *Bakeri, testa ventricosa, apice quadridentata, basi bicorni, cauda longa bicuspis.*
22. *patulus, testa ventrosa, apice octodentata, basi lunata quadricorni, cauda brevi bicuspis.*
-

I. MO-

I. MONAS.

*Vermis inconspicuus*¹⁾, *simplicissimus*, *pellucidus*,
punctiformis.

I. MONAS TERMG.

Monas gelatinosa. Tab. I. Fig. I.

Monas termo, *Verm. ter. & fluv. I. Zool. Dan. Prodr.* 2426.

Grendse-Monaden, *Nye Saml. af Danfk. Vidensk. Selsk. Skr. III. D. p. 6. og fl. Tab. I. Fig. 1. a. 2. a.*

Pile-Larven p. 73. 74.

Punct-Thier, *GOEZE in Bonnets Abbandr. aus der Infektol.* p. 440. t. 7. f. 6.

Animalcules semblables à des points, *SPALL. op. phys. I.* p. 35.

Animalcules du dernier ordre I. c. p. 36.

Bullæ continuo motu quasi in olla igni superposita discurrentes, *BONANNI Observ.* p. 174.

Sehr kleine Blaschen, *GLEICHEN infus.* p. 75.

Ani-

¹⁾ *Vermis inconspicuus*, quem acies nudi oculi, organa inconspicua vel nulla, quæ acies armati, percipere nequit.

A

MONAS.

Animalculum omnium, quæ microscopium simplex offert, minimum, simplicissimum, punctulum gelatinosæ substantiæ; ipsum microscopium compositum eludere videtur, dum ne quidem sub hoc distinctius appareat. Sphæricum, an orbiculare? haud video.

Guttula aquæ, in qua maceratio facta est, his corpusculis adeo saepe repletur, ut ne minimum vacuum distingui liceat, ipsamque aquæ substantiam in aliam minus hyalinam, globularem ex punctis confertissimis, omnem calculum superantibus mutatam crederes.

In hac massa *motus*, qualem radii solares in aqua micantes effingere solent, oculis exhibetur, dum animalcula, examinis apum instar, vehementer commoventur.

In infusione vegetabilium et animalium. Hujus guttula jam intra viginti quatuor horas conspicitur quasi massa globularis, at nullus in ea motus nec odor percipitur, brevi vero motus seu fermentatio cum foetore intolerabili insequitur, at non in omni.

Fig. 1. Guttulam aquæ fluvialis *Monade Termone* scatenem valde austam exhibet.

2. MONAS ATOMUS.

MONAS albida puncto variabili instructa. *Tab. I.*
Fig. 2. 3.

Punctulum album *M. puncto* pluries minus, maxima ampliatione subovatum, ac puncto minore nigro notatum; hoc pro vario animalculi situ in altero ejus margine oblongum appetet, vel bina punctula transversim posita mentiri videtur.

In

In aqua marina totam hiemem servata non foetente copiose, nec aliud animalculum aderat.

- Fig. 2. *M. Atoms* aucta,
3. valde aucta magnitudine,
a. puncto nullo,
b. unico,
c. dupli variantes, fistunt.

3. MONAS PUNCTUM.

MONAS nigra. Tab. I. Fig. 4.

Punct-Monade, *Danske Vidensk. Selsk. Skr. (nye Saml.) III. D.* p. 8.

Punct-Thierchen, *GLEICHEN infus.* p. 128, 16. t. 19.
fig. 3, g, 2.

Punctula minutissima, *M. Lende* minora, solida, opaca, nigricantia, teretia, non exakte sphærica, sed latitudine aliquantum longiora.

Vacillando lente incedunt, sed varie dispalantur.

In infusione pulpæ piri, ac muscarum, foetida.

Fig. 4. *M. Punctum* aucta magnitudine offert.

4. MONAS OCELLUS.

MONAS hyalina, puncto centrali notata. Tab. I.
Fig. 7. 8.

MONAS.

EICHHORN *microsc.* p. 13. t. g. fig. B.
GLEICHEN *infus.* p. 132. t. 16. fig. B II.

Granula nigricantia refert. Margo nigricans. Punctum in centro concolor.

Motus titubans.

In Fossis conserva obiectis frequens cum *Cyclidio Milio*.

Fig. 7. *M. Ocellum* aucta,
8. valde aucta magnitudine, sistunt.

5. MONAS LENS.

MONAS hyalina, Tab. I. Fig. 9—II.

Monas Lens, *Verm. ter. et fluv. 2. Zool. Dan.*
prodri. 2427.

Lindse-Monaden, *Danske Vidensk. Selsk. Skr.*
(nye Saml.) III. D. p. 6. og fl. tab. 1. figg. 1,
b. 2, b. 3, b.

Naturf. 20. p. 148. t. 3. f. a.

LEUWENHOEK *arc. nat.* p. 40. f. E. *Transact.* 1, 2,
p. 53. die kleinste Art.

JOBLOT. *microsc.* tom. 1. part. 2. tab. 5. f. 8. Z. et
alibi.

BAKER. *microsc. expl.* t. 10. f. 1. 3.

LEDERMÜLL. *microsc.* p. 115. t. 60.

WRISBERG *animalc. infus.* f. 1—4. in pellicula frag-
mentis.

Cyclidium corpore orbiculari pellucidissimo, HILL.
bist. anim. tab. I. 1.

SPALANZ. *microsc.* f. II.

EICH-

EICHHORN *microsc.* p. 73. t. 7. fig. B.
Gewimmel kleiner Punkte, GLEICH. *infus.* p. 75.
t. 14. fig. G H.

Puncta innumera absque omni interaneorum vestigio pel-
lucensissima in gutta aquæ acervatim sparsa; Figura inter sphæ-
ricam et ovatam media. Multa dispersa, plurima aggregata
massas saepe vesiculares, membranaceas, fingunt; contra mo-
rem animalculorum ²⁾ ultimum aquæ exhalantis residuum quæ-
rentium, hæc ad marginem, ubi citius deficit, congregantur,
mortemque tabescendo oppetunt; ne quidem sub lenticula ^{1).}
microscopii compositi interanea apparent, plicæ tantum ex de-
fectu aquæ in corpore tereti umbram efficiunt.

Motus primum per intervalla tremulus eodem in loco;
dein lente incedit, demum vivacior redditæ totum guttulæ ocea-
num perecurrit.

Appendix in figura B. t. 4. clariss. WRISBERGH mihi in
paucissimis visa, vel ex illusione orta est, vel aliam forte speci-
em, & quidem *Cercariam gibbam*, denotat.

Sæpe duo unita circumnatant, animalculumque diversum
mentiuntur; at unum idemque est novam prolem per divisio-
nem moliens.

In series moniliformes, & in acervos inæquales immobi-
les, congregatae saepe occurunt.

In omni aqua; in purissima rarer; in infusione animali
& vegetabili aquæ fluviatilis & marinæ myriades in unica gutta,
ac variae magnitudinis in cordibus dentium.

A 3

Fig.

¹⁾ Latissime patet regnum animalculorum, Monadum in primis *Ter-*
monis & *Lendis*, quodvis fere fluidum occupantium, numero om-
nem calculum eludentium, specie vero, pro imperiū amplitudine,
limitibus satis angustis inclusorum, cf. *Pile-Larven*. Hayne 1772.
p. 73—87.

- Fig. 9. *M. Lendes* aucta,
 10. valde aucta,
   a. simplices. b. duplices.
 11. mediocri, magnitudine
   a. in series, b. in acervos, congregatas ex-
   hibent.

6. MONAS MICA.

MONAS circulo notata. Tab. I. Fig. 14. 15.

Monas mica, *Verm. ter. & fluv. 3. Zool. Dan. prodr. 2428.*

Lenticula 3. microsc. simplicis punctulum lucidum conspicitur, aucta vero magnitudine animalculum ovale vel sphæricum, nam utramque figuram pro lubitu assumit, exhibetur. Hyalina est, circulo ovali intus inscripta; hic mobilis est & in medio, vel versus antica, vel versus postica, videtur.

Motus vacillatorius, saepe eodem in loco, assumta figura sphærica, diu gyratur, tumque impressio reniformis oculo in medio corporis sistitur, animalculumque halone, absque dubio e ciliis vibrantibus invisibilibus orto, pulchre cingitur.

In aquis purioribus passim.

- Fig. 14. *M. micam* auctam,
 15. valde auctam, sistunt.

7. MONAS TRANQUILLA.

MONAS ovata hyalina margine nigro. Tab. I.
Fig. 18.

Ani-

MONAS.

7

Animalecules semblables à des points, SPALL. op.
phys. I. p. 122.

Animaleculum motu titubante vix a loco, raro ultra corporis diametrum, secedens halone ex motu cingitur, passim sphäricam, passim quadratam figuram, altero margine hyalino seu postice absque margine nigro, simulans, passim quoque caudulam mentitur.

In urina septimanam servata millies granulorum mucoris instar sparsa, quædam ovata, alia utraque extremitate truncata, in quiete vel motu ægre perceptibili, apparent.

Fig. 18. *M. Tranquillas* aucta magnitudine sistit.

8. MONAS LAMELLULA.

MONAS hyalina compressa. Tab. I. Fig. 16. 17.

Microscopio simplici puncta maxime hyalina, seu lacteis coloris lente natantia; composito vero lamellulae hyalinæ latitudine duplo longiores, vacillantes, margine obscuro, saepè quasi ex duabus compositæ.

In aqua marina.

Fig. 16. *M. Lamellulam* auctam,
17. valde auctam, exhibent.

9. MONAS PULVISCULUS.

MONAS hyalina margine virente. Tab. I.
Fig. 5. 6.

Grüne

Grüne Thierchen, GOEZE in der Trembl. Polypen-
geschichte p. 176.
Monas ovulum, GOEZE in annot. Wittemb. Magaz:
2. p. 2. 1783.

Granula, & in vivis & in mortuis, sphærica, pellucida
marginे viridi, minora & majora; in his medio pellucet lineola
arcuata virescens, instantem partitionem indicans. Quædam
ex septem conflata, quædam quatuor mentientia, seu divisio-
nem quadripartitam molientia, ope microscopii compositi vidi.

Motus vacillando cursorius.

Mensem totum Martium perduravit.

Unica guttula myriades exhibit; plurima coacervata;
uti quoque *Enchelis Pulvisculus*, membranulam viridem in mar-
gine superficie aquæ diu in vasculo servatæ constituunt, parie-
tique ab aqua derelicto adhærent, pauciora circumnatant.

Huc pertinet phænomenon a clariss. GOEZE, *Neue Ma-
nigfaltigkeiten* 4 Band p. 232. * indicatum.

Acervulos similium granulorum viridum *Naides* excre-
mentorum adinstar excernere vidi, hinc iisdem animalculis nu-
triri verosimile est.

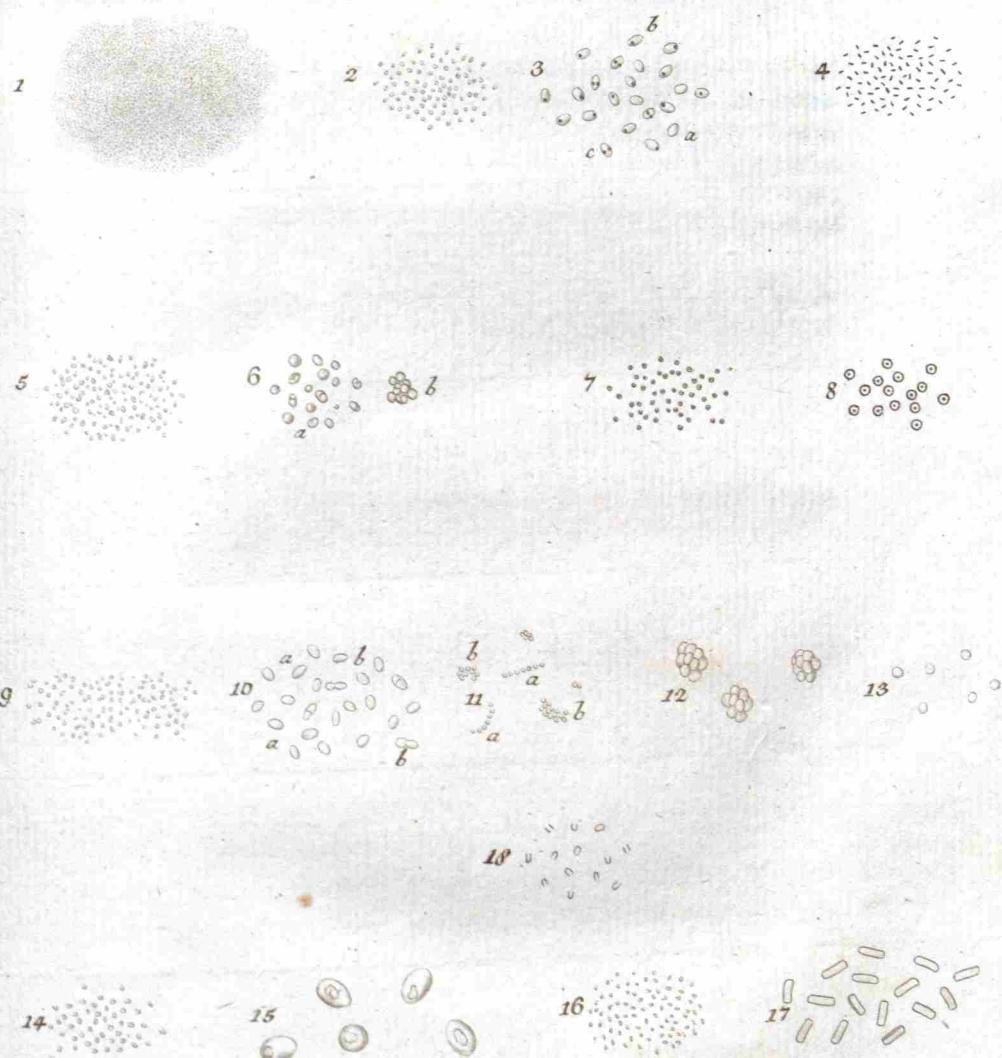
In aqua palustri passim primo vere.

Fig. 5. *M. Pulvisculum* aucta,
6. valde aucta, magnitudine,
a. linea arcuata notatam,
b. plurimas coacervatas, exhibent.

10. MONAS UVA.

MONAS hyalina gregaria. Tab. I. Fig. 12. 13.

WRIST.

WRISB. *infus.* p. 24. fig. 5.

GLEICH. *infus.* p. 129. t. 14. f. A I b; R I a.

SPALL. *opusc. phys.* 1, p. 209. t. 2. f. 15. B C D.

Das weisse Rischen, *Naturf.* 20. p. 149. t. 3. fig. 27, f.

Congeries hæc, an ex animaleculis globosis hyalinis *M.*
Lende majoribus in eadem aqua degentibus congesta sit, an horum quodlibet in *Uvam*, uti quivis globulus *Gonii pectoralis* in perfectum animal matri simile evolvatur, ignoro; Congeries sese lente volvere (quod ante me clariss. BONNET & WRISBERG videre) globulumque unum & alterum a societate reliquorum secedere vidi.

Hæc apprime ab experientiss. WRISBERG descripta *Monades* & *Volvoce*s jungit; Observatioque clariss. SPALLANZANI globulum secedentem in plures coalitos evolvi docuit.

In infusionibus variis, foetentibus quoque.

Fig. 12. *M. Uvas,*

13. globulos solitarios, aucta magnitudine, fistunt.

II. PROTEUS.

*Vermis inconspicuus, simplicissimus, pellucidus,
mutabilis.*

II. PROTEUS DIFFLUENS.

PROTEUS in ramulos diffluens. *Tab. II. Fig. 1—12.*

B

ROES.

ROES. inf. 3. p. 621—623. t. 101. f. A—T.

Animaleculum singularissimum, mera nempe massa mucosa, grisea, globulis majoribus & minoribus nigricantibus impleta, varie intra dimidium minuti temporis dilatabilis; materies enim gelatinosa, pellucida, absque certo ordine ex aliqua marginis parte, semper diversa, difflit in unum aut plures nodos aut ramulos diversae longitudinis & directionis, globuli mox in novam corporis partem divolvuntur; hæc dilatatur ac rursus passim e margine propullascit, insequentibus continuo globulis, in novam animaleculi formam.

Diversissimum a massa vermiculari millenorum *Vibr. undulæ*, e majori in alterum latus, vermiculorum confluxu, seu dilatione massæ ex intermixta aqua, formam massæ mutantium. Proteus præterea margine determinatus, suæque mutationis ipsa causa est.

Quem div. WAGLER Brunsvici, ego Havniæ, reperimus, multoties minor ROESELII est, nudo enim oculo prorsus invisiibilis, forte junior.

Rarissimus, semel enim aut bis tantum in tanta infusoriorum indagatione mihi obvenit. Nullus in hoc figurarum successivus ordo, qualis in sequente.

In aqua palustri.

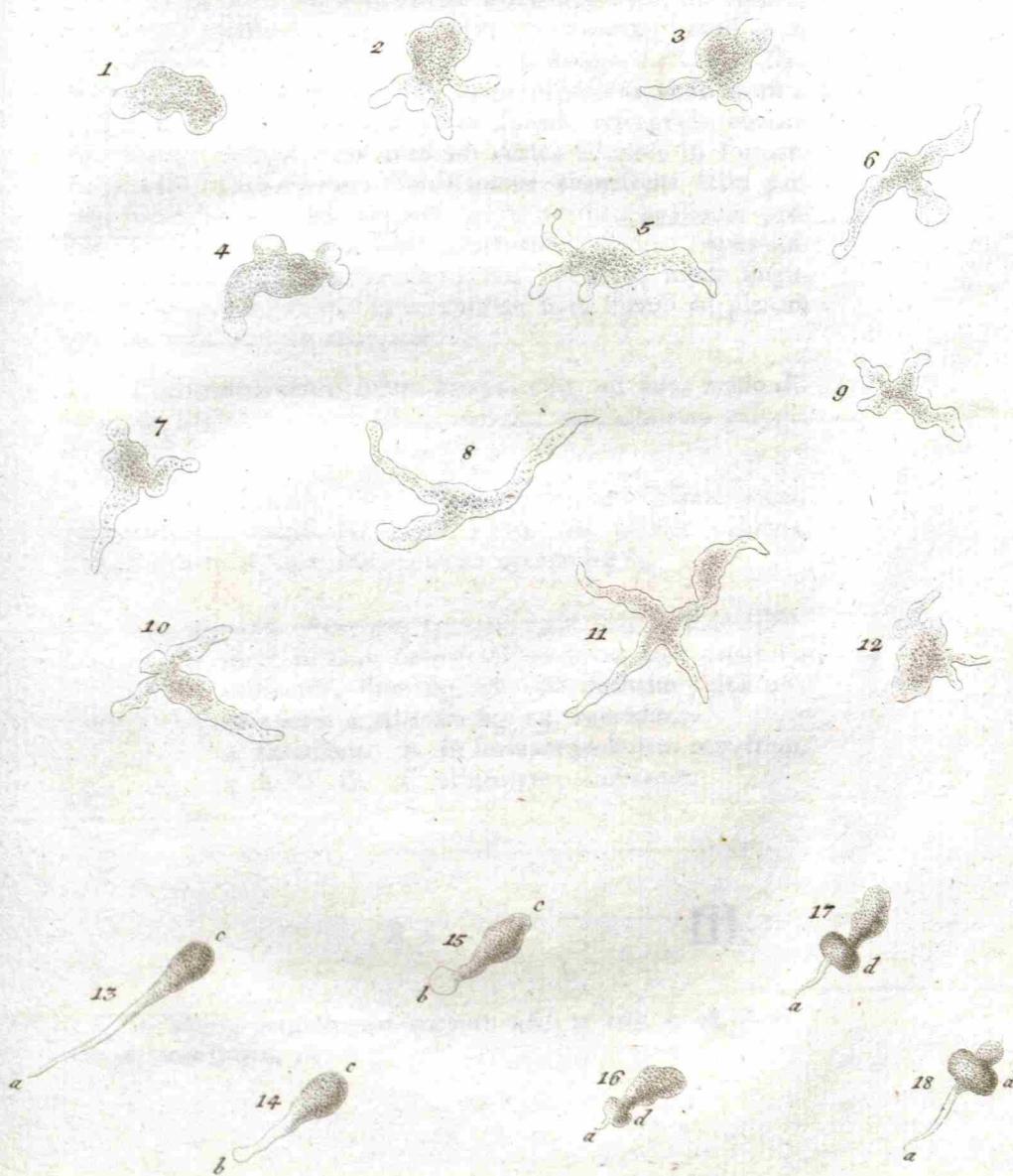
Fig. 1—12. aucta valde magnitudine *Proteum* hunc diversimode in nodos & ramulos diffuentem ostendunt.

12. PROTEUS TENAX.

PROTEUS in spiculum diffluens. Tab. II. Fig.
13—18.

Corpus

Tab. II.

Corpus gelatinosum pellucidum moleculis nigricantibus refertum in certas formas ordine determinato sese succedentes mutabile: Primum recta extenditur in formam spiculi acuti absque interaneis hyalini, basi vero globosa moleculis farcta; apex spiculi sensim retrahitur medium corporis usque in formam globosam, & jam moleculæ baseos spiculo retrogrado obviam decurrunt, ipsaque basis medium versus dilatatur in formam ventricoso - orbicularem, spiculumque evanescens infra partem orbicularem rursus appetet, ac in acumen hyalinum producit, orbiculusque in basin globosam dilabitur. Apex spiculi rursus in globulum retrahitur &c. Talique modo singularis hæc operatio absque interruptione horæ spatio ad plenam guttulae exhalationem reiteratur.

Loco tamen animalculum haud secessit, ad latus modo aliquantum fletebatur, nec alium motum, nec ciliorum vestigia observavi.

In aqua fluviali, ubi *C. nitida* vegetat, detexit frater meus, me præsente, mense Novembr. 1779. nec pluries vidimus. Octobri 1781 in aqua marina etiam occurrebat³⁾.

Fig. 13—18. *Proteum tenaceum* aucta magnitudine ostendunt diversas formas assumentem uno progressu ordinario, dum fig. 18. dat formam ultimam, antequam in formam fig. 13. regreditur.
 a. Spiculum. b in formam globosam retractum.
 c. basin, & d. orbiculum, indicante.

³⁾ His adjungi potest *Proteus GLEICHEN infus.* p. 168. t. 28. f. 18.
 ut tertia species.

III. VOLVOX.

*Vermis inconspicuus, simplicissimus, pellucidus,
sphæricus.*

13. VOLVOX PUNCTUM.

*Volvox sphæricus nigricans puncto lucido. Tab.
III. Fig. 1. 2.*

Globulus niger, in motu postice, in quiete centro hyalinus, instantे vero guttula exhalatione discus pallidus, margo & centrum nigra, videntur, ac in natante animalculo pars postica emarginata, seu quasi punctis binis lucidis instructa, conspicitur. Vel, si mavis, globulus, cujus anticum hemisphærium opacum nigrum, posticum pellucidum crystallinum, in nigro hemisphærio motus est vehemens, hoc quoque centrum versus pinnulam quasi exferere videtur.

Motus titubans & tremula volutatione circa axin cito per guttulam fertur. Plures in cursu jungi, sæpe in vorticem ferrari, ac rufus discedere vidi.

Incisionem posticam, ne duorum cohæsionem credas, cave.

In superficie aquæ marinæ foetentis copiosa.

Fig. 1. *V. Puncta aucta,*
2. valde aucta magnitudine, exhibent.

14. VOLVOX GRANULUM.

Volvox sphæricus, viridis, peripheria hyalina.
Tab. III. Fig. 3.

Leucophrum suspicatus essem, at quiete mortis etiam in agone nullos radios exferit, luor dehinc hyalinus talem membranam indicat.

Nucleus farctus viridis opacus, quinques latior peripheria hyalina.

Motus latus a margine guttulae ad marginem, nec nisi protrusione cohabitantis *Lyncei* interrumpebatur.

In aqua palustri Junio.

Fig. 3. *V. granulum* valde austum sifit.

15. VOLVOX GLOBULUS.

Volvox globosus postice subobscurus. Tab. III
Fig. 4.

Volvox globulus, *Verm. ter. & fluv. 4. Zool. dan. prodr. 2429.*

Animalculum globulare aliquantisper in ovalem figuram vergens, Monade Lende decuplo majus. Interanea vesicularia pellucentia, postice obscuriora.

Motus volutatorius vel eodem loco latus, vel cursorius concitatus.

In infuso vegetabilium.

Fig. 4. Duos *V. globulos* aucta magnitudine ostendit.
a. antica, & b. postica indicat.

16. VOLVOX PILULA.

VOLVOX sphæricus interaneis immobilibus vire-scentibus. Tab. III. Fig. 5.

Volvox Pilula, Verm. ter. & fluv. 5. Zool. dan.

prodr. 2430.

GLEICH. infus. t. 15. fig. B II.

Animaleulum hoc sphæricum & pellucidum. Interanea immobilia, sub lenticula 3, 2 & 1 microscopii composti medio virescentia, margine saepe flavescente; in hoc parvula & obtusa incisura interdum conspicitur, an os animalculi? Ipsa sphærule halone cingitur, an ex vibratione ciliorum? hæc, si adsint, omni lenti inconspicua sunt.

Motus circa axin rotatorius latus & festinans.

In aquis purioribus, ubi *Lemna minor*, frequens medio Decembris.

Fig. 5. *V. pilulas* aucta magnitudine sicut.

a. incisuram marginis indicat.

17. VOLVOX GRANDINELLA.

VOLVOX sphæricus opacus interaneis immobilibus. Tab. III. Fig. 6. 7.

GLEICH.

GLEICH. *infus.* t. 14. fig. A. I. a.

V. Pilula multoties minor est, lineolisque circularibus variis notatur. Interanea haud molecularia nec mobilia.

Vel per lineam rectam vagatur, vel per flexuasam titubat, vel eodem loco in circulum tremit.

Frequens in aquis *Lemnæ polyrrbizæ* medio Augusti, etiam Octobri, mihi occurrit.

Fig. 6. *V. grandinellas* auctas,
7. valde auctas, offerunt.

18. VOLVOX SOCIALIS.

VOLVOX sphæricus moleculis crystallinis æqualibus distantibus. Tab. III. Fig. 8. 9.

BAKER. *microf.* p. 451. t. 13. f. 1. 2. 3.

Maxima augmentatione refert *Vortic. Socialent* nudo oculo visam. Moleculæ crystallinæ in sphæram dispositæ, peripheriam tantum occupantes, æquali magnitudine, spatio a se invicem remotæ, an pedicellis centro, ut in *Vort. Sociali*, adhærent, nullo modo detegere potui, nec ullius membranulæ communis vestigia. Sphæræ minores paucioribus, majores plurimis, corpusculis crystallinis constabant. Figura horum difficultime determinatur, ovata an subreniformis, an piriformis, puncto tamen nigricante, valde aucta, inscripta videbantur.

Motus a dextra ad sinistram aliquoties rotando & vice versa totius sphæræ, an proprius corpusculorum vix dici potest, vehementi

hementi enim sphærulae rotatione corpuscula peripheriae pellucentia motum proprium, non tamen verum, simulant.

Singularia individua a sphærulis decedere nunquam vidi, unicum tamen in quadam paulisper prominere vidi.

In aqua, ubi *Chara vulgaris*, mensem servata, primum apparuit copiose.

Fig. 8. *V. Sociale*m auctum,
9. magis auctum, cum punctis suis nigricantibus,
exhibit.

19. VOLVOX SPHÆRULA.

VOLVOX sphæricus moleculis similaribus rotundis.
Tab. III. Fig. 10.

Volvox sphærula, *Verm. ter. & fluv.* 8. *Zool. Dan.*
prodr. 2433.

SPALL. *opusc. phys.* 1. p. 210. t. 2. f. 15, E.
Naturf. 20. p. 154. t. 3. f. 33.

Globus ex punctis pellucidis homogeneis, magnitudine diversis, confectus.

Motus latus, a dextra ad sinistram vix ultra quadrantem circuli & mox rursus a sinistra in dextram.

Hic quidem, quoad compositionem, *Proteum ROESELII* refert, margine vero pellucido, qui & figuris & verbis *inf. 3.* p. 621. t. 101. indicatur, prorsus destituitur.

Quamvis moleculam seu animalculum a peripheria sensim cedere, ac in massam molecularem matri æqualem evolvi do. et observatio nunquam non laudandi SPALLANZANI.

In

In Arbore⁴⁾, qua in duplicem truncum, animalem & vegetabilem, divisa adumbraretur corporum organicorum systema, sphærula hæc cum Monadibus inter animalia infimum radicis locum occupatura erit, quemadmodum inter vegetabilia alia sphærula ei forma, simplicitate & loco natali simillima, hue usque ignota, *Conferva Pisum* nempe, cujus Figura exstat *Flor. Dan.* t. 660.

In stagnis autumno, minus sequens.

Fig. 10. *V. Sphaerulam*, aucta valde magnitudine, sistit.

20. VOLVOX LUNULA.

Volvox hemisphæricus moleculis similaribus lunatis. Tab. III. Fig. 11.

Volvox lunula, *Verm. ter. & fluv. 7. Zool. Dan. prodr. 2432.*

Corpusculum subrotundum hyalinum ex moleculis innumerabilibus, homogeneis, pellucidis, formam lunæ in primo quadrante habentibus, compactum absque ullo margine communi.

Motus ejus continuus est & duplex; alter rotatorius totius massæ latus, alter concitatus cuique moleculæ proprius.

In aqua palustri, primo vere, raro.

Neuter,

⁴⁾ PALL. elencb. Zooph. p. 23.

Neuter, *Sphaerula & Lunula*, mihi unquam figuram mutavit; uterque naturæ opusculum perquam simplex ex animalculis omnino similaribus absque ulla particula heterogenea, quantum microscopio detegi potuit, compactum, *Microcosmum* quendam constituere videtur, nec tamen meliore jure, quam olim *mundus*, a nonnullis philosophorum, animal dicendum; motus enim totius massæ moleculis, ex quibus componitur, deberi videtur. Systema utrumque est, planetarum alterum, alterum molecularum, circa centrum sese haud absimili motu volventium.

Fig. II. *V. Lunulam* valde auctam exhibit.

21. VOLVOX GLOBATOR.

VOLVOX sphæricus membranaceus globulis sparvis. Tab. III. Fig. 12. 13.

Volvox globator, *Verm. ter. & fluv. g. Zool. Dan. prodr.* 2434.

Volvox globosus, *LIN. Syst. 3.*

Volvox globosus, immutabilis, foetibus sparvis, *PALL. Zoophyt.* p. 417.

LEUWENHOEK Cont. arcan. p. 149-52. f. 2.

BAKER Act. microsc. p. 418. cap. 13. t. 12. f. 27.

ROES. inf. 3. p. 67. t. 101. f. 1—3.

GEER Act. Holm. 1761. t. 3. f. 1—5.

EICHH. microsc. p. 26. t. 1. f. 8.

Das kugelrunde Insekt, *TREMBL. Unterricht.* t. I. p. 224. 225.

SPALLANZ. opusc. physic. 1. p. 193. t. 2. f. 11.

SKRANK Beytr. p. 107. t. 4. f. 20. 21.

Philo-

Philosophical Transactions Vol. LIX. p. 138.
Das Kugeltier, LESKE *Naturg.* I. p. 559.

Globulus diaphanus, viridis, foetus globulis minoribus, saturate viridibus; ætate fit albidus, aurantiusque. Circa axin lente movetur Hæc nudo oculo.

Armato vero membrana constat pellucida moleculis in superficie abunde obsita, & quasi scabra; hinc auctores quidam hirsutum dixerunt; moleculæ rotundæ centro pellucidæ immobiles, in minoribus majores. Moleculæ dererti possunt remanente membrana nuda. Figuram sphæricam haud raro mutat, superficie varie compressa. Auctores ad summum octo globulos minores in majoribus foetibus numerant, ego in non paucis triginta & quadraginta magnitudine diversos.

Parturitio hoc modo fit: Membrana funditur, pulli seu globuli minores per fissuram exeunt, ac ipsa mater seu membrana deliquescit. Mira prolium encapsulatione visibili notabilis est, natis enim, nepotibus & pronepotibus gravidum se fæpius exhibit.

Silere nequeo, illustres observatores ad unum omnes, qui de hoc animalculo commentati sunt, ne verbo quidem meminiisse LEUWENHOEKII immortalis, qui primus hunc Volvocem detexit, ejusque historiam consumatissimam, adjecta figura, reliquit.

In stagnantibus Alnetorum quietis primo vere æstateque copiosissime.

Fig. 12. *V. Globatores*, ut nudo oculo sese offerunt,

13. armato oculo visos,

a. membranam moleculis obsitam,

b. globulos minores sive prolem, exhibent.

22. VOLVOX MORUM.

VOLVOX membranaceus orbicularis, centro moleculis sphæricis viridibus. *Tab. III. Fig. 14—16.*

Volvocem *Uvam* refert, at membrana hyalina & orbiculari, ac marginè nigricante, cingitur, mediumque tantum occupat congeries globulorum viridium pelluentium, cum *Uva* nuda sit absque ulla membrana. Globuli rarissime moventur; centrum potius passim agitari & quasi scintillare vidi. Luor viridis in membrana hyalina ex vicinitate globulorum.

Motus lente rotatorius.

Inter *Lennam* mense Octobri & Decembri.

Fig. 14. *V. Morum* auctum,

15. magis auctum, &

16. valde auctum foetu gravidum, singulo globo in pullum sese evolente, ut in *Gonio Pectorali*, fistunt.

a. Membrana. b. Congeries globulorum.

c. Proles ex globulis solutis, licet intra membranam.

23. VOLVOX UVA.

VOLVOX globosus moleculis sphæricis virescentibus nudis. *Tab. III. Fig. 17—21.*

Naturf. 20. p. 149 & 150.

Medius

Medius inter *Volvocem Pilulam & Gonium Pectorale*, cum hoc sphærulas virescentes, cum illa formam communem habet.

Congeries globulorum æqualium subvirescentium, medio pelluentium, sphærica vel ovata; absque ulla vagina seu membrana communi, halone tantum cincta, an ex motu ciliorum invisibilium? Punctum in globulis pellucidum. Globuli, quantum videre licuit, viginti & ultra.

Motus totius massæ a dextra ad sinistram & vice versa, globulorum vero vix ullam perspicere potui.

Variat interstitio globulorum hyalino vel nullo.

In aqua inter *Lemnam polyrrizam* haud frequens, mensis Augusto, Mejenbergæ.

Sub initium Decembris 1778 in fossa horti *Rosenburgensis* Havniæ copiosissimam reperi. Quævis subviridis quatuor ad quinquaginta usque & ultra globulos subovatos continebat. Motus dextrorum & sinistrorum voluntarius interruptus. Duos saepe cohærente vidi. Si quatuor vel septem, hoc est, pauci juncti erant, tum crystallini apparuerent. Adfuere animalcula plurima solitaria ejusdem magnitudinis & coloris ac globuli; hinc congeriem ex his formari facile creditur. Ultra medium mensis *Uvæ* & diæta animalcula in vasculo servata evanuerunt. Incipiente Octobri 1779 *Uvæ* intra triduum in vasculo perierte, seu potius in animalcula solutæ fuere; me coram quasdam moleculas projiciebant.

Fig. 17. *V. Uvam* sphæricam,

18. ovatam,

19. duas cohærentes

20. minores,

21. Globulos solitarios seu animalcula memorata, aucta magnitudine, exhibent.

24. VOLVOX VEGETANS.

VOLVOX ramulis simplicibus & dichotomis, rosula globulari terminatis. Tab. III. Fig. 22—25.

Flocci ramosi opaci, oculo nudo inconspicui ; Rami apicem versus hyalini pellucidissimi rosula e corpuseulis minimis, ovalibus, pellucidis, terminantur. Sertularias dehinc microscopicas fluviatiles esse & dici posse credidi, motu vero nullo in rosulis animadverso mucoribus annumerari cautius visum est; at peritanax demum observatio motum rosularum in ramulis detectit, discessusque earundem ab apicibus ramulorum, ac lenta & libera in guttula voluntario, admirationem non levem injectit. Credere voluisse *Monades* societatem juxta ramulos floccorum iniisse, hosque pro lubitu relinquentes vitam sedentariam in peripateticam socialem mutasse, at sedes in apicibus, non alia ramulorum parte, constans; ramulorum substantia tubulosa facta & opaca, extremitasque uti in *Sertulariis* hyalina, ramulorumque derelictio uti in *Vorticella Anastatica* & *flosculosa*, me saltem ambiguum fecerunt. Plura exemplaria reperi, ramuli vetustiores derelicti, juniores vero toti hyalini rosula instructi.

In aqua fluviatili, Novembri 1779 & 1780.

Fig. 22. *V. Vegetantem*, aucta magnitudine,

23. valde auctam,

24. aliam cum ramulis,

a. derelictis,

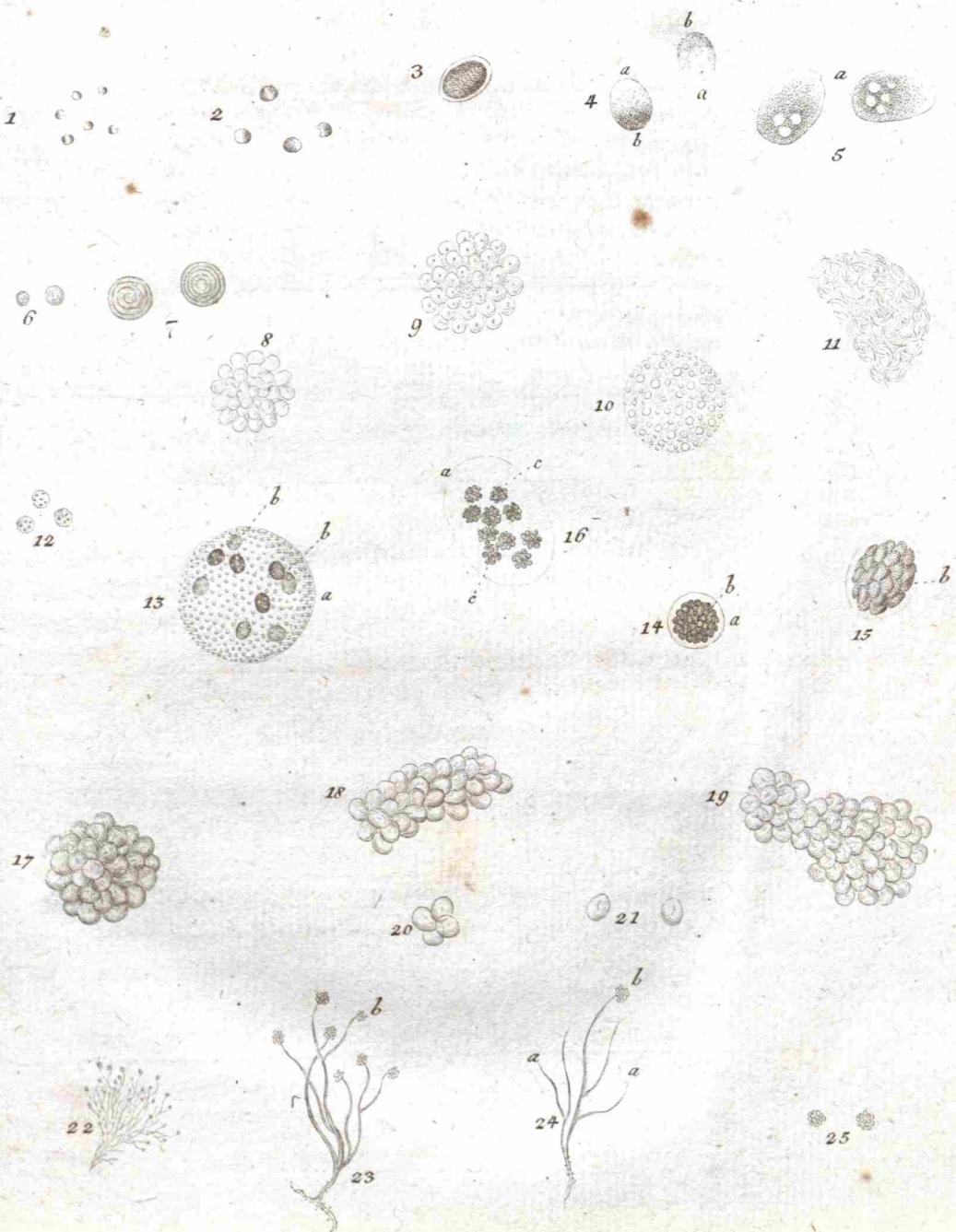
b. rosula terminatis.

25. Rosulas vagantes, fistunt.

Species

Tab. III.

Species *Volvox* diversæ quidem indolis sunt, plura tamen genera absque necessitate fingere minus libuit. Quinque priores pellicula cingi ex margine patet. *Socialis*, *Sphaerula*, *Lunula* & *Uva* mera congeries animata molecularum, sine margine communi, determinatam figuram servantium. *Morum* quidem etiam congeries molecularum, sed membrana cingitur. *Globator* tam membrana manifesta, quam magnitudine, nudo oculo conspicua, eluceat, & suo forte generi amandandus esset, cum regni visibilis Incola sit, at limites visibilis & invisibilis quoque dirimunt *Vorticelle*, *Cercarie*, *Trichodæ* & *Planariae* Species, ut palam sit, hæc vel non hominis causa creata, vel in futura oblectamenta reservanda. Et quid de *V. Vegetante*, tam singularis, & a ceteris diversæ, structuræ, dicemus? ⁵⁾

IV. ENCHELIS.

Vermis inconspicuus, simplicissimus, cylindraceus.

25. ENCHELIS VIRIDIS.

ENCHELIS subcylindrica, antice oblique truncata.
Tab. IV. Fig. I.

Enchelis viridis, *Verm. ter. & fluv. 10. Zool. Dan.*
pr. 2435.

Ani-

⁵⁾ Quem antea dixit *Volvocem Confliorem* divus Auctor Verin. 6. Generi novo *Leucopharum* posthac amandavit, inter quas igitur in opere hocce querendus est. F.

ENCHELIS.

Animalculum opacum, viride, subcylindricum (minus compressum) postice obtusum, antice in angulum acutum truncatum; interanea obscura, indistincta.

Motus dextrorum & sinistrorum omni momento varians.

Organum rotatorium in antica parte suspicor, sic *Vorticella* esset, at mihi nunquam conspicuum.

In aqua plurimas septimanas servata copiose.

Fig. 1. *Enchel. viridem*, aucta magnitudine, offert.

a. pars antica. b. postica.

26. ENCHELIS PUNCTIFERA.

ENCHELIS viridis subcylindracea, antice obtusa, postice acuminata. Tab. IV. Fig. 2. 3.

Animalculum opacum, viride, antice in quiete pellucidum punctis binis minimis nigris, medio fasciis binis transversis saturationibus, postice pellucidum, acutum; apice quasi incisura quedam, quæ os videtur. In motu plura in totum viridia & opaca.

In paludosis.

Fig. 2. *Ench. punctiferam* natantem,

3. quiescentem, aucta magnitudine, fistunt
 a. incisura apicis.
 b. puncta nigra.
 c. fasciæ transversæ.

27. ENCHELIS DESES.

ENCHELIS viridis cylindrica subacuminata gelatinosa. *Tab. IV. Fig. 4. 5.*

Animalculum latitudine *Param. Aurelia* vix longius, teres, obscure viride, maxime opacum, antice obtususeulum, postice acutum. Interanea ob opacitatem haud distinguenda, extremitas tamen antica & postica aliquantum pelluent.

Maxime deses est, lente ramen interdum progreditur; a cohabitantibus *Paramæciis* sèpissime offensum anticam partem aliquantum corripit.

In insulo *Lemmæ* solsticio hiemali raro.

Fig. 4 & 5. *Ench. desdem*, aucta magnitudine, fistunt.

- a. extremitas antica.
- b. postica.

28. ENCHELIS SIMILIS.

ENCHELIS obovata opaca interaneis mobilibus. *Tab. IV. Fig. 6.*

Ench. Vortic. & *Leucophr.* viridi affinis est, antice ramen nec angustior est, nec punctum lucidum, nec mutationem figuræ obtusæ in angulum unquam vidi.

Corpus opacum, margine solo pellucido, utraque extremitate obtusum, antica tamen grossius. Interanea sphærulis mobilibus farta.

Motus in festinatione vel ad dextram vel ad sinistram, vel in præceps volvendo, & tum interanea in indistinguibili motu, striæque in margine visibiles, lento vero processu nullæ striæ distinguuntur.

Ciliis cingi, hisque marginem pellucidum quandoquidem striatum deberi, suspicor, nondum tamen vidi.

In aqua menses servata.

Fig. 6. *Ench. similem*, aucta magnitudine, offert.

a. extremitas antica.

b. postica.

29. ENCHELIS SEROTINA.

ENCHELIS ovato-cylindracea interaneis immobiliibus. Tab. IV. Fig. 7.

Trumlere, *Nye Samling af Dansk. Vidensk. Selsk.*

Skr. III. D. p. 11. 24. tab. 1. f. 4. b. c.

Naturf. 20. p. 148. t. 2. f. 27. c.

Animaleculum ovatum, teres, antice aliquantum angustius, margine nigricante, moleculis vesicularibus griseis repletum.

Lenè provelhitur, spatio vix triplæ corporis longitudinis peracto, quadrantem circuli retrorsum cedit, parumper quietens.

Leucophrum prima facie credidi, at nulla prorsus cilia, ne quidem in mortis agone, detegere potui; aqua exhalata irrupta persistit.

Cum Kolp. *Cucullione* & Vort. *crateriformi* in aqua pastri plures menses in camera servata minores & majores abunde; & in infuso muscarum.

Fig.

Fig. 7. *Ench. serotinam*, aucta magnitudine, sistit.
a. extremitas antica. b. postica.

30. ENCHELIS NEBULOSA.

ENCHELIS ovato-cylindracea interaneis manifestis
mobilibus. Tab. IV. Fig. 8.

Enchelis nebulosa, *Verm. ter.* & *fluv.* 12. *Zool.*
Dan. prodr. 2437.
GLEICHEN *infus.* t. 17. f. D, II, c.

Corpus ovatum, teres, antice angustius, interaneis opa-
cis, crebro commotis, repletum.

In Motu anticam corporis partem elevat, eademque ob-
jecta tentare videtur.

In eadem aqua, ac *Cyclidium Glaucomiq.* at triplo majus,
centiesque parcus.

Fig. 8. *Ench. nebulosam* exhibet.

a. extremitas antica. b. postica.

31. ENCHELIS SEMINULUM.

ENCHELIS cylindracea æqualis. Tab. IV. Fig.
13. 14.

Enchelis Seminulum, *Verm. ter.* & *fluv.* 13. *Zool.*
Dan. prodr. 2438.

ENCHELIS.

Animalculum cylindraceum, latitudine duplo longius, antice & postice æquale. Interanea in antica parte pellucida, in postica obscura.

Motus descendendo ascendendoque alternus.

Pina extremitate antica in angulum acutum cohaerere, hoc quoque situ circumnatare saepius vidi, partitione nempe nouam peracta.

In aqua dies aliquot servata.

Fig. 13. *Encb. Seminulum* solitarium,

14. duo apice cohaerentia, fistunt.

a. extremitas antica.

32. ENCHELIS INTERMEDIA.

ENCHELIS cylindracea hyalina, margine nigricante. Tab. IV. Fig. 24.

Inter Mon. Punctum, Encb. Seminulum & Cyclid. Milium media. Inter minora animalcula certe numerauda.

Corpus hyalinum absque interaneis perceptibilibus latitudine duplo longius, antice & postice æquale, margineque saturatori. Medio corporis in pluribus conspicitur punctum, quasi lineola transversa nigra, quo partitionis initium videtur, in aliis incisio utrinque; haec in aliis adeo aucta, ut quodlibet animalculum ex duobus globulis compositum videatur, demum secedentibus in duo animalcula.

In infusione *Leucajon fluvialis*; post 4 menses adhuc in quavis guttula centena.

Fig.

Fig. 24. *Ench. intermedias*,

- a. punctatas. b. utrinque incisas.
aucta magnitudine, sicut.

33. ENCHELIS OVULUM.

ENCHELIS cylindrico-ovata, hyalina. *Tab. IV.*
Fig. 9—11.

Enchelis Ovulum, *Verm. ter. & fluv. 16. Zool.*

Dan. pradr. 2441.

GLEICHEN microsc. entdeck. p. 97. t. 48. f. 1—11.?

Animalculum pellucidissimum, teres, ovatum. Interanea ne quidem lenticula n. 3. conspicua; maxima vero amplificatio ne corpus apice aliquantis per elongatum appetet, plicae longitudinales in superficie, globulique pellucentes (an ovula?) passim in interaneis videntur, cilia nulla.

In similibus inter myriades *Monadum* singulatim obambulat. 1784 etiam in aqua *Lemna* obiecta, septimanasque tres servata, maxima copia examinis apum instar obvia.

In eadem aqua tune quoque aderat *Ench. Seminulum?* *Ovulo* duplo major & parcius; hujus duo individua antice cohaerere, uti in figura 14, vidi; Si copula, quod vix dubitari potest, cum propagatio per divisionem in adultis tantum locum habeat, adolescentes, non juvenes aut provectionis atatis in his & pluribus *Bullariis*, coeunt.

Fig. 9. *Ench. Ovulum* interaneis inconspicuis, aucta, 10 & 11. plicas cutis & interanea conspicienda, valde aucta magnitudine exhibent.

- a. apex animalculi. b. plicæ. c. ovala.

34. ENCHELIS PIRUM.

ENCHELIS inverse conica postice hyalina. *Tab. IV.*
Fig. 12.

Enchelis Pirum, *Verm. ter. & fluv. 20. Zool. Dan. prodr. 2445.*

Animaleulum pellucidum, piriforme, vividum, antice ventricosum, obtusum, moleculis farctum, postice angustius, vacuum. Interanea molecularia mobilia.

Motus festinans volutatorius currendo & recurrendo per diametrum guttulae, quietior reddita medio fere corporis tuberculo notari conspicitur.

Enob. Pyrum clariss. SCHRANCK *Naturf. 18. p. 80. t. 2.*
fig. B. a nostra diversa est.

In aqua diu servata, in qua *Lemna*, haud frequens.

Fig. 12. Ench. Pirum, aucta magnitudine, offert.
 a. extremitas antica.

35. ENCHELIS TREMULA.

ENCHELIS ovato-cylindracea gelatina. *Tab. IV.*
Fig. 15.

Inter minimas, *Monade Lende* vix duplo major, gelatina seu alba & opaca, motu tremulo caudam interdum mentitur; Sæpe duæ sphæricæ figuræ cohærere videntur, at unicum animaleulum est, partitionem transversalem moliens, sedere enim ac quodvis circumnatare demum vidi.

Ut

Ut primum gutta in laminam vitream missa erat, valde tremiscebant, dein interrupte tremebant & tractum brevissimum tranquille natabant, posthac omnis tremor evanuit.

In infusione vegetabili aquæ fluvialis, cum *Paramacio Aurelia* & pluribus.

Fig. 15. Turbam *Ench. tremularum*, aucta magnitudine, exhibet.
a. in partitione occupatas.

36. ENCHELIS CONSTRICTA.

ENCHELIS obovata, crystallina, medio coarctata.
Tab. IV. Fig. 16. 17.

Animaleculum obovatum, antice grossius, medio parumper coarctatum, seu quasi constrictum. Interanea non distingueduntur; Lineola longitudinalis, & coarctatio, in lentiori motu tantum prospiciuntur.

Celerrime natant examinis *Gyrini natatoris* ad exemplar; vel quietiori motu eodem loco hinc & illinc titubant.

In aqua marina centena in una guttula.

Fig. 16. *Ench. constrictæ*, auctæ,
17. valde auctæ, congeriem exhibent.
a. medio coarctata.
b. linea longitudinali notata.

37. ENCHELIS PULVISCULUS.

ENCHELIS elliptica interaneorum congerie viridi.
Tab. IV. Fig. 18. 19.

Animalculum teres, pellucidum, antice obtusum, postice acutiusculum, macula interaneorum viridi notatum; sic vivum formam fere ellipticam habet, mortuum vero sphæricam induere solet.

Motus vagatorius myriadum in guttula.

Horum innumerabilis numerus sedimentum viride in parietibus vasorum, pollinemque viridem in superficie aquarum, ubi nulla *Lemna* adest, constituit.

Fig. 18. *Ench. Pulvisculi*, catervam vivam,
19. mortuam, aucta magnitudine, exhibent.

38. ENCHELIS FUSUS.

ENCHELIS cylindracea utraque extremitate angustiore truncata. Tab. IV. Fig. 20. 21.

Enchelis Fusus, *Verm. ter. & fluv.* 15. *Zool. Dan. prodr.* 240.

Nimis refert *Trich. Gibbam.*

Corpus teres, pellucidum, antice & postice æqualiter angustum & subtruncatum. Interanea sunt; Intestinum longitudinale subflexuosum, liquore coerulecente splendidum, ac moleculæ nigricantes transversim sparsæ.

Motus

Tab. IV.

Motus lents.

In aquis purioribus.

Fig. 20 & 21. *Ench. Fusum aucta magnitudine sicutunt.*

39. ENCHELIS FRITILLUS.

ENCHELIS cyathiformis, antice truncata. Tab IV.

Fig. 22. 23.

Enchelis Fritillus, Verm. ter. & fluv. 17. Zool.

Dan. prodr. 2442.

(*Naturf. 19. p. 55. t. 2. fig. 21. minime huc pertinet, nec mihi constat, cur & quomodo nomen Fritilli huic figuræ adscriptum sit.*)

Animalculum pellucidissimum, cyathiforme, postice nempe convexo-obtusum, anticeque truncatum, hac parte organum rotatorium suspicor. Interanea nulla perceptibilia.

Motu vacillatorio guttulam per lineam diametralem in instanti percurrit & recurrit, interdum momento loco gyratur, mox cursum rursus aggreditur.

In infuso graminis & foeni multas septimanas servato, at raro; inter myriades *Mon. Lendis* unicum individuum.

Fig. 22 & 23. *Ench. Fritillum, vario situ aucta magnitudine monstrant.*

a. pars antica truncata.

b. postica convexa.

ENCHELIS.

40. ENCHELIS CAUDATA.

ENCHELIS elongata, antice obtusa, postice in caudam hyalinam attenuata. Tab. IV. Fig. 25. 26.

Corpus pellucidum, griseum, moleculis globularibus dispalatis interstinetum, substantia & motu Kolp. meleagridem referens, antice crassius obtusum, postice cauda acuminata, crystallina, teretiuscula, longitudine tertiae corporis partis, apiceque truncata. Ciliorum aut radiolorum nullum vestigium, ceterum Trich. Piscem aliquantum refert, at nec corpus contractile, nec cauda flexilis est.

Lente gliscendo procedit.

In aqua palustri, Octobre 1784, rarissima.

Fig. 25 & 26. Ench. caudatam diverso situ, aucta magnitudine, offerunt.
a. Corpus. b. Cauda.

41. ENCHELIS EPISTOMIUM.

ENCHELIS cylindrico-elongata, apice gracili subgloboso. Tab. V. Fig. 1. 2.

Enchelis epistomium, Verm. ter. & fluv. 34. Zool.
Dan prodr. 2439.

Naturf. 18. p. 28. t. 3. f. A.

GLEICH. infus. t. 19. p. 136. f. C. III.

Inter minima. Corpus teres, hyalinum, postice obtusum, antice parumper acuminatum vel potius globulo corporis diametro

diametro minori terminatum. Interanea nulla perceptibilia, certo tamen bestiolæ situ conspicitur linea nigricans per medium longitudinem ducta, ac punctum pellucens intra extremitatem posticam.

Motus vacillatorius plerumque per diametrum guttulae.

In aqua foetente passim.

Fig. 1 & 2. *Ench. Epistomium austæ magnitudine exhibent.*

a. pars antica globosa.

b. vas intestinale.

c. punctum pellucens.

42. ENCHELIS GEMMATA.

ENCHELIS cylindracea, serie globulorum duplici, in collum hyalinum producta. *Tab. V. Fig. 3.*

Inter minores. Corpus teres, antice in collum angustum. Collum hyalinum rectum, nunquam curvatum, truncus vero pellucens intus serie globulorum pellucidorum longitudinali duplci instructus.

Lente in rectam lineam procedit.

In aqua fossarum, ubi Lemna adest.

Fig. 3. *Ench. Gemmatam austam exhibet.*

a. collum.

b. truncus.

ENCHELIS.

43. ENCHELIS RETROGRADA.

ENCHELIS hyalina, antice angustata apice globulari.

Tab. V. Fig. 4. 5.

Enchelis retrograda, *Zool. Dan. prodr. app. p. 280.*

Corpus gelatinoso hyalinum absque interaneis perceptibilibus, globulo pellucido versus postica plerumque distinctum, apice aliquantis per auctum, postice acuminatum.

Motus: Procedendo semper ad latus divergit aliquantum retrograda. In motu impedita corpus incurvat.

In infuso vegetabili aquæ marinæ, raro.

Fig. 4. *Ench. retrogradam maxime extensam,*

5. *retractam & incurvatam, aucta magnitudine, exhibent.*

a. pars antica. b. postica.

c. globulus pellucens.

44. ENCHELIS FESTINANS.

ENCHELIS cylindrica oblonga, obtusa, antice hyalina. *Tab. V. Fig. 6.*

Enchelis festinans, *Zool. Dan. prodr. app. p. 280.*

Corpus teres, cylindraceum, æquale, oblongum, utraque extremitate obtusum, ultra dimidiam longitudinem absque omni interaneo hyalinum, postice globulis vesicularibus pellucentibus

tentibus impletum. Vesicula major in parte antica quarundam, in aliis opacitas non ad extremitatem producta, adest.

Motus festinans vacillatorius a littore in littus per lineam rectam continuus.

In infuso *Ulvæ Linzæ*, marina.

Fig. 6. *Ench. festinantem*, aucta magnitudine, offert.

a. vesicula. b. globuli.

45. ENCHELIS FARCIMEN.

ENCHELIS cylindracea curvata, utrinque truncata.
Tab. V. Fig. 7. 8.

Enchelis Farcimen, *Verm. ter. & fluv. II. Zool. Dan. prodr.* 2436.

JOBLOT microsc. tom. I. part. 2. p. 33. t. 5. f. 2. M.
GLEICHEN *infus.* t. 14. f. F. III.

Corpus gelatinosum, latitudine quadruplo longius, æquale, teres, antice & postice truncatum. Interanea opaca non distingnenda.

Incessus varius, extremitates in oppositum latus flectendo figuram literæ S. imitatur.

In aqua diu servata raro.

Fig. 7. *Ench. Farcimen* in incessu,
g. in quiete, aucta magnitudine, fistulæ.

46. ENCHELIS INDEX.

ENCHELIS inverse conica, apicis altero angulo producto. Tab. V. Fig. 9—14.

Corpus subopacum, inverse conico-elongatum, griseum; hinc postice angustius, extremitate subtruncata seu obtusa, interdum emarginata; antice crassum, segmento marginis in laciniam digitiformem porrectum, opposito autem haud raro papillula instructum. Utramque condendo animalculum extremitatem anticam obtusam reddit. Intestina indistincta globulis majoribus sparsis, an ovula?

Incessus latus; cilia aut pili nulli perceptibles; digitellum pro lubitu inflectere valet.

Apparitionem singularissimam mihi praebuit animalculum hoc; cum enim naufragium in ripa passum esset, ac formam ovato-ventricosam depresso assumisset, antica pars sensim ab apice ad tertiam corporis partem usque solvebatur in moleculas, quæ fumi instar e tubulo fornacis, non uti in aliis utroque latere descendebant, sed recta ascendebant, dumque ulteriore effusionem exspectarem, superstes corporis pars e ripa in plenam aquam secessit, ac ovaro-truncata in præceps volvendo novam vitam inchoabat, papillam exseruit, figuramque denique sphæricam assumxit. Ulterius eam sequi aliud negotium prohibuit.

In aqua, ubi *Lemna minor*, rarissime.

Fig. 9—11. Ench. Indicem in statu integro.

9. nempe antice exerto digito, posticeque obtusam,

10. digito & papillula exsertis, posticeque truncatō-emarginatam,

11. utraque extremitate obtusam.

Fig.

Fig. 12—14. in statu diminuto,

- 12. nempe ovato-ventricosam,
- 13. papillulam exserente, &
- 14. in sphærā redactam, sicut
- a. extremitas antica. b. postica.
- c. productio digitiformis.
- d. papillaris.
- e. postica emarginata.

47. ENCHELIS TRUNCUS.

ENCHELIS cylindrica subcapitata. Tab. V. Fig.
15—17.

Maxima Enchelidum. Corpus cylindricum, mucosum, griseum, subopacum, elongatum, antice globosum, postice obtusum. Nulli pili aut cilia detegenda; altero latere interdum tres dentes efformantur, & rursus oblitterantur; demum bestiola informis in massam oblongam redigitur, tranquilleque jacens cuspides minimas crystallinas margine alterius lateris deorsum versus pedum loco micantes passim videndas exhibet. Globuli majores passim in corpore dispaleti.

Dextrorum sinistorumque volvendo lente vagatur.

In aqua cum *Lemna*, Mejenbergæ, rarissime.

Fig. 15. *Ench. Truncum* muticam,

- 16. dentatam,
- 17. correptam, valde ampliatam, exhibent.
- a. extremitas globosa,
- b. obtusa.
- c. denticulæ.

48. ENCHELIS LARVA.

ENCHELIS elongata, medio papillula utrinque notata. *Tab. V. Fig. 18.*

Animalculum elongatum, teres, absque interaneis conspiciens, moleculis griseis farctum, antice obtusum & pellucidum infra transparentiam aliquantum coarctatur, postice acuminatum medio papillulis binis oppositis antica versus directis instructum.

In aqua palustri rarissime.

Fig. 18. Ench. Larvam sucta magnitudine exhibet.

- a. pars antica.
- b. postica.
- c. papillulae laterales.

49. ENCHELIS SPATHULA.

ENCHELIS cylindrica, apice hyalina spathulata. *Tab. V. Fig. 19. 20.*

Enchelis Spathula, *Verm. ter. & fluv. 19. Zool. Dan. prodr. 2444.*

Animalculum perfecte cylindricum, pellucidissimum, crystallinum, striis subtilissimis longitudinalibus, vesiculis plerumque duabus hyalinis, altera infra medium, altera in extremitate corporis postica, ac juxta alterum latus sphærulis obscurioribus quinque minoribus, quæ ovula, instructum. Apex dilatato-membranaceus, antice sinuato-truncatus, angulis aliquantisper

in auricula reflexis. Hinc figuram spathæ pharmaceuticæ imitatur.

Motus vacillatorius spathulam varie plicando, figuram tamen retinet, momento excepto, quo horas duas inquirenti spathula in manubrio condebatur, apexque obtusus apparuit, brevi tamen rursus exserebatur.

A. *Vibrione Intestino* transparentia crystallina, striis pellucentibus, figuraque spathulata minus mutabili differt.

In aquis, ubi Lemna vegetat, raro.

Fig. 19. *Ench. Spathulam*; spathula exserta,

20. condita, auctam præbent.

a. vesicula media. b. postica.

c. congeries globulorum. d. anguli reflexi.

50. ENCHELIS PUPULA.

ENCHELIS inverse conica apice papillari. *Tab. V.*
Fig. 21—24.

Enchelis Pupula, Verm. ter. & fluv. 18. Zool. Dan. prodr. 2443.

Animalculum inverse conicum, antice ventricosius obscurum, postice pellucidum, utraque extremitate obtusum, antica papilla digitiformi instrutum, intra posticam vero circulo hyalino seu apertura circulari notatum. Interanea ex moleculis subsphaericis versus antica confertis mobilibus, versus postica rarioribus.

Varietatem medio fere corporis papilla præter anticanam instruetam semel reperi.

F

Motus

ENCHELIS.

Motus circa axin longitudinalem rotatorius, sicque situ aliquantum obliquo guttula innatat.

In Fimetiis Novembri & Decembri; aqua vero gelu adstricta frustra quærebatur.

Fig. 21, 22, 23 & 24. *Ench. Pupulam*, diverso situ, valde auctam fistunt.

- a. Papilla antica.
- b. vesicula postica.
- c. Papilla lateralis.

51. ENCHELIS PUPA.

ENCHELIS ventricoso-cylindrica, apice in papillam producta. *Tab. V. Fig. 25. 26.*

Ench. Pupulam refert, at multo major, extremitasque antica, non, uti in illa, obtusa papillaque instructa, sed in papillam producta; totaque interaneis obscuris, papilla hyalina excepta, repleta, nec postice circulus seu vesicula hyalina adest, nec interanea mobilia mihi visa sunt.

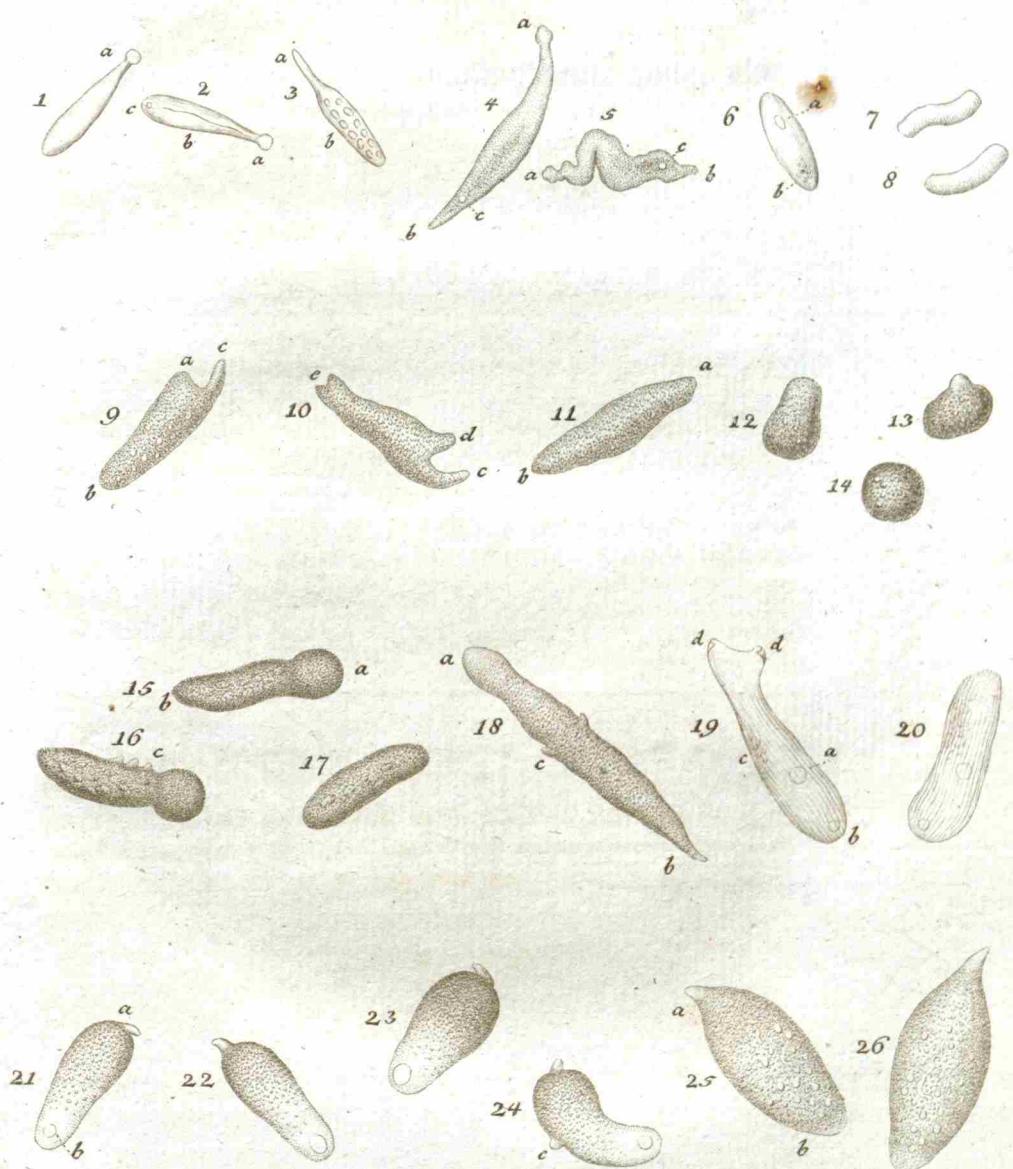
Valde defes est, parumperque de loco in locum movetur.

In aqua palustri haud frequens.

Fig. 25 & 26. *Ench. Pupam* valde auctam exhibent.

- a. Apex seu Papilla
- b. Extremitas postica.

Tab. V.

V. VIBRIO.

Vermis inconspicuus, simplicissimus, teres, elongatus.

52. VIBRIO LINEOLA.

VIBRIO linearis minutissimus. Tab. VI. Fig. I.

Vibrio Lineola, *Verm. ter. & fluv. 21. Zool. Dan. prodr. 2445.*

Liniestrækkeren, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Selsk. Skrifter III. D. p. 8. t. 1. f. 3, a.*

Animaleculum omnium minutissimum; *Monadem Termo-*
nem exigitate fere superans, *Vibrioneque Bacillo* tricies mi-
nus & prorsus diversum.

Motus tremulus myriadum punctulorum oblongorum ob-
scurorumque in unica guttula, seu undulatio oculo, lenticula ma-
xime amplificante, exhibetur.

In infusione vegetabili substantiam aquæ post plures dies
fere adimpler; in alia foetente ultra trimestre servata, & in non
foetente post mensem *Lemna* cooperata cum *Cyclidio Glaucomate*.

Fig. I. Massam *Vibr. Lineolæ*, adjacentes solitarias
valde auctas exhibet.

53. VIBRIO RUGULA.

VIBRIO linearis flexuosus. Tab. VI. Fig. 2.

Vibriones myriadum numero inter *Lineolam* & *Undulam* medios, in infusione *Lemnæ* plures septimanas servata reperi; *Lineola* longiores, *Undula* arctius tortiles, & *Bacillo* breviores, maximoque lumine conspicui erant.

In motu totum corpus in spirales flebant, at flexuræ ægre visibles, quoties animaleculum sese sursum vertebat, in conspectum subiere. Antrorsum & retrorsum in lineam rectam ferebantur saepè longo tractu absque ulla flexura perceptibili. Gutta in orbiculum missa, horum acervi maxime mobiles aderant, mox singuli dispalabantur, ac intra pauca minuta penitus evanescabant.

Similes diversæ longitudinis, *V. Lineola* multoties majores in cute membranacea, superficiem infusionis *Ulvæ Linzæ* tegente, in aqua marina generatos myriadum numero reperi.

In infusione muscarum etiam quævis guttula vibrionibus, a *Bacillo* exiguitate voluminis diversis, scatebat; dispalati & passim in acervos, qui e multitudine colorem lutescentem adepti erant, congesti; horum pars a massa communi, ničtu oculi citius, ultra tres massæ diametros disfluebat, (hic aëtus prima facie resolutionem animalculi cuiusdam in moleculas mentiebatur) mox vero examinis apum instar revertebatur, et hæc excursio vice plus una reiterata fuit. In ipso acervo, formicarum instar vivido, puncta *Mon. Termone* minora, at solidiora, apparuere, margine acervi vero rariores figuram linearem gentemque prodidere. Quiescentes in lineam gelatinosam, breviores vel longiores, stricte porriguntur, lente vero procedentes corpus in rugas ægre oculo perceptibiles corripiunt, mortui fibrillas curvatas referunt. Pereuntibus, aqua exhalata, novam aquæ guttulam frustra astudi. Membranaceam infusionis superficiem & in vivis & post mortem efficiunt.

Fig.

Fig. 2. *Vibriones Rugulas plures aucta magnitudine,*
 a. recte extensas,
 b. motu serpentino sursum tendentes, exhibet.

54. VIBRIO BACILLUS.

VIBRIO linearis, æqualis utrinque truncatus. Tab. VI. Fig. 3.

Vibrio Bacillus, *Verm. ter. & fluv. 22. Zool. Dan. prodr. 2447.*

Kiep-Strækker, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Sæfsh. Skr. III. D. p. 11. & pl.*

LEUWENHOEK *Arcan. nat. p. 40. f. F. & p. 315. f. C. & D.*

Transact. I. 2. p. 57. Haarähnliche Theilechen.
JOBLOT microsc. tom. x. part. 2. p. 67. t. 8. f. 12.
& 14.

Naturf. 19. p. 165.

Vermiculus subtilissimus sub certa luminis reflexione ope lenticulae 3. in conspectum subit, gelatinosus, hyalinus, *Mon. Lend* dimidio angustior, sextuplo & decuplo longior, paleam ubique æqualem referens, a *Gordio lacæo*, quem nudus oculus vider, volumine & defectu striarum obliquarum in parte antica diversus. Nulla interanea perceptibilia.

Motus rectilineus, antrorsum & retrorsum nullo partis anticæ & postice, ne in motu quidem, discriminé, languidus & serpens, at flexuræ serpentinae in medio tantum corporis & quidem ægre videntur.

In quibusdam longioribus antice tertaria pars parumper inflexa est, an ex instante propagatione per divisionem?

VIBRIO.

In infusione foeni e Grönlandia, anno servati, primum reperi millena in guttula; postea in aqua palustri parcissime, denique in aqua foetente, ubi *Lemna minor*, copiosissime, passim sparsos breviores & quadruplo longiores.

Figura *Enchelidis* 2. Hill. hist. anim. tab. I. hunc exhibet, magnitudine tamen, crassitie & transparentia differre videtur; exactior est figura supra citatorum auctorum.

Duas foeni infusiones eadem aqua & eodem tempore paravi; alteri tamen vasculo foenum forcipe in partes minores reflectum, alteri integrum immisi, huic nulli *Vibriones Bacilli*, plures *Monades Lendes*, & *Kolpode Cuculli*, illi myriades *V. Bacilli*, paucæ *Monades* enalceebantur.

Plures in aqua mensem servata, ibidem non antea observati, prodiere diversæ longitudinis una cum *Vibr. Undula* multoties minore & angustiore. Plures minores, pauciores reliquis sextuplo longiores, motu hi lentoires, medio quasi fracti videbantur; minores citius provehebantur. Motus ceterum *Bacilli* latus rarissime tremulus, *Undulæ* vero fulgoris instar vividus.

Fig. 3. Quinque *Vibriones Bacillos*,

a. quiescentes. b. natantes.

c. anticam inflexam. d. medium corrugatam, euæta magnitudine exhibent.

55. VIBRIO UNDULA.

VIBRIO filiformis flexuosus. Tab. VI. Fig. 4—6.

Vibrio Undula, Verm. ter. & fluv. 26. Zool. Den. prodr. 2451.

Naturf.

Naturf. 20. p. 150. t. 3. f. 27, g.
Bølgefækkere, *Nye Saml. af Dansk. Videnk.*
Sælfk. Skr. III. D. p. 19. 28. & pl. 1. 3. fig.
I. a.

Mera fibrilla undulata, teres, gelatina absque interaneis conspicuis.

Nunquam extenditur; in quiete literam *v*, in motu literam *m*, vel lineam flexuosam, quam anseres volatu suo in aere formant, simulat; Motus ascendendo, descendendo, vel recta pergendo tanta celeritate peragitur, ut oculus armatus flexuram nantis non absque molestia percipiat; in summo guttulae plerumque quiescit. Interdum altera extremitate oblique fixus in gyros se ferat.

Vibr. Lineola longior, *Vermiculo* multoties minor, imagine undulæ lenticulæ 3. microsc. simpl. fistitur. A *V. Rugula* præsertim distinguitur, quod nunquam recte extenditur.

Plures coacervati in massam globularem hyalinam, vel majori numero flavescentem, imaginem massæ solaris ignæ motu suo, oculo bene armato, præstant. Globuli sæpe altero margine disfluent, secedentibus passim turmis vermiculorum. Motus totius masse nullus, millenorum vero vermiculorum; interdum ad stipitem plantæ microscopicæ, uti examen apum, converuntur.

Myriadum numero conferti oculo maxime armato torrentem aquarum mentiuntur, sparsi minores duarum flexurarum, maiores quatuor, esse conspiciuntur; aqua exhalata cadavera flexuosa ubique sparsa spectantur.

Hunc esse bestiolam, cuius corpusculum extremum caudulæ animalculi seminalis, in figura 5. epist. phys. 41. exhibiti, feminine sinapi millies-decies-centies-millies minoris, tenuitate excedere indicat LEUWENHOEK, autumo, inductionique exinde natae lubens subscribo: "cum hæc animalcula caudulas suas, uti
"oculis

"oculis observare possumus, in gyros ac volumina movendo
"contrahant; recte concludimus caudulis illis haud magis suos
"deesse tendines, musculos atque artus, quam glirium murium-
"que caudis, nec quisquam dubitabit, eadem animalcula, aquis
"innatantia, æque organis armari motoriis, atque animantia
"majora. Ad hæc in tali animalculo quantus includitur appara-
"tus viscerum, quantaque eorundem exilitas?" Idem est,
quem in epistola *arc. nat. 96.* Anguillam nominat, quod, dum
natat, corpus suum anguillæ in morem incredibili celeritate
inflectit.

In aqua *Lemna* cooperata, ac septimanam servata, non
omni, copiose. Etiam in infusione *Elvelæ mitræ* numerosissimam,
præsertim circa massulas fungi resolutas, reperi, ex
dissolutione fungi provenire fere credidi, at simul in infusione
confervam reperi.

Fig. 4. Acervum *V. Undulae* minorem emittentem,
a. majorem. b. minorem.

5. Acervum circa filamentum Confervæ collectum,
aucta,

c. filamentum dichotomum.

6. *V. Undulas* sparsas, valde aucta magnitudine ex-
hibent.

d. quiescentes. e. natantes.

56. VIBRIO SERPENS.

VIBRIO filiformis, ambagibus in angulum obtu-
sum productis. *Tab. VI. Fig. 7. 8.*

A.

A. Vibr. Undula præsertim decuplo longiori tractu; a *V. Spirillo* angulis obtusis, ab utroque intestino totum percurrente majori augmentatione conspicuo, differre videtur.

Animalculum gelatinosum, perquam exiguum, lineolam serpentiformem æqualibus & laxis flexuris, seu fabulosum Norvegiae serpentem fluviatilem minimo modulo exhibens. Ipse tractus rectilineus, haud arcuatus, flexuræ serpentinæ, non spirales.

In aqua fluviali rarissime.

Fig. 7. *Vibr. Serpentem* auctum,
8. valde ampliatum, exhibit.
a. intestinum.

57. VIBRIO SPIRILLUM.

VIBRIO filiformis, ambagibus in angulum acutum tornatis. Tab. VI. Fig. 9.

Siugulare animalculum vasculum spirale referens; Vasculorum spiralium effectus in oeconomia animali & vegetabili juste miramur, quid faciendum, si animal sub imagine talis organi inter viventia offendamus, at in hoc spiræ seu anfractus haud produci & corripi possunt, sed rigidi, quantum huc usque observari potuit, quovis animalculi motu persistunt.

Constat animalculum hyalinum anfractibus approximatis æqualibus, seu in angulos acutos tornatis, a quatuor ad duodecim usque, minora paucioribus. Omnium fere minimum est, Mon. Termone enim & Vibrione Lineola angustius, longitudine corporis & anfractuum amplitudine in summa foci acie constitutum in conspectum subit, saepe tamen minima loci mutatio ne aciem oculi optime armati eludit.

G

Motus

Motus rectilineus posticam & anticam partem lente vibrando, vel perpendiculariter gyrando, plerumque recta extensus, interdum in arcum curvatus, at anfractus semper rigidi absque ullo discernibili motu.

In infusione *Sonchi arvensis* 1782 versus finem octobris. Plures dies duravit.

Fig. 9. *Vibr. Spirillum magnopere auctum* exhibit.

58. VIBRIO VERMICULUS.

VIBRIO tortuosus gelatinus. Tab. VI. Fig. 10. II.

Vibrio vermiculus, Verm. ter. & fluv. 25. Zool. Dan. prodr. 2450.

Corpus album, seu lacteum absque ulla transparentia, cylindraceum, elongatum, apice obtusum, postica versus acuminatum, vel planiusculum, & intortum.

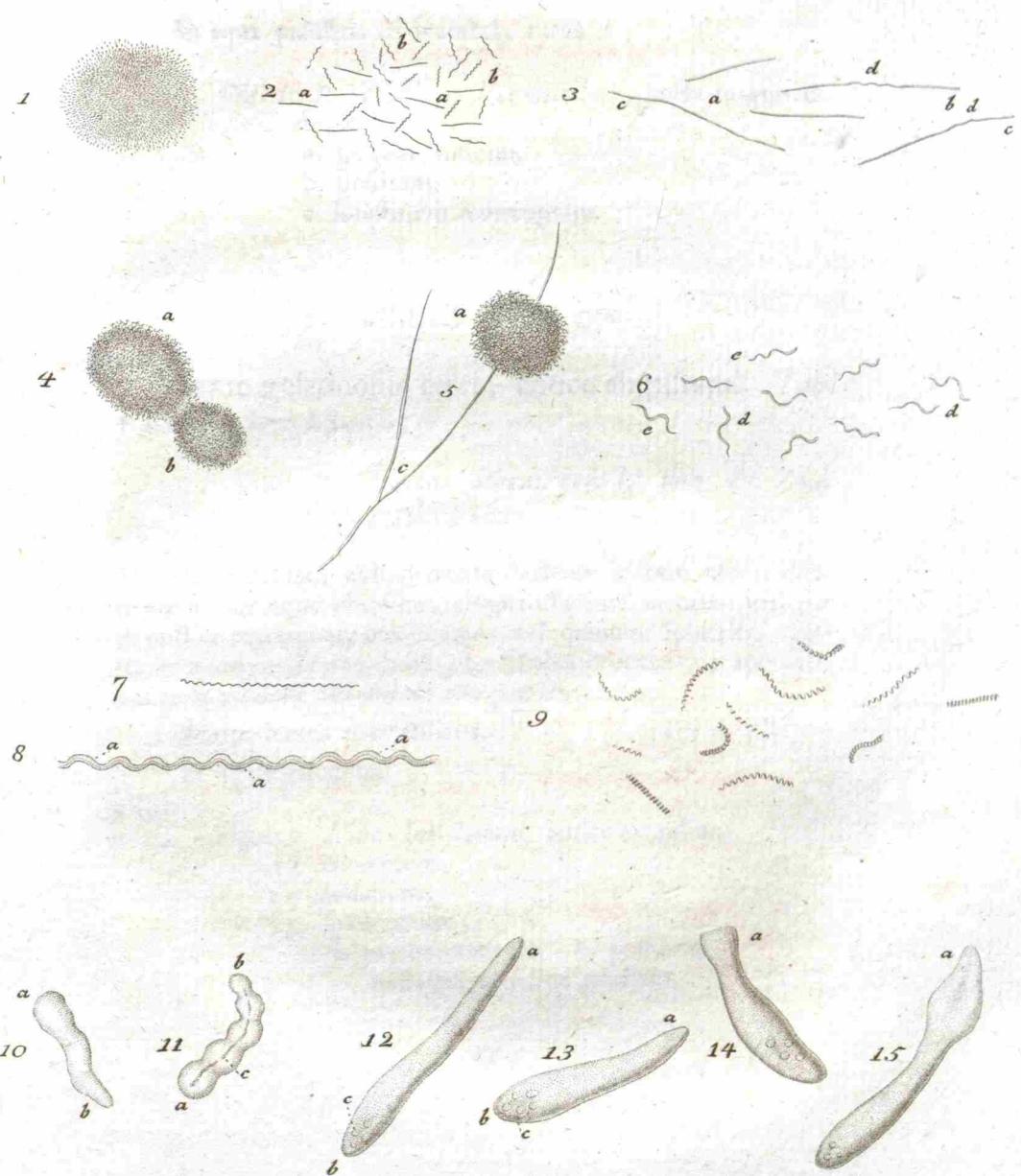
Motus fit corporis undulatione, qualis in vermiculis, at perquam tardus; interdum recta extensus citius & laboriose, dum aliquantum ad latera alternatim flebit, progreditur, & tum linea nigra longitudinalis, vel integra, vel saepe interrupta, prospicitur. Quiescendo interdum applanatur, ac in sinus variis torquetur.

Ope lenticulae I. microsc. simplicis commode contemplari potest.

Figuram animalculi in stercore ranarum, cuius LEUVENHOEK oper. omn. p. 56. meminit, uti quoque in spermate Libellulae maris, arcan. nat. p. 18. f. 5. nostrum vermiculum suspicor.

In

Tab. VI.

In aqua palustri, Novembri, rarus.

- Fig. 10 & 11. *Vibr. Vermiculum*, aucta magnitudine, sicut sunt.
 a. partem anticam.
 b. posticam.
 c. intestinum interruptum.

59. VIBRIO INTESTINUM.

VIBRIO gelatinosus teres, antice angustatus. *Tab. VI. Fig. 12—15.*

Vibrio Intestinum, Verm. ter. ♂ fluv. 27. Zool. Dan. prodr. 2452.

Animalculum cylindraceum lacteum apicem versus attenuatum, utrinque obtusum, absque ullo interaneorum vestigio; in postica extremitate ova quatuor vel quinque sphærica. Anticam adeo in se retrahere, ut dilatata truncataque appareat, vel in spathulam dilatare & complanare, valet.

Motus latus progressivus.

In aquis paludosis.

- Fig. 12. *Vibr. Intestinum*, antice extensum,
 13. corrumptum,
 14. dilatatum,
 15. spathulatum,
 a. partem anticam. b. posticam.
 aucta magnitudine præstant.

60. VIBRIO BIPUNCTATUS ^{6).}

VIBRIO linearis, æqualis, utraque extremitate truncata, globulis binis mediis. Tab. VII. Fig. 1.

Minor sequente. Corpus hyalinum, pellucidum, antice & postice truncatum, medio globulis binis (sæpe unico) pellucidis, æqualibus secundum longitudinem dispositis. Globuli prima facie genicula mentiuntur.

Motus lento, rectilineus antrosum, mox ad angulum acutum sese proripit; retrogressum nunquam vidi.

In aqua marina post quatuor septimanas, ob foetorem adhuc intolerabili, myriades in guttula.

Fig. 1. Sex *Vibr. Bipunctatos*, vario situ, aucta magnitudine exhibet.

61. VIBRIO TRIPUNCTATUS.

VIBRIO linearis, utrinque attenuatus, globulis tribus, extremis minoribus. Tab. VII. Fig. 2.

Tre.

⁶⁾ *Vibr. Bipunctatus*, *Tripunctatus* & *Lunula*, Confervis maxime affines, vegetabilia animalibus jungunt. Huc (ut singularissimum & maxime admirabilem *Vibrio* *Paxilliferum* taceam) referenda *Tremella ADANSONII* mem. de l'Acad des Sciences 1767, que dici potest *Vibrio gemicularis*, & nostra *Conferva vitalis*, *Berlinische Schrift*. 4. p. 171. t. 11. f. 1—3. que *Vibrio continuus* nominari queat, uteque ambiguae naturæ & in bivio constitutus.

Tre-punct-Strækker, Nye Saml. af Dansk. Vid.
Sælfk. Skr. III. D. p. 29.
Naturf. 20. p. 45. t. 20. f. 45.

Corpus pellucidum, hyalinum, utraque extremitate aliquantum attenuatum, globulis tribus, medio majori, terminibus minutis, pellucidis instructum. Spatia inter globulos viridi materia in quibusdam impleta sunt, in aliis ista evanescit ac ex parte lineolam medianam auget, uti pulvisculus granulosus in confervis microscopicis. Raro latus observatori obvertit, at tum maxima amplificatione prismaticus appetet.

Motus rectilineus antrorsum & retrorsum, vix tamen quavis vice ultra corporis longitudinem, retrogrediendo brevius spatium peragrat.

Varietatem rariorem & minorem vidi striis transversis quatuor in quinque genicula divisam, horum intermedia quadrata, extima ovalia erant. Motus idem.

In Fossa Rosenburgensi cum *Lemna* minore, Novembri & Decembri 1777.

Etiam 1782. in aqua *Lemna* cooperata, ac ultra sex hebdomades fervata, initio Augusti quævis guttula centenis impleta erat, hi motu eundem agebant, at bipunctati tantum, vel potius binis corpusculis ovalibus, rarissime sphaericis, instructi, utraque extremitate acuminati, nec sese unquam ad angulum acutum proripientes, hinc, si minus nova species, saltem a *Vibr. Bipunctato* diversa est. Huc referrem fig. 44. clariss. HERMANNI Naturf. 20. p. 161. nisi truncatus diceretur.

Fig. 2. *Vibr. Tripunctatum*, aucta magnitudine, exhibet.

- a. hyalinos.
- b. viridi materia farctum.

- c. transversim striatum.
- d. globulis intermediis binis.

62. VIBRIO PAXILLIFER.

VIBRIO flavescens paleis gregariis multifariam ordinatis. *Tab. VII. Fig. 3—7.*

Pinddyr, *Nye Samling af Dansk. Vidensk. Sælfæ. Skrift.* II. D. p. 277. c. fgg.

MÜLLERS *kleine Skriften* I. p. 1—14. t. 1. fig. 1—8.

Anitnalculum, vel congeries animalculorum mirabilis. Pluries in guttulis aquæ marinæ vidi corpuscula linearia flavescens (solitaria paleas, in quadrangula disposita scobes referent) granulaque seminalia qualiscunque vegetabilis diu credidi; demum nocte inter 6 & 7 Octobrem 1781 aspectu fili flavescentis, sese in longum producentis & in breve contrahentis, ac ex his paxillis compositi, obstupefactus, novoque phoenomeno gavisus, ejusdem variis evolutionibus incubui.

Paxilli oculo nudo inconspicui cute pellucida membranaque intestinali flavescente, punctisque binis aut tribus sparsis constare videntur. Hi numero senario ad quadragenarium sicutum quidem variant, at parallelum semper servant, vel quadratum, vel filum strictum, efformantes, aut in Ziczac ducti fulminis directionem imitantur, vel filum utraque extremitate quadratum proferens, vel adhuc aliam figuram, oculo sicutum. Bini paxilli (unus in minori numero) a reliquis interdum in angulum rectum, vel acutum, divergunt; omnes membrana dilatabili mutuo coalitos suspicor.

Con-

Congeries hæc quadrangulari forma quiescere solet, mortuaque persistit, reliquas vero jani ab hac, jam ab illa, extremitate incipiendo lente efformat.

In *Ulva latissima* copiose, hinc marinus. Totum Octobrem 1781 plures reperi, posthac Septembre 1783 rursus apparuere.

Fig. 3. *Vibr. Paxilliferum*, facie scobis arcuatæ involutum,
 4. in lineam rectam Conservæ instar extensum,
 5. in faciem fulminis productum,
 6. in quadrangulum cruribus binis inæqualiter protensis,
 7. in duo oblonga serie intermedia connexa dispositum; aucta magnitudine exhibent.

63. VIBRIO LUNULA.

VIBRIO arcuatus utraque extremitate æquali, Tab. VII. Fig. 8—15:

Der halbe Mond, EICHORN p. 48. t. 5. f. c.
Naturf. 20. p. 169. t. 3. f. 59.

Corpus arcuatum cornubus æqualibus, lunam in primo quadrante referens, plerumque lète viride, globulis 7 ad 10 in serie longitudinali, vel varie sparsis, vel sex medio corporis serie dupli transversa præter longitudinalem notatur.

Pluribus annis sæpius visum, fibram vegetabilem *Conservæ*, eum nullum in eo motum percipere potui, credidi, motus denique distinctus & proprius, licet omnium lentissimus ac per longa intervalla exserulis, animalitatem probavit; post odio-

sam

sam quietem nempe altera extremitas motu lento & tremulo (tremor an causæ extrinsecæ debeat?) elevatur fere in perpendicularē, spatioque $1\frac{1}{2}$ quadrantis circuli circa punctum, cui innititur altera extremitas, peracto, in oppositam plagam delabitur, dein post quietem 5 vel 6 minutorum prim. opposita extremitas simili modo passum facit & sic porro. Ad perpendicularē evecta in relictam plagam raro & quidem lente delabitur.

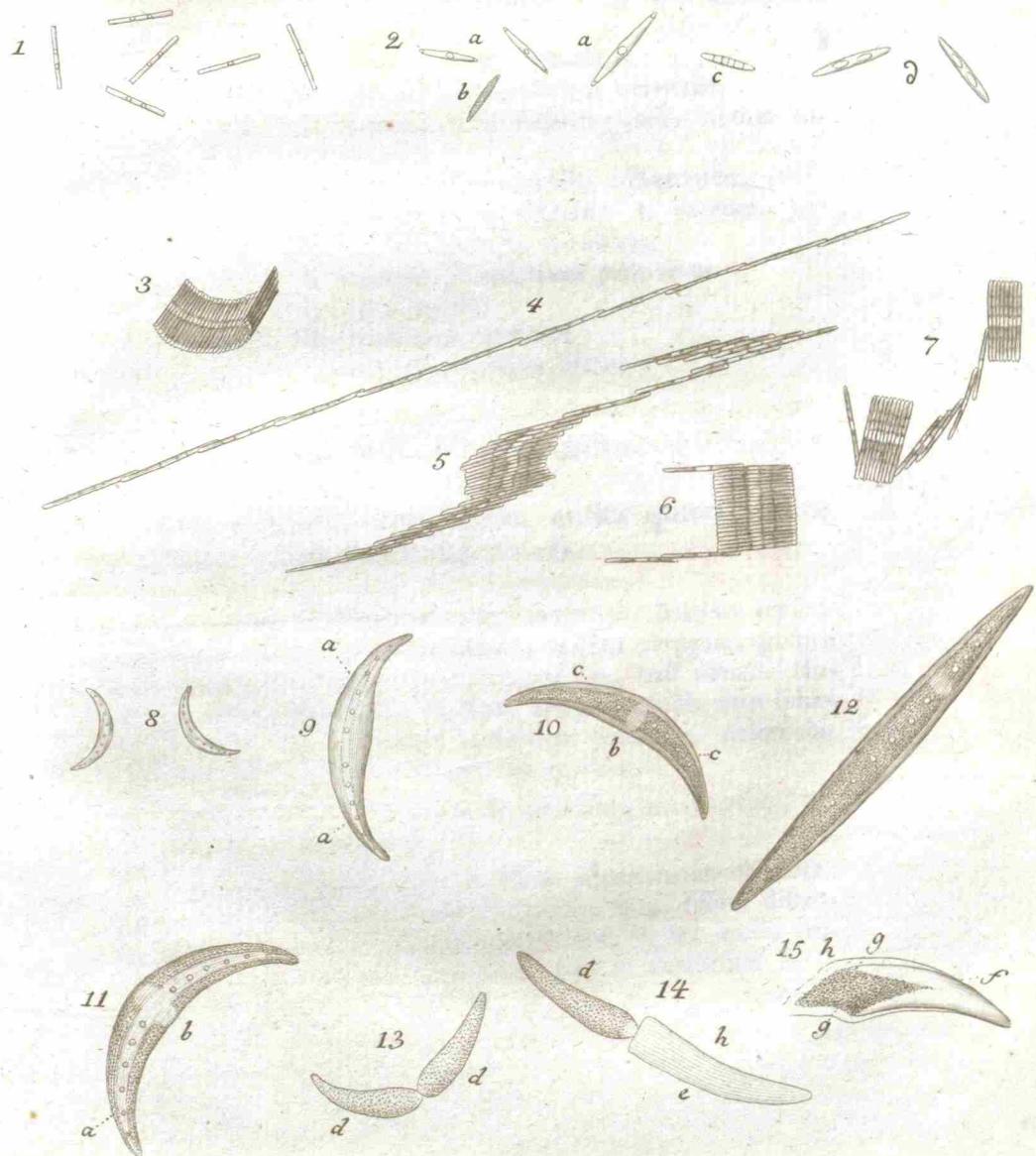
Majores & minores viridis coloris, minimi crystallini sunt. In medio adultiorum area transversa pallide virens vacua; reliquum tres longitudinales areæ, quarum intermedia serie punctorum seu globulorum pelluentium notatur, occupant. Quædam specimina reperi, in quibus materies granulosa viridis membranula contenta centrum versus se subduxerat, vel membranula simul medium versus, uti membranulæ post ejectionem pulveris seminalis in Conservis, contracta erat, utraque extremitate penitus vacua & hyalina. Mira analogia & vicinitas regni animalis & vegetabilis.

Quosdam in lineam rectam extensos & rigidos haud raro reperi, hos mortuos suspicor; alios medio divisos puncto tantum coherentes rarius observavi. Cavitatem utriusque extremitatis, eujus meminit EICHORN, quamque os animalculi oscitans credidit, in nullo unquam observare potui.

Propagari divisione naturali ex adjectis figuris, & area transversa media, instantem divisionem indicante, palam est, quid vero sint globuli pelluentes? quid materies viridis in granula enascens? an hæc sperma aut proles masculi, vel semina, illa autem ovula, *V. Lunula* dehinc hermaphroditus generis, vel utriusque regni vegetabilis & animalis consors, quis extricet.

In aquis, ubi *Lemna*, ab Augusto in Decembrem.

Fig.

- Fig. 8. *Vibr. Lunulas minores crystallinas,*
9—11. majores virides,
a. series globulorum. b. area transversa
pallida.
c. materies viridis granulosa.
12. Lunulam stricte extensam & mortuam,
13. Lunulam æqualiter divisam puncto tantum co-
hærentem,
14. inæqualiter divisam puncto cohærentem,
d. crus granulis farctum. e. vacuum.
*15. alterum crus *Lunulae* divulsum,*
f. vaginulæ granulorum pars vacua.
g. pars repleta,
h. membrana exterior.
autæ magnitudine fistunt.

64. VIBRIO VERMINUS.

VIBRIO linearis compressus, antice quam postice angustior. Tab. VIII. Fig. 1—6.

Animalculum hyalinum teres, motu vero lentiore crystallinum compressum, seu membrana crystallina elongata, postica quam antica parte latior, apice subtruncata, basi obtusa. Interanea nulla perceptibilia; in medio tantum vesiculæ duæ sphæricæ distantes, ac tertia intra marginem posticum, observabiles; raro quasi linea longitudinalis prospicitur.

Motus festinans antrorsum & retrorsum vacillatorius, antica parte aliquantum elevata.

Inter millenos duo paria rarissima phœnomena obtulere: Versus medium cohærebant antice, postice quasi fissura distan-
tia, hocque statu circumnatabant; alterum figura crucis An-
dreæ sibi incumbens, alterum anticam partem extrorsum in li-
neam

VIBRIO.

neam fere horizontalem incurvatas, motus varios natando ciebat puncto tantum invicem unitum; an haec cohaesio coitus, an generatio per divisionem longitudinalem? Scopus saltem dignior quam quivis effectus conflictus. Ad separationem usque nec ego, nec frater optimus, qui utrumque ad vivum pinxit, prosequi potuimus, visum demum omnino subterfugiens.

Copiose in aqua marina aliquot dies servata & foetente.

Fig. 1. 2. 3. *Vibr. Verminum* simplicem,
4. 5. 6. duplices, aucta magnitudine exhibent.
a. pars antica.
b. postica.

65. VIBRIO MALLEUS.

VIBRIO linearis, basi globulo, apice linea transversa.
Tab. VIII. Fig. 7. 8.

Vibrio Malleus, *Verm. ter. & fluv.* 32. *Zool. Dan. prodr.* 2457.

Animaleculum album pellucidum T' latinum referens, extremitate inferiori globulo affixum.

Motus & quies omni momento alternus; motu literam V , quiete T simulat; dum enim crura lineæ transversæ perpendiculari impositæ alternis vicibus celerrime in perpendiculararem uniuntur, & in transversam extenduntur, per aquas vebitur.

In aquis putei copiose.

Fig. 7 & 8. *Vibr. Malleum* vario situ aucta magnitudine fistunt.

66. VIBRIO ACUS.

VIBRIO linearis, colli apice obtuso, cauda setacea.
Tab. VIII. Fig. 9. 10.

Animaleculum strictum figura *Sygnathum Acum* referens. Collum teres hyalinum puncto rubente ultra medium notatum; apice obtuso; Truncus cylindraceus, obscurus, medio hyalinus, incessu fere triqueter appetet, motu intestinorum moveri videtur, ac cauda setiformi terminatur. Punctum in quibusdam alio tempore nigricat.

Lente absque corporis flexu incedit, a cohabitantibus præfertim *Paramæcis* sèpius turbatur, in margine guttulae, quem quærit, tutus.

In morte truncus distenditur, cetera permanent uti in vivis.

In fossis *Castelli Havnensis* bis aut ter reperi.

Fig. 9. *Vibr. Acum* vivum,

10. mortuum, aucta magnitudine exhibent.

- a. Collum.
- b. punctum rubens.
- c. Cauda setacea.

67. VIBRIO SAGITTA.

VIBRIO sublinearis, colli apice truncato atro, cauda setacea. Tab. VIII. Fig. 11. 12.

Animaleculum inter *Planariam* & *Vibrionem* medium, hunc enim extremitatibus linearibus, illam corpore productili & retractili motuque gliscente refert.

Corpus maxime elongatum, flexible, medio latiusculum moleculis griseis impletum, antice in collum lineare hyalinum apice inerassum, nigrum, postice in caudam exquisite attenuatum hyalinam productum. Apice colli truncato objecta tentare nutrimentumque querere videtur.

Movetur *Limacis* seu *Planariae* ad instar collum attenuatum extendendo & retrahendo, quovisque fere momento longius retrogrediendo, quam processerit.

Apice colli ipso collo aliquantum crassiori truncato & nigro, ac trunco constante invariato a *Vibr. Anseri* satis distinctus.

In aqua marina semel reperi.

Fig. 11. *Vibr. Sagittam* contractam,

12. productam, aucta magnitudine, exhibent.

a. apex colli.

b. cauda setacea.

68. VIBRIO GORDIUS.

VIBRIO æqualis, caudæ apice tuberculato. Tab. VIII. Fig. 13. 14.

Animalculum teres, antice sextam corporis partem hyalinum canaliculo alimentario coerulecente, postice acuminatum hyalinum, medio intertinis molecularibus indistinctis. Apex caudæ quasi nodulo instruetus.

In spiram contortus quiescere amat, uti *Gordius* seu *Acaris marina* in carne piscium.

In Infuso marino passim.

Cum

Cum aqua marina exhalata esset, animalculumque quasi inanime in spiram revolutum jaceret, guttulam aquæ palustris affudi; novo humore expergefacta anguillula anticam primum, dein posticam parrem, lente movebat, plenamque vitam addepta est, mox rigida & recta extensa jacuit, quod nunquam in vivis animadvertisit, hocque situ minutorum intervallo mortuam fese mentiebatur, vitam enim & motum pristinum recepit.

Fig. 13. *Vibr. Gordium* spiraliter involutum,
14. Recta extensum, aucta magnitudine offerunt.
a. Caput. b. Apex caudæ tuberculatus.

69. VIBRIO SERPENTULUS.

VIBRIO æqualis, utraque extremitate obtusa.
Tab. VIII. Fig. 15.

Vibrio Serpentulus, *Verm. ter. & fluv. 24. Zool. Dan. prodr. 2449.*

Enchelis corpore utrinque attenuato graciliori, Hill.

Hist. anim. tab. I. (minus bona.)

Frænkische Saml. 4. B. 227. n. 1. fig. b—f.

SPALANZ. microsc. p. 189. f. 2 & 12.

Vibrionem *Anguillulam* maxime refert, differt tamen, quod nullum mucronem habeat, nec objectis adhaerere vidi; quod plerumque brevior, serieque globulorum longitudinali instruatur.

Corpus teres, antice truncatum, apice passim rimam parvulam, quæ os est, spectandam præbet. In tres partes, fere æqualis longitudinis, dividi potest, harum antica pellucidior œsophago, in mortuo indistincto & moleculis obseuris, uti

quoque postica pars, instruitur, intermedia vero seriem globulorum approximatorum tredecim, ac utroque seriei fine intestinum ventricosum, in tenuem versus globulos productum, in viva & in mortua æqualiter monstrat. Cauda brevis tenuis pellucida vix acuta.

Motus Serpentis ad instar, at minus spiralis minusque rigidus & saepe recta extensus, tranquillusque occurrit, quod in *Anguillula rarius*.

In infusione vegetabili plurium septimanarum, & in palustribus raro.

Fig. 15. *Vibr. Serpentulum*, aucta magnitudine, exhibet.

a. Caput. b. Oesophagus. c. Series globulorum visceralis. d. Ventriculus in tenuem productus. e. Intestinum tenuem in crassius productum. f. Caudæ Apex.

70. VIBRIO COLUBER.

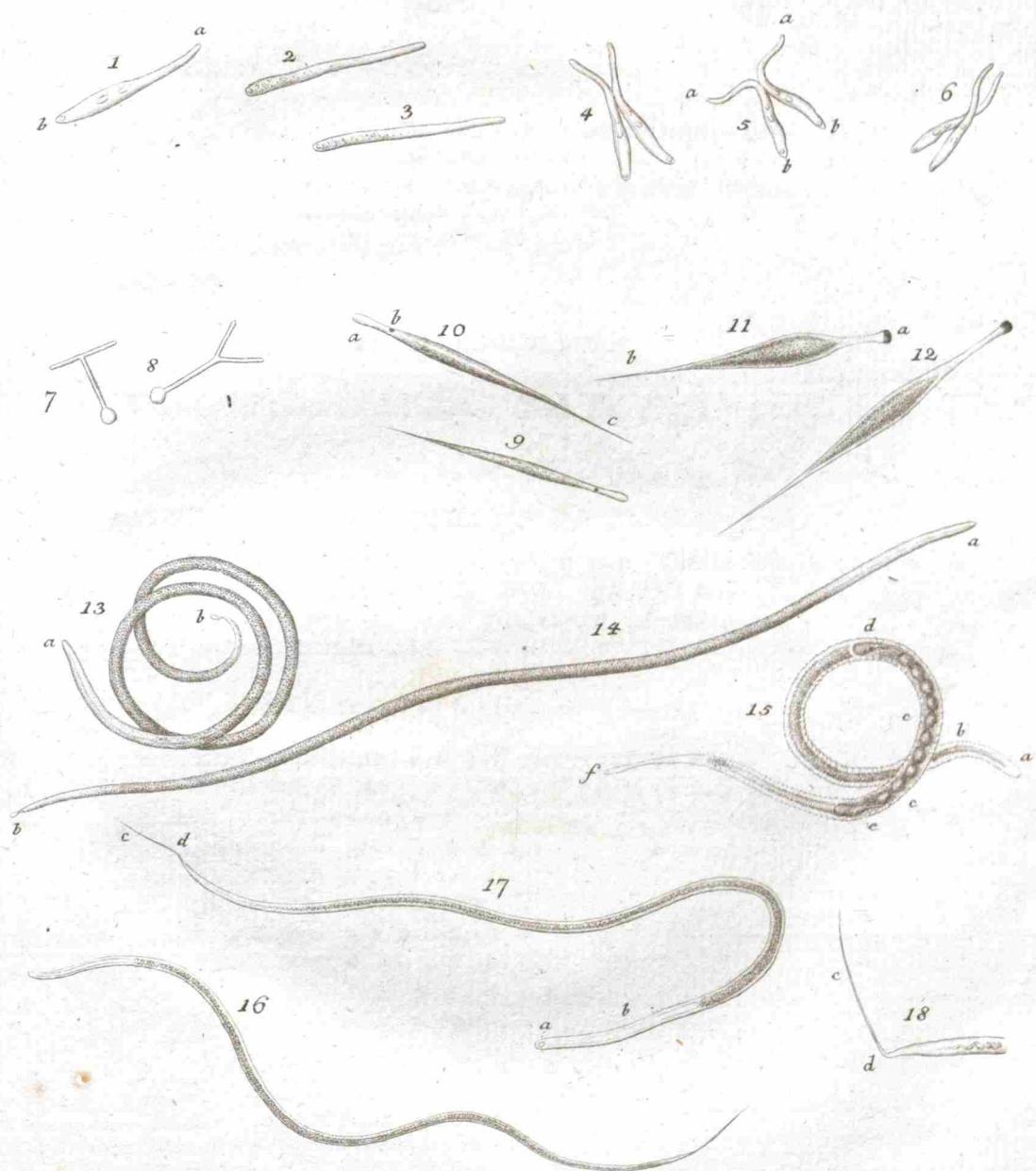
VIBRIO filiformis seta caudali geniculata. Tab. VIII. Fig. 16—18.

Vibr. Anguillulam etiam hic refert, at longior, gracilior apiceque caudæ in setam producto facile distingvitur.

Animaleculum ore, oesophago, interstitiis varie convolutis, visceribusque molecularibus conspicuis, instructum. Seta caudalis acuminatissima infelixilis, flexura quasi geniculata.

In aqua fluviali rarissime.

Fig.

- Fig. 16. *Vibr. Colubrum natum*,
 17. quiescentem,
 18. Caudam cum sera in angulum obtusum inflexa,
 aucta magnitudine fistunt.
 a. os. b. oesophagus. c. Seta caudalis.
 d. geniculum.

71. VIBRIO ANGUILLULA.

VIBRIO æqualis subrigidus. Tab. IX. Fig. I—II.

Vibrio Anguillula, *Verm. ter. & fluv.* 23. *Zool. Dat. prodr.* 2448.

Hujus quatuor saltem varietates, si non distinætæ Species, dantur, nempe *Anguillula aceti*, *glutinis farinosis*, *aquæ dulcis*, & *aquæ marinæ*, quæ revera differunt, licet primo intuitu eædem videantur.

a) ANGUILLULA ACETI.

Chaos redivivum, LIN. *Syst. nat.* 1326. in Aceto.
LEUWENH. *op. omn.* p. 3. n. 1. f. 1—o. (annuli pictoris pigmentum.)

JOBLOT. Obs. micr. t. p. 2. t. 1.

HOOK micr. t. 25. f. 2.

BORELL. obs. micr. I. p. 7.

POWER micr. obs. p. 38.

BAKER. micr. t. 10. f. 8. 9.

micr. expl. p. 81. t. 5. f. 10.

UNZER phys. Schr. p. 260.

Fræn-

Fränkische Saml. 4. B. 277. n. 2. f. g — o.

GOEZE im *Naturf.* I. p. 1 — 53. & 18. p. 38. t. 3.
f. 12 — 19.

GOEZE in *BONNETS organis. Korp.* p. 59.

Anguille du vinaigre, Roz. *obs.* 1775. Mars. t. I. f.
5. 1776. Janv. p. 51. & mars p. 382.

SPALLANZ. *op. phys.* I. p. 83.

Eisig-Aelchen, MARTINI *algem. gescb. der Nat.* I.
p. 412.

Beschäft. Berl. Geselsch. I. p. 342.

In Aceto, at non omni. Ordine & genere diversa a Lar-
vis aceti, quas cum ea confudit clariss. SPALL. *microsc. Beobact.*
p. 176.

β) ANGUILLULA GLUTINIS. Fig. 1 — 4.

Chaos redivivum, LIN. *Syst. nat.* 1326. in Glutine
Bibliopegorum.

Aale im Kleister, LEDERMÜLL. *micr.* p. 33. t. 17.
f. 1.

Aelchen im Kleister, BUFFON *Algем. Hist. der Na-
tur.* 4to. I. Th. 2. B. p. 154.

Kleister-Aale, MARTINI *Algем. Gescb. der Nat.* I.
p. 412.

BAKER. *microsc. expl.* p. 82.

SCHRANKS *Beytr.* p. 109.

Anguille de la colle, Roz. *obs.* 1775. Mars. t. I. f. 4.
1776. mars. p. 383.

Kleisterälgen, LESKE *naturg.* I. p. 559.

Naturf. 9. p. 177.

Corpus filiforme, teres, pellucidum, medio granulis repletum, utraque extremitate pellucentissimum, vacuum, ante subtruncatum, postice in mucronem brevissimum setaceum terminatum; quavis ætate & magnitudine eadem.

In glutine farinoso.

Hæ duæ varietates nimis affines.

γ) ANGUILLULA FLUVIATILIS. *Fig. 5—8.*

Ferskvands Aal- Strækker, *Nye Saml. af Dansk.*

Vid. Sælfk. Skr. III. D. p. 33.

Corculum vermiculo simile, LIN. amoen. (mund. invis.)

NEEDHAM *microsc.* 99. t. 5. f. 7.

BAKER. *micr. expl.* p. 80. t. 5. f. 9, 1, 2.

Anguille vulgaire, ROZIER *obs.* 1775. Mars p. 218. t. 1. f. 7. & 1778. Nov. p. 401.

Anguille du bled rachiteque l. c 1775. Janv. t. 1.

Anguille du faux ergot, l. c. 1776. Janv. p. 72. & Mars p. 372. & 436.

Naturf. 19. p. 40.

SPALLANZ. *microsc.* p. 189. f. 12. (*pessima.*)
opusc. phys. 2. p. 354. t. 5. f. 10.

EICHH. *micr.* p. 72. t. 7. f. A.

GLEICH. *microsc.* p. 61. t. 28. f. 6.

Spuhlwurmer-ähnliche, SCHRANKS *Beytr.* p. 19.

Ascaris minutissima, GOEZE *Eingew. Würm.* p. 110. t. 4. f. 10.

WIRTEMB. *Wochenbl.* 1782. p. 354.

Corpus pellucentissimum absque interaneis conspicuis, in paucis tamen in medio corporis linea transversa, rarius corpora I scula

seula bina ovata visibilia, rarissime serie longitudinali globulorum instructa occurunt; postice mucronatum est ut reliquæ varietates.

In libera aqua quam vehementissime vibrantur, quo motu una duas meatitur, versus imminentem mortem in spiram sepe contorquent, pulvrisculoque involutæ mortem eludunt. Cadavera strictim extensa vel in arcum curvata sunt.

In sedimento vegetabili parietes vasorum, in quibus aqua stagnat, obvestiente, ac in aqua fluviatili aliquantum servata, præsertim in mucosa superficie, ubi multiplicantur, etiam intra plures menses foerentissima.

Huic figura & descriptio LEUWENHOEKII l. c. p. 51, & Macrocerci 7. HILLI convenit, locus minus.

Quam reperit ROFFREDI in culmis frumenti, ac per illustris GLEICHEN, ut etiam clarissimus GOEZE, in *Lumbrico terrestri*, eandem esse nullus dubito, in utrumque enim vehiculo aquæ facile iter est, cum e *Lumbrico* in frumentum, uti autumat GLEICHEN, vix concipi possit; Clariss. GOEZE lumbricalem quidem a *Vibrione* diversum esse vult, at figura ejus nostris similima, ut ovum ovo, descriptioque, si nodulos apieis, quos infinite parvos dicit, ideoque microscopio ægre conspicuos, excipias, convenient.

δ) ANGVILLULA MARINA. Fig. 9 — II.

Inter duas laminas vitreas pressa meram cutem crystallinam solo intestino luteo, totum corpus æquali ab utroque fine distantia occupante, instructam ostendebat; Extremitas antica truncata, postica in acumen producta est. Juniores pellucidæ interaneis molecularibus crystallinis.

Fre-

Frequentissime inter mucosa palos marinos obvestientia, & in aqua marina servata; *fluviatilem* valde refert, an eadem?

Plurimæ mortuæ, nonnullæ vividæ, in infusione marina saepe occurunt; hæ guttula aquæ fluvialis affusa, motum perdere, sese quasi mortuæ strictim extendentes, & rigidæ, minorum tamen intervallo reviviscebant, sensimque motum solitum receperunt.

Vibrio Anguillula mucrone postico obiectis saepe adhæret, ac serpentum instar movetur; volumine & longitudine diversus.

In adultiori vulgari duas series ovulorum, in alio duo tantum corpora majora ovalia versus postica vidi, cæteram moleculis flavidantibus impleto; in juniori & angustiori unicam globulorum seriem, in pullis recens natis pellucidis & hyalinis nulla interanea perceptibilia. In Observationibus millenarum *Anguillularum* plures annos nullam foetum edere unquam vidi.

Exuvias uti serpentes & plura insectorum exuere suspicor; Individua enim, quorum antica & postica pars pellicula prostante hyalina, vaginulam simulantem, obsita erat, observavi. Suspicionem quidem dubiam esse afferuit clariss. ROFFREDI obser-vator eximus, posthac vero l. c. 1776. mars. p. 383. propriis observationibus ratam præstitit.

Fig. 1—4. *Vibr. Anguillulam glutinis* fistunt. 1. aucta. 2. 3. valde aucta magnitudine. & 4. partem posticam adultioris cum duabus seriebus ovulorum.

a. pars antica. b. mucro posticus. c. series ovulorum.

5—8. *Vibr. Anguillulam fluviatilem* fistunt. 5. aucta. 6—8. valde aucta magnitudine. a & b. ut in prioribus figuris. c. corpus bina ovata.

I 2

Fig.

Fig. 9—11. *Vibr. Anguillulam marinam.* 9 aucta,
10. valde aucta magnitudine. 11. Junio-
rem itidem valde auctam, fistunt.
a. & b. ut in prioribus figuris. c. Inter-
stinum luteum. d. Interanea molecu-
laria crystallina.

72. VIBRIO LINTER.

VIBRIO ventricoso-ovatus, collo brevissimo. Tab.
IX. Fig. 12—14.

Inter majores.

Animalculum pellucidum, ovatum, inflatum, supra ali-
quantum depresso, apice in collum crystallinum mobile ab-
domine triplo brevius producetum. Abdomen moleculis pellu-
cidis repletum.

Cymbæ instar hinc & illinc dorso seu supinus celeriter va-
gatur, rostrum continuo elevans ac diversis modis flectens.

In aquis rarissimus antea mihi erat; sed 1783, ubi Lem-
na, frequens.

Fig. 12—14. *Vibr. Lintrem*, valde auctum, diverso
situ, præbent.
a. Collum.
b. Abdomen.

73. VIBRIO UTRICULUS.

**VIBRIO teres, antice angustatus truncatus, posti-
ce ventricosus.** Tab. IX, Fig. 15.

Vibrio

Vibrio utriculus, *Verm. ter. & fluv.* 33. *Zool. Dan.*
prodr. 2458.

Hic vel sequens *GLEICHEN infus.* t. 29. f. 4—6.

Figuram utris haud male refert. Venter interaneis molecularibus repletus; collum hyalinum, apice truncatum. Basi ventris punctum pellucidum in quibusdam videtur.

Incessus vehemens, vacillatorius; vagando collum quovis momento in utramque latus quam citissime motitat.

In aqua fluviatili menses in vasculo stagnante, etiam in aqua marina putrida.

Fig. 15. *Vibr. Utriculum*, valde auctum sistit.

a. collum. b. apex truncatus.
 c. venter. d. Punctum pellucidum.

74. VIBRIO FASCIOLA.

VIBRIO antice attenuatus, medio latiusculus, postice acutus. *Tab. IX. Fig. 18—20.*

Vibrio Fasciola, *Verm. ter. & fluv.* 34. *Zool. Dan.*
prodr. 2459.

Fladorm-Strækkeren, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk.*
Sælfk. Skrift. II. p. 267. t. II. f. VIII.

Animalculum pellucidum; in medio interanea punctiformia, ac in processu attenuato tubulus alimentarius conspicitur.

Motus latus qualis *Fasciolarum*; festinans vero proprius, anticam enim & posticam corporis partem sursum deorsum alternatim movendo, totumque corpus ad modum cylindri circumagendo celerrime per aquas fertur.

In aqua gelū soluta & alibi haud frequens.

Varietatem postice obtusam, in aqua cum *Lemna* ultimo Octobris 1777. reperi, in qua congeries ovulorum sphäricorum splendida erat; Punctum pellucidum in postica anum esse suspicor. Duo individua offendi collis suis cohærentia; an præludium veræ cohæsionis? Singulare etiam individuum in dorso erosum, an ex casu?

Adhuc *Vibrionem* marinum inveni huic simillimum. Inter plura individua duo cohærebant posticis suis, sine dubio gignendi gratia.

- Fig. 18. *Vibr. Fasciolam* solitariam,
 19. duas cohærentes antice, &
 20. duas marinas postice cohærentes, aucta magnitudine fistunt.
 a. Extremitas antica.
 b. postica.
 c. cohæsio antica.
 d. cohæsio postica.

75. VIBRIO COLYMBUS.

VIBRIO crassus, postice acutiminatus, collo subfalcato. Tab. IX. Fig. 16. 17.

Vibrio Colymbus, *Verm. ter. & fluv. 35. Zool. Dan. prodr. 2460.*

Congeneribus major avem aquaticam non inepte referens. Collum teres, curvatum, æquale, hyalinum, apice obtusum, trunco brevius. Truncus crassiusculus, subtriqueter, moleculis

Tab. IX.

lis flavescentibus repletus, antice latus, humeris saepe prominulis, posteriora versus in apicem acutum acuminatur.

Motus latus.

In aquis raro.

Fig. 16 & 17. *Vibr. Colymbum*, diverso situ, aucta magnitudine præbent.

- a. Extremitas antica.
- b. postica.
- c. humeri prominuli.

76. VIBRIO STRICTUS.

VIBRIO elongatus linearis, anticam versus attenuatus, apice obtuso. Tab. X. Fig. 1. 2.

Corpus lineare antice in filum hyalinum plano-membranaceum absque flexura attenuatum, postice crassius, teres, moleculis impletum, area tamen extrema vacua & pellucida. Apex obtusus aliquantum globosus. Partem filiformem corripere & in se reducere valet.

Giscendo incedit anticamque medio in membranam flectere foliet.

In aqua littorali raro.

Fig. 1. *Vibr. Strictum* in filum productum,

2. in formam oblongam correptum, aucta magnitudine exhibent.

- a. pars antica filiformis.
- b. postica incrassata.
- c. apex globularis.
- d. pars antica in correptione.

77. VIBRIO ANAS.

VIBRIO oblongus, utroque fine attenuatus, collo cauda longiore. *Tab. X. Fig. 3—5.*

Vibrio *nem Anserem* maxime refert.

Truncus teres, oblongus, moleculis farctus, opacus, postice & antice in membranam pellucidam, hyalinam, acuminatam productus; utraque extremitas flexilis & retractilis, antica extensa, postica longior, hæc vero illa acuminatior est.

Lente situ horizontali vagatur, interdum sese in perpendiculararem erigens, collum alias strictum varie flebit.

In aqua marina.

Alium semel in aqua fluviali reperi collo longiore.

Fig. 3. 4. 5. *Vibr. Anatem*, vario situ, aucta magnitudine exhibent.

a. Collum. b. Truncus. c. Cauda.
d. Ovula.

78. VIBRIO CYGNUS.

VIBRIO ventricosus, collo adunco. *Tab. X. Fig. 6.*

Vibrio Cygnus, *Verm. ter. & fluvi. 31. Zool. Dan.*

prodr. 2456.

EICHH. microsc. P. 73. t. 7. f. C.

Linea pellucidissima apice incurvata, infra medium subtus ventricosa, postice acuta. Antica pars lineæ seu collum animalculi

moleculi trunci & caudæ longitudine, postice seu cauda collo triplo brevior, intermedia ventricosa, moleculis obscuris & pellucidis repleta.

Valde minutus omniumque maxime deses, collum tantum porrigerere & reducere vidi.

In aqua stagnante raro.

Fig. 6. *Vibr. Cygnum*, aucta magnitudine sistit.

a. Collum.

b. Truncus ventricosus.

c. Cauda.

79. VIBRIO ANSER.

VIBRIO ellipticus, collo longo, tuberculo dorsali.
Tab. X. Fig. 7—II.

Vibrio Anser, *Verm. ter. & fluv. zo. Zool. Dan.*

prodri. 2455.

JOBLOT *Observ. micr.* 1, 2. p. 66. t. 8. f. 8.

GOEZE *Uebers d. BONNET. Infectolog.* p. 381. t. 4. f. 9. (excepto nodulo apicis.)

Inter *V. Olorem* & *Falcem* medius, ab hoc tuberculo in dorso pone collum colloque longiore, ab illo apice colli æquali distinguitur.

Truncus ellipticus, teres absque gibbere laterali, varie extensilis & flexilis in membranam usque, moleculis impletus, postice vero acuminatus hyalinus, antice in collum crystallinum, compressum, trunco longius, varie flexuosum productus. Huic apex integer, æqualis, non incrassatus, sed oblique truncatus,

K cana-

canalesque intra margines laterales coerulescentes; in superiore vehemens aquarum decursus, qualis in *Naide*⁷⁾; ad initium trunci usque in quibusdam conspicitur; uterque totam colli longitudinem occupat; sæpe series punctorum crystallinorum.

Motus corporis latus, colli flexuosus, vivacior, sæpe spiralis, loco quiete amat, trunci postico dimidio in alterum inflexo immobili, collum vero varie infleßens & undique porrigenus.

In *V. Anserem*, rarissime obvio, versus finem Augusti 1782 rarum phoenomenon conspexi; in unica nempe guttula tres obvenere, horum unus in partitione occupatus erat; in trunci opaci medio conspiciebatur linea partitionis situ obliqua, posteriorisque partis jam enatum colli rudimentum seu produc-tio crystallina angulata in anteriorem incumbebat, parsque posterior eo loco hinc & illinc sese movens ab anteriore separari moliebatur; intra paucissima temporis minuta separatio successit, ac incremente sub oculo meo posterioris collo anteriorisque cauda, quodvis dimidium intra horæ spatium in perfectum animal non amplius a cohabitantibus adultis distinguendum evasit.

In aquis, ubi *Lemna*, hospitatur.

Fig. 7. 8. 9. 10 & 11. *Vibr. Anserem*, varie inflexum, aucta magnitudine, offerunt.

- a. Collum.
- b. Tuberculum simplex.
- c. duplex.
- d. Truncus.
- e. Cauda.
- f. Canales.
- g. Instans divisio.

80. VIBRIO OLOR.

VIBRIO ellipticus, collo longissimo, apice nodoso.
Tab. X. Fig. 12—15.

Vibrio Proteus, *Verm. ter. & fluv.* 28. *Zool. Dan.*
prodr. 2453.

GOEZE *Ueberf. der BONN. Insect.* p. 384.
Naturf. 20. p. 160. t. 3. f. 43.

Hunc *Proteum* BAKERI credidi, simul tamen indicavi, me nullam omnino in eo mutationem figuræ unquam vidisse, postquam vero *Trichodam*, verum BAKERI *Proteum*, reperebam, de novitate nostri *Vibrionis* certior factus sum.

Animalculum vividum, collum longissimum continuo motitans. Truncus ellipticus, ventricosus, postice aliquantum acuminatus, moleculisque obscuris passim repletus. Collum trunco duplo, triplo & pro ratione extensionis sextuplo longius, teres, filiforme, æquale, pellucidissimum, recta plerumque extensum, saepè flexuosum, nunquam intra corpus occultatum, apice vero semper incrassatum seu tuberculo instrutum; hoc in quibusdam infra apicem nigricat.

Motus trunci lentus, colli in quacunque plagam vivax.

In aqua palustri, ubi *Lemna*, at raro obvius, annis enim 1769—1772 bis tantum occurrebat, dein 1778, 1779 & 1781 frequentiorem observavi immutabilem semper, apiceque colli absque omni pilo aut cilio, cum verus BAKERI *Proteus* mutabilis apiceque crinitus sit.

Fig. 12. 13. 14. 15. *Vibr. Olor* collo vario, aucta magnitudine, exhibent.

a. Collum elongatum. b. aliquantum cor-
reptum.

VIBRIO.

c. longissime productum. d. serpentiforme. e. Nodus apicis. f. Annulus nodi nigricans.

81. VIBRIO FALX.

VIBRIO gibbosus, postice obtusus, collo falcato.
Tab. X. Fig. 16—18.

Vibrio Falx, *Verm. ter. & fluv. 29. Zool. Dan. prodr. 2454.*

Corpus pellucidum, ellipticum, antice in collum teretiusculum hyalinum trunci fere longitudine attenuatum, postice obtusum. Ipse truncus supra planus, subtus convexus, seu gibbo instructus, moleculis minimis impletus, globulis duobus hyalinis, altero intra extremitatem posticam, altero in ipso corporis medio.

Pagina plana sursum vergente provehitur, gibbosam seu ventrem visui raro obvertit; formam falcis collo fere immobili imitatur. Quoties deorsum tendit, collum aliquantum conterquet.

In paludosis *Lemna* refertis.

Fig. 16. 17. 18. *Vibr. Falcam* diverso situ, autem magnitudine, exhibent.

- a. Collum falcatum.
- b. Dorsum planum.
- c. Ventris gibbum.

Tab. X.

82. VIBRIO INTERMEDIUS.

VIBRIO membranaceus, antice attenuatus, postice subacutus. Tab. X. Fig. 19. 20.

Paramæcium *Fasciola*, Zool. Dan. prodr. addend.
p. 280.

Inter *Vibronem Falcem* & *Fasciolam* medius est, at membra
brana tenuissima & valde plicatili constat.

Totus hyalino-crystallinus medio moleculis minimis griseis,
majoribusque variae magnitudinis pellucidis, margine vero undique
hyalinus. Canalem alimentarium in margine, raro in
medio, conspicere videor. Apex collis quasi hamato-truncatus.
Cauda minus obtusa, quam in *V. Fulce*, minus acuta, quam in
V. Fasciola. Corpus interdum adeo flebit, ut antica prona
pars supina evadat.

Motus lentus *Fasciolarum*, cito tamen nare quoque
potest.

In infuso *Ulvæ Linzæ* marinus.

Fig. 19 & 20. *Vibr. Intermedium*, aucta magnitu-
dine, fistunt.

- a. Collum extensum & dilatatum,
- b. aliquantum distortum.
- c. Apex collis.
- d. Cauda subacuta,

VI. CYCLIDIUM.

Vermis inconspicuus, simplicissimus, pellucidus, com-planatus, orbicularis, vel ovatus.

83. CYCLIDIUM BULLA.

CYCLIDIUM orbiculare, hyalinum. Tab. XI.
Fig. I.

Cyclidium Bulla, *Verm. ter. & fluv.* 36. *Zool. Dan. prodr.* 246. 1.

Cyclidium corpore orbiculari subfuscō, HILL. *bif.* *anim.* t. 1. 2.

WRISBERG. *anim. infus.* f. 1. b. f. 2, i?

EICHH. *micr.* p. 48. t. 5. f. D.

BØBLE-RUNDER, *Nye Saml. af Dansk. Vid. Selsk.* *Skr.* III. p. 29.

Animalculum pellucidissimum candidum, seu membranula orbicularis, non tamen ubique æqualiter, hyalina, solo margine obscuriore. Interanea ope simplicis amplificationis profusa nulla, compositæ tamen globularia & crystallina, ægre liget, prospetto.

Motus latus semicircularis.

Figuræ celeberr. EICHHORN nimis ovatæ videntur.

In infusione foeni passim.

Fig. I. *Cycl. Bullas,* aucta magnitudine, præbet.

84. CYCLIDIUM MILIUM.

CYCLIDIUM ellipticum, crystallinum. Tab. XI.
Fig. 2. 3.

Cyclidium Milium, *Verm. ter. & fluv. 37. Zool.*

Dan. prodr. 2462.

Hirserunderen, *Nye Saml. af Dansk. Videnk. Selsk.*

Skrift. III. D. p. 16.

GLEICHEN *infus. t. 14. f. E. III.*

Animalculum pellucidissimum crystallo splendidius, membranaceum, ellipticum. Interanea, vel linea per medianam longitudinem dueta & punctum anticum, vel punctum anticum & posticum nigricans.

Motus celer, micatorius, interruptus.

Plurima sparsa maxime referunt semina *Milii*; Fasciculum ciliorum mobilium in altera extremitate facile suspicor, non vidi.

In infusione variarum stirpium cum *Param. Aurelia* numerosissime plares septimanas. 1779 in infusione *Conservæ fluviatilis* myriades.

Fig. 2. Acervum *Cycl. Miliorum*, aucta magnitudine,
3. quatuor solitaria, valde aucta magnitudine, si-
ftunt.

- a. Punctum anticum. b. Posticum.
- c. Linea longitudinalis.

85. CYCLIDIUM FLUITANS.

CYCLIDIUM ovale crystallinum. *Tab. XI Fig. 4. 5.*

Inter minima.

Corpus ovale vel suborbicularare, depresso; crystallinum. Ope microscopii compositi intus versus utrumque marginem prospiciuntur canales longitudinales pallide coerulecentes, in morte vero lineola nigricans.

Motus festinans citissimus in superficie guttulae; diametrum puncta sparsa torrentium aquarum instar momento perfluent. Antica parte in quiete objecta tentare videtur, an pilis ibi instruetum?

Non sunt juniores alius animalculi, divisio enim transversalis in iis visa est.

In aqua marina foetidissima.

Fig. 4. *Cycl. Fluitans vivum,*

- 5. in mortis agone, valde aucta magnitudine,
præbent.
- a. canales longitudinales. b. lineola nigricans.

86. CYCLIDIUM GLAUCOMA.

CYCLIDIUM ovatum, interaneis ægre conspicuis.
Tab. XI. Fig. 6—8.

Cyclidium Glaucoma, Verm. ter. & fluv. 38. Zool. Dan. prodr. 2463.

Corpus

Corpus pellucidum ovatum, utrinque planiusculum, seu membrana ovata, margine distinto. Interaneorum tanta est transparentia, ut vacua num. 3. microsc. composit, ægre videantur, repleta vero colore coerulecenti manifesta fiant, tum juxta marginem posticum appetat intestinum in longitudinem expansum: in medio globuli obscuri, ac in nonnullis inter globulos punctum pellucidissimum marginatum, an ovulum? similia in aqua absque motu conspiciebantur.

Motus in abundantia aqua celer, circularis & diagonalis, qualis *Gyrini Natatoris*; superficiem planam plerumque conficiendam exhibet, raro marginem acutum, hoc casu vacillat. Quoties lente movetur, aquam, quovis momento paulatim retrogrediendo, haurire videtur, interaneis simul in vehementi commotione constitutis.

Sæpius observavi bina horum minutissimorum arcte cohædere, natandoque se se invicem trahere, nec ipsa morte aqua exhalata, dirimi. Caveant minus periti, ne umbram unius conjunctionem, aut coherentiam duorum, quæ generatio per divisionem, copulam credant.

In aqua ultra sex menses hiemales absque omni vegetabili in vasculo aperto servata.

Fig. 6. *Cycl. Glaucoma*, aucta magnitudine,

- a. Interaneis vacuis,
- b. Interaneis repletis,

7. Solitarium,

- 8. duo coherentia, valde aucta magnitudine, si-
stunt.
- c. Interanea coerulecentia,
- d. Punctum pellucidissimum.
- e. Intestinum posticum.

CYCLIDIUM.

87. CYCLIDIUM NIGRICANS.

CYCLIDIUM oblongiusculum, margine nigricante.

Tab. XI. Fig. 9. 10.

Inter minora.

Prima facie & minori augmentatione Enchelidem refert, seu cylindraceum videtur, corpore nempe medio pellucido antice & postice ac omni margine nigricante, penitus vero inspectum membranaceum & compressum est.

Margine vacillando ineedit, ideoque motu saepius postice bicuspidatum appareret.

In aqua *Lemna* obiecta ac in Museo servata plures specimenas copiose adfuit.

**Fig. 9. *Cycl. Nigricantia*, aucta,
10. valde aucta magnitudine, præbent.**

88. CYCLIDIUM ROSTRATUM.

**CYCLIDIUM ovale, antice mucronatum. Tab. XI.
Fig. 11. 12.**

*Cyclidium Rostratum, Verm. ter. & fluv. 40. Zool.
Dan. prodr. 2465.*

Animalculum ovatum complanatum pellucidissimum, antice in acumen obtusum aliquantis per productum; hoc corpora ientat, idemque ciliis instructum suspicor, vestigia tamen eorum ne quidem lenticula 3. microsc. compositi cernere licuit.

Interanea

Interanea liquore coeruleo impleta; canalis nempe ab apertura in duo crura divisus ad medium corporis, ac infra medium lineolæ due transversæ. Color evanescit alio tempore, ac tunc interanea tantum vesicularia.

In infusione vegetabili.

Fig. 11. *Cycl. Rostratum*, interaneis vesicularibus,

12. Interaneis impletis, aucta magnitudine, præ-

bent.

a. rostrum. b. Postica pars.

c. canalis in crura divisus. d. Lineolæ

transversæ.

89. CYCLIDIUM NUCLEUS.

CYCLIDIUM ovale, postice acuminatum. Tab.
XI. Fig. 13.

Cyclidium Nucleus, *Verm. ter. & fluv.* 41. *Zool.*

Dan. prodr. 2466.

Cyclidium corpore ovato, *HILL. Hist. Anim.* t. 1, 4?

Corpus pellucidum depresso, distincte marginatum, ante convexo-obtusum, postice acutum. Interanea vesicularia, ante & postice ab altero latere obscuriora.

Nostrum postica parte, quæ antica in *C. HILL.* figura, multoties angustius est. Figura nucleum uivarum refert.

In infuso vegetabili raro.

Fig. 13. *Cycl. Nucleum*, aucta magnitudine, sicut.

a. antica,

b. postica pars.

L 2

90.

CYCLIDIUM.

90. CYCLIDIUM HYALINUM.

CYCLIDIUM ovatum, postice acutum. Tab. XI.
Fig. 14.

Flagrerer, Nye Saml. af Dansk. Videnk. Selsk.

Skrift. III. p. 8. 9. t. I. f. 3. c.

GLEICHEN infus. p. 130. t. 14. D. II, a. t. 21. f. II,
A. B, III, a.

Animalculum ovatum, conplanatum, hyalinum, absque
omni interaneo perceptibili, postice parumper acuminatum.

Motus vacillatorius, tremulus, præsertim quoties plures,
5. 7 vel 8, sibi invicem accessere, in eodem loco.

In infusione Clavariæ coralloidis.

Fig. 14. *Cycl. Hyalina*, aucta magnitudine,

a. solitaria,

b. coacervata, sistit.

91. CYCLIDIUM PEDICULUS.

CYCLIDIUM ovale, convexum, subtus planum.
Tab. XI. Fig. 15—17.

Cyclidium Pediculus, Verm. ter. & fluv. 42. Zool.

Dan. prodr. 2467.

TREMBLEY polyp. I. p. 282. t. 7. f. 10. II.

ROES. inf. 3. p. 501. t. 83. f. 4.

Polypenläuse, Berl. Beschäft. II. p. 281. t. 8. f. 13.

Ani-

Animalculum gelatinosum, albido, subtus planum, dorso gibbum, extremitatibus depresso truncatis; altera interdum in duos mucrones fissa videbatur, an apertura oris?

In *Hydra pallida* pedibus quasi instructus currit, omni momento recurrens. Mihi extra corpus & tentacula *Hydræ* nunquam in aquis obvium.

Fig. 15. 16. 17. *Cycl. Pediculum*, diverso situ, aucta magnitudine, præbent.
a. Extremitas fissa.

92. CYCLIDIUM DUBIUM.

CYCLIDIUM ovale, supra convexum, subtus cava. Tab. XI. Fig. 18—21.

Inter majora.

Corpus ovatum, pagina suprema convexa, inferna concava, pellucidum margine & interaneis nigricantibus; hæc deficiente aqua corpus quasi reticulo obductum effingunt. Ciliis cinctum, ideoque *Leucophrum*, suspicatus sum, at maxima augmentatione nec in morte ullum ciliorum vestigium videre licuit; novo tamen examine alluvionis species tantum circa apicem conspecta est.

In aqua cum *Lemna* medio Novembris.

Fig. 18. 19. 20. 21. *Cycl. Dubium*, vario situ, aucta magnitudine, 18. dorso, 19. ventre, 20. latere obverso, 21. corpore quasi reticulato, fistunt.
a. dorsum convexum.

L 3

b.

b. ventrem concavum.

c. Interanea aqua deficiente reticulum effigientia. ⁸⁾

VII. PARAMÆCIUM.

Vermis inconspicuus, simplex, pellucidus, membranaceus, oblongus.

93. PARAMÆCIUM AURELIA.

PARAMÆCIUM compressum, versus antica plicatum, postice acutum. *Tab. XII. Fig. 1—14.*

Paramæciūm Aurelia, *Verm. ter. & fluv.* 43. Zool. ¹¹³
Dan. prodr. 2468.

Puppe Aflangeren, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Sæfsk. Skr.* II. D. p. 261. t. II. fig. VII.

Paramæciūm corpore sublongo, medium versus angustato, *Hill. hist. anim.* p. 5. t. 1. 3.

Animalculum pisciforme, *WRISB. inf.* f. 7. a, E.

Volvox Terebella, *ELLIS.*

Naturf. 20. p. 159. t. 3. f. 37, c; 41, a.

Pantoffelthier, *GLEICHEN microsc. Entdeckb.* p. 48. t. 22. majoris f. 7. (quam communi germanico nomine eandem cum fig. 9. cæteroquin valde diversam credere libet, nonam vero indicata infusio *Kolpod. Cucullum*, protracta figura *Param.* ¹⁷⁵²
Aurelia,

⁸⁾ Speciem, quam ante dixit *Cycl. Radians*, posthac *Leucophrum vesiculosferam* nominavit. *F.*

Aurelia, esse jubet) t. 27. f. 2—4. Infusor. t. 23. b, fig. a, b, g, h, 1, 2, 3. t. 29. f. 1, 2.

Animalculum majuscum membranaceum, pellucens, latitudine quadruplo longius, antice obtusum, hyalinum absque interaneis, postice moleculis variæ magnitudinis repletum. Charakter splendidus est plica a medio ad apicem anticum producta, unde corpus ea parte, quories aliquantum deflectit, triangulare appetit. Vesiculæ variæ magnitudinis in corpore sparsæ. Deficiente aqua plica evanescit, corpusque antice trigonum ubique complanatur, & in membranam ovato-oblongam deprimitur. Aqua exhalata in moleculas non effunditur, at radiolis hyalini, brevibus, undique cingitur, qui an aquæ an corpori debentur, ambigebam, nova tamen observatione illos animalculo deberi didici; guttula enim aquæ marinae attusa, mox patitur incessus & retrogressus insolitos ciens confertimque radioles undique emittens flocci similes obrigescit; in quibusdam ante interitum in margine plicæ, & posthac in omni margine aqua deficiente radioles vehementer micare vidi. Ciliis, sive radiolis his, ope microscopii ægre visibilibus, gyrumque in aqua efficientibus, debetur motus molecularum circumiacentium, quem perillustris GLEICHEN, cui cilia latuere, attractioni electricæ & repulsioni magneticae animalculi tribuit.

Motus rectilineus, vacillatorius, plerumque concitatus; raro retrorsum vagatur, & tum motus concitatissime tremulus momento temporis.

Sæpe duo longitudinaliter cohærentia offendit, & tum figuram 7. D. WRISBERGII quodammodo referebant; Cohæsionem duodecim horas observavi, nec tamen sulcus, quo uniebantur, utrū clariss. Aucto r p. 40. 68. videre arbitratur, in meis evanuit, quin potius margines utriusque corporis laterales semper pelluerent, corporaque sibi invicem imposita, medio cohærentia, antice & postice distarent, plica lateralí alterutrum in medio paramper involvente.

Sæpe

Sæpe quoque anticam posticæ alterius adhærere vidi; hoc casu, divisione fere peracta, animalculisque puncto tantum cohaerentibus, postica prioris obtusa erat, nondum scilicet in acumen solitum efformata, posterioris vero acuminata, uti folet, (erat enim matris derelicta pars) plicæque in posteriore rudimentum aderat; utraque in cohesione unius adultæ longitudinem æquat, hinc, uti extra controversiam est, cohesionem in longitudinem divisionem unius in duo animalcula indicare, sic maxime probabile est, cohesionem collateralem seu parallelam utroque habente magnitudinem solitam & latitudinem, esse veram animalculorum copulam, quam sententiam insuper exornat festivitas & lusus radiolorum vehementissimus in utroque.

Lusum præterea duorum individuorum, adultis cohabitantibus duplo breviorum, paucis minutis contemplatus sum; Punctum approximationis jam superne, jam in medio, videbatur, corporaque jam parallela, mox transversim in crucem, sibi incumbebant, denique soluta discesserunt. Aliud par, eundem ludum agens, ope maximæ augmentationis muco quodam inter antica corporum cohaerere, variosque motus ciere, denique libertari, vidi. Hæc cohaesio vix potest esse generatio per divisionem, cum nondum ad magnitudinem adulorum proiecta essent, at hæc quoque perficitur in *Naide* matri adhuc adhærente, extremitate vero antica libera erant, qua tamen in generatione *Infusoriorum* per divisionem ad ultimum usque cohaerere solent. Utraque extremitate sibi incumbebant, seque amplectebantur; in divisione sibi quidem adhærere, at nec incumbere, nec amplecti solent. Duarum horarum spatio junctas absque ullo distantia corporum antica aut posticæ augmento observavi, quod tamen in divisione transversali & longitudinali clare conspicitur. Vera dehinc copula est, *Aureliaque* matre, & ante plenam magnitudinem, Veneri litare amant.

Rariissime individuum reperi, cui basi sulci inter utrumque marginem prostat papilla hyalina vulvam *Cucullani* referens, an hoc foemina copulam appetens, an quæ copulam nuperrime pere-

peregerat? Poterit esse hoc organum mucus ille, quem inter unitas adesse supra dixi. Individuum hoc in guttula exhalante ad ultimum vitæ halitum oculis fecutus sum, organumque persistere vidi. Aliud macula nigra infra apicem reperi; hæc ex congerie molecularum terrestrium, quæ passim punctorum nigrorum instar in dilatatis defectu aquæ sparsæ videntur, a vesiculis satis distinctæ.

Plures menses in eadem aqua, non renovata, perdurat.

In fossis *Lemna* plenis, Junio, Novembri & Decembri, reperi; 1776, 1777, 1780 & 1781 tota hieme copiosissime in craterे cum *Lemna*. In aquosis Mejenbergenibus *Lemna* copertis totum Augustum nullum omnino reperi, frequentissimum vero in fossis, quarum superficiem pulvis vegetabilis viridis, nulla *Lemna*, obtegerat; ac in infusionibus plurimis.

Illustris GLEICHEN intra *Lumbricum terrestrem* quoque reperit phænomenon singulare quidem, at etiam si incongruum videri possit, infusoria in aquis & intra corpora aliorum animalium degentia ejusdem speciei esse, simillima tamen, quounque nullæ notæ differentiales eruantur, eadem censenda censeo. At *Param. Aureliam* intestinalium tantum ex figuris & descriptione nominati auctoris nosco.

Fig. 1. 2. 3. 4. 5. *Param. Aurelias*, solitarias pel- lucentes,

- 6. 7. adultiores obscuriores, vario situ,
  - 8. ovato-oblongam, utut deficiente aqua conspicui foler,
  - 9. Radiolis cinctam,
  - 10. 11. 12. duas in cohæsione collaterali, varie obverfas,
  - 13. Adultam in divisione fere peracta,
  - 14. Aliam, divisione incepta, aucta magnitudine, præbent.
- a. Extremitas antica. b. postica. c. plica.

94. PARAMÆCIUM CHRYSALIS.

PARAMÆCIUM cylindraceum, versus antica plicatum, postice obtusum. *Tab. XII. Fig. 15—20.*

Sulco anticæ partis *Par. Aureliam* multum refert, at aquæ marinæ incola corpore magis contracto, teretiusculo, utraque extremitate obtuso, moleculis ac margine nigricantibus distinguitur.

Pro diversa corporis versione sulcus vel conspicitur, vel quasi linea obliqua transparet, vel prorsus occultatur. Cilia corpus ambientia interdum in animalculo quieto in conspectum sivebunt.

Quoties, ut comparationem instituerem, guttulae aquæ fluvialis, in qua festive natabant *P. Aureliae*, guttulam marinæ, *P. Chrysalis* refertam affuderim, illæ illico in margines aufugere ac ingrata passæ brevi mortuæ obriguere, hæc contra nullam ex aqua dulci permixta ægritudinem indicabant.

In aqua marina tempore autumnali copiose.

Fig. 15. 16. 17. 18. *Param. Chrysalides*, vario situ,
plica magis minusve conspicua,
19. plica occultata,
20. ciliis cinctam, aucta magnitudine, fistunt.
a. Pars antica. b. postica. c. Sulcus.

95. PARAMÆCIUM VERSUTUM.

PARAMÆCIUM cylindraceum, postice incrassatum, utraque extremitate obtusum. *Tab. XII. Fig. 21—24.*

Para-

Paramæciūm corpore sublongo, utrinque obtuso volubili, HILL. *anim.* p. 4. t. I. r. (minus bona).

Fasciola composita corpore bilobo, lobo antico cordato, postico rotundato. SCHRANCK *Beytr.* p. 101. t. 4. f. 5.

GLEICHEN *infus.* p. 149. t. 27. f. 15. 16. 17.

Est hoc *Kolp. Reni* nimis affine.

Corpus oblongum, virens, moleculis refertum, gelatinosum, postice incrassatum, antice angustius, utroque fine obtusum, plicatile, præsertim quoties angustiora loca pernarat. Partitione transversali propagatur. Hoc imposuisse plurimis Micrographis quidem contendit clariss. HILL. at nec figuræ ut synonyma, nec nomina auctorum citat. Animalculum defectu aquæ in formam ovatam vel orbicularem comprimi sèpius vidi.

Clarissimum SCHRANCK animalculum hoc in partitione corporis occupatum tantum vidisse, nomenque specificum ex eo statu fabricasse ex ipsa descriptione & figura patet.

Partione transversali, quæ etiam in figuris perillustriis GLEICHEN exprimitur, illud propagari vidi, utrumque vero corpus in unum conflari, cum hoc scopo partitionis adversatur, ægre concipio.

In aquis fossarum palustrium.

Fig. 21. 22. 23. *Par. Versuta*, solitaria, vario situ, 24. in partitione occupatum, aucta magnitudine, præbent.

a. Pars antica. b. postica.

96. PARAMÆCIUM OVIFERUM.

PARAMÆCIUM depresso, intus bullis ovalibus. Tab. XII. Fig. 25—27.

M 2

Ani-

94. PARAMÆCIUM CHRYSALIS.

PARAMÆCIUM cylindraceum, versus antica plicatum, postice obtusum. *Tab. XII. Fig. 15—20.*

Sulco anticæ partis *Par. Aureliam* multum refert, at aquæ marinæ incola corpore magis contracto, teretiusculo, utraque extremitate obtuso, moleculis ac margine nigricantibus distinguitur.

Pro diversa corporis versione sulcus vel conspicitur, vel quasi linea obliqua transparet, vel prorsus occultatur. Cilia corpus ambientia interdum in animalculo quieto in conspectum subeunt.

Quoties, ut comparationem instituerem, guttulæ aquæ fluvialis, in qua festive natabant *P. Aureliae*, guttulam marinæ, *P. Chrysalis* refertam affuderim, illæ illico in margines aufugere ac ingrata passæ brevi mortuæ obriguere, hæ e contra nullam ex aqua dulci permixta ægritudinem indicabant.

In aqua marina tempore autumnali copiose.

Fig. 15. 16. 17. 18. Param. Chrysalides, vario situ,
plica magis minusve conspicua,
19. plica occultata,
20. ciliis cinctam, aucta magnitudine, fistunt.
a. Pars antica. b. postica. c. Sulcus.

95. PARAMÆCIUM VERSUTUM.

PARAMÆCIUM cylindraceum, postice incrassatum, utraque extremitate obtusum. *Tab. XII. Fig. 21—24.*

Para-

Paramæciū corpore sublongo, utrinque obtuso volubili, Hill. *anim.* p. 4. t. I, 1. (minus bona).

Fasciā compōsta corpore bilobo, lobo antico cordato, postico rotundato. SCHRANCK *Beytr.*

p. 101. t. 4. f. 5.

GLEICHEN *infus.* p. 149. t. 27. f. 15. 16. 17.

Est hoc *Kolp. Reni* nimis affine.

Corpus oblongum, *virens*, moleculis refertum, gelatinosum, postice incrassatum, antice angustius, utroque fine obtusum, plicatile, præsertim quoties angustiora loca pernarat. Partitione transversali propagatur. Hoc imposuisse plurimis Micrographis quidem contendit clariss. Hill. at nec figurās ut synonyma, nec nomina auctorum citat. Animalculum defectu aquæ in formam ovatam vel orbicularem comprimi sæpius vidi.

Clarissimum SCHRANCK animalculum hoc in partitione corporis occupatum tantum vidisse, nomenque specificum ex eo statu fabricasse ex ipsa descriptione & figura patet.

Partione transversali, quæ etiam in figuris perillustris GLEICHEN exprimitur, illud propagari vidi, utrumque vero corpus in unum conflari, cum hoc scopo partitionis adversatur, ægre concipio.

In aquis fossarum palustrium.

Fig. 21. 22. 23. *Par. Versuta*, solitaria, vario situ,

24. in partitione occupatum, aucta magnitudine, præbent.

a. Pars antica. b. postica.

96. PARAMÆCIUM OVIFERUM.

PARAMÆCIUM depresso, intus bullis ovalibus.

Tab. XII. Fig. 25—27.

M 2

Ani-

PARAMÆCIUM.

Animalculum membranaceum ovato-oblongum, griseum, pellucidum, granulis & corpusculis ovalibus, pellucidissimis, dispalatis, refertum, absque ullo ciliorum aut pilorum rudimento.

In palustribus passim.

Fig. 25. 26. 27. *Par. Oviferum*, diverso situ augmentationeque præbent.

- a. corpuscula ovalia.
- b. granula.

97. PARAMÆCIUM MARGINATUM.

PARAMÆCIUM depresso, griseum, margine duplice. Tab. XII. Fig. 28. 29.

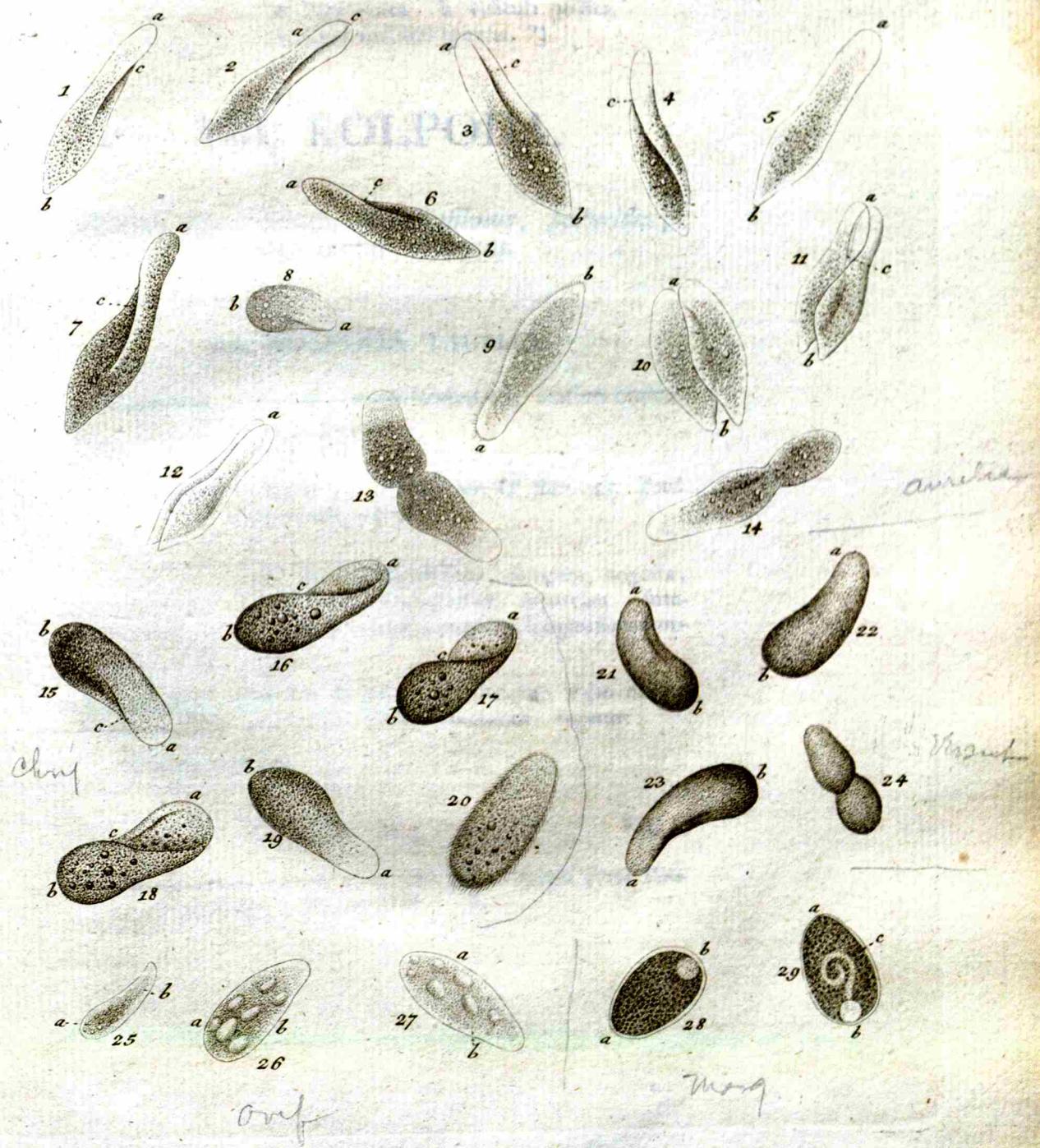
Congeneribus majus, depresso, ellipticum, moleculis canis confertis undique impletum, postice tamen vesicula pellucida rarioribus moleculis interstincta, peripheriaque hyalina marginata est, hinc duplicem marginem mentitur. Figura constanter eadem absque omni organorum vestigio. Aqua ferre exhalata medio corporis luor intestini spiralis non marginati in conspectum subiit.

Lente gliscendo movetur.

In aqua palustri raro.

Fig. 28 & 29. *Par. Marginatum*, aucta magnitudine, sistunt.

Tab. XII.

- a. Pars antica. b. vesicula postica.
c. Luor intestini spiralis. ⁹⁾

VIII. KOLPODA.

Vermis inconspicuus, simplicissimus, pellucidus, complanatus, sinuatus.

98. KOLPODA LAMELLA.

KOLPODA elongata, membranacea, antice curvata. *Tab. XIII. Fig. 1—5.*

Kolpoda Lamella, *Verm. ter. ♂ fluv. 45. Zool. Dan. prodr. 2470.*

Membrana crystallina, pellucidissima, elongata, angusta, postice obtusa, apicem versus subangustior, incurvata. Interna nulla; striga tantum vel plica medianam longitudinem occupans.

Motus vacillatorius & proprius, margine enim acuto, non latere plano uti plurima Microscopicorum, vagatur.

In aquis rarissima.

M 3

Fig.

⁹⁾ *Param. Histrio*, (*Verm. ter. ♂ fluv. 44.*) ad novum genus *Keronaius* amandatus est, ubi querendus. F.

Fig. 1. 2. 3. *Kolp. Lamellam*, aucta magnitudine,
4. 5. valde aucta magnitudine, diverso situ,
præbent.
a. Pars antica. b. postica. c. flexura
in motu.

99. KOLPODA GALLINULA.

KOLPODA oblonga, dorso antico membranaceo
hyalinio. Tab. XIII. Fig. 6.

Animalculum apice aliquantum curvatum, hinc sinuatum;
dorso medium usque hyalinum seu quasi cucullo instruētum.
Venter ovatus convexus moleculis vel in aliis striis longitudina-
libus insignitus.

Motus corpore supino in abundanti aqua vacillatorius.
In aqua marina foetidissima.

Fig. 6. *Kolp. Gallinulam*, aucta magnitudine, sistit.
a. Apex. b. Cucullus dorfi hyalinus.
c. Venter striatus.

100. KOLPODA ROSTRUM.

KOLPODA oblonga, antice uncinata. Tab. XIII.
Fig. 7. 8.

Kolpoda Rostrum, *Verm. ter. & fluv.* 46. Zool.
Dan. prodr. 2471.

Ani-

Animalculum griseum, antice ab altero latere in uncum sinuatum, postice obtusum, moleculis nigricantibus undique impletum. Alter margo ab antica ad medium sepe ita momento temporis retunditur & dilatatur, ut corpus cæterum complanatum ea parte crassum & triangulare appareat.

In majoribus, dum gyrrantur, ad postica usque corpus triquetrum appetet, in his quoque globuli 5—7 majores conspiciebantur, an ovula? Minoribus decuplo majores erant & subflavescentes; minores vero grisei. Quædam littori appellenates sensim in granula minima laxabantur, aliæ momento citius in moleculas dissolvebantur.

Motus latus & horizontalis, sepe in alteram paginam præceps projicitur.

In aquis, ubi *Lemna*, haud frequens.

Fig. 7 & 8. *Kolp. Rostrum*, aucta magnitudine, vario situ, præbent.

- a. Apex uncinatus.
- b. Retusio triangularis.

101. KOLPODA OCHREA.

KOLPODA elongata, membranacea, apice attenuato, basi in angulum rectum producta. *Tab. XIII.*
Fig. 9. 10.

Animalculum majuscum singularis figuræ elongatum, depresso, membranaceum, flexible, altero margine perpendiculari, altero aliquantum arcuato, moleculis obscuris ac vesiculis pallucidis sparsis impletum, apice attenuatum & hyalinum, basi vero ab altero margine in massam pediformem productum.

Movetur

*Movetur lente gliscendo ac apicem varie flectendo.
In aquis fossarum fluviatilium raro.*

Fig. 9. *Kolp. Ochream*, quietam,
10. in motu, aucta magnitudine, præbent.
a. apex. b. basis angulata.

102. KOLPODA MUCRONATA.

KOLPODA dilatata membranacea, antice angustata,
altero margine incisa. *Tab. XIII. Fig. 11. 12.*

Membrana dilatata hyalina, apice obtuse acuminata, basi rotundata, interdum emarginata, altero latere parumper sinuata, altero integra, disco carnosa, grisea seu moleculis farcta. Tota plicatilis est, margine dilatato hyalino, altero latere in mucronem parvulum producendo splendida. Pars carnosa varie elevatur, ac interdum antice in canaliculum superne patulum producitur.

Motus latus antrorsum, mox parumper retrogradus.

Apice micationem radiolorum minutissimorum interdum conspicere videbar.

In infuso *Linzæ*.

Fig. 11 & 12. *Kolp. Mucronata*, vario situ, aucta magnitudine, fistunt.
a. apex. b. basis. c. mucro.
d. Discus carnosus in canaliculum. e. productus.

103. KOLPODA TRIQUETRA.

KOLPODA obovata depreſſa, altero margine retuſo.
Tab. XIII. Fig. 13. 14. 15.

Kolp. Cucullionem figura refert, at margine longitudinali antico in lamellulam retuſo ab hac & congeneribus differt.

Animalculum ex membranis duabus compositum, obovatum, ſupra ſeu in pagina ſuperiore depreſſum, in inferiore convexum, infra apicem obtuſum latiſſimum, tantisper ſinuatum, marge longitudinalis membranaceus infra finum in angulum elevatus, ſpatiumque intercedens lamellula perpendiculari clauſum videatur, corpus dehinc versus marginem oppofitum efficit planum declinatum. Interanea nec molecularia, nec globularia, ſtriae tantum ægre viſibiles. Color in quibusdam lutescens, in aliis albus. Lamellula antica diſſiculter & certo tantum animalculi ſitu conſpicitur. Maxima augmentatione nitorem fluctuantem interdum in antica corporis parte, haud vero in poſtica, percipere licet.

Motus vel in pagina convexa glifcendo lentus, vel in margine acuto vacillando concitatus.

In aqua marina raro.

Fig. 13. 14. 15. *Kolp. Triquetram*, diuerso ſitu, auēta magnitudine, præbent. 13 & 14 pagina depreſſa, 15. pagina convexa, obverſa.

- a. apex obtuſus. b. finus.
- c. Lamellula perpendicularis.
- d. margo acutus. e. Nitor fluctuans.

104. KOLPODA STRIATA.

KOLPODA oblonga, subarcuata depresso, candida, antice acuminata, postice rotundata. *Tab. XIII.*
Fig. 16, 17.

Animalculum pellucidissimum & candidissimum subarcuatum, antice in acumen productum, postice latius ac rotundato-obtusum, summo apice os puncto nigricante vel vesicula pellucida simulans; hoc loco cilia suspicabat, nulla vero opera vel augmentatione talia videre potui; majori augmentatione corpus striis subtilissimis longitudinalibus inscriptum apparuit; minori hyalinum candidum vacuum, extremitate postica moleculis globosis instructum; Canalis a puncto nigricante versus moleculas protensus interdum prospicitur.

Altera corporis pagina lente gliscendo movetur.

In aqua marina copiose; rariorem semel reperi postice oblique truncatam.

Tab. XIII. Fig. 16. Kolp. striatas, tres, aucta,
17. duas, valde aucta magnitudine, si-
ftunt.
a. Apex. b. vesicula.
c. Extremitas postica cum molecu-
lis globolis.

105. KOLPODA NUCLEUS.

KOLPODA ovata, vertice acuto. *Tab. XIII.*
Fig. 18.

Snipbugter, *Nye Saml. af Dansk. Videnk. Selsk.*
Skr. III. p. 32. 43. t. II. f. 4. c. d.
SPALANZ. inf. p. 128. t. I. f. I. Opusc. physic. I.
P. 145.
Infusions-Thier mutter, BONNETS Abb. (von GOEZE)
p. 417. t. 7. f. 2—5.

A *Kolp. Cucullo* differt vertice acuto, non obtuso, corpore minus reniformi, dorso, non ventre, convexo, infra apicem parumper sinuato, non inciso, basi subtruncato; moleculis crystallinis, ovis raro & quidem paucioribus, farcto. *Motus* quoque lentior.

Minores & majores in infusione semenis cannabis contriti.

Licet figuræ clariss. GOEZII non exæcta convenient, easdem tamen cum nostrate nullas dubito; in quibusdam exhalatione liquoris emortuis in medio corporis vesicam cum granulo seu ovulo, quale GOEZIUS, animadverti.

Vesiculæ pellucidæ, hyalinæ, alia minore in centro instructæ, passim in gutta absque motu obviae, an matrix cum ovulo?

In *Hist. Verm. ter & fluv.* p. 58. hanc pro varietate *Kolp. Cuculli* habui, quod indicant verba: "in quibusdam unica tantum vesicula crystallina medium corporis occupat."

Fig. 18. *Kolp. Nucleum*, aucta magnitudine, sistit.
 a. Vertex.

106. KOLPODA MELEAGRIS.

KOLPODA plicatilis depressa, apice uncinata, margine antico crenulata. Tab. XIV. Fig. 1—6. & XV. 1—5.

N₂

Kel-

*Kolpoda Meleagris, Verm. ter. & fluv. 49. Zool.
Dan. prodr. 2474.*

Animalculum inter majora singularissimum ; membrana nempe dilatata, subtilissime plicatilis, varias flexuras & complicationes momento temporis induens ; Area antica ad medium corporis usque hyalina, postica moleculis repleta, varie transversim complicata, plicis elevatis. Apex in uncum flexus ; margo undique varie sinuatus, infra apicem denticulatus dentibus tribus vel quatuor. Vel pulchrius fabrefacta, margine nempe laterali antico, loco dentium, obtuse crenato, crenulis approximatis pluribus, intraque posticum serie longitudinali globulorum duodecim & plurium æqualium pelluentium, pro motu animalis recta vel flexuosa, insignita. Intra utrumque lineæ longitudinales subtilissimæ, ac versus postica in medio sphærulae majores tres ; haec in paucioribus conspicuæ fortæ vices stomachi aut intestini agunt, haec enim viscera, dum vacua sint, in *Bullariis* & *Planariis* minus conspicua sunt.

Variat absque globulis pelluentibus, an junior ?

Planariarum instar, membranam varie plicando, apicemque aduncum eidem plagæ obvertendo, lente movetur.

In aquis cum *Lemna* ultimo anni trimestri, at raro obvia, in primis varietas secundum longitudinem striata, seu potius membrana in plicas longitudinales regulares composita, quæ cum non striatis 1784 obvenit, harum unicum exemplar singulare phænomenon obtulit, sensim enim in moleculas ad sextam partem anticam usque resolvebatur, haecque superstes undulatiōnem in margine dorsali ciens, demum, quasi nihil acciderat, festive circumnatabat. Globuli pellucidi immutati jacebant, hinc ovula esse vix dubium est.

Rariorem in antica area lacuna ingenti, in postica minori, perforatam, vivacem tamen contemplatus sum.

Singu-

Tab. XIII.

Singularem varietatem adhuc, ineunte Novembre anni 1783, sese mihi obtulit postice in figuram mallei producta; hic vel recta extendebatur, vel in curvam reflexa erat; anticam varie plicabat, postica vero figuram mallei constanter retinuit. Globuli & noduli uti in supra descripta. In alia guttula aderat exemplum prioris, series tantum globulorum deerat.

Tab. XIV. Fig. 1. 2. *Kolp. Meleagrides*, dilatatas, denticulatas valdeque plicatas,

3—6. magis elongatas, crenulatas, minusque plicatas,

Tab. XV. Fig. 1. 2. Varietatem longitudinaliter striatam,

3. Partem hujus anticam adhuc vivacem, reliquo in moleculas dissoluto,

4. 5. Varietatem postice in malleum productam, aucta magnitudine, fistunt.

a. Apex uncinatus.

b. margo anticus denticulatus.

c. crenulatus.

d. plicæ f. flexuræ.

e. Series globulorum.

f. Sphærulæ majores.

g. Striæ longitudinales.

h. Malleus.

107. KOLPODA ASSIMILIS.

KOLPODA depressa, non plicatilis, apice uncinato, margine antico ad medium usque crenulato, postice dilatato acutiusculo. Tab. XV. Fig. 6.

Juniorem *Kolp. Meleagridis*, apice uncinato refert, at nec plicatilis, nec serie globulorum instruitur, crenulæ ad medium ab apice tantum pertingunt, ac ægerrime perceptibiles.

Corpus membranaceum, crystallinum, antice anguste sinuatum apice adunco, ventre dilatato postice coarctato. Medium ventris occupat Massa elliptica; in moriente striæ crassæ seu pliæ quatuor longitudinales clare videntur. Collum seu anticam partem in brevius corripere solet, in primis sensu deficiens humidi, talisque persistit. Margo posticus seu dorsalis integerimus absque omni plica vel denticulo; In exemplo unico tamen in dicto margine denticuli tres alternatim apparuere & evanuere.

In aqua marina litoris *Havnienſis* ultimo anni 1784 trimestri, haud infrequens; post exhalationem guttulae persistebat irrupta, donec configuratione saluum involvebatur.

Tab. XV. Fig. 6. *Kolp. Affimilem*, aucta magnitudine, fistit.

a. Apex. b. crenulæ. c. Massa elliptica.

108. KOLPODA CUCULLUS.

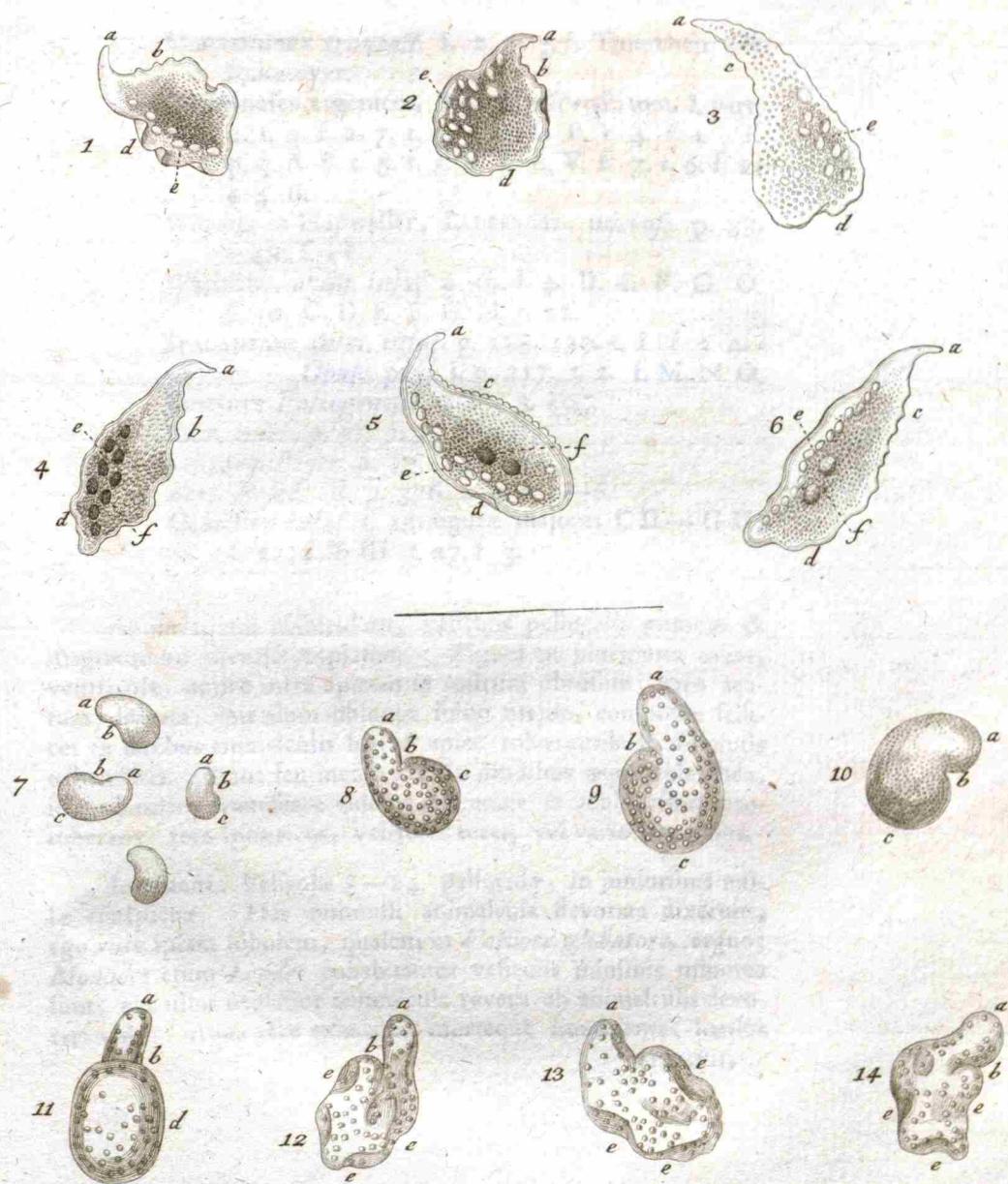
KOLPODA ovata, ventricosa, infra apicem incisa.
Tab. XIV. Fig. 7—14.

Kolpoda Cucullus, *Verm. ter. & fluv.* 48. *Zool. Dan. prodr.* 2473.

Hættebugteren, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Selsk. Skr.* III. D. p. 6. 24. & plur. tab. I. f. 1, c. 2, c. tab. II. f. 1, d. 2, c. 3, c.

LEUWENHOEK transact. I. 2. p. 53. Achtmal grössere Thierchen.

LEU-

- LEUWENHOEK** *transaff.* I, 2. p. 57. Thierchen wie
Kukuseyer.
- CORNEMUSES** argentées, **JOBLOT.** *microsc.* tom. I. part.
2. t. 2. f. 2. 7. t. 3. f. F. G. P. t. 4. f. a. c. f.
p. q. A. B. t. 5. f. 5. S. f. 6. V. f. 7. t. 6. f. 2.
4. 5. 6.
- Würmer in Heuwasser, **LEDERMÜLL.** *microsc.* p. 88.
t. 48. f. 1?
- WRISBERG.** *anim. infus.* p. 59. f. 4. D. E. F. G. O.
f. 10. C. D. E. F. G. H. f. 12.
- SPALANZANI** *anim. infus.* p. 128. 129. t. I. f. 3. 4.
Opusc. phys. I. p. 217. t. 2. f. M. N. O.
- BONNETS** *Palingenesie* I. Th. 5. 495.
- EICH.** *micr.* p. 75. t. 7. f. F. G.
- SCHRANK** *Beytr.* p. 17. t. 1. f. 21.
Berl. Besch. III. p. 376. t. 8. f. 1—6.
- GLEICHEN** *infus.* t. 15. figuræ majores C II—G II;
t. 21. f. E III t. 27. f. 3.

Animalculum pellucidum, vesiculis pellucidis numero & magnitudine diversis repletum. Figura ut plurimum ovata, ventricosa, antice infra apicem in rostrum obtusum, raro acutum, sinuata, interdum oblonga solito major, composita scilicet ex duobus animalculis basi & apice cohaerentibus, dissolutis orbicularis. Sinus seu incisio non in omnibus æque splendida, in quibusdam evanescere videtur. Venter in adultioribus pro-tuberans, fere sphæricus, vel totus teres, vel varie impressus.

Interanea: Vesiculæ 8—24. pellucideæ, in junioribus nulæ conspicuae. Has nonnulli animalcula devorata dixerunt, ego vero ipsam sobolem, quam in *Volvoce globatore*, arguo; *Monades* enim *Lendes* cohabitantes vesiculis minimis minores sunt, nec ullus oculatior animalcula revera ab animalculis devorari vidit. Aqua fere exhalata, morteque imminentia, lentius movetur,

movetur, ac tum cucullo laminisque tribus, lateralibus nempe & ventrali, constare videtur, sobolemque vi protrudit.

Motus in varias directiones vividus.

Figuræ auctorum minus bonæ, si, quod descriptiones jacent, nostræ convenient; JOBLOTI & Cl. SPALANZANI nimis ineptæ, Cl. WRISBERGI obscuræ; de reliquis taceo.

In infusione vegetabilium vulgaris, & in foetida foeni.

In paucis extra rostrum, aliud longius & hyalinum, membranaceum, prominere vidi, exuvias mentiens, quales quoque in *Vibr. Anguillula* observavi, hinc decorticationem seu cutis mutationem, uti in Insectis apteris & nonnullis amphibiis, suspicari licet.

Fig. 7. *Kolp. Cucullos*, juniores.

8—14. adultiores, aucta magnitudine, fistunt. Inter has

Fig. 8 & 9. Vesiculis impletas, rostro in illa obtusiore, in hac prolongatiore,

Fig. 10. maxime ventricosam varietatem colore flavicante obscuriores, ut vesiculæ in conspectum non veniant,

Fig. 11—14. ventre varie impressas, lamina ventrali in fig. 11. obversa, in reliquis vero laminis laterali bus cum impressuris suis indicatis.

a. Cucullus. b. Sinus. c. Venter.
d. Lamina ventralis. e. Impressuræ ventris.

109. KOLPODA CUCULLULUS.

KOLPODA oblonga, infra apicem oblique incisa.
Tab. XV. Fig. 7—II.

Kolp. Cucullum refert, oblongiuscula tamen, seu ultra ovalem figuram producta, dumque dorso innatet, postice globosa seu gibba, antica versus in carinam compressa conspicitur.

Animalculum pellucidissimum, crystallinum, globulis pellucidis binis basin versus vel plurimis medio corporis instrutum; in minori aqua latere incumbens depressa videtur, abundantia vero dorso latiori provehitur. Antice infra apicem sinulus saepe vix sensibilis, interdum vero incisuræ obliquæ instar momento patet.

Motus vacillatorius antrorsum et retrorsum concitatus in dorso, in latere vero lentior gliscens.

Inter millena nec decorticationem, nec cohæsionem (minime coalitionem duorum in unum) unquam vidi; saepe tamen duo, tres, quatuor & quinque momento a tergo approximatim circumferebantur.

In infuso *Sonchi Arvensis* Octobri copiosissime.

- Fig. 7—9. *Kolp. Cucullulos*, dorso innatantes,
 10. latere gliscentem,
 11. duos a tergo approximatatos, aucta magnitudine, præbent.
 a. Rostrum. b. carina antica. c. Sinulus.
 d. Pars postica globosa. e. globuli pellucidi.

TIO. KOLPODA CUCULLIO.

KOLPODA ovalis, depresso, infra apicem tantillum sinuata. Tab. XV. Fig. 12—19.

Kyse-Bugter, Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Selsk. Skrift. III. p. 15.

Animalculum ovale seu fere ellipticum, membranaceum, hyalinum, supra depresso, subtus convexum, infra apicem parumper sinuatum. Antice corpus fere tertia parte membrana crystallina, uti quoque in margine postico medium usque. Interanea molecularia argentei coloris. Membrana antica valde plicatilis in paucis producta decorticationem, cuius sub *K. Cucullo* memini, intendere videtur. Marginem radiis cingi suspicor. Pulli multoties minores, magis sinuati, numerosi.

Motus latus gliscendo; supina, hoc est, in convexa corporis parte procedit; interdum in pleniori aqua momento vacillat; Pulviseulo incedens, vel quoties circa aliud animalculum, saepius decies minus, gyratur, prona tergum gibbosum elevat, anticamque membranaceam partem varie tentando plicans.

In aquis *Lemna* obtectis cum *Vort. Rotatoria* & *Param. Aurelia*; & infusione Pulpæ Pyri.

Fig. 12. 13. *Kolp. Cucullionem*, diverso situ quiescentem,

14. gliscentem,

15. Pulviseulo incidentem,

16. Pullos Cucullionis,

17. 18. 19. Varietatem Cucullionis membrana antica producta & plicata.

a. Extremitas antica. b. Sinulus.

c. Extremitas postica. d. Tergum gibbosum.

- e. Pulvisculus. f. membrana producta,
g. Eadem valde plicata.

III. KOLPODA REN.

KOLPODA crassa, medio sinuata, antice & postice æqualis. *Tab. XV. Fig. 20—22.*

Kolpoda Ren., *Verm. ter. & fluv.* 47. *Zool. Dan. prodr.* 2472.

JOBLOT microsc. tom. I. part. 2. p. 65. t. 8. f. 3. A.
B. C.

GLEICHEN infus. p. 151. t. 28. f. 16.

Corpus flavescens, crassum, subobscure, ubique teres, subtus medio sinuatum, hinc reniforme. Interanea molecularia totum corpus occupant.

Motus vacillatorius celer, interrupte concitatus.

Deficiente aqua formam ovatam induit, comprimitur & demum fatiscit.

In infusione foeni vix decem horis elapsis.

Variat flavescens & crystallina.

Fig. 20. *Kolp. Renem*, in statu solitario,
21. in forma ovata ob deficiente aquam,
22. duos cohærentes¹⁾ (aucta magnitudine),
sistunt.
a. Sinus. b. locus cohæsionis.

O 2

II 2.

¹⁰⁾ De hac cohæsione nil memoratum in descriptione quidem inveni, figuram tamen, dum aderat, ideo omittere nolui. F.

112. KOLPODA PIRUM.

KOLPODA convexa, ovalis, apice in rostrum producta. *Tab. XVI. Fig. 1—5.*

Pære-bugter, *Nye Saml. af Dansk Vidensk. Selsk. Skrift.* II. p. 245—273. T. I f. I.

La larve, *JOBLOT microsc.* 2. part. p. 77. t. 10. f. 16.

GLEICHEN infus. p. 250. t. 27. f. 18—20.

Inter minores. Animalculum piriforme pallidum, moleculis obscuris raris instruētum, basi rotundatum, apice attenuatum parumque sinuatum, hyalinum.

Lente gliscendo incedit.

Vulgaris figuræ est, at partitio spontanea, redintegratio que amissæ partis in hoc splendida. Vidi enim incisuras in marginibus oppositis, posticum anterioris partis & anticum posterioris rotundari, anticam & posticam deinde in puncto tantum cohærere, denique dissolvi, ac quamlibet seorsim circumvagari, posticam vero peregrinæ ac globularis formæ secedentem, me spectante sensim mucronem protrudere, huncque in rastellum hyalinum matris rostro demum simillimum producere, hocque peragi intra pauca temporis minuta.

In aqua palustri passim.

Fig. 1. *Kolp. Pirum*, solitarium,

2. in partitione,

3. partem posticam dissolutam,

4. hancque mucronem protrudentem, & dentum

5. in rastellum producentem, aucta magnitudine, fistunt.

- a. Rostrum. b. Postica pars.
c. locus partitionis.

113. KOLPODA CUNEUS.

KOLPODA clavata, teres, apice dentata. Tab. XVI.
Fig. 6—8.

Inter majores est. Corpus album, gelatinosum, seu granulosum absque distinctis interaneis, antice grossum altero latere pustula pellucida, hyalina, tenuissime secundum longitudinem striata, ipsoque apice dentibus tribus vel quatuor insignitum. Postice angustius fine obtuso. Postica corporis pars in flexuram spiralem interdum plicatur.

Pili aut cilia nulla; demum micationem quandam inter dentes momentaneam, & similem circa caudam prospexi.

Lente gyrando incedit, raro se se corripit.

Defectu aquæ in membranam ovatam mutatur, ac in moleculas tota effunditur. Resolutio partium incipit ab antica corporis parte, & ad extrema postica sub continua & vehementi micatione in integro marginis sensim pergit. Mirum satis & omni attentione dignum, micationem ad ultimum resolutionis momentum in singula corporis minima partiuncula perdurare, ac quæ resolutioni proxima est in eodem fere instante vicinas moleculas resolutas micatione projicere & ipsam resolvi; miciandi denique facultatem, seu vitam morti & interitui quovis resolutionis in corpore passu obluctari ac ultimum vitæ halitum cum ultima corporis molecula demum efflari.

In aqua palustri *Meyenbergæ* 1777¹¹⁾.

O 3

Fig.

¹¹⁾ Quæ antea *Kolpoda Rostellum* dicta, sub novo genere *Keronarum* jam quærenda est. F.

Fig. 6—8. *Kolp. Cuneum*, vario situ, aucta magnitudine, præbent.

- a. Apex dentatus. b. Pustula.
- c. Extremitas postica. d. Eadem spirali-
ter flexa.

IX. GONIUM.

*Vermis inconspicuus, simplicissimus, complanatus,
angulatus.*

114. GONIUM PECTORALE.

GONIUM quadrangulare, pellucidum globulis se-
decim. Tab. XVI. Fig. 9—11.

Gonium Pectorale, *Verm. ter. ♂ fluv.* 50. *Zool. Dan. prodr.* 2475.

Kugel-quadrat, MÜLLERS *kleine Schr.* I. p. 15. t.
2. f. 1—3.

GOEZE übers. d. BONNETS *insectol.* p. 376. t. 4. f. 8.
übers. abbandl. p. 521.

Berl. *Beschäft.* I. p. 339.

Volvox planus, tetraedrus, globulis sedecim compo-
itus. SCHRANK *Beytr. zur Naturg.* p. 107.
t. 4. f. 23—27.

Nov. *All. Stockholm.* v. 2. p. 22. t. I. f. 11—13.

Corpuscula sedecim ovalia æquali fere magnitudine, sub-
virentia, pellucida, membranæ quadrangulæ unionum instar
pesto-

pectoralis summi Pontificis inserta, lumenque utrinque reflectentia. Quadratura non exquisita, anguli enim subtruncati.

Motus spontaneus animalitatem prodit; alternatim enim sese dextram sinistramque versus ultra quadrantem circuli volvendo provehitur. Ipsa corpuscula in motu ovalia, in quiete sphærica videntur, quatuor interiora reliquis aliquantum majora, & medium marginale reliquis seriei parum interius.

Sæpius vidi, dubiusque an ovarium quoddam, an frustulam pelliculæ vegetabilis macerati, vortice cohabitantium animalium vel halitu oris protrusum, motu denique vere spontaneo convictus, merito obstupuerim, nisi in regno microscopiorum stupenda ubivis obvia essent. Globulus singulus proprium tamen motum non habet, ut in *Vort. Sociali & compo-positis* contingit, sed omnes communi motu totius membranæ provehuntur sine mutatione loci sui ipsius, hinc unicum animalem illos efficere clarum est.

Propagatur resolutione matris in totidem juniora, ac globulos fert, sic sedecim pulli semper matrem unam succedunt membrana dirupta, & pullus five globulus dissolutus denuo ex sedecim minoribus constare conspicitur.

In aquis puris. Aprili in palustribus minora & majora. In majoribus globulus interdum elapsus erat, interdum extratum naturalem protritus, forte perfectum animal divisionem moliens.

Mense Junio 1784. in fossa aquatica quamplurima, juniora & seniora, horum plura 2, 4, 6 & ultra globulis orba, pauciora, quibus intermedii majores quatuor soli supererant; quodvis nihilominus vivido margine innatabat.

Fig. 9. *Gon. Pectorale*, aucta,
10. valde aucta magnitudine,
11. in partu, globulo singulo novum animalculum, sedecim corpusculis constans, formare incipiente.

115. GONIUM PULVINATUM.

GONIUM quadrangulare, opacum, torosum, *Tab. XVI. Fig. 12—15.*

Gonium Pulvinatum, Verm. ter. & fluv. 51. Zool. Dan. prodr. 2476.

Membranula sub lenticula n. 3. utrinque plana quadrangularis, sub n. o. pulvinaris formam ex pulvillis tribus vel quatuor cylindricis compositi, hinc & illinc depresso, sistit.

Sic primo examini sepe obtulit, aliquot post dies omnes utrinque planæ absque omni convexitate, lineis tribus mediis in quatuor areolas divisæ; non paucæ lineis aliis transversis fenestratæ apparuere, saepe duo quadrata uno latere juncta, sutura distincta vagabantur.

Motus solitus ad angulum acutum lente vibratorius.

In simetis.

- Fig. 12. *Gon. Pulvinatum*, utrinque planum,
- 13. pulvillis distinctum,
- 14. in areolas planas divisum,
- 15. duo juncta, aucta magnitudine, sistunt.
- a. Pulvilli. b. Areolæ.
- c. Sutura junctorum.

116. GONIUM CORRUGATUM.

GONIUM quadrangulare, albido, medio corrum. *Tab. XVI. Fig. 16.*

Rynke-

Rynke Hjörner, Nye Saml. af Dansk. Vid. Selsk.
Skr. III. p. 8. 9. 13. 20. 44. Tab. II. f. I, c.
GLEICHEN infus. t. 14. D. III, a. 15, B, II.

Lamellula subquadrata minutissima albida absque omni interaneorum vestigio, medio depressa seu quasi correpta, plica seu striga longitudinali notata, hæc pro situ animalculi medio abrupta conspicitur & tunc etiam linea transversalis apparere solet. Quædam postice incisæ, an ex instanti divisione, an diverso situ, ignoro; Sin prius, adhuc, præter hanc longitudinalem, etiam transversalem divisionem agnoscere subsumo, vidi enim majora & minora, hæcque illis multo breviora, an ne igitur striga longitudinalis & transversalis duplicem hanc divisionem in quatuor rugulas, seu totidem pullos, indicabit?

Motus vacillatorius.

In infusionibus variis. In infusione pulpæ *Pyri* in quavis guttula centena apparuere sexto die, octavo vix tria.

Fig. 16. *Gon. Corrugata*, vario situ, aucta magnitudine, sistit.

117. GONIUM RECTANGULUM.

GONIUM rectangulare, dorso arcuato. *Tab. XVI.*
Fig. 17.

Gonium Lunatum, *Verm. ter. & fluv. 53. Zool.*
Dan. prodr. 2478.

Animalculum complanatum, antice linea recta terminatum, subtus linea breviori in angulum rectum truncatum, crux
P ribus

GONIUM.

ribus arcu unitis. Interanea moleculae virescentes, inter quas vesicula major hyalina.

Lente procedit.

In aquis puris cum sequente frequentius.

Fig. 17. *Gon. Rectangulum*, aucta magnitudine, offerit.

a. Angulus rectus. b. Dorsum. c. Vesicula.

118. GONIUM OBTUSANGULUM.

GONIUM obtusangulare, dorso arcuato. Tab. XVI. Fig. 18.

Gonium truncatum, *Verm. ter. & fluv. 52. Zool. Dan. prodr. 2477.*

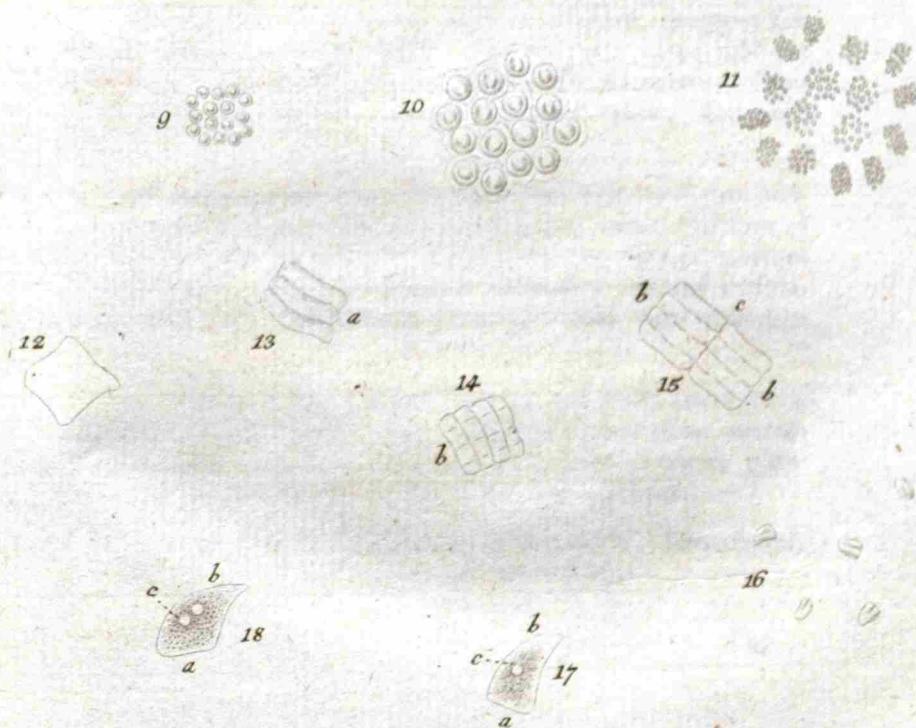
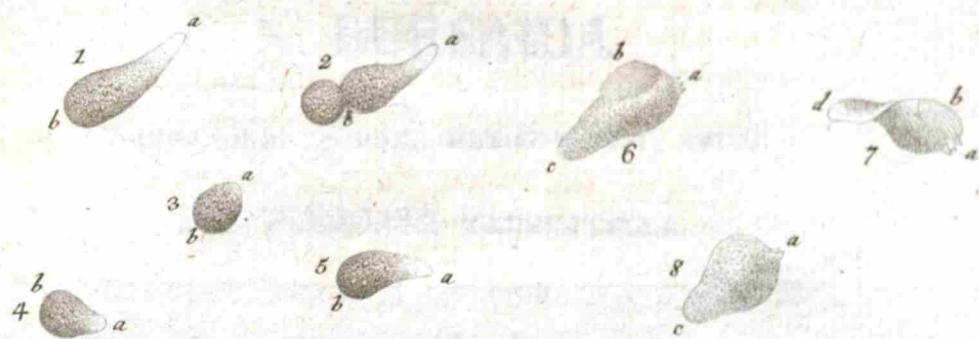
A praecedente discedit, quod majus, ac angulus baseos obtusus sit, cæterum idem. *G. Pulvinato* multo majus est. Interanea molecularia, obscure virescentia, in medio vesiculae duæ majores, hyalinæ.

Cum praecedente haud frequens.

Fig. 18. *Gon. Obtusangulum*, aucta magnitudine, præbet.

a. Angulus obtusus. b. dorsum.
c. Vesiculae majores.

X.

X. BURSARIA.

Vermis simplicissimus, membranaceus, cavus.

119. BURSARIA TRUNCATELLA.

BURSARIA follicularis, apice truncato. *Tab. XVII.*
Fig. I—4.

*Bursaria Truncatella, Verm. ter. & fluv. 54. Zool.
 Dan. prodr. 2479.*

Animalculum nudo oculo visibile, albido, magnitudine dimidiæ lineæ, ovatum, apice, ubi apertura larga, oblique truncatum. Hiatus ab apertura basin versus decurrens. Fundo plurium ova tria vel quinque sphærica, rufa. Interanea nulla.

Movetur, dum se a dextra ad sinistram, vel pro lubitu a sinistra ad dextram lente volvit, & sic per lineam spiralem ad superficiem aquæ ascendit, quam cum ter aut quater apertura tetigerit, motu simili aut lentiori descendit. Ascensum subitanæ volutatione interdum interruptum, mox vero ascendere pergit.

In *Volvoce* supra vidimus vermem moleculis homogeneis vivis & distinctis compositum; *Bursaria* nobis offert meram membranulam pellucidam, albam, in formam crumenæ plicatam, animalculum motu suo spontaneo unice prodens.

In fossis aquosis, paludibusque nemorosis, foliis faginis putrescentibus repletis, tempore vernali copiose.

P 2

Fig.

BURSARIA.

- Fig. 1. *Bursariam Truncatellam*, naturali,
 2. a dorso,
 3. a ventre cum pellucentibus ovis,
 4. absque ovis, aucta magnitudine, exhibent.
     a. pars membranæ antice prominula,
     b. apertura, c. hiatus. d. ovula.

T20. BURSARIA BULLINA.

BURSARIA cymbæformis, antice labiata, Tab.
 XVII. Fig. 5—8.

Species generis testacei *Bulla* dicti refert.

Animalculum pelluciditate crystallina, globulisque majoribus & minoribus innatis, splendidissimum. Membrana nempe cymbæformis subtus convexa, supra excavata, postice profundius, antice in labium producta.

Convexa parte fluctuando movetur, raro se in canavam vertit; guttula exhalata, in membranam horizontalem fatuscitur.

Semel tantum in aqua, ni fallor, marina reperi.

- Fig. 5. *Burs. Bullinam*, parum auctam,
 6. a ventre concavo,
 7. a dorso convexo,
 8. eandem complanatam, valde auctam, fistunt.
     a. labium anticum.
     b. globuli innati.

T21. BURSARIA HIRUNDINELLA.

BURSARIA utrinque laciniata, extremitatibus productis. *Tab. XVII. Fig. 9—12.*

Bursaria Hirundinella; Verm. ter. ♂ fluv. 55. Zool. Dan. prodr. 2480.

Nudo oculo invisibilis, armato conspicitur membrana pellicens medio excavata, margine in quatuor laciniæ oppositas contorta, seu in mucrones plaga oppositas spectantes producta, quorum laterales æquales, minores, antica & postica inæquales, longiores. Linea duplex subelevata corpus transversim percurrit. Interacta nulla.

Lente volantur, brachiisque seu mucronibus extensis hirundines in aere circumvolitantes, seu navigia e longinquœ vela facientia mentiuntur.

In aquosis nemoralibus Julio & Augusto circa *Lemnorum granulorum* pulveris instar numerosissime.

Fig. 9. *Burf. Hirundinellas*, aucta,
 10. a dorso,
 11. a dorso linea transversa duplice notato,
 12. a ventre velificantes,
 a. laciniam anticam. b. posticam.
 c. laterales breviores.
 valde aucta magnitudine, exhibent.

T22. BURSARIA DUPLELLA.

BURSARIA elliptica, marginibus inflexis. *Tab. XVII. Fig. 13. 14.*

Bursaria Bulla, *Zool. Dan. prodr.* addend. p. 280.

Crystallina membranis duabus sibi impositis utrinque introrsum plicatis, marginibus flexuosis; Interanea nulla perceptibilia, sola punctorum congeries sub altera plica.

Motus volutatorius alternus, aliquoties ad dextram, dein ad sinistram.

In aquis, ubi *Lemna*, raro.

Fig. 13. *Burs. Dupellam*, aliquantum auctam,
14. valde auctam, fistunt.

123. BURSARIA GLOBINA.

BURSARIA sphærica, medio pelluentissima. *Tab. XVII. Fig. 15—17.*

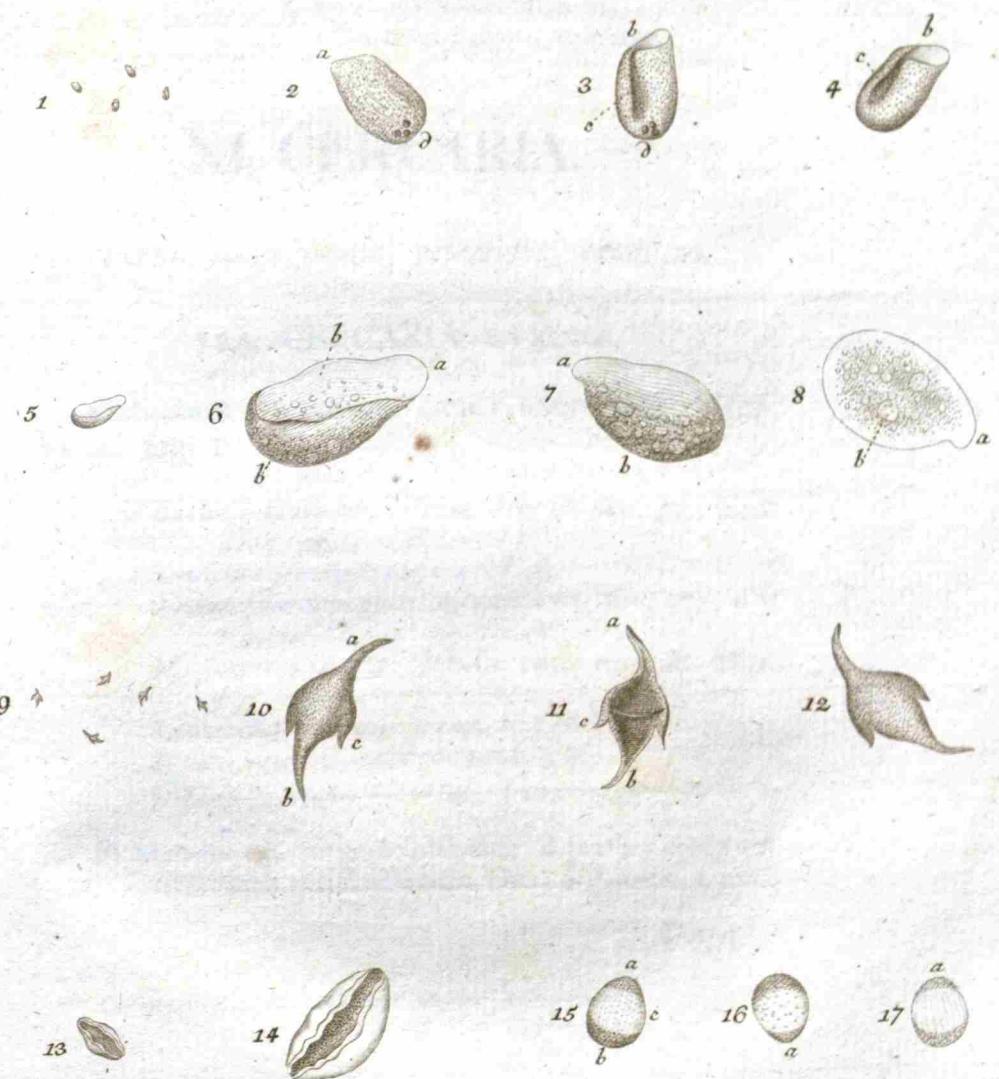
Animaleculum subsphæricum, cavum, constans membrana pellucida, postice moleculis variæ magnitudinis nigricantibus, antice atomis obscuris obducta, cæterum tota vacua, medioque adeo pellucida, ut lacunam crederes; Animalecula subjacentia quoque libere transparent; clausa tamen revera est, eo enim loco in membrana pellucidissima in nonnullis striæ subtilissimæ, in aliis punctula minima absque ordine, conspicuntur. Animaleculum majusculum non semper perfecte sphæricum.

Motus a dextra ad sinistram alternus; vacillando lente procedit.

In aqua marina hebdomadas servata una lucubratiuncula septem reperi, nocte insequente nullam.

Fig. 15 & 16. *Burs. Globinam*, punctulatam,
17. Striatam,

a. an-

- a. anticam ejus partem obscuram,
- b. posticam nigrantem,
- c. medium pellucentissimam,
aucta magnitudine, exhibent.

XI. CERCARIA.¹²⁾

Vermis inconspicuus, pellucidus, caudatus.

124. CERCARIA GYRINUS.

CERCARIA rotundata, cauda acuminata. Tab. XVIII. Fig. I.

Cercaria Gyrius, *Verm. ter. & fluv. 56. Zool. Dan. prodr. 248 I.*

LEUWENHOEK epist. phys. 41. f. 5.

Frænkische Samml. 4. B. 227. n. I. f. a. 372. t. 3.
f. a. b.

Macrocerus corpore globoſo, cauda crassiore, HILL.
bif. anim. t. I. 3.

LEDERMÜLL. animalc. sperm. f. I. 2. ?

BAKER. microsc. expl. t. 10. f. I. ?

GLEICHEN Saam. u. Infus. Thierchen p. 109. t. I.
f. I.

B) Macrocerus corpore subovato, depresso, cauda extremitatem versus attenuata. HILL. *bif. anim. t. I. 4. ?*

Corpus

¹²⁾ Cercaria subdividi possunt in reretes. 124 — 138.
& depresso. 139 — 145.

Corpus candidum, gelatinosum, absque omni interaneo-
rum vestigio, antice subglobosum, postice teres, elongatum,
subacuminatum; interdum utrinque compressum appetat.

Caudam natando *Gyrinorum* ad instar continuo vibrat.

Animalculis spermaticis, quæ ex solis auctorum figuris
cognoscō, haud absimilis videtur, at hi ea extra sperma ma-
sculinum reperiri negant; Verba sunt acutissimi LEUWENHOEK
in epist. 301. "licet varias & indole diversissimas aquas contem-
platus sim, nec istiusmodi animalcula, nec quidquam, quod
animalcula isti similitudine aliqua vel figura referret, in ullis
unquam aquis observaverim." Figuræ tamen animalculi, quod
ipse LEUWENHOEK & clariss. MAHLING in Spermate *arietis* &
galli, per illuſtris HILL. in Semine *cervi* & *capellæ* reperere,
meum *gyrinum* apprime exprimit, cæteræ vero minus.

In infusione animali raro.

Fig. 1. *Cerc. Gyrinos*, aucta magnitudine, exprimit.

125. CERCARIA GIBBA.

CERCARIA subovata, convexa, antice subacuta,
cauda tereti. Tab. XVIII. Fig. 2.

Pukkel-Haler, *Nye Saml. af Danjk. Vidensk. Selsk.*
Skr. III. p. 25. t. 2. f. 2, b.

GLEICHEN *infus.* p. 129. t. 14. A, I, c. t. 17. D, I.
c. d. t. 21. F, II, b.

Animalculum *Monade Lende* triplo majus, gelatinosum
seu album, opacum, absque omni interaneo perceptibili, rotan-
datum,

datum, supra convexius seu gibbum, antice parumper acuminatum seu in cuspidem ægre visibilem, postice in caudulam productum.

Motus vacillatorius caudulam vibrando.

In infusione *Jungermanniae Tamarisci* copiose; etiam in infusione foeni.

Fig. 2. *Cerc. Gibbas*, aucta magnitudine, sistit.

I 26. CERCARIA INQUIETA.

CERCARIA mutabilis, convexa, cauda lœvi. Tab. XVIII. Fig. 3—7.

Cerc. Lemnam in pluribus refert, adeoque similis, ut eandem crederes, figura tamen corporis sphærica vel elongata cylindrica, constanter convexa, caudæ non annulata, ac habitatio in aqua marina, diversam arguunt, cæterum moribus & vita eadem, minor tamen, intestinaque inconfusa sunt.

Corpus gelatinosum album *Prot. tenacem* primo in mentem revocavit, at multo agilius, ab elongata figura contrahitur in conicam, ovalem & denique perfecte sphæricam & v. v. cauda filiformi flexuosa sursum versa vehementissime vibrante. Interanea nulla visibilia, basi tantum corporis vesicula pellucens, ac apicem versus in summa productione puncta bina nigricantia transversim posita, ac in ipso apice rimula, prospiciebantur, quæ forsitan oculi & os animalculi.

Animalculum omnium inquietissimum, quævis moliendo loco non fecerit.

In aqua marina semel & unicum exemplar.

Q. Fig.

CERCARIA.

Fig. 3. & 4. *Cerc. Inquietam*, sphæricam diversa caudæ inflexione,
 5. eandem inverse conicam,
 6. oblongam,
 7. elongatam, aucta magnitudine, exhibent.
 a. Corpus. b. cauda. c. rimula seu os.
 d. oculi. e. vesicula.

127. CERCARIA LEMNA.

CERCARIA mutabilis, subdepressa, cauda annulata. Tab. XVIII. Fig. 8—12.

Cercaria Lemna, *Verm. ter. ♂ fluv. 60. Zool. Dan. prodr. 2485.*

SCHRANK *Beytr. p. 102—104. t. 4. f. 8—14.*
Naturf. 20. p. 160. t. 3. f. 43. a—d.

Animalculum momento temporis varias formas induens, primo aspectu *Proteum Bakeri* credidi, at omnino ab hoc (qui nostra *Trichoda Proteus*) diversum est.

Corpus contractile, pyriforme, oblongum, elongatum, vel reniforme, triangulare; Cauda brevis, crassa, annulata, vel longissima, flexuosa, teres absque annulis, hoc statu caudam tanta celeritate, vibrat, ut duplicem¹³⁾ crederes, & tum non prorsus absimilis globulis, quos *Neritam Janitorem* ejaculare vidi, illo caudam lente post se trahit. Interanea minus distincta, versus extremitatem anticam tamen corpusculum pellucidissimum mobile, quod os aut musculum deglutorium animalculi, ac pone hoc puncta duo nigrificantia ægre detegenda, quæ ex

¹³⁾ quam Fig. 9. clariss. SCHRANCK offert.

ex situ in *Planariis* solito oculos, suspicor, ac in maxima extensione viseus duplex longitudinale posticaque versus duæ vesiculæ, quarum antica minor est, conspicuntur. Pars caudæ in interiora corporis interdum retrahitur.

Incessus, uti in *Planariis*, latus & contractilis, corpore fere triplo cauda longiore, tribus vero vel quatuor gressibus vix peractis, corpus corripitur, cauda producitur quadruplo corpore longior, ac perpendiculariter erecta flexuose vibratur, & hoc statu foliolum *Lemnæ* cum pedicello refert. Raro caudam deorsum, corpus sursum, natando invertit.

In aquis paludosis.

Fig. 8 & 11. *Cerc. Lemnæ*, caudam velocissime vibrantem,

a. corpus reniforme. b. cauda flexuosa lavis. c. corpus triangulare.

9. quiescentem,

a. corpus piriforme.

b. cauda rugosa contracta.

10 & 12. lente incidentem, aucta magnitudine, exhibent,

a. corpus elongatum depresso.

b. cauda rugosa contracta.

c. cauda rugulosa producta.

d. apertura oris. e. oculi. f. viscera.

g. vesicula major. h. minor.

128. CERCARIA TURBO.

CERCARIA globulosa, medio coarctata, cauda unifeta. Tab. XVIII. Fig. 13—16.

Animaleculum sphærico-ovale pellucidum, hyalinum, quasi e duabus sphærulis connatis compositum; inferior aliquantum minor spiculo, seu seta stricta, corporis dimidia longitudine finitur; in superiore linea transversa quasi operculum efformat. Maxima augmentatione, nec absque difficultate aliqua, triquetrum apparet; Globulo in quavis sphærula pellucido & alio minori basi corporis, in quibusdam pluribus, instruitur. Superne in linea transversa punctulum nigerrimum utrinque prospexit, an oculus?

Motus vacillatorius, continuus, locum parumper mutans; interdum citissime se proripit, interdum pedibus quasi instructum antrorsum currit & brevi in circulum movetur, caudam inflexam condens.

Ciliis micatoriis instructum suspicor, halonem vero ne in aqua quidem, nec ope microscopii compositi no. 1. videre possum. In mortis agone caudam vibrat.

In aqua rivulari cum *Lemna* rarer.

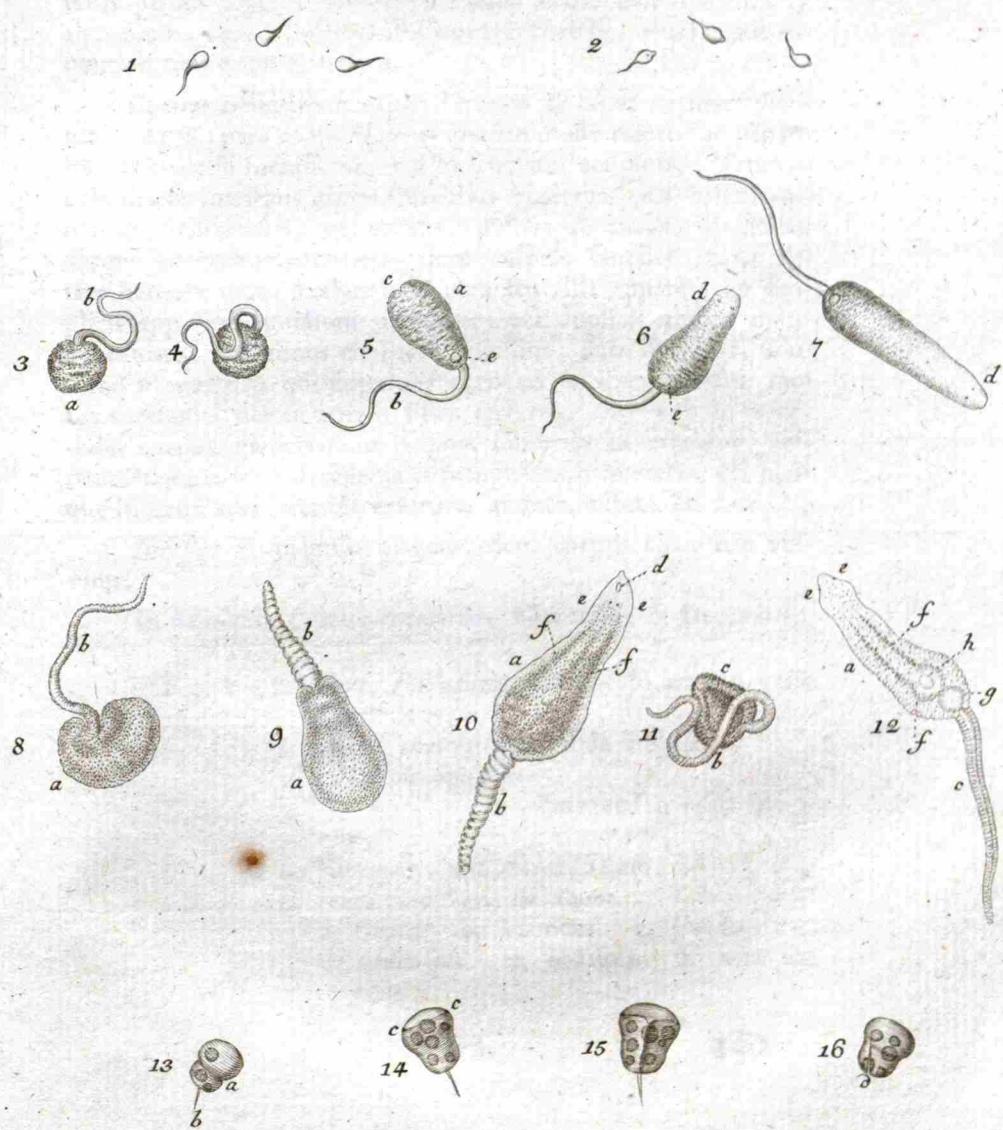
- Fig. 13. *Cerc. Turbinem*, minorem,
- 14. majorem cum puncto ocellari utrinque,
- 15. triquetrum cauda extensa,
- 16. cauda inflexa, aucta magnitudine, fistunt.
- a. Coarctatio corporis. b. cauda stricta.
- c. oculi. d. cauda inflexa.

129. CERCARIA PODURA.

CERCARIA cylindracea, postice acuminata, subfissa, Tab. XIX. Fig. 1—5.

Cercaria Podura, *Verm. ter. & fluv.* 58. Zool.
Dan. prodr. 2483.
Naturf. 20. p. 164. t. 3. f. 51.

Ani-

Animalculum pullos *Poduræ* in *Lemna* degentes subhirfutos primo aspectu simulat; at nudo oculo inconspicuum & aquaticum, cum *Podura* Insectum terrestre sit, exactiusque inquirenti toto coelo diversum.

Corpus pellucidum capite, trunco & cauda constare videatur. Antica pars caput *Halecis* quodammodo refert, ac pro lumen animalculi incrassatur, vel in truncum conditur. Truncus cylindricus intestinis nigris spiralibus repletus, pro lumen animalculi ventricosus, vel minus, postice in caudam hyalinam absque interaneis acuminatus; hæc cuspide simplici, certo autem bestiæ motu duabus terminata seu fissa appetet; an simplicis apparitio junctioni utriusque, aut duplicitis umbræ unius debeantur, jam minus constat. Intestina, dum movetur, continuo moventur; qui singularis corporis & interaneorum motus spectatori quam miram fistat apparitionem, exinde patet, quod corpus glaberrimum saepius subhirfutum credatur, animalculoque e foco decadente truncum fetulis horrere, vel oblique intuenti cilia lateralia exserere, at raro, visum sit.

Incessus in quamvis plagam, dum corpus circa axin volvitur.

In paludosis *Lemna* cooperitis, Novembri & Decembri.

Fig. 1—5. *Cerc. Poduram*, feso oculo armato varie sistentem:

1. postice acuminatam cauda cuspidata,
  2. cauda bicuspidata,
  3. - - - setisque seu ciliis utrinque,
  4. curvatam, antice incrassatam,
  5. recte extensam, exhibent.
- a. Caput. b. Truncus. c. Cauda.
d. unicuspis. e. bicuspis. f. Setæ seu cilia.

130. CERCARIA VIRIDIS.

CERCARIA cylindracea, mutabilis, postice acuminata fissa. *Tab. XIX. Fig. 6 – 13.*

Cerc. Poduram refert, at colore, figuræ mutatione, nulloque intestinorum spiraliū & ciliorum luore, satis diversa.

Medio Aprilis aquam in fossa suburbana virore obiectam offendit; poculum humoris e superficie hausit ac mecum domum abstulit. Guttula ejus microscopio subiecta viorem globalis minutis virentibus coacervatis debet, hosque quietos brevi passim in *Cercarias* cylindricas circumnatantes evolvi docuit. Hæ teretes erant capite hyalino, trunco incrassato moleculis virentibus farcto, caudaque angusta, hyalina, acuminata ac in duas cuspides fissa. Dum movebantur, truncus seu medium corporis in pluribus in orbiculum tumidum corripiebatur, rursusque in cylindrum distendebatur, vel ventrosum evans; in quiete vero animal utramque extremitatem pellucidam adeo retrahere & occultare valet, ut sphæram viridem & opacam efformet.

Myriadum numero aderant plures dies viventes; ante plenariam aquæ exhalationem fese in formam globosam induunt. Paucissimæ duplo longiores, teretes & lineares, posticam tantum retrahabant ac varie dilatabant; hæ figuram orbicularē, quantum vidi, haud assumentibant. Aqua exhalante peripheria vasculi derelicta, ex adhærentibus animalculis, colore lāte viridi imbuebatur.

In aquis fossarum stagnantibus primo vere.

Fig. 6. Granula viridia seu *Cerc. Virides* naturali,
7. binas cohærentes sphæricas,
8. gibbam extremitates evolventem,

Fig.

- Fig. 9. truncum in orbiculum intumescentem, cavae
aque fissa,
10. cylindraceam recta extensam,
11. incrassatam,
12. gibbam extremitatibus reductis,
13. sphaericam extremitatibus conditis, aucta
magnitudine, fistunt.
a. extremitas antica seu caput.
b. postica seu cauda. c. Cuspides caudæ.
d. Truncus.

131. CERCARIA SETIFERA.

CERCARIA cylindracea, antice angustior, postice
acuminata. Tab. XIX. Fig. 14—16.

Inter minores.

Corpus subopacum, teres; antice obtusum hyalinum,
parumper angustius (hoc caput dici potest); dein opacum ma-
cula media hyalina (quod truncus); demum acuminatum (quod
cauda, quæ interdum fissa apparet, an ex umbra?). Seriem
setarum brevissimarum 3—5 longitudinalem momento citius
exserit, moxque recondit.

Motus latus rotatorius, corpore plerumque oblique elato,
& quidem, ut videtur, laboriosus, parum vel nihil pro-
movens.

Cerc. Poduram refert, at intestina mobilia haud conspexi,
nec anticam partem incrassari, angustari vero, mediamque ven-
tricosam fieri vidi.

In aqua marina raro.

Fig.

Fig. 14. *Cerc. Setiferam*, sursum innatantem,
 15. horizontalem & flexuosaam,
 16. ventricosam, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Caput. b. Truncus. c. Cauda.
 d. Setæ ventrales.

132. CERCARIA HIRTA.

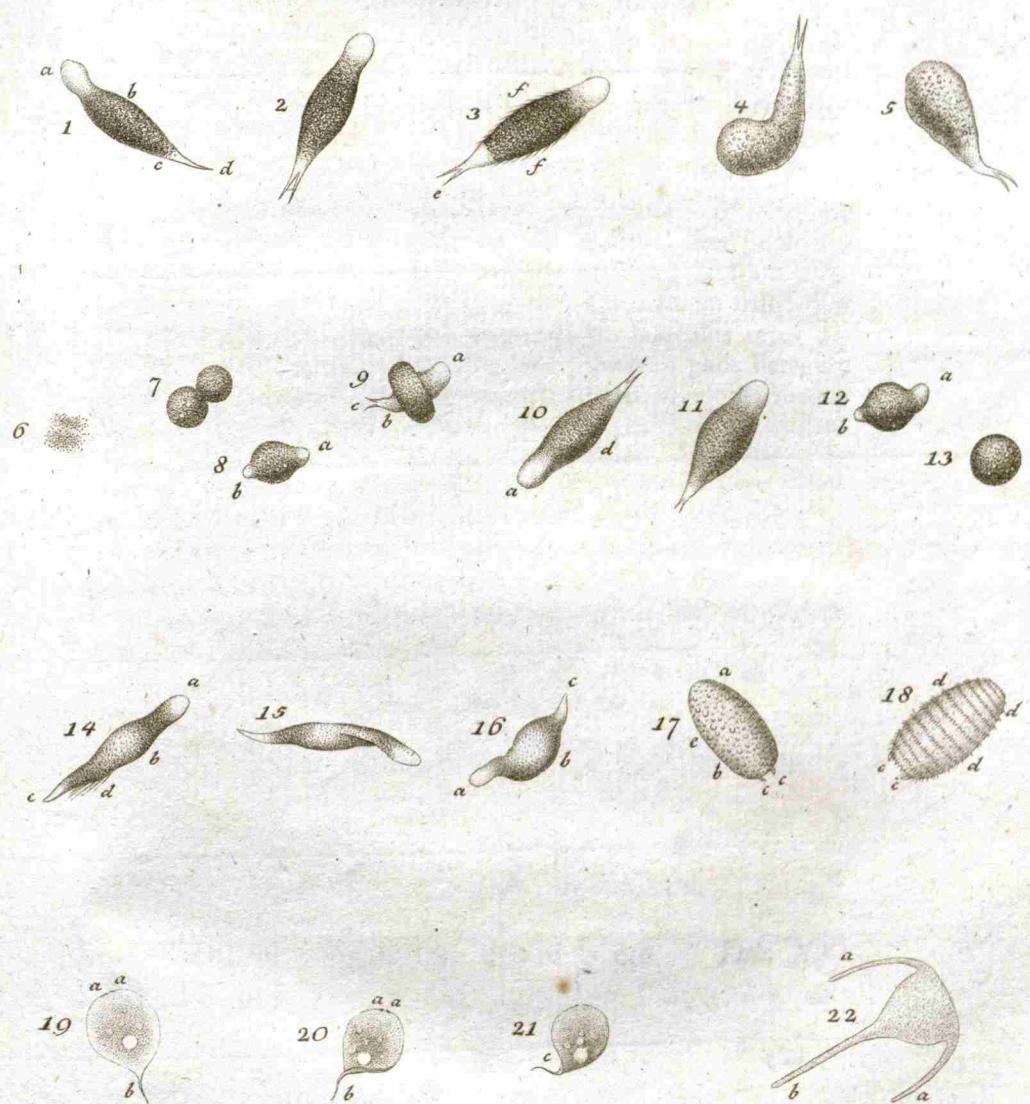
CERCARIA cylindrica, antice subtruncata, postice obtusa, bimucronata. Tab. XIX. Fig. 17. 18.

Animalculum cylindricum opacum, mucronibus duobus brevissimis, distantibus, rigidis, mobilibus tamen, terminatum. In motu rotum corpus quasi fetis brevissimis seriatim dispositis cinctum, seu hirtum videtur; Setula una vel altera in antica parte interdum protenditur, at diminuta aqua, animalculoque tranquillo, intra corpus moleculæ mobiles conspicuntur, an harum vehemens motus in natatione animalis rotatoria setulas mentiri valent? in quiete enim nulla apparuit. Intra marginem posticum areola pellucida in quibusdam. Aqua exhalata integrum persistit,

Festinanter vacillando in quamvis plagam interrupte fertur.

In aqua marina bis tantum, annorum intervallo, quasdam reperi.

Fig. 17. *Circ. Hirtam*, quiescentem,
 18. natantem, aucta magnitudine, exhibent.
 a. pars antica. b. postica. c mucrones.
 d. series fetularum. e. moleculæ mobiles.

133. CERCARIA CRUMENA.

CERCARIA cylindraceo-ventricosa, antice oblique truncata; cauda linearis bicuspidata. *Tab. XX. Fig. 4-6.*

Corpus ventricoso-cylindricum, musculosum & torosum, postice angustius. Caput figuram colli imitatur, fere duplo angustius trunco, cuius margine basi sua cingitur, ac intra eundem continuo retrahitur & protruditur, apice autem truncatum & ample patulum. In antica trunci parte masculus teres deglutorius conspicitur. Nec cilia nec vibrantes pilos detegere potui, motus tamen vicinorum animalium involuntarius organa qualiacunque adesse arguit. Apertura colli interdum dentata videtur. Cauda linearis teres hyalina, inarticulata, in cuspides brevissimas emarginata.

In infuso *Ulvæ Linzæ* marino.

Fig. 4. 5. 6. Cerc. Crumenam, vario situ ampliatam, exhibent.

- a. Caput extensum. b. retractum.
- c. Musculus deglutorius.
- d. Truncus torosus.
- e. Cauda linearis. f. Cuspides caudæ.

134. CERCARIA CATELLUS.

CERCARIA tripartita, cauda bifeta. *Tab. XX.*

Fig. IO. II.

R

Cer-

*Cercaria Catellus, Verm. ter. & fluv. 57. Zool.
Dan. prodr. 2482.*

Naturf. 20. p. 165. t. 3. f. 53.

Animalculum manifeste compositum: capite, quod in quamvis directionem mobile a trunco discretum medio tantum in puncto affixum est: ab domine, quod minus latum, duplo vero longius, quam caput, interaneis repletur: & cauda, quae capite brevior, ab domine angustior, setis duabus terminatur; has pro lubitu in unam cogit, vel in duas divergentes disponit. Momento quidem hinc & illinc movetur, loco tamen parum discedit; in motu concitato caput & abdomen corripit, quasi nutrimentum deglutiet. Cilia in margine antico quidem spicatus sum, detegere vero haud potui.

Descriptio figuris exakte convenit, has tamen ad vivum delineare ante annum 1782. haud licuit.

Brachiurus 5. Hillii quædam cum hac communia habet, at figura & descriptione diversus est.

In aqua anno fere in vasculo cum *Hydrachnis* servata, ac in aqua flores per septimanam nutrita; in aqua palustri quoque haud vulgaris.

Fig. 10. *Cerc. Catellum elongatum,*
ii. contractum setis divergentibus, aucta mag-
nitudine, exhibent.
a. Caput. b. Truncus.
c. Cauda. d. Setæ caudales.

135. CERCARIA CATELLINA.

CERCARIA tripartita, cauda bicuspidata. Tab.
XX. Fig. 12. 13.

Corpus

Cörper musculosum distingui videtur a *Cerc. Catello* capite abdomini undique adnato, abdomineque antice capitis latitudine, postice vero latiori, caudam mamillarem, seu femoralia discincta, ut ita dicam, cingente. Cauda cuspidibus binis ipsis longitudine terminatur; Cuspides breves tibiarum instar diffunduntur & uniuntur; cetera uti in *C. Catello*. Ex halone antico organum rotatorium adesse suspicor, spectare haud potui.

Gliscedo per lineam rectam natat, in ripa guttulae degere amat.

In aqua fossarum, ubi *Lemna*.

Cerc. Catellus & Catellina, Vort. Felis & Catulus affines sunt.

Fig. 12 & 13. *Cerc. Catellinam*, aucta magnitudine, fistunt.

a. Caput. b. Truncus.
c. Cauda. d. Cuspides.

136. CERCARIA LUPUS.

CERCARIA cylindrica, elongata, torosa, cauda spinis duabus. Tab. XX. Fig. 14—17.

Cercaria Lupus, Verm. ter. & fluv. 59. Zool. Dan. prodr. 2484.

Duplo vel triplo major congenibus, a *Vorticella Felis*, cum qua plura communia habet, diversa tamen apice subitus in macronem terminato, & defectu organi rotatorii, quod in verme, majori licet, nulla opera extricare potui.

Animalculum musculosum, contractile, cylindraceum, cute membranacea crystallina, quasi vagina, discincte vestitum, capite, trunco & cauda compositum. Caput flavicans dimidio trunco fere majus, apice deorsum in uncum parvum productum, ultra vaginam produci & retrahi potest. In abdomine intestinum duplex flavicans longitudinale, alterum angustius, utrumque mobile. Massa obscurior duriuscula in cohaesione corporis & capitis, ac musculus deglutorius major mobilis, alternatim sese aperiens & claudens. Intra apicem organum micans utrinque pellucet. Cauda corpori homogenea, at angustior lobata, duabus spinis validis pellucidis terminatur; haec vel in angulum acutum, aut rectum, vel parallela, extenduntur. Ipsa cauda quoque intra corpus conditum potest.

Sæpe singulari corporis inflexione sese in dimidiæ magnitudinis volumen corripit aquam forte hauriens, ac mox producit.

In aquosis, ubi *Lemna* vegetat, raro.

β) Aliam posthac vidi huic maxime affinem, & forsitan tantum varietatem, cuius descriptionem ulterius examinandam & comparandam hic subjungere lubet:

Erat solida, teres, mutica; cauda brevi, articulis & cuspidiibus binis. Organum rotatorium adesse, ex utrinque propendentibus fasciculis pilorum minimorum raro visibilium, & luore rotationis, conjicitur. Ab altero latere in corpore jacet massa oblonga, flava, granulosa, an ovarium? Huic adjacet alia angustior alba & longior, an intestinum cæcum? in antica corporis parte musculus didymus, qui detruditur & elevatur, an cor seu musculus deglutorius? alia molecula opaca, rotunda, mobilis, splendida, cuius usus vix constat. Cauda biarticulata; cuspides binæ vix articulo longiores. Aqua exhalata valde in globum contrahitur, in moleculas non effunditur.

Fig. 14 & 15. *Cerc. Lupum*, productum,
15. capite & cauda conditis,

Fig.

Fig. 17. aliquantum contractum, vario situ, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Caput. b. Truncus. c. Cauda.
 d. Spinæ caudales. e. Massa capitis & trunci intermedia. f. Musculus deglutorius. g. Ovarium. h. Uncus capitis.

137. CERCARIA VERMICULARIS.

CERCARIA cylindrica, annulata; proboscide exsertili, cauda spina dupli. Tab. XX. Fig. 18—20.

Vorticella vermicularis, *Verm. ter. & fluv.* 114.

Zool. Dan. prodr. 2542.

JOBLOT microsc. tom. I. part. 2. p. 80. t. II. fig. secundæ seriei.

Prima facie *Vort. Rotatoria* ciliis non exsertis offert, at diversa satis. JOBLOT tamen cum *Vort. Rotatoria* eam confidisse videtur, figuræ enim in prima serie tab. 2dæ. *Rotatoria* oculis fistunt.

Animalculum elongatum, cylindraceum, carnosum, annulis seu segmentis octo vel novem plicatilibus compositum, apice vel obtusum vel in duos mucrones emarginatum, altero latere raro incisum seu quasi pertusum; postice subacuminatum spinis duabus pellucidis terminatum; harum in medio tuberculum interdum produci vidi, lateralia vero, nec corniculum pectoris, nec cili, dum observarem, uti in *Vort. Rotatoria*, unquam conspicienda exhibuit; medio vero incisuræ pro lumen proboscide articulatam bifidam saepe exferebat.

In aqua, ubi *Lemna* vegetat, semel tantum reperi, delinearie curavi, hinc non omnes, quæ apud JOBLOT, mutationes vidi, ejusque verbis generi *Vorticell.* antea subdividi, jam potius illam sub *Cercarias* ordinandam putans.

- Fig. 18. *Cerc. Vermicularem*, antica parte retracta obtusa cum incisura laterali,
 19. anticam utrinque in mucronem, medio in proboscidem productam,
 20. anticam valde retractam, truncatam, aucta magnitudine, exhibent.
 a. antica obtusa. b. truncata. c. producta.
 d. mucrones. e. proboscis furcata.
 f. spinæ caudales. g. tuberculum anale.

138. CERCARIA FORCIPATA.

CERCARIA cylindrica rugosa, proboscide forcipata exsertili, cauda bicuspidata. Tab. XX. Fig. 21—23.

Cerc. Vermicularem valde refert, proboscide tamen crassiore & forcipata, corpore cure crystallina laxe cincto, cauda vesicula pellucente instruta, ac cuspidata satis diversa est. Cura forcipis introsum curvata.

In aqua palustri rarissime, semel enim & quidem sub finem Novembris 1781. tantum reperi; figura 23, quam, etiam si proboscidem me coram exserere noluit, ac musculus deglutorius pellucet, huc seposui, postea fese obtulit.

- Fig. 21. *Cerc. Forcipatum*, antice productam,
 22 & 23. antice correptam, aucta magnitudine,
 exhibent.

- a. proboscis exserta.
- b. crura forcipis.
- c. mucrones corporis.
- d. vesicula caudæ.
- e. cuspides caudales.
- f. musculus deglutorius.

139. CERCARIA PLEURONECTES.

CERCARIA orbicularis, cauda uniseta. *Tab. XIX.*
Fig. 19—21.

Cercaria Pleuronectes, Verm. ter. & fluv. 63. Zool. Dan. prodr. 2488.

Animaleculum membranaceum, seu membrana suborbiculata tenuis, albida, antice punctis duobus subapproximatis nigris, oculi an vestigia oris? postice cauda subtili, acuta, medio interaneis orbicularibus diversæ magnitudinis instruētum, horum unicum majus pellucidissimum.

Motus vacillatorius a dextra ad sinistram & pro libertu vi- ce versa. Dum natat, margo lateralis membranæ alter sursum, alter deorsum plicatur.

Mortua complanata virentem colorem induit.

In aqua ultra sex septimanas in vaseculo servata.

- Fig. 19. *Cerc. Pleuronectem*, quiescentem,
 20 & 21. innatantem, ampliatam fistuant.
- a. puncta bina antica.
  - b. cauda setaria
  - c. margo inflexus.

140. CERCARIA TRIPOS.

CERCARIA subtriangularis, brachiis deflexis, cauda recta. *Tab. XIX. Fig. 22.*

Cercaria Tripes, *Zool. Dan. prod. 2489.*

Corpus depresso pellucidum triangulum; Angulus quisque in corpusculum lineare produktus est; quod caudam constituit, ceteris aliquantum longius & recta extensum est; quæ vero brachia, corpus versus curvata sunt.

Motus latus ope forte ciliorum subtus conditorum; nec caudam, nec brachia, in natatione moveri, volutatione tamen in tripidis formam porrecta vidi.

Quoties apice caudæ objectis quiete adhaesit, quasi flumen lentum ex antico corporis, an ex ore, profluere conspiciebatur.

Vibrionem Malleum quidem in mentem revocat, at ei nec corpus nec brachia deflexa, volumen vero multoties minus; etiam illa fluviatilis est.

In aqua marina recenti rarissime.

Fig. 22. *Cerc. Tripodes*, aucta magnitudine, exhibet.

a. Brachia deflexa. b. cauda.

141. CERCARIA TENAX.

CERCARIA membranacea, antice crassiuscula, truncata, cauda triplo breviore. *Tab. XX. Fig. I.*

Cercaria

Cercaria tenax, *Verm. ter. & fluv. 62. Zool. Dan. prodr. 2487.*

Mon. Lende aliquantum major. Membrana obovata pellicula, margine antico crasso, truncato; postice acuta seu in caudam brevissimam terminata. Interanea nulla.

Celeri gyro in varias directiones vagatur. Striae licet, quæ evaporatione aquæ formantur, jam appareant, quantillum tamen humoris residuum natationi strias & sulcos absque impedimento sensibili pervagantis horæ semiquadrante sufficit.

In infusione sordium dentium intra quadrivium.

Fig. 1. *Cercariae Tenaci*, quatuor exempla, aucta magnitudine, exhibent:

- a. pars antica crassior.
- b. caudula.

142. CERCARIA CYCLIBIUM.

CERCARIA ovalis, postice subemarginata, cauda exsertili. Tab. XX. Fig. 2.

Cercaria Cyclidium, *Verm. ter. & fluv. 61. Zool. Dan. prodr. 2486.*

Corpusculum ovale, complanatum, membranaceum, pelliculidissimum, margine nigricante, hinc *Cyclidis* anumerandum, probe vero contuenti & ex motu singulari sentitur, & demum videtur, caudula minima acutiuscula, non margini affixa, sed intra eandem latens, quovis vero motu exferenda, vix tamen extra marginem protendit. Margo posticus interdum emarginatus appetit. Interanea vesicularia pellucida.

CERCARIA.

Incessus ad angulum acutum vacillatorius, cursorius plenumque per diagonalem guttulae.

In aquis purioribus frequens.

Fig. 2. Quatuor exempla *Cercariæ Cyclidii*, aucta magnitudine, offert.

a. pars antica.

b. postica emarginata.

c. caudula exfertilis.

I43. CERCARIA DISCUS.

CERCARIA orbicularis, cauda curvata. Tab. XX.

Fig. 3.

Membrana orbicularis pellucida, postice in caudam acuminatam, curvatam, seu aliquantum inflexam, corporis diametro triplo breviorem, producta. Interanea indistincta.

In aqua palustri raro.

Fig. 3. *Cerc. Discum*, aucta magnitudine, sifit.

a. pars antica. b. Caudula.

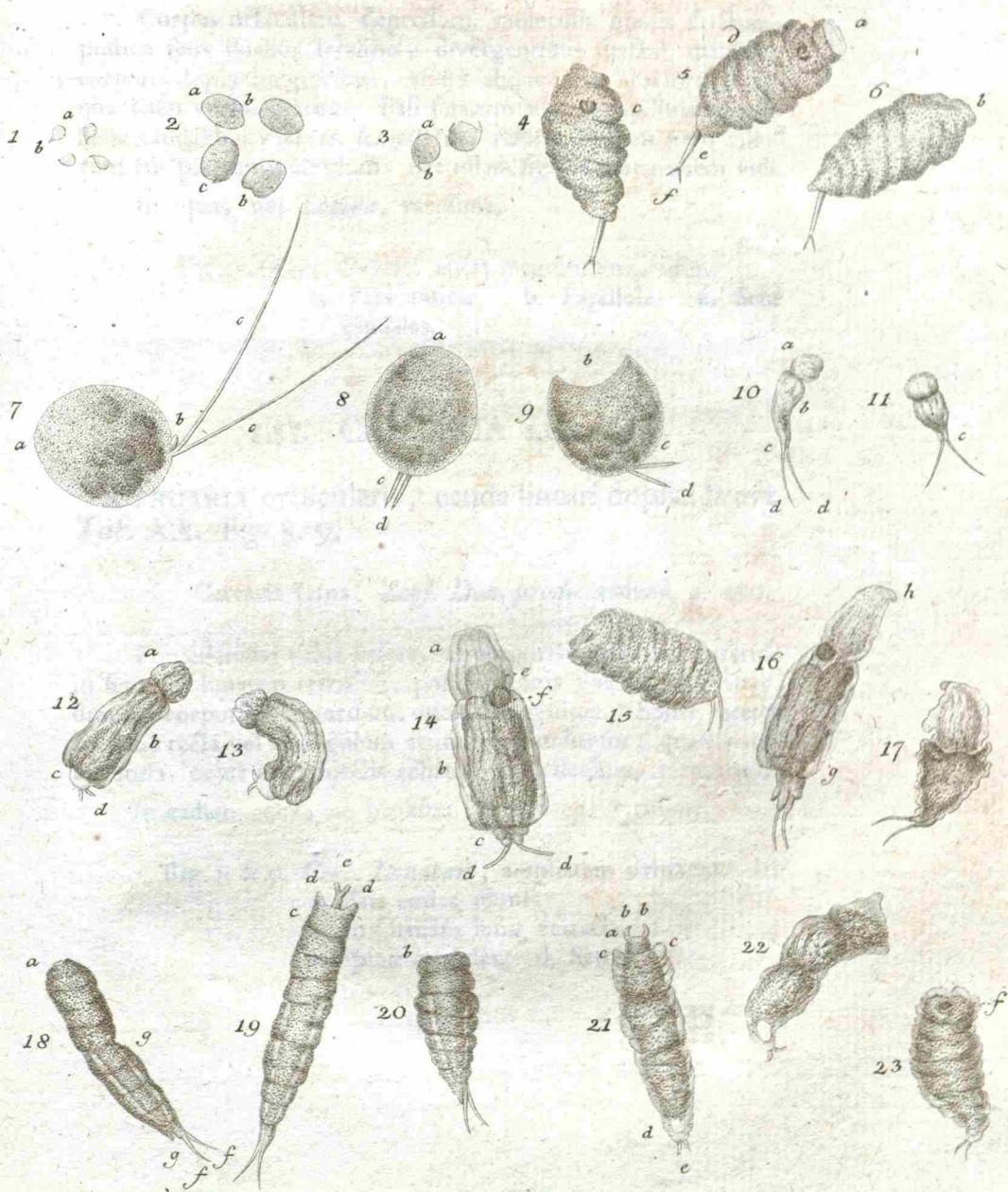
I44. CERCARIA ORBIS.

CERCARIA orbicularis, seta caudali dupli longissima. Tab. XX. Fig. 7.

Cercaria Orbis, Zool. Dan. prodr. addend. pag. 280.

Corpus

Tab. XX.

Corpus orbiculare, depresso, moleculis opacis sarcum, postice setis duabus hyalinis, divergentibus striatis, diametro corporis duplo longioribus, altera aliquantum breviore, utraque basin versus latiore. Basí setarum adjacet papillula obtusa. Seris caudalibus *Vortic. longisetam* refert, nullum vero ciliorum aut pilorum vestigium, nec ullam figuræ mutationem vidi.

In aqua, ubi *Lemna*, rarissime.

Fig. 7. *Cerc. Orbem*, aucta magnitudine, sistit.

a. Pars antica. b. Papillula. c. Setæ caudales.

145. CERCARIA LUNA.

CERCARIA orbicularis, cauda linearis duplice brevi.
Tab. XX. Fig. 8. 9.

Cercaria Luna, *Zool. Dan. prodr.* addend. p. 280.

Præcedentem valde refert, at corporis antica parte obtusa in figuram lunatam retractili, postica spinis duabus linearibus, dimidio corporis brevioribus, mox distinguitur. Spinæ teretes hyalinæ rectæ vel ad angulum acutum extenduntur; quævis apice setula, cuius ope objectis adhæret animalculum, terminatur.

In eadem aqua, ac proxime præcedens, rarissime.

Fig. 8 & 9. *Cerc. Lunatam*, ampliatam exhibent.

a. Pars antica obtusa.
b. in formam lunæ retracta.
c. Spinæ caudales. d. Setula.

XII. LEUCOPHRA.¹⁴⁾

Vermis inconspicuus, pellucidus, undique ciliatus.

146. LEUCOPHRA CONFLICTOR.

LEUCOPHRA sphærica, subopaca, interaneis moribus, Tab. XXI. Fig. L. 2.

Volvox conflictor, Verm. ter. & fluvi. 6. Zool. Dan. prodr. 243°.

GLEICHEN microsc. entdeck. p. 99—101. t. 48, fig. 12—19.

EICH. p. 56. t. 5. f. S.

Animalculum, vel potius anarchia animalculorum, perfecte sphæricum, Vorticellis plerisque majus, subpellucidum, flavescens, moleculis minutissimis farctum, margine nigricante.

Dextrorsum sinistrorumque lente per intervalla rotatur, loco tamen raro movetur. Moleculæ innumeræ intra circulum contentæ in continuo motu & quasi in conflitu vehementi, absque omni ordine, hinc pro majori confluentium in alteram cursu sphæra aliquantis per dextrorsum vel sinistrorum rotatur, moleculis eandem directionem sequentibus; mox brevi quiescit, conflitus fit vehementior, ac fortuna paucis momentis dubia videtur, tandem rotatio præalentium voluntate in alteram rursus instituitur, ac in spiralem continuatur. Quam primum aqua deficere incipit, sphærarum plurimæ figuram ovato-oblongam seu cylindraceam assumunt, posticaque quarundam pars triangulare

¹⁴⁾ Hujus generis sunt animalcula JOBL. obs. microsc. I, 2. p. 82 tab. 12.

lariter comprimitur, atque pellucida absque interaneis evadit. Jam vacillando aut corpus gyrando per aquas feruntur, rotatio ne tamen molecularum decuplo concitatiore; aqua denique penitus deficiente, alta in anarchia quies in instanti restituitur, ac demum, humore exhalato, tota machina rumpitur, inque moleculas informes effunditur; ultimo, his quoque fere prorsus evanescientibus, vitrum figuris salis crystallizati ammoniaci, quales apud BAKER, t. 3. n. 3. pulchre obducitur.

Sæpe duæ sphæræ coalitæ circumferri conspiciuntur; hoc situ circa puncta unionis compressæ sunt, novasque colonias more apum intentare suspicor.

Diversa animalecula microscopicæ, in primis *M. Lens*, supra hanc *Leucophræ* vagare amant.

In fimetis primo vere haud frequens; in infuso vegetabili ultimo Novembris semel offendit; hunc ciliis cinctum minimis, eorumque ope gyrationem totius massæ fieri clare vidi, motusque *Volvocum*, quibus hæc *Leucopbra* similis quondamque a me annumerata, ejusmodi ciliis deberi, nullus dubito. Cum autem plura animalecula ciliis undique cincta innotuere, novum genus fingere opus erat, huicque conflictorem rectius substitui.

Conflictorem dico a conflictu apparente molecularum internarum, cohæsionem enim, quam dimicationem inimicam ad interacionem usque arbitratur per illustris GLEICHEN, copulans potius vel propagationem per divisionem puto.

Fig. 1. *Leuc. Conflictorem*, sphæricum,
2. Obovatum, postice in triangulum compressum,
autæ magnitudine, fistunt.

147. LEUCOPHRA MAMILLA.

LEUCOPHRA sphærica, opaca, papilla exsertil.
Tab. XXI. Fig. 3. 4. 5.

L. Conflictorem maxime refert, at robustior, ciliis longioribus, papillaque diversa est.

Animalculum sphæricum, nigricans, opacum, moleculis globularibus farctum, ciliis curvatis, quorum ope natat ac varie rotatur, undique obsitum; papillulam pellucidam albam interdum exserit & pro lūbitu condit.

In aqua palustri haud vulgaris.

- Fig. 3. *Leuc. Mamillam*, papillula prominula,
4. exserta,
5. condita, ampliatam exhibent.
a. Papillula.

148. LEUCOPHRA VIRESSENS.

LEUCOPHRA cylindracea opaca, postice crassiore.
Tab. XXI. Fig. 6—8.

Animalculum majuscum, cylindraceum, moleculis opacis impletum, antice angustius; defectu aquæ in figuram ovatam contrahitur, ciliaque arcuata circumfluentia in conspectum facilius subeunt.

Motus per lineam rectam celer.

Vort. viridem maxime refert, at angustior pars antica est.

In aqua marina raro.

- Fig. 6. 7 & 8. *Leuc. Virescentem*, varie contractam & producentam, aucta magnitudine, fistunt.
a. pars antica. b. postica.

149. LEUCOPHRA VIRIDIS.

LEUCOPHRA ovalis, opaca. Tab. XXI. Fig. 9—11.

Varieratatem *Leuc. Virescentis* vix crederem, cum nec produci aut corripi vidi, nec pullum ejusdem, quoniam quasdam medio coarctatas seu divisionem transversalem indicantes, reperi. Defectu aquæ forma teres deprimitur in membranam suborbicularē fatiscentem.

In aqua littorali frequens.

Fig. 9. *Leuc. Viridem*, teretem & integrum,
 10. medio coarctatam,
 11. depressam & fatiscentem, aucta magnitudine,
 offerunt.
 a. pars antica. b. postica. c. incisuræ
 laterales.

150. LEUCOPHRA BURSATA.

LEUCOPHRA viridis, ovalis, antice truncata. Tab. XXI. Fig. 12.

Vorticellas & *Leucophrys*, corpore apice ciliis longioribus, undique brevioribus, instructo jungit.

Corporis substantia, figura, colore, ciliisque anticis rotantibus *Vort. viridibus*, in Specie *V. protuberanti*, annumerari debet, radii vero seu cilia in toto corpore fluctuantia generi *Leucophræ* vindicant.

Animaleculum ovale, ventrosum, opacum, moleculis ubique farctum virentibus, radiisque longiusculis deorsum fluitantibus

tibus undique cinctum, apicem si excipias, quo truncatum est, ac ciliis in vorticellis solitis, rotantibus ac utrinque saepe in fasciculum collectis, ornatur. Nullum papillæ rudimentum adfuit.

In aqua marina raro.

Fig. 12. *Leuc. Burfatam*, aucta magnitudine, exhibet.

a. Cilia rotantia. b. fasciculata. c. fluentia.

151. LEUCOPHRA POSTHUMA.

LEUCOPHRA globularis, opaca, reticulo pellucentia.
Tab. XXI. Fig. 13.

Animalculum sphæricum, at non lœve, sed quasi subverrucosum, nigricans, areis passim pellucentibus. Cilia, quibus movetur, demum in motu lento, ac aqua fere exhalata, conspiciuntur. Post internectionem cæterorum omnium cohabitantium, nempe *Leuc. Turbinatæ & Signatæ*, *Vibrionum*, *Trichodarum* &c. defecū aquæ emortuorum, minuta 8 vel 10 inter cadavera inanimia & semianimia adhuc vagabatur, id, quod miratione eo dignius, cum diametro corporis dopplo longiori, quam cætera coabitantia, quorum quædam majuscula erant, gaudeat, parsque dehinc globuli in aere eminere necesse esset.

In aqua marina foetidissima, at rarissime.

Fig. 13. *Leuc. Posthumam*, aucta magnitudine, exhibet.

152. LEUCOPHRA AUREA.

LEUCOPHRA ovalis, fulva, utraque extremitate æquali obtusa. *Tab. XXI. Fig. 14.*

Animalculum coloris auri fulgentis splendidum, pellucidum, figuram dolioli antice & postice æqualiter obtusi exhibet. Ab intus pellucebant moleculæ tres majores concolores angulatæ. *Motus* vehementer rotatorius. Cilia difficulter perceptibilia.

In aqua marina rarissime.

Fig. 14. Leuc. Auream, aucta magnitudine, sicut.

153. LEUCOPHRA PERTUSA.

LEUCOPHRA ovalis, gelatinosa, apice truncato obtusa, altero latere suffossa. *Tab. XXI. Fig. 15. 16.*

Animalculum gelatinosum, flavicans, absque moleculis seu vesiculis homogeneum, teres, antice truncatum, postice acuminatum, latere impressum, margines impressionis seu fossulæ non acuti sed teretes sunt.

Motus in circulum concitatus, hinc impressio difficulter visibilis.

Tales primum reperi, in sequente lubratiuncula in eodem vasculo aliquantum diversas, corpore nempe ovato postice lacuna crystallina seu pellucidissima alba notatas. Haec motu in figuram quadratam pro lubitu mutabantur, ac tum radii micantes subtus, ut quoque in motu perpendiculari animalculi ovati, corpus cingentes videbantur. In quiete corpus granulis mini-

T mis

mis æqualiter conflatum, quasi striis longitudinalibus notari interrupte, videhatur.

In aqua marina raro.

Fig. 15 & 16. *Leuc. Pertusam*, aucta magnitudine,

exhibit.

a. Pars antica. b, postica. c. Pertusio seu Lacuna.

I54. LEUCOPHRA FRACTA.

LEUCOPHRA elongata, sinuato-angulata, subdepressa. Tab. XXI. Fig. 17. 18.

EICH. Beyt. p. 55. t. 5. f. O, P, R.

Corpus album, gelatinoso-granulosum, planiusculum, varie mutabile in formam uncinatam, vel infra medium utrinque in angulos acutos sinuatum, antice & postice in quibusdam obtusum, in aliis emarginatum, undique ciliatum.

Poterit esse animalculum a rever. EICHHORN descriptum, demis attributis, quæ in descriptione æque ac in figuris imaginationi deberi videntur. Pustulam in mea haud vidi.

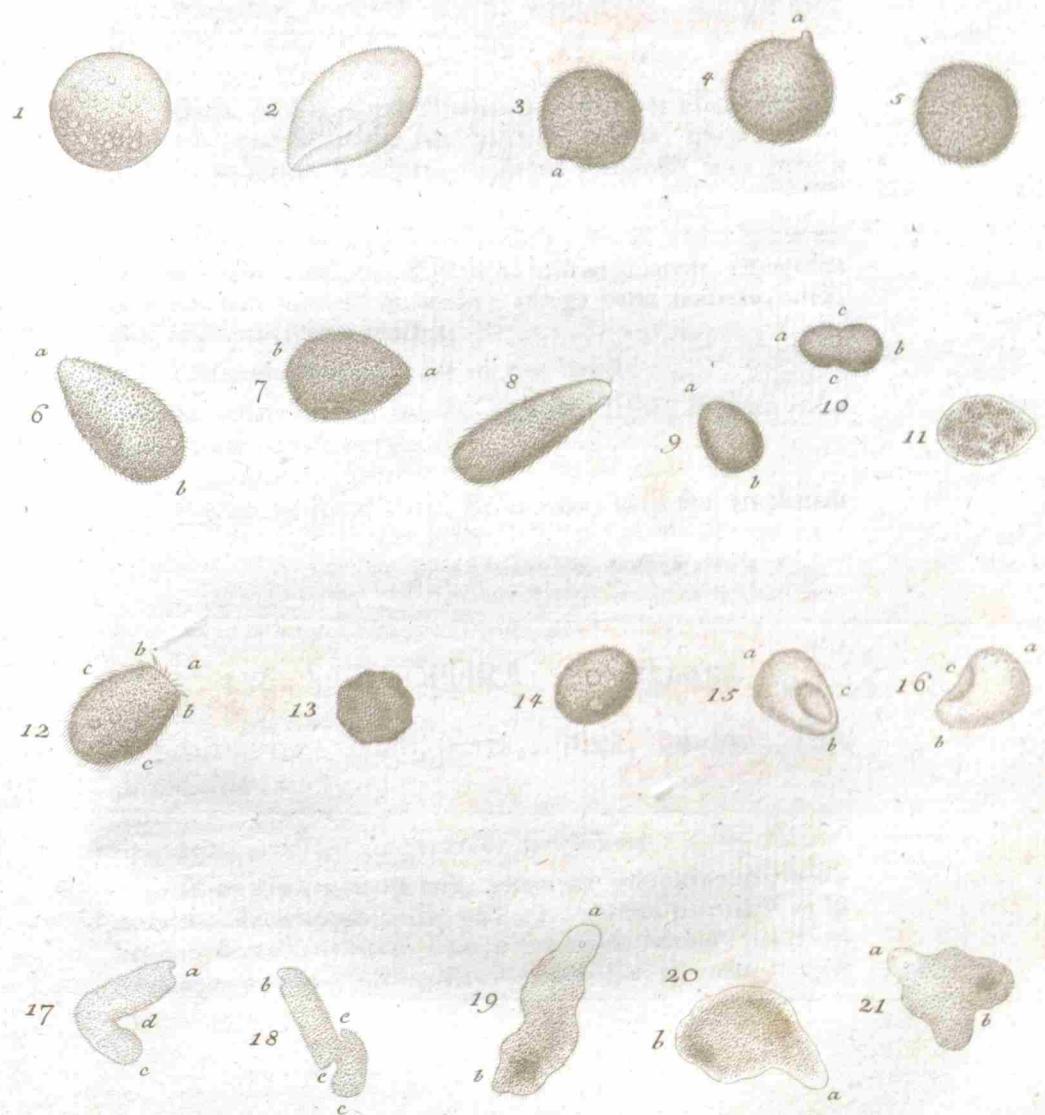
Inter Lemnam in fossis Meyenbergensibus.

Fig. 17. *Leuc. Fractam*, in sinum curvatam,

18. utrinque infra medium in angulum acutum incisam, aucta magnitudine, fistunt.

a. pars antica apice, b. infra apicem, emarginata. c. postica obtusa. d. sinus lateralis. e. incisuræ laterales.

Tab. XXI.

155. LEUCOPHRA DILATATA.

LEUCOPHRA complanata, mutabilis, marginibus sinuatis. *Tab. XXI. Fig. 19—21.*

Kolp, Meleagridem aliquantum refert, at substantia molecularis, membranaque nec plicatilis dentata, uncinata, nec globulis pellucidis inscripta, ciliisque manifestis alius generis est.

Membrana gelatinosa moleculis griseis in antica parte raris, in postica confertis, dilatata ac in triangularem, elongatam & ventrosam formam mutabilis; margo varie sinuatus, undique ciliis brevissimis cinctus.

Gliscendo *Planariarum* adinstar incedit.

In aqua marina, nisi me memoria fallat, fluidum enim mox notare impeditus fui.

Fig. 19. 20 & 21. *Leuc. Dilatatam*, vario situ, ampliatam exhibent.

a. pars antica. b. postica.

156. LEUCOPHRA SCINTILLANS.

LEUCOPHRA ovalis, teres, opaca, viridis. *Tab. XXII. Fig. I.*

Inter maximas congenerum invisibilium.

In incessu festinante nulla interanea conspicuntur, postice solum linea longitudinalis pellucet. Antica pars quasi in labia duo depressa viderit, dum pleno aquae velitur, deficiente vero aqua corpus punctis pellucidis motu suo in opaca materia

scintillantibus fartum esse conspicitur. Cilia nulla quidem denerere potui, nec interaneorum motus, qualis in *Leuc. Conflicto-*
re, hanc tamen dum refert & cilia adesse subsumo, potius ad
genus *Leucophrarum*, quam *Volvocum*, amandandam esse
censui, in ceteris licet *Volvocibus* similem.

An superficies filis nigris reticulata fit, motusque materiae
internae pellucidae micationem in areis, an moleculae crystallinae
mobiles & margine nigro cinetae scintillationem efficiant, ægre
djudicatur.

Inter *Lemniam minorem* Decembri rara.

Fig. 1. *Leuc. Scintillantem*, aucta magnitudine, sicut.

157. LEUCOPHRA VESICULIFERA.

LEUCOPHRA ovata, interaneis vesicularibus. Tab.
XXII. Fig. 2. 3.

Cyclidium radians, *Verm. ter. & fluv.* 39. *Zool.*
Dan. prodr. 2464.

JOBLOT. *Observ. micr.* I, 2. t. 2. f. B. D. H. K. M.
O. S.

Cyclidium corpore elliptico, *Hill. hist. anim.* t. I.
f. 3.

SPALANZ. *microsc.* t. I. f. 2 & 6.

Naturf. 20. p. 151. t. 3 f. 27, i.

Animalculum inter ovatum & orbiculare medium pelluci-
dissimum, planum, margine nigricante distinto, vesiculisque
interaneorum pelluentibus instrutum. Medium saepe cœrule-
scens appetet, vesiculis hyalinis in materia cœrulea persistenti-
bus. Lineæ concentricæ, quales in figuris clariss. SPALANZANI,
in

in nostra nullæ, radiosque ne in ipsa morte exferere, omnem
licet operam pluribus observationibus impenderem, videre con-
tigit, licet radios cadaveribus animalculorum evanescientium
passim adjacentes haud raro observaverim, hos vero potius eva-
porationi & crystallisationi humidi, quam ruptioni aut struc-
turæ animalculorum tribuendos esse credidi, demum tamen obser-
vavi, quod in agone mortis cilia exilissima in margine fluctuan-
tia spectentur, vesiculaque pellucidiores & quasi argenteæ ap-
pareant; Individuum etiam huic simillimum maxima amplifica-
tione radiis subtilissimis inæqualibus micantibus innumeris con-
fertis in vivis cinctum semel vidi. Aqua exhalata, non in mole-
culas effunditur, sed absque ruptione marginis persistit.

In infusione vegetabili haud frequens.

Fig. 2. *Leuc. Vesiculifera*, ampliatam,
3. valde ampliatam, reddunt.

158. LEUCOPHRA GLOBULIFERA.

LEUCOPHRA *crystallina*, ovato-oblonga. **Tab.**
XXII. Fig. 4.

Corpus teres, ovato-oblongum, pellucidissimum absque
interaneis molecularibus, tres tantum globuli pellucidi in serie
longitudinali alterum marginem versus, anteriores approximati
sunt. Radiis brevissimis undique obsitum est; hi enim sub. n.
3. microsc. simplicis margine micare momento videntur, ac
ex umbra fugaci in reliquo corpore præsentia & lusus eorun-
dem conjicitur. Composito investigare animalculum vivacissi-
mum haud licuit, idem tamen vel maxime affine iis, qvæ *Qued-*
linburgi cum amicis in intestinali *Ranæ* muco observavi, nullus
dubito.

T 3

Videtur

Videtur esse *Scelafus* 2. Hill. *anim.* p. 10. t. 1, 2. at series pilorum quatuor, quarum mentio in descriptione, nullibi video.

In fossa Rosenburgensi cum *Lemna minore* passim.

Fig. 5. *Leuc. Globuliferam*, aucta magnitudine, fistit.

a. globuli anteriores. b. posticus.

159. LEUCOPHRA PUSTULATA.

LEUCOPHRA ovato-oblonga, postice oblique truncata. *Tab. XXII. Fig. 5—7.*

Corpus album, gelatinosum, subgranulosum, ovato-oblongum, quandoquidem postice oblique truncatum aut emarginatum, prona parte depresso videtur margine omni ciliis minimis micantibus, erectum vero teres, ac perpendiculariter elevatum ciliis undique micantibus totum hirsutum conspicitur. In postica extremitate pustula hyalina interdum appetet.

In circulum lente ferri anticam sensim elevando, postica que in centro manente, amat. Raro corripitur. Aquæ defectu formam ovatam depresso suscipit.

In aquis palustribus.

Fig. 5 & 6. *Leuc. Pustulatam*, ovato-oblongam,

7. formam ovatam suscipientem, aucta magnitudine, fistunt.

a. Pars antica. b. Pustula.

160. LEUCOPHRA TURBINATA.

LEUCOPHRA inverse conica subopaca. Tab.
XXII. Fig. 8. 9.

Corpus inverse conicum teretissimum, pellucidum, fascia s^ep^ee duplice opaca, ac globulo crystallino in extremitate postica, antice rotundato-obtusum crassius, medio aliquantum coarctatum, postice angustius. Radii brevissimi micantes totum, ut suspicor, occupantes, demum in conspectum subeunt.

Motu rotatorio moderate vagatur.

In aqua marina foetidissima Novembri & Decembri, *Leuc. signata* rarer.

Fig. 8. *Leuc. Turbinatam*, non fasciatam,

9. fasciatam, aucta magnitudine, præbent.

a. Extremitas antica. b. postica. c. globulus. d. coarctatio. e. fascia major.

161. LEUCOPHRA ACUTA.

LEUCOPHRA ovata, teres apice acuto, mutabilis, flavigans. Tab. XXII. Fig. 10—12.

Animalculum gelatinosum, mutabile, crassum, ovatum, apice acuminato hyalino, sphærulis cæterum innumeris flavigenis farctum, apicem in planum extendere corpusque altero latere sinuatum reddere valet. *Motu* animalculi sphærulae mouentur, an potius ex motu radiolorum moveri videntur? Aqua exhalata figuram orbicularem assumit, in moleculas non resolvitur, sed integrum persistit margine nigerrimo, sphærulisque margine & puncto nigro distinctis.

In

In aqua marina inter *Ulvam Linzam* Novembri.

Fig. 10 & 11. *Leuc. Acutam*, apice acuminato,

12. in formam orbicularem correpto, aucta
magnitudine, sistunt.

a. Apex. b. Sinus lateris. c. Sphærulae
cum puncto nigro.

162. LEUCOPHRA NOTATA.

LEUCOPHRA ovata, teres, puncto marginali atro.
Tab. XXII. Fig. 13 — 16.

Tota pilis seu ciliis micantibus hirsuta, macula parva nigerim
qua quartam partem ab apice in margine sita, splendida est;
Maculae infra adhæret filamentum seu canalis curvatus extremi-
tibus inflexis; hæc cum filamento (intestinulo) versatilis vide-
tur, nisi ex rotatione ipsius animalis ab uno ad alterum latus
transferri videatur. Interanea moleculis globularibus griseis,
quæ in adultioribus Sphærulae majores, flavescentes, quales in
Leuc. Acuta, hinc ovula, referta sunt. Intestinum longitudi-
nale inter sphærulas medium.

Aqua deficiente cilia undique in margine ad extreum ha-
litum, uti in plerisque, micabant; exhalata vero animalculum
absque figuræ mutatione ovatum persistebat, ciliaque in margi-
ne globulos hyalinos carulescentes mentiebantur. Penitus mor-
tuò mox aquam assudi, at nullus in vitam redditus.

Macula marginali corporeque ovato *Cyprides* minores
refert.

In aqua marina.

Fig.

Fig. 13 & 14. *Leuc. Notatam*, aucta,
 15 & 16. magis aucta magnitudine, diverso situ
 præbent.
 a. punctum marginale. b. canalis cur-
 vatus. c. Intestinum longitudinale.

163. LEUCOPHRA CANDIDA.

LEUCOPHRA hyalina, oblonga, altera extremitate attenuata, curvata. Tab. XXII. Fig. 17.

Corpus membranaceum, planum, candidissimum, hyalimum, margine & summo apice obscuro, figura *Vibr. Falcem*, aliquando refert, at membranaceum & utraque pagina depresso. Interanea nulla perceptibilia, rudimenta tantum duorum ovulorum ægre videbantur. Maxima augmentatione cilia micantia exilissima in omni margine videntur, an in toto corpore?

In infusione marina.

Fig. 17. *Leuc. Candidam*, aucta magnitudine, sistit.
 a. ovula. b. Extremitas curvata.

164. LEUCOPHRA NODULATA.

LEUCOPHRA ovato-oblonga, depressa, serie nodorum dupli.

Zool. Dan. Icon. fasc. 2. t. 80. fig. a — i. ubi in omnibus figuris duplex series nodolorum & tubulus intermedius longitudinalis conspicuntur;
 U figuræ

LEUCOPHRA.

figuræ a. g. h. i. natu majores. b. c. d. e. f. ju-
niiores. a & g. rimulam orificium simulantem.
b & c. cilia marginis. f & g. cilia totius corpo-
ris. h & i. propagationem per partitionem trans-
versalem, & quidem in h. prolem simplicem
majorem; in i. prolem duplarem in postica parte
enascentem, sicut.

Leucophra nodulata *Anim. Dan. & Norv. rar. De-*
*scr. Vol. 2. p. 124.*¹⁵⁾

Knopfhierchen, Perlenthierchen. *GLEICH. microsc. p.*
59. t. 27. f. I. & t. 28. f. II.

In intestino *Naidis littoralis*, nunquam in aqua extra
Naidem, reperi.

165. LEUCOPHRA SIGNATA.

LEUCOPHRA oblonga, subdepressa. *Tab. XXII.*
Fig. 18. 19.

Corpus ovato-oblongum margine nigricante, at solito di-
stinctiori, molecularibus globulis impletum, in quibusdam me-
dio linea hyalina in S curvata; latus obvertendo coarctationem
obliquam interdum prodit. Motu lentiori cilia seu radii in
margine decurrentes prospiciuntur, ac momento perpendicular-
ris situs cilia ubique micantia videntur. Depressa videtur, at
corpus passim inflatur.

Postea

¹⁵⁾ Cum in hoc opusculo b. Auctoris, icones *Zoologiae Danicæ* illu-
strante, descriptio satis exquisita hujus *Leucophra* occurrit, figura-
ræque citatæ accuratissimæ sunt, hic nil superfluum dare volens,
tamen figuræ quam ulteriorem descriptionem, omisi; & sic in se-
quentibus, ubi memorata opera citantur, nihilque novi in sche-
dulis ejus relictis invenero. F.

Postea plures reperi ovatas & teretes; plica passim in medio corporis pellucente ac literam S mentiente. Myriades decuplo minores crystallinas corpusculo ovali pellucido notatas, paucos post dies prodeentes, pullos majorum puto.

Deficiente aqua passim compressa videtur, ac tum in solis angulis compressionis cilia moveri visa sunt, posteriori lucubratiuncula in omni margine corporis ob defectum aquæ compressi.

Propagatur per divisionem transversalem; vidi enim binas adhaerentes longitudine unius, utramque linea S notatam.

Frequentissime major & minor in aqua marina cum *Leuc. Turbinata*, mensibus Novembri & Decembri; & Januario 1780. seorsim.

Fig. 18. *Leuc. Signatam*, ciliis non notabilibus,
19. ciliis marginalibus visis, aucta magnitudine,
repræsentant.
a. linea media curvata. b. coarctatio.

166. LEUCOPHRA TRIGONA.

LEUCOPHRA crassa, obtusa, angulata, flava. Tab. XXII. Fig. 20. 21.

Formam vulgaris lapidis seu frusti obtusi succini præfert. Massa triangularis flavicans, vesiculis pellucidis inæqualibus repleta, harum maxima spectabilis altero latere injacet; margineque cilia fluctuantia, totam superficiem, ut suspicor, occupantia, passim observantur.

Lente & concitatim pro lubitu in guttula sese volvit.

In aqua palustri luci *Gyldenlund* rarissime.

Fig. 20. *Leuc. Trigonam*, absque ciliis,

21. cum ciliis repræsentatam, aucta magnitudine,
fistunt.

a. vesicula maxima lateralis, b. cilia.

167. LEUCOPHRA FLUIDA.

LEUCOPHRA subreniformis, ventricosa.

Leucophra fluida, Zool. Dan. Icon. fasc. 2. tab. 73.

fig. 1—6. Anim. Dan. & Norv. var. Descr.
Vol. 2. p. 97.

In aqua *Mytili edulis* frequens.

168. LEUCOPHRA FLUXA.

LEUCOPHRA sinuata, reniformis.

Leucophra fluxa, Zool. Dan. Icon. fasc. 2. t. 73.

fig. 7—10. Anim. Dan. & Norv. var. Descr.
Vol. 2. p. 99.

Cum præcedente.

169. LEUCOPHRA ARMILLA.

LEUCOPHRA teres, annularis.

Leu-

Leucophra armilla, Zool. Dan. Icon. fasc. 2. t. 73.
fig. 11 & 12. Anim. Dan. & Norv. rar.
Descr. Vol. 2. p. 99.

Cum precedentibus rarior.

170. LEUCOPHRA CORNUTA.

LEUCOPHRA inverse conica, viridis, opaca,
Tab. XXII. Fig. 22—26.

Vorticella cornuta, Verm. ter. & fluv. 106. Zool.
Dan. prodr. 2534.
Naturf. 19. p. 52. t. 2. f. 14.

Vortic. polymorpba & *viridem*, quarum alterutram
primo intuitu credidi, refert; postquam plures diu observave-
rim, & ipsam & mutationes diversas comprehendii.

Corpus mutabile, crassum, moleculis vesicularibus, ob-
scure viridibus, compositum, plerumque inverse conicum, an-
tice latum, truncatum, corniculo seu uncinulo utrinque promi-
nente, postice in conum abiens, undique ciliatum, ciliis late-
ralibus minutissimis; antica his triplo longiora conferta in unum
circulum moventur, nunquam uti in *polymorpba* in duos, ultra-
que pro lubitu bestiolæ micant vel quiescunt, apparent vel ce-
lantur. Sæpe apex coni vel postica extremitas pellucida est,
vel in duos apices obtusos, interdum acutos, vel in tres pella-
centes terminatur. Figuram jam ovatam, jam reniformem,
jam globularem, ciliis anticis conspicuis, lateralibus & uncinu-
lis occultatis, vel uncinulo altero conspicuo, nullis omnino ci-
liis, assumit, vel orbicularem ciliis in tota peripheria micanti-
bus. Globuli in corpore pellucidi, monile interdum constitu-
entes, vario ordine apparent.

Oculo nudo punctum albidum natans, armato corpus cylindraceum, antice obtuse rotundatum, medio aliquantum concretatum, postice sat parum acuminatum, pellucidum, candido-gelatinosum; maxima amplificatione cilia totum corpus obtegentia torrentium aquarum instar mobilia conspiciuntur. Intestina in medio corporis convoluta, antiquam versus in duo organa tentaculiformia, uncinata, varie flexilia, producta, postice vero canali subtilissimo, ex quo fæces excerni vidi, instruita. Hac facie volvendo festive circumnatabat, obtusa extremitate procedens; aqua vero eousque exhalata, ut natationi nullus amplius locus esset, novum observatori spectaculum præbuit, postice exserendo vaginam duplicem tentaculis plurimis, quales radii in *Tubularia*, instruetam; hæc singulatim sensim movet; reliquum corporis contrahebatur in massam informem, coloreque flavicanti suffundebatur. Singulare hoc phænomenon amicis monstravi, pluresque dies perquisivi, in pleno tamen aquæ organa nunquam exferere vidi.

In vaseculo, in quo *Tubulariam* servabam, reperi, dubiusque fui, numne *Tubularia*, relicta cellula, *Leucophrum* agere possit, at raritas hujus, cum in millenis *Tubularis* vix ultra decem plures dies reperirem, corpusque *Tubulariæ* striatum, & plura contrarium suadent, vel saltem rem singularissimam offert.

In laeu *Frydendalenſis*; nudo oculo punctum albidum primus vidit & in aqua vaseculi digito monstravit prædii *Frydendalenſis* illustris possessor *Wilb. Hansen*.

- Fig. 27. *Leuc. Heteroclitam*, naturali magnitudine,
 28—30. illam, ut in aqua plena vaginis retentis
 natans conspicitur,
 31. aqua exhalata informem redditam, vaginis nondum exsertis,
 32. eandem vagina dupli exserta,

Fig.

Fig. 33&34. tentaculis simul exsertis, diverso situ, aucta magnitudine, sistunt.
 a. Extremitas antica. b. postica.
 c. Locus coarctatus. d. Intestina uccinata,
 e. Vagina duplex nondum exserta.
 f. Anticum corporis flavicans & informe factum. g. Vagina exserta. h. aper-
 tura ejus finalis. i. Tentacula ex ea-
 dem protrusa.

XIII. TRICHODA.¹⁶⁾

Vermis inconspicuus, pellucidus, crinitus.

172. TRICHODA GRANDINELLA.

TRICHODA sphærica, pellucida, superne crinita.
 Tab. XXIII. Fig. 1—3.

Trichoda

- ¹⁶⁾ Trichodæ numerosæ apte subdividi possunt in
 ecundatas: 172—223. 256. 260.
 caudatas: 225—246.
 subcaudatas (pilis posticis) 224. 247—255. 257—259.
 exque his:
 collatæ 1. rostratæ: 192. 193. 205—207. 212.
                           213. 219—221. 233. 239.
                           241. 254—257.
 Pedatæ: 224. 256. 259. 260.
 Vaginatae: 244—246.
 Sulcatae: 195. 197—206. 211. 251.
                           258.

Trichoda Grandinella, Verm. ter. & fluv. 73. Zool. Dan. prodr. 2499.

Globulus minutissimus, pellucidus, interaneis vix ullis conspicuis; in puncto superficie instructus ciliis duobus aut tribus, vel pluribus, ægre videndis, quæ retracta summa vi extendendo quovis fere momento ex conspectu confestim a fugit. Cilia vel in duos fasciculos pandit, vel in totum aper turæ marginem spargit.

Aqua exhalata, nova licet affundatur, uti pleraque infusoriorum, inanimis persistit.

In aqua purissima, ac in infuso vegetabilium.

- Fig. 1. *Trich. Grandinellam*, innatantem, ciliis
utrinque expansis,
2. ciliis antice sparvis,
3. quiescentem ciliis in gyrum attis, valde au tam
sistunt.

173. TRICHODA COMETA.

TRICHODA sphærica, antice comata, globulo appendente. *Tab. XXIII. Fig. 4. 5.*

Trichoda Cometa, Verm. ter. & fluv. 74. Zool. Dan. prodr. 2500.

Sphæra pellucida interaneis pelluentibus repleta, antice pilis diametri longitudine instructa, postice globulo pellucido appendente.

Vorticellarum pedicellatarum discurrentium instar circumnatat, globulum unum vel duos filamento subtilissimo recta protensos post se trahens, brevi remotior globulus perditur. Vagando pilos valde motitat; quiescit demum ac in meros radios dissolvitur, centro primum lunato, mox annulato, denique elliptico, siveque globulo immutato adjacente, immobilis persistit.

In aqua purissima autumno.

Fig. 4. *Trich. Cometam* unico,
5. duobus globulis appendentibus, aucta magnitudine, exhibent.

174. TRICHODA GRANATA.

TRICHODA sphærica, centro opaco, peripheria crinita. Tab. XXIII. Fig. 6. 7.

Trichoda Granata, *Verm. ter. & fluv.* 75. *Zool. Dan. prodr.* 2501.

Trich. Grandinellam & Cometam refert, nucleo tamen obscuro, interaneis imperceptibilibus, pilis seu radiis totum marginem paßim occupantibus, diametro brevioribus, vitaque sedentaria (dum enim observarem, loco non fecessit) & fasciculo radiorum duorum vel trium, dupla saltem diametri longitudine, quos per intervalla sparsit, diversa.

In aquis *Lemma* coopertis.

Fig. 6. *Trich. Granatam*, pilis e toto margine radiantibus,

Fig.

Fig. 7. pilis longioribus in fasciculum protrusis, aucta magnitudine, fistunt.

175. TRICHODA TROCHUS.

TRICHODA subpiriformis, pellucida, antice utrinque crinita. Tab. XXIII. Fig. 8. 9.

Nomine & motu erit cel. EICHORNII Schvaermer, (microsc. p. 27. t. I. f. 10.), at haud cylindrica sed crateriformis basi aliquantum acuminata.

Interanea globularia cum animaleculo simul in motu vehementer.

Motus celerrimus, vel trochi instar eodem in loco adeo concitatus, ut soli circulantes pili, corpus minime, conspicuerint, vel irregularis, qualis *Gyrini natatoris*, vel citissimum per diagonalem guttulæ; ille, ut mihi videtur, fere a granulo quodam pulveris gratia instituitur.

In aquis ubi *Lemna*.

Fig. 8 & 9. *Trich. Trochum*, vario situ, aucta magnitudine, exhibent.

176. TRICHODA GYRINUS.

TRICHODA ovalis teres, crystallina, antice crinita. Tab. XXIII. Fig. 10—12.

TRICHODA.

Inter minores. Corpus ovale, crystallinum, subglobosum, glabrum, antice tantum pilis vibrantibus, quorum ope moverur, instructum; in reliquo corpore nec pili nec cili ru-dimentum.

Motus, qualis *Gyrini natatoris*, concitatus in ziczac, vel in loco in gyrum versatilis.

Aqua defectu ventricosa evadit, pilique stricti, at mox corpori horizontales utrinque confuse porrecti, rigent.

In aqua marina copiose, at raro.

Fig. 10 & 11. *Trich. Gyrinum vivum*,
12. mortuum, aucta magnitudine, offerunt.

177. TRICHODA SOL.

TRICHODA globularis, undique radiata. Tab. XXIII. Fig. 13—15.

Trichoda Sol, *Verm. ter. & fluv. 72. Zool. Dan. prodr.* 2498.

JOBLOT *microsc. I. part. 2. p. 64. t. 7. f. 15.*
EICHORN *Zugabe f. 1—7.*

Corpusculum crystallinum rotundatum, superne convexum, subtus nunquam vidi, itidem tamen convexum suspicor, undique radiis subtilissimis innumeris, diametro corporis longioribus, divergentibus obsitum. Radii non ex margine solo, sed ex tota superficie exeunt, quosdam enim & ex summo apice oriri video. Interanea molecularia, similaria.

Motum

Motum a loco observare omnino non licuit, ac ne quidem radiorum commotionem, licet duas horulas simul & pluries, oculo indefesso, attenderim; ipsum corpus per intervalla tantisper dilatabatur & contrahebatur, & quidem lentissime, ac si ea parte osculum quoddam adesset; papillam hyalinam exferere passim, retractamque condere, vidi. Aqua evaporata lumen centrale, persistens in mortuo, apparuit. Sæpe duas unitas vidi, instantem divisionem molientes.

Figuram JOBLOTTI, licet minus justa sit, nostram *Trichodam* indicare, vix dubium est.

In aqua cum aliis infusoriis, at hoc post tres septimanas sese spectandum exhibuit. *Brunswigæ* æstate anni 1777. amicissimus WAGLER, me præsente, *Lynceum* ex interaneis expressit, hinc animaleculum, licet maxime defes cohabitantia devorat. In aqua marina par junctum semel reperi in *Ulva*.

Propagationem divisione naturali & artificiali, & voracitatem venerab. EICHORN descripsit & depinxit, figuræ vero solam peripheria radiis cinctam minus accurate exhibit; Sic quoque in delineatione mihi missa nulli in disco radii aderant, diversam dehinc a *Trichoda Sole* ad credendum inductus, minus notam esse, cel. viro olim rescripti.

- Fig. 13. *Trich. Solem*, centro clauso,
 14. eundem centro in papillam elevato ac aperto,
       pellucentemque devoratum *Lynceum*,
 15. eundem in divisione occupatum, aucta mag-
       nitudine, fistunt.
     a. papilla oris.
     b. Infectum devoratum.

178. TRICHODA SOLARIS.

TRICHODA sphæroidea, peripheria crinita. *Tab. XXIII. Fig. 16.*

Faciem *Trich. Solis* habet, at radiis, potius pilis (curvi enim sunt) non undique, sed in peripheria tantum, obsita est. *Trich. Granatæ* affinis est.

Corpus hyalinum, fere orbiculare, in ovatam tamen figuram paulisper vergit; medio intestinum, plerumque in literam S flexuosum, mutabile. Cilia seu pili vix diametri longitudine ad sedecim usque, his micat ac sensim movetur.

In infuso marino.

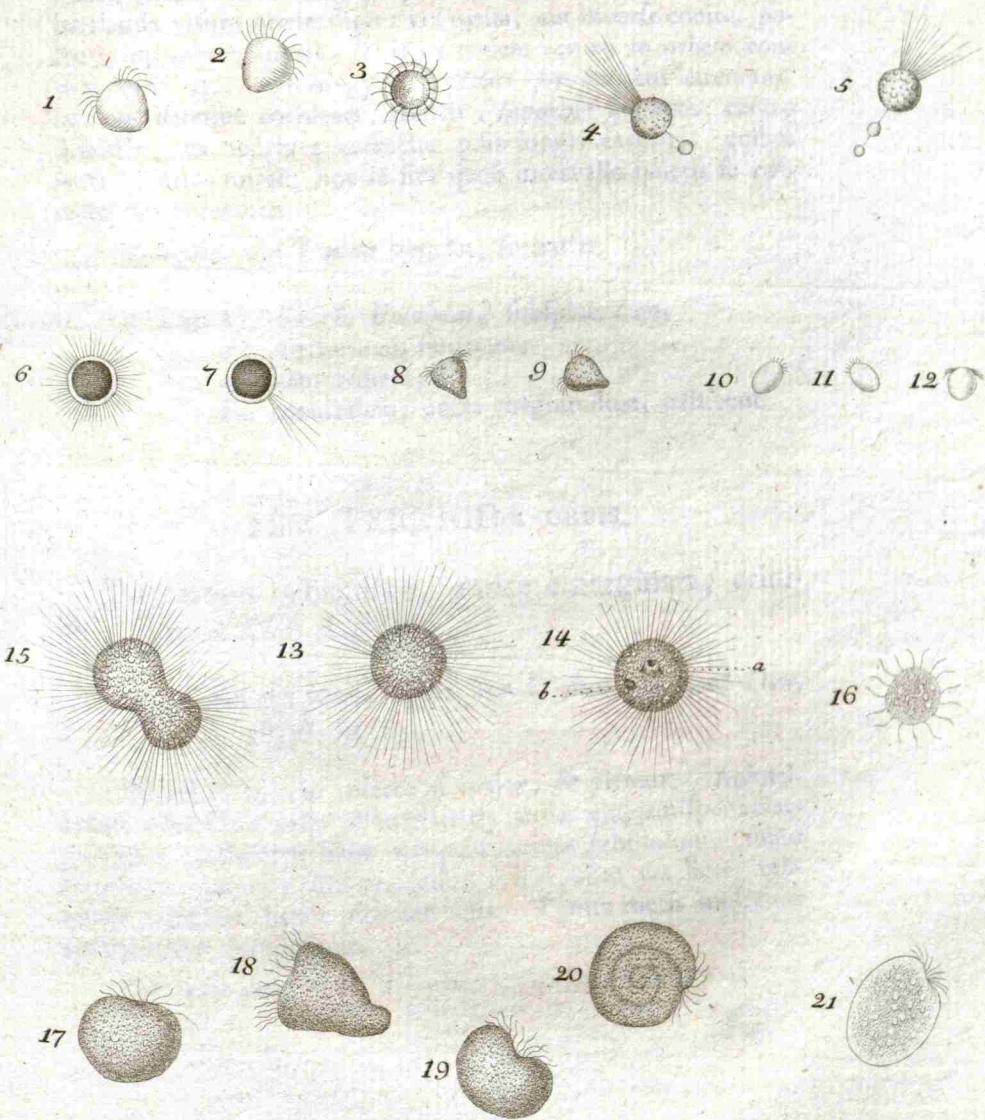
Fig. 16. Trich. Solarem, aucta magnitudine, monstrat.

179. TRICHODA BOMBA.

TRICHODA ventrosa, mutabilis, antice pilis spar sis. *Tab. XXIII. Fig. 17—20.*

Trichoda Bomba, *Verm. ter. & fluv. 76. Zool. Dan. prodr. 2502.*

Trich. Granatæ affinis, at major & flavescens. Animalculum crassum, pellucidum, moleculis lutescentibus repletum omnium vivacissimum motu & gyratione perquam vehementi oculum acutissimum, observatorem pertinacissimum, eludit. Motus ejus & figura multiplex est; hæc vel sphærica, aut reniformis & hoc statu cursus rapidissimos per aquas insti tuit,

tuit, uno nempe tractu uti *Trich. Grandinella* ab altero in alterum guttulae latus feso ope pilorum & contractione corporis jaeulando visum præterfugit: vel ovata, aut inverse conica, postice aliquantum sinuata, & sic ex eodem centro in orbem concentratim se agit, vel in gyros diversos concentricos circumnat: vel denique cochleata, faciem *Planorbis* simulans, centro distincto, ex apertura anfractus pilis longis exsertis, quibus nunc quietius micat; hoc in situ quasi intervallo quietis se reficiens diu permanet.

In aquis, ubi *Lemna* vegetat, frequens.

- Fig. 17. *Trich. Bombam*, subsphæricam,
 18. piriformem sinuatam,
 19. reniformem,
 20. cochleatam, aucta magnitudine, exhibent.

180. TRICHODA ORBIS.

TRICHODA orbicularis, antice emarginata, crinita. Tab. XXIII. Fig. 21.

Trichoda orbis, *Verm. ter. & fluv. 86. Zool. Dan. prodr. 2513.*

Trich. Cimicem refert, at major, & planior. Animalculum orbiculare pellucidum planum, antice aliquantis per emarginatum; incisionem hanc occupant crines subtilissimi, solito longiores, quod ex lusu concludo, videre enim vix licet; reliquum marginis absque pilis aut ciliis. Totum meris moleculis vesicularibus compositum.

In aquis rara.

Fig.

Fig. 21. *Trich. Orbem*, auēta magnitudine, exhibet.

181. TRICHODA URNULA.

TRICHODA urceolaris, antice crinita. *Tab. XXIV.*
Fig. I. 2.

Trichoda Urnula, *Verm. ter. & fluv.* 88. *Zool. Dan. prodr.* 2516.

Faciem *Vorticellæ* habet, cum vero complanata sit, ac ciliis absque gyratione micet, locum inter *Trichodas* requirit.

Animalculum membranaceum, pellucidum, postice obtusum, medio latiusculum, antice truncatum; intus moleculis vesicularibus & nigricantibus impletum. Pili in margine antico æquales & breves.

Incessus latus.

In aqua, ubi *Lemna*, rarissima.

Fig. 1 & 2. *Trich. Urnulam*, vario sita, auēta magnitudine, monstrant.

182. TRICHODA DIOTA.

TRICHODA urceolaris, antice angustata, ora apicis utrinque crinita. *Tab. XXIV. Fig. 3. 4.*

Corpus lutescens moleculis impletur; antice aliquantum angustius, truncatum; postice ventricosum & obtusum. Fasiculus

ciculus paucorum pilorum inæqualium longiusculus, quos pro libus condit & extendit, utrinque in summo margine antico angulari, nunquam in intermedio, micat.

Motus latus absque volutatione. *Contractio* fit per intervalla, Figuraque pilos condendo vel alterum marginis angulum producendo aliquantum mytatur.

Animalculum deses, ut veram figuram prodat, patientiam observatoris fatigans. *Affine Trich. Urnulae*, at figura & latus pilorum diversi.

In fossa Rosenburgensi Hauniæ inter *Lemnam* minorem Novemb. 1776. & Decemb. 1777.

Fig. 3 & 4. *Trich. Diotam*, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.

183. TRICHODA HORRIDA.

TRICHODA subconica, antice latiuscula, truncata, postice obtusa, setis radiantibus cincta. *Tab. XXIV.*

Fig. 5.

Animalculum vivax, crateriforme, antice truncatum, vix tamen patulum, postice obtusum; setæ longiusculæ deflexæ corpus, excepta utraque extremitate, undique vestiunt.

Motus vehemens vel ad latus dextrum vel ad sinistrum, interdum quoque in præceps rotando plerumque in eodem loco.

In aqua *Mytili Modiali*, raro.

Fig. 5. *Trich. Horridam*, aucta magnitudine, sistit.

a. Pars antica. b. Moleculæ externæ inter pilos obviae.

184. TRICHODA URINARIUM.

TRICHODA ovata, rostro brevissimo crinito. Tab. XXIV. Fig. 6.

Trichoda Urinarium, *Verm. ter. & fluv.* 93. Zool. Dan. prodr. 2521.

Urin-Glas-Spilleren, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Selsk. Skr.* III. p. 31.

JOBLOT. *microsc.* tom. I. part. 2. p. 65. t. 8. f. 2. & 4.?

Animalculum depresso-ovatum, vesiculis molecularibus impletum, antice productum in rostrum minutum hyalinum, apice ciliatum; cilia brevissima, ægre perceptibilia, quibus objecta tentat.

Motus uti in plerisque vacillatorius & convulsivo-retractilis.

Defectus crinum in figuris JOBLOTI synonymum incertum reddit.

In infusione foeni rarer.

Fig. 6. *Trich. Urinarium*, aucta magnitudine, sistit.

a. Rostrum ciliatum.

185. TRICHODA SEMILUNA.

TRICHODA semiorbicularis, antice subtus crinita. Tab. XXIV. Fig. 7. 8.

Tri-

Trichoda Semiluna, *Verm. ter. & fluv. 86. Zool. Dan. prodr. 2514.*

Animalculum complanatum, hyalinum, figuram lunæ in primo quadrante referens, antice subtus pilis brevissimis, raris, quibus micat, instructum. Interanea globuli minimi pellicentes.

Motus latus convulsivus.

In infusione *Lemnae.*

Fig. 7 & 8. *Trich. Semilunam*, diverso situ, aucta magnitudine, monstrant.
a. Pars antica crinita.

186. TRICHODA TRIGONA.

TRICHODA convexa, antice ciliata, postice erosa.
Tab. XXIV. Fig. 9. 10.

Trichoda trigona, *Verm. ter. & fluv. 83. Zool. Dan. prodr. 2509.*

Animalculum subtriangulare utrinque subconvexum, antice acutum, postice largiusculum, angulis obtusis prostantibus, emarginatum. Erosio, morsui a bestiola vorace facto similis, successu temporis evanescit in marginem oblique truncatum. Angulus anticus, seu apex, pilis brevissimis ludentibus instruitur. Interanea quædam vesicularia inter moleculas minores transparent, ut etiam ductus arcuatus antice vix perceptibilis.

Vacillando incedit.

In aquis sub *Lemna* bis tantum reperi.

Y 2

Fig.

TRICHODA.

Fig. 9. *Trich. Trigonam*, erosione notabili,
10. minus notabili, aucta magnitudine, exhibent.
a. Pars postica erosa. b. antica ciliata.
c. Ductus anticus curvatus. d. Vesiculae,

187. TRICHODA TINEA.

TRICHODA clavata, antice crinita, postice grossa.
Tab. XXIV. Fig. 11. 12.

Trichoda Tinea, *Verm. ter. & fluv.* 84. *Zool. Dan. prodr.* 2510.

Animalculum teres, subpellucidum, clavam inversam exhibens, antice angustum, postice incrassatum, seu *Phalanam Tineam*, cui postica alarum sursum retusa, exprimens; similitudo hæc augebatur incisura apparente, qua postice quasi in duas partes divisa videbatur. Pili antici subtus versus medium interdum diffluebant. Interanea molecularia indistincta.

Motus latus pilis continuo micantibus, palporum in *Tinea* instar.

In infuso foeni post tres septimanas.

Fig. 11 & 12. *Trich. Tineam*, diverso situ, aucta magnitudine, fistunt.
a. Pars antica crinita.

188. TRICHODA NIGRA.

TRICHODA ovalis, compressa, antice latior crinita. Tab. XXIV. Fig. 13—15.

Corpus

Corpus opacum, præsertim in vehementi motu nigrum, & angustum, quia margine incedens, dorsum crassius oculo obvertit, quiete vero latioreni partem vertens moleculis impletum margineque tergo opposito pellucidum, seu valvulis binis, altera protruſa, constare videtur. Medio marginis antici pilis brevibus mobilibus, animalculo quiescente tantum conspicuis, ac recta porrectis, instruitur. In mortuo pili conduntur, ac utraque corporis extremis, moleculis retractis, pellucida evadit.

In aqua marina Octobr. 1784. cum *Trich. Gibba* copiose.

Fig. 13. *Trich. Nigram*, vivam natantem.

14. quiescentem,

15. mortuam, aucta magnitudine, exhibent.

a. Dorsum. b. margo pellucidus.

c. Pili. d. Extremitates pellucidae.

189. TRICHODA PUBES.

TRICHODA ovato-oblonga, gibba, antice depreſſa. Tab. XXIV. Fig. 16—18.

Trichoda Pubes, *Verm. ter. & fluv.* 96. *Zool. Dan.*
prodr. 2524.

Animalculum supra postice gibbum, nigra macula distinctum, versus apicem depreſſum, aliquantis per plicatum, subtus subconvexum; ita saltē, dum movetur, apparet. Apicem obtusum occupant pili minutissimi, ante mortis agonem ægre visibiles, tum vero eos e rima apicis arcuata omni vi porrigit ac per quam vehementer commovet, ultimum aqua halitum hauriens. Interanea moleculis variae magnitudinis repleta, postice nigra. Postice pilis aut setis nullis instructum.

Vagando per aquas fertur, instans, mucoso.

In aqua cum *Lemna*, at non ubique, Decembri.

Fig. 16 & 17. *Trich. Pubem*, diverso situ, pilis conditum,

18. pilis & plicis conspicuis, aucta magnitudine, sistent.

a. Pars antica depressa. b. Pili.

c. Macula molecularum nigra.

190. TRICHODA FLOCCUS.

TRICHODA membranacea, antice subconica, postice papillis tribus crinitis. Tab. XXIV. Fig. 19—21.

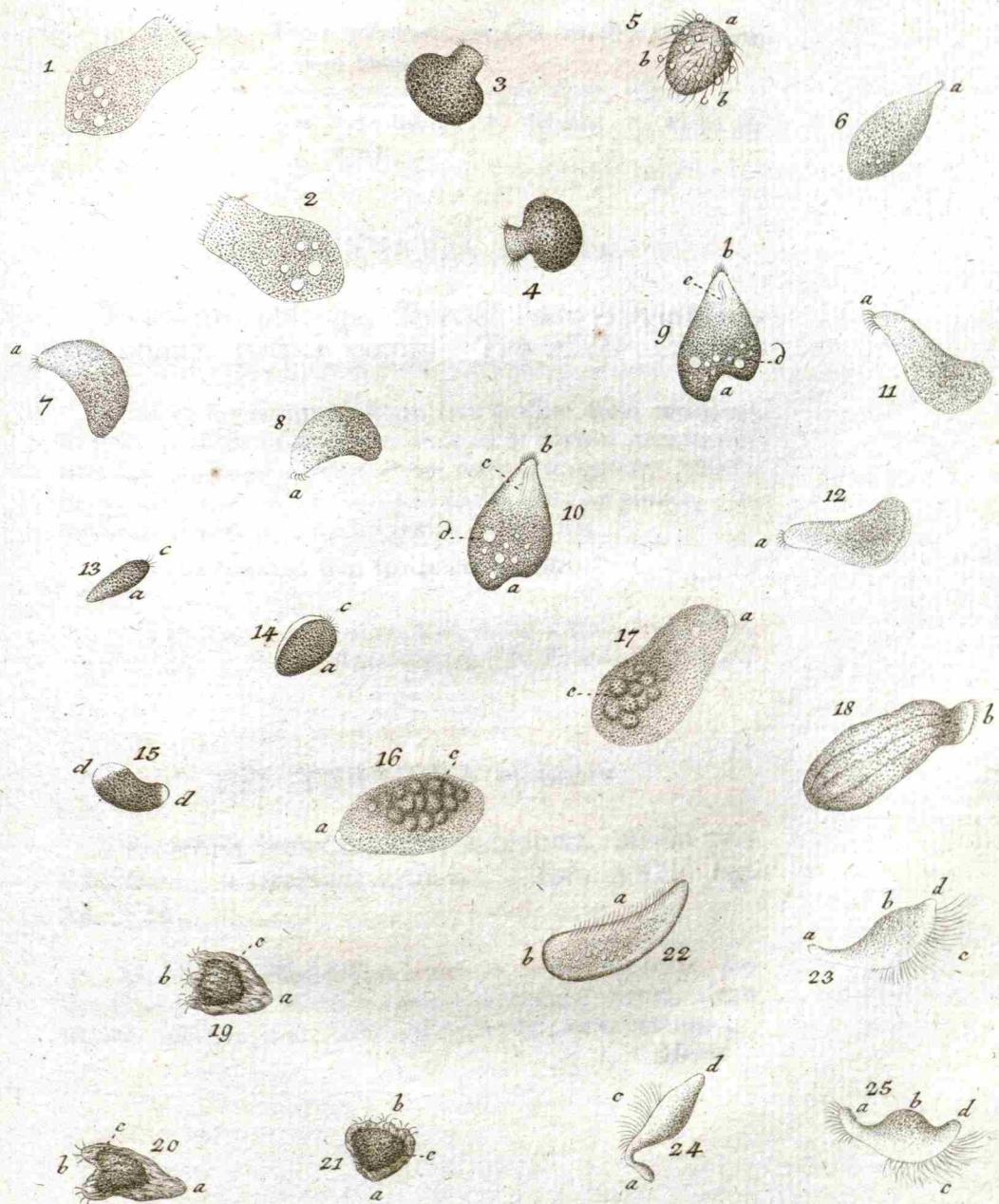
Floccos seu massulas membranaceas oculo armato passim in guttulis obvias maxime refert, motu tardo ab adjacentibus demum distinguitur, ac tandem crines rariores, partem posticam papillosum obsidentes, in conspectum lubeunt.

Membranula grisea, antice obtusa, postice latior in tres papillulas producta, haec pilis brevibus tribus aut quatuor vix mobilibus terminantur; aucta magnitudine, massa obscurior in medio corporis conspicitur.

Lente movetur, vix tamen ope pilorum, anticam interdum corripit, alteramque papillam lateralem cum toto latere aliquantum condere valet.

In aqua fossarum Novembri 1784. primum fese semel obtulit.

Fig.

- Fig. 19. *Trich. Floccum*, papillis omnibus conspicuis,
 20. duabus tantum,
 21. correptum, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Pars antica. b. postica. c. massa ob-
 scura.

191. TRICHODA SINUATA.

TRICHODA oblonga, depressa, altero margine sinuato crinita, postice obtusa. Tab. XXIV. Fig. 22.

Colore flavescente ciliisque, non quidem omni momento, ab apice ad medium marginem anticum & quidem intra marginem fluctuantibus, a congeneribus facile distinguitur. Constat binis membranulis sibi impositis ac antico margine plicatis. Interanea non molecularia, sed potius lymphatica.

In aqua fluviatili bina specimina reperi.

- Fig. 22. *Trich. Sinuatam*, aucta magnitudine, offert.
 a. Sinus ciliatus. b. Extremitas postica.

192. TRICHODA PRÆCEPS.

TRICHODA membranacea, sublunata, medio pro-
 tuberante, extrorsum crinita. Tab. XXIV. Fig.
 23 — 25.

Membrana pellucidissima antice in collum producta, po-
 stice subacuminata, altero margine protuberante mutico, altero
 arcuato, pilis longis in medio instructo; hos varie motitat.
 Motus

Motus festinans in præceps vacillatorius; seu corpore verticaliter deorsum verso pilis provehitur.

In aqua paludosa rarissime.

Fig. 23. 24 & 25. *Trich. Præcipitem*, diverso siti, aucta magnitudine, sistunt.
a. Collum. b. Protuberantia.
c. margo crinitus. d. Postica pars.

193. TRICHODA PROTEUS.

TRICHODA ovalis, postice obtusa, collo elongato retractili apice crinito. Tab. XXV. Fig. 1—5.

Brachionus simplex mutabilis tentaculo longissimo retractili, ore ciliato. PALL. Zooph. 51.

BACKER microsc. p. 340—348. t. 10. No. XI. f. 1—6.

EICH. microsc. p. 33. t. 2. f. M. N.

Hanc primum hyeme anni 1779. simulque *Vibronem Proteum*, Verm. 28., cujus nomen in Olorem mutavi¹⁷⁾, una eademque lucubratiuncula in aqua fluviatili reperire contigit, descriptiones dehinc & figuræ conciliare differentiamque utriusque notare potui. Utrumque animal sibi maxime simile; in *Vibrone* vero truncus immutabilis, postice acutus, collum maxime extensile in filum subtilissimum corpore multoties longius, apice nodulo absque omni erine terminatum, hic in magna extensione adeo angustatur, ut loco ejus punctum tantum obscurum superesse videatur; Truncus in *Trichoda* mutabilis, postice

¹⁷⁾ vid. Spec. 80.

postice obtusus, collum extensile brevius, nodulusque apicis, summo apice, crinitus est; collum in utroque animalculo flexuoso, utrumque in motu partem filiformem crassiori anteponit, vel vice versa, *Trichoda* tamen frequentius crassorem, hinc pars filiformis, an cauda, an collum, in hac rectius dicatur, nisi situs pilorum noduli non in lineam rectam, sed retrorsum corpus versus, spectantium partem filiformem pro antica habere juberet, dijudicare difficillimum esset. Truncus ovalis, gelatinosus, ventrosus, quiete figuram distensione aliquantum mutat. Collum trunco duplo vel triplo longius, filum hyalinum, flexible apice nodulo, antice pilis deflexis raris brevibus instructo. Hoc variis flexuris recta extenditur, vel absque flexura in areum curvatur. Hoc situ gyros, quales canis caudam suam appetens, saepe ciet, illo antrorsum vel retrorsum movetur. Totum collum pro lubitu intra corpus retractum condit, solis pilis noduli margine corporis superficiebus. Collo condito corpus in planum in ripa guttulae dilatari, animaleculumque sese mortuum fingere, at brevi collum protrudere, natationemque solitam in altum suscipere, vidi.

Ex dictis sequitur clariss. GOEZE BAKERUM, *Bonnets Insekten*, p. 384. erroris minus bene accusare, ipsum vero, & hujus libri auctorem, similitudine utriusque animalculi seductum nostrum *Vibronem* eundem ac BAKERI *Proteum*, cui tamen ulterior observatio adversatur, dixisse. *Vibrio* dehinc, quem in *Hist. Verm.* *Proteum* dixi, quoniam ei mutabilitas minus convenit, *Olor* a longo collo rectius dici meretur.

In aqua fluviatili.

- Fig. 1. 2. 3. *Trich. Proteum*, diverso situ natantem,
 4. quiescentem ac collum corpori impositum.
 5. collum in corpus receptum solis ciliis conspicuis, aucta magnitudine, exhibent.
 a. Truncus. b. Collum.
 c. Apex colli globosus. d. pili reflexi.

196. TRICHODA FOETA.

TRICHODA oblonga, dorso protuberante, antice ciliata, extremitatibus obtusis. *Tab. XXV. Fig. 11—15.*

Trich. Gibbam haud párum refert, corpore autem non striato, nec crystallino, medio intus granulis compacto, nee fimbriatus, differt.

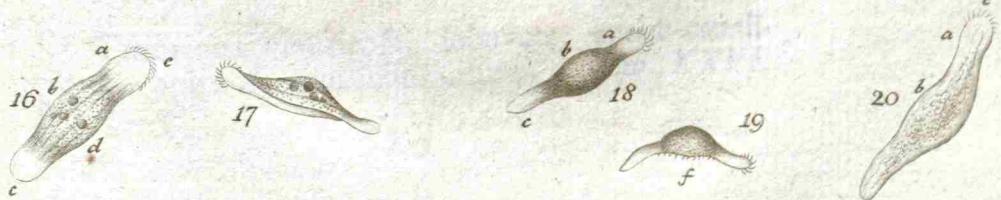
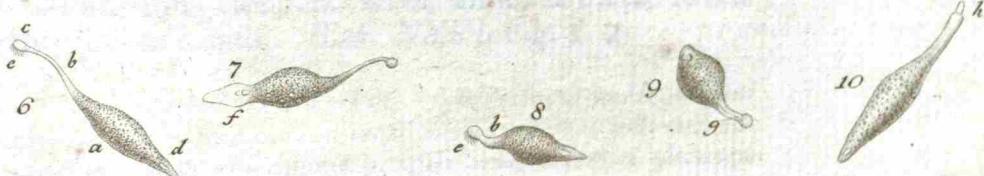
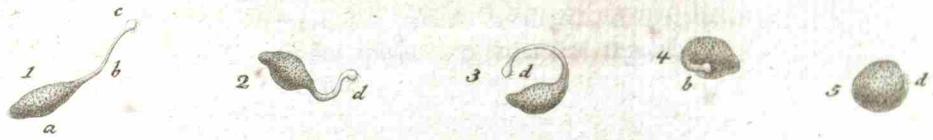
Corpus teres subelongatum, medio granulosum, antice & postice hyalinum & obtusum. Cilia, quibus apice micat, ægre perceptibilia.

Variat corporis medio incrassato, rarius ventroso; vidi, quibus medium ventrosum in globum augebatur, adeoque exuberabat, ut pars postica hyalina papillam simulans penitus evanuerit, nihilominus animalculum hinc & illinc concitatum natabat. Huic phænomeno intentus sphærulam crystallinam globi diametrum fere æquanteum postice e globato ventre protrudi, cutemque granularem ventris a sphærula lubrica exitum niterite sensim delabi, hancque demum decidere liberam conspexi. Tum corpus Trichodæ postice dilatatum, truncatum & laciniatum, apparuit, ingensque apertura paulisper visa est, sensim tamen corrugabatur, ac brevi in præstinam formam aliqualem producebatur; animalculum interim, quasi nihil accidisset, festive cursitavit, partum tamen seu ovarium nuperrime enixum erat. Sphærula seu ovarium solito corporis diametro majus in gutta aquæ depresso apparuit.

In aqua marina sub medium Septembribus 1782. reperi.

- Fig. 11. *Trich. Foetam*, cylindraceam,
 12. medio ventrosam,
 13. globosam seu prægnantem,
 14. Ovarium,

Fig.

Corpus grossum ovatum, globulis molecularibus farctum, postice obtusum, antice vero angustius fovea ab apice ad medium insignitum; apicem & marginem foveæ occupant pili volubiles *Trichoda* soliti, corpus vero ambient cilium *Leucophræ* minutissima, ægre visibilia. Animalcula devorare minime vidi.

Berl. Beschæft. III. t. 8. f. 7—13. nostram *Trichodam* valde refert, pilis posticis exceptis, qui in nostra deficiunt, at hi & descriptio p. 377—384. aliam esse monstrant, mea tamen *Trich. Cimex*, uti clariss. Goeze autumat, minime est.

In infusione marina rarissime, in fluviatili quoque plures menses servata raro.

Fig. 3. 4. 5. *Trich. Patulam*, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.

a. Fovea antica crinita. b. Pili apicis.
c. Pars postica. d. Cilia corporis.

199. TRICHODA FOVEATA.

TRICHODA oblonga, latiuscula, antice corniculis micantibus, postice inutica. *Tab. XXVI. Fig. 6—8.*

Keronam Calvitium (quæ *Trichoda Calvitium Verm. ter. & fluv. 91.*) prima facie refert, at valde diversa est¹⁸⁾.

Corpus altera pagina depresso, (certo situ foveatum conspicitur), altera gibbum, moleculis griseis impletum; antice infra marginem corniculis binis vel tribus micantibus; infra hæc stria

¹⁸⁾ Forsitan etiam ob cornicula antica potius inter *Keronas* amandanda esset, quod tamen, b. Auctore illam inter *Trichodas* retinente, decidere non audeo. F.

Stria seu tubulo obliquo, ac versus marginem saepe vesicula notatum. Cilia in margine antico ac in sulco tubuli mortis in agone primum in conspectum veniunt, ac vehementer agitantur, nec postice setas, nec margine laterali cilia ulla, detegere potui.

Incessus latus fit paululum progrediendo, mox retrogradiendo & ad dextram divergendo, hocque saepius iteratur, dum nutrimentum haurit; vehementer interdum cymbæ instar per guttulam fluctuat, ac tum gibbositas tergoris conspici potest.

In aqua marina foetente.

Fig. 6. *Trich. Foveatam*, ventre,

7. dorso,

8. latere, obverso, aucta magnitudine, sistunt.

a. Cornicula. b. Fovea.

c. Cilia. d. gibbositas dorsi.

200. TRICHODA STRIATA.

TRICHODA oblonga, altero margine cursum sinuata & ciliata, utraque extremitate obtusa. Tab. XXVI.
Fig. 9. 10.

Colore fulvescente splendidum animalculum *Kolpodam* prima facie refert, cilia enim in sulco pectoris fluctuantia ægre & saepius per intervalla tantum visibilia.

Corpus oblongum, fulvescens, dorso seu margine laterali altero compresso-carinatum, ventre convexum pectoris seu superna parte angustius, foco acutissimo striis obliquis notatum. In ventre series ovulorum duplex transversalis. Carina dorsi dum vacillat, sulcus in parte pectoris, in quo cilia minutissima fluctuant, conspicitur.

Plano

TRICHODA.

Plano corporis incedens lente gliscendo, dorso vero seu
margine acuto concitatim vacillando, per aquas fertur.

In aqua fluviatili Decembri raro.

Fig. 9 & 10. *Trich. Striatam*, vario situ, aucta mag-
nitudine, ostendunt.

a. Pectus sulcatum & ciliatum. b. Carina
dorsi. c. Series ovulorum.

201. TRICHODA UVULA.

TRICHODA planiuscula, elongata, æqualis, anti-
ce crinita. Tab. XXVI. Fig. 11. 12.

Trichoda Uvula, *Verm. ter. ♂ fluv. 99. Zool. Dan.
prodr. 2527.*

Schlauchthierchen, GLEICH. *infus. t. 28. f. 3. at cri-
nes defunt.*

Animalculum suberystallinum sua latitudine sextuplo lon-
gius, teretusculum, flexuosum, æquale, maximam partem
moleculis obscuris impletum; antica subvacua distinguitur cana-
li alimentario globulisque medium versus remotis lucidis. Ci-
lia seu pili brevissimi marginem anticum occupantes interdum
in rictum canalem versus disperguntur.

Motus vagatorius.

In infusis foeni & vegetabilium vetustis, putridis, sæpe
muco tectis.

Fig. 11 & 12. *Trich. Uvulam*, diverso situ, aucta mag-
nitudine, exhibent.

a. Ci-

- a. Cilia marginis antie.
- b. Canalis alimentarius.
- c. globuli pellucidi. d. Pars postica.

202. TRICHODA AURANTIA.

TRICHODA subsinuata, ovata, antice patula, apice ad medium crinita. Tab. XXVI. Fig. 13—16.

Corpus aureum, planiusculum, pellucens, variis vesiculis impletum, *Leucophrum* prima facie mentitur, at argutius spectanti cilia minutissima infra apicem tantum micantia, ac dein pars antica, seu pectus, quasi in valvulas elata, ac cilia in aperitura seu fulco descendentia, *Trichodam* indicant. Appulsu majorum animalium antica contrahit, at mox producit, figuramque ovatam depressam apice acuto induere & saepe ad exhalationem humidi servare solet. Cilia rarius conspicuntur. Interdum postice vesicula orbicularis foramen mentiens appetet, at similes in alia corporis parte naturam ejus indicant.

Plena aqua vacillando festive natat, turbata vero ac minore humido depressa gliscendo tantum movetur.

In aqua cum *Lemna* Novembri 1784. paucæ.

Postea unicum par in copula comprehendi; cohærebant margine seu fulco ciliato, apice tamen & parte infra cilia tantum junctæ videbantur, ciliis intermediis libere micantibus, hocque statu jugiter circumnatabant. Cohæsione hac propagatio divisione longitudinali minime intendi poterat, hæc enim per medium corporis longitudinale, nec unquam in margine, perficitur.

Fig. 13. 14 & 15. *Trich. Aurantium*, solitariam, diverso situ,

A a

Fig.

Fig. 16. in copula, aucta magnitudine, ostendunt.
 a. Sulcus ciliatus. b. Extremitas postica.
 c. vesiculæ, d. d. loci cohæsionis.

203. TRICHODA IGNITA.

TRICHODA ovata, apice acuminata, subtus sulcata, fulco crinito. Tab. XXVI. Fig. 17—19.

Glöd - Spilleren, Nye Saml. af Dansk. Videnk. Sælk. Skrift. II. p. 268. Tab. II, Fig. IX.

Animalculum colore ab omnibus fere diversum, purpureo-aurantio nempe, quo mox distinguitur, si *Trich. Aurantium* excipias, cui in multis affinis est, sulcus vero seu apertura totum corpus percurrens, & organa setacea, præter duplice cohæsionem & alia diversa, hanc satis ab illa distinguunt.

Corpus ovatum, pellucidum, globulis majoribus & minoribus splendidum, antice aliquantum acuminatum, postice obtusum, foramineque magno in corpus penetrante præditum; subtus ab apice ad postica series ciliorum ludentium; infra apicem organa bina setacea motu ciliorum momento strictim porrigitur, an cilia conferta? vix tamen credereim, cum ciliis longiora sint. Sulcus longitudinalis, in quo fixa videtur ciliorum series, non absque patientia detegitur.

Duplicem binorum individuorum cohærendi modum, alterum longitudinalem, alterum collateralem, in hac specie pluribus vicibus contemplatus sum. In hoc ea parte, qua sulcus & crines conspiciebantur, cohærebant, ac mutuis quasi amplexibus colluctantes circumnatabant, corpora antice & postice distabant, medio vero lamellula rubra pellucida unita erant. In illo apex alterius animalculi foramini alterius ope filamenti in foramen

men intrusi adhaesit, motusque æque festivus; cohaesionem hanc ad separationem usque contemplatus sum, in separato tamen nullum fili, an retracti? vestigium vidi. An utraque cohaesio propagationi per partitionem longitudinalem & transversalem debeatur, an altera & quænam, forsitan potissimum longitudinalis, copula sit; sub judice his est.

In aquis cum *Lemna* hieme 1777 & 1778. pluries reperi, nec postea.

Fig. 17. *Trich. Ignitam*, solitariam,

18. in cohaesione collaterali,

19. - - - longitudinali, aucta magnitudine, sistunt.

a. Apex. b. foramen pervium. c. organa setacea. d. cilia. e.e. loci cohaesioneis. f. filamentum intrusum.

204. TRICHODA? PRISMA.

TRICHODA? ovata, subtus convexa, supra in carinam compressa, antice angustior. Tab. XXVI. Fig. 20. 21.

Inter minora animalcula, vix ob crystallinam transparentiam delineatione exhibendum. Duabus precedentibus fatis simile, hinc post illas ordinandum censetur, nullum vero pilorum aut ciliorum vestigium, ne quidem in morte, observare potui, organisque dehinc externis destitutum ob singularem formam novum genus forsitan requirit.

Corpus crystallinum, postice angustius, subtus cymbæ forma convexum, supra lamellis binis lateralibus in angulum acutum

TRICHODA.

tum seu carinam longitudinalem prismatice elatis, utraquè extremitate aliquantum eminente. Intus series punctulorum longitudinalis conspicitur.

Motus fluctuantis cymbæ instar vacillatorius; hic ob variam lucis refractionem bina coalita mentitur, vel micationem, ac si animalculum ex pluribus lamellis transparentibus compositum esset, præstat.

Sæpe bina revera cohærentia circumnatare vidi; alterum altero minus erat; majoris lamellæ dextræ infra apicem unita erat, seu incumbebat, antica pars lamellæ dextræ minoris animalculi, eaque cohæsio in agone mortis persistebat.

In aqua marina dies quosdam servata copiose.

Fig. 20. *Trich. Prisma*, solitarium,

21. Bina in cohæsione, aucta magnitudine, sicutunt.

a. Apex. b. Dorsum prismaticum.

c. Venter convexus. d. Locus cohæsionis.

205. TRICHODA FORCEPS.

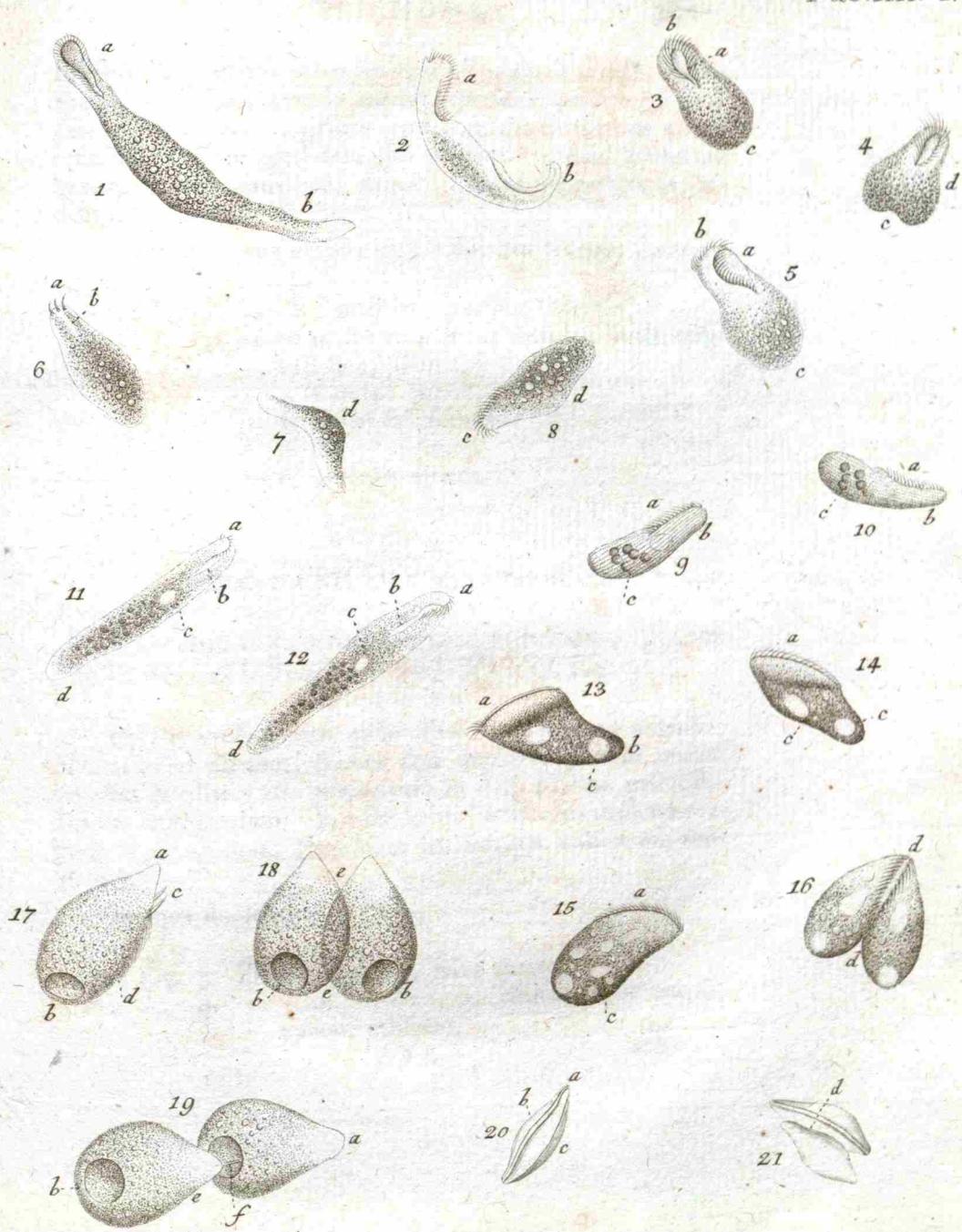
TRICHODA ovalis, antice forcipata, cruribus inæqualibus crinitis. Tab. XXVII. Fig. I. 2.

EICH. microsc. t. 3. f. T. U.?

Inter majora animalcula.

Corpus ovale, subdepressum, luteo-pellucidum, moleculis impletum, posticeque globulo nigricante opaco; antica pars ad tertiam corporis partem in duos lebos elongatos divisa est; horum alter falciformis, acutus, alter dilatatus & oblique truncatus; uterque apice & margine interiori pilis inæqualibus instruatus

Tab. XXVI.

struetus est. Bestiola lobos seu crura forcipis separando rictum aperit, ac rursus jungendo claudit, claudendoque semper passum retrogreditur. Forcipes saepe momento in formam crucis inflectit. Rictum pro lubitu plus vel minus aperit, aquamque haurit, vix ulla animalcula; anticam *Paramacii* partem in fundum faucis inducere & ejicere vidi.

In aqua *Lemna* obrecta circa solstitium hiemale semel,

- Fig. 1. *Trich. Forcipem*, cruribus separatis,
 2. iisdem in formam crucis inflexis, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Forceps crinita.
 b. Locus falciformis.
 c. - - dilatatus.
 d. globulus opacus.

206. TRICHODA FORFEX.

TRICHODA ventrosa, antice forcipata, postice papilla dupli instructa. Tab. XXVII. Fig. 3. 4.

Corpus crassiusculum, moleculis farctum; antice angustius in duos lobos divisum, horum alter duplo longior in uncum curvatus & ciliatus est; postice vero in duas papillas pellucidas aequales emarginatum. In rictu animalis, quoties medium corporis usque aperitur, inter lobos seu forcipes micant pili longiusculi.

In aqua fluviali raro.

- Fig. 3. *Trich. Forficem*, rictu aperto,
 4. - - - - - clauso, aucta magnitudine, exhibent.

A a 3

a. Lo-

- a. Lobus forficis major. b. minor.
c. Papillæ posticæ.

207. TRICHODA INDEX.

TRICHODA obovata, margine antico subtus crinita, alteroque apicis angulo in digitum producto. *Tab. XXVII. Fig. 5. 6.*

Ench. Indicem refert, at minor & subdepressa est, productioque digitalis anguli antici ciliata; adde quod margine trunci vel intra marginem serie pilorum minutorum instruatur.

Corpus moleculis obtcuris griseum, digitus vero hyalinus. Pili, cum alteram corporis paginam obvertit, in conspectum subeunt, cilia in digito decurrentia.

Motus antrorsum & retrosum varius.

Sub finem Octobris 1781. tria vel quatuor individua in aqua marina obvenerunt.

Fig. 5 & 6. Trich. Indicem, vario situ, aucta magnitudine, exhibent.

a. Digitus ciliatus. b. Pili trunci.

208. TRICHODA s.

TRICHODA striata, antice ciliata, extremitatibus in oppositum flexis. *Tab. XXVII. Fig. 7. 8.*

Trichoda S. Zool. Dan. prodr. addend. p. 281.

Animaleculum flavescentis satis distinctum; ex duabus membranis pellucidis, longitudinaliter striatis sibique invicem impositis, componi videtur; haec medio in ventrem depresso, altera extremitate dextrorsum, altera sinistrorsum, versa; antica obtusa ciliis brevibus passim micantibus, postica oblique truncata, interdum emarginata conspicitur.

Motus ad dextram & sinistram alternus.

In aqua *Lemmæ* servata haud frequens.

Fig. 7 & 8. *Trich. S.* diverso situ, aucta magnitudine, ostendunt.

- a. Extremitas antica crinita.
- b. Postica oblique truncata.
- c. - - emarginata.

209. TRICHODA NAVICULA.

TRICHODA triquetra, antice truncata ciliata, postice acuta prominula. *Tab. XXVII. Fig. 9—12.*

Animalculum crystallinum, latiusculum, subtus posticam versus convexum; antice dilatatum, apice truncatum, postice angustius in puppim elevatum; supra medio longitudinaliter carinatum, hinc quasi triquetrum. Punctula in corpore sparsa. Antice cilia suspicabam, diu tamen, ne quidem microscopii compositi ope, videre potui, denique in truncaleto margine, dum delineandi ergo illum contemplaretur fraterculus meus, talia conspiciebantur.

Motus vacillatorius in convexa area inferioris paginae, proram & puppim elevando.

Aqua exhalata inabruptum persistit.

In

TRICHODA.

In aqua marina passim.

Fig. 9—12. *Trich. Naviculam*, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.
 a. Prora. b. Cilia.
 c. Puppis. d. Carina dorfi.

210. TRICHODA SUCCISA.

TRICHODA ovalis, depressa, margine crinito, postice in crura inæqualia erosa. Tab. XXVII. Fig. 13.

Corpus depresso moleculis impletum, margine omni, postico excepto, pilis micantibus cincto.

Si marginem brevioris eruris anticum dices, retrorsum ad quadrantem circuli, & mox anterorsum ad dimidium quadrantis, sese promovet.

In aqua, ubi *Lemna*, sub fine anni.

Fig. 13. *Trich. Succisam*, aucta magnitudine, sistit.
 a. Extremitas rotundata. b. succisa.

211. TRICHODA SULCATA.

TRICHODA ovato-ventricosa, apice acuminata, sulco ventrali utrinque crinita.

Tri-

Trichoda Suleata, *Zool. Dan. Icon.* fasc. 2, tab. 73.
fig. 16—20. *Anim. Dan. & Norv. rar. Descrip.* Vol. 2. p. 100.

In aqua intra Valvulas *Mytili edulis* retenta.

212. TRICHODA ANAS.

TRICHODA elongata, apice colli subtus crinito,
Tab. XXVII. Fig. 14. 15.

Trichoda Anas, *Verm. ter. & fluv.* 100. *Zool. Dan.*
prodri. 2528.

JOBLOT. *microsc.* 2. part. t. 10. f. 4.

GLEICHEN *microsc.* entdeck. t. 50. f. 25.

Animalculum complanatum, latitudine quintuplo longius, moleculis obscuris impletum, in collum hyalinum productum; sub apicem colli paucos pilos hyalinos inæquales micare vidi, pictor etiam superne.

Lente vagatur.

In aquis purioribus.

Fig. 14 & 15. *Trich. Anatem*, diverso situ, autem magnitudine, præbent.

a. Postica. b. Collum.
c. Pili inferi, d. superi.

213. TRICHODA BARBATA.

TRICHODA elongata, teres, subtus ab apice ad medium crinita. Tab. XXVII. Fig. 16.

Trichoda Barbata, Zool. Dan. prodr. add. p. 281.

Animalculum teres, sublineare, utraque extremitate obtusa, antice angustius quasi in collum productum pellucidum, sub hoc pili seu radii deorsum fluctuantes; truncus teres moleculis refertus griseis.

Motus vel collo mobili in gyrum volvendo, vel celeriter pro lubitu in quamque plagam natando.

In aqua litorali raro.

Fig. 16. *Trich. Barbatam*, aucta magnitudine, sicut.
a. Pili sub collo.

214. TRICHODA FARCIMEN.

TRICHODA elongata, torulosa, setulis cincta. Tab. XXVII. Fig. 17—20.

Röhrenpolyp im außerwasser, GOEZE in Bonnets Infekt. t. 7. f. 20.

Meerpolypen im Außerwasser, ibid. t. 7. fig. 19.

Ens flocci quiddam potius quam animalculum referens; attento vero observatori cilia micantia, motusque latus vel festinans, animalitatem probant. Corpus elongatum tereriusculum pellucidum varie curvatum, ciliis minutissimis æqualibus margine

margine cinctum; hæc sœpe, uti in figura clariss. GOEZE, in tergo tantum conspicua. Materie mucida vesiculosa plerumque innatant hæc animalcula, ejusque vesiculae corpori sœpe adhærent, confusamque figuram præstant.

Haud raro in acervo hujus mucilaginis punctula micant, quasi stellulæ coeli nocte serena, quæ variarum specierum animalcula esse indefessus observator, exitum eorum e mucilagine in liberiorem aquam præstolans, judicabit.

Motus volutatorius in libera aqua plerumque festinans.

In aqua *Mytuli Modioli* plura reperi variæ magnitudinis.

Fig. 17. 18. 19. *Trich. Farcimen*, minus magisque torulosa figura, aucta magnitudine, si sunt.

20. Juniores ejusdem speciei offerre supicor.

215. TRICHODA CRINITA.

TRICHODA elongata, teres, undique ciliata, sub-tus ad medium usque crinita. Tab. XXVII. Fig. 21.

Trich. Barbatæ affinis.

Corpus lineare musculosum, antice angustius, ciliis minimis undique micantibus, subitus vero ab apice ad medium pilis sextuplo longioribus pendulis; hos passim sursum projicit.

Tantillum procedere vidi; littori vero appulsa in moleculas sensim defluxit, parte superflite ad minimam portiunculam usque ciliis continuo micante.

In aqua marina raro.

Fig. 21. *Trich. Crinitam*, aucta magnitudine, fuit.
a. Pili.

216. TRICHODA ANGULUS.

TRICHODA angulata, apice crinita. Tab. XXVII.
Fig. 22. 23.

Trichoda angulus, *Verm. ter. ♂ fluv. 82. Zool. Dan. prodr. 2508.*

EICH. microsc. p. 35. t. 2. fig. 5.

Animalculum elongatum teretiusculum, infraustum, vel articulatum, juncturaque quasi in duas partes latitudine aequali, longitudine diversa, divisum, antica pars brevior apice pilis ludentibus brevibus instruitur, postica longior absque pilis. Interanea molecularia indistincta.

Motus interruptus circularis.

Partitionem in duo animalecula simular, at unicum animal probant inaequalis partium longitudo, pili in extremitate alterius partis, defectus pilorum in angulo saliente, seu tuberculo dorso, quod, si partitio in duo esset, pilis instrueretur, ac demum nulla insecura partitio.

In infuso foeni raro.

Fig. 22 & 23. *Trich. Angulum*, diverso situ, aucta magnitudine, exhibet.

a. Angulus. b. Pili. c. Extremitas postica.

217. TRICHODA LINTER.

TRICHODA ovato - oblonga, utraque extremitate prominula. Tab. XXVII. Fig. 24—26.

Trichoda Linter, *Verm. ter. & fluv. 97. Zool. Dan. prodr. 2525.*

Multum refert *V. Hiantem*, at multoies major, centro, non margine, vacillat.

Animaleculum pellucidissimum, crystallinum, ovato-elongatum, antice & postice fere æquale, dupli vel triplici globulorum serie utrinque, inter quam in medio intestinum longitudinale raro conspicitur. Extremitas antica crinita est.

Motus festinans vacillatorius, sepe absque vacillatione vehementer quasi protruditur, antican & posticam sepe vehendo elevat; ab altero latere versus antica incisio obscura, qua aquam haurire videtur, interdum, dum natat, conspicitur.

In morte complanatur, globuli omnes evanescunt, solo corporis margine superstite, moxque moleculæ subcoeruleofuscantes diversæ figuræ loco globulorum existunt.

In infusione *Lichenis coriarii* e Groenlandia; quadruplo & sextuplo major *K. Cucullo*, factis 20 diversis infusionibus, in sola *Lichenis* infusione apparuit copiosissime.

Aliam vidi huic simillimam, absque globulorum serie, solo canali alimentario longitudinali, qui interdum coeruleum colorem admisit, & postica versus binis globulis instructum. Corpus in abundantia aqua utraque extremitate elevata, ita ut subitus convexum, supra depresso, conspiceretur, cymbæ instar fluctuans. Interdum totum corpus sursum deorsum gyratur. Ætate & forte sola prolis absentia differt.

In infusione vetusti graminis.

B b 3

Fig.

Fig. 24. 25 & 26. *Trich. Lintrem*, aucta magnitudine, diverso situ, ostendunt.

27. 28 & 29. Varietatem ejus memoratam indicant.
a. Crines. b. Canalis longitudinalis.
c. globuli postici.

218. TRICHODA PAXILLUS.

TRICHODA linearis depresso, antice truncata crinita que, postice obtusa. Tab. XXIX. Fig. 13—15.

Animalculum elongatum, undique aequale, latitudine quintuplo longius, planiusculum moleculis griseis impletum, apice aliquantum angustiore, truncato, pilis minutis instrutum, postice obtusum.

Lente provehitur, inque formam ventricosam sese retrahere valet.

In aqua marina in ulvis,

Fig. 13 & 14. *Trich. Paxillum*, productum,

15. Contractum, aucta magnitudine, exhibent.

- a. pars antica truncata, pilosa.
- b. postica obtusa,

219. TRICHODA VERMICULARIS.

TRICHODA elongata, cylindracea, collo brevi, apice crinito. Tab. XXVIII. Fig. 1—4.

Apice

Apice colli erinito *Trich. Proteum* refert, at collo brevi, corpore contraetili quidem, haud vero figuram mutante, nec collum condente, ut majorem staturam motumque diversum taceam, differit.

Animalculum gelatinosum, cylindraceum, latitudine sex-tuplo longius, at sese in quadruplo minorem staturam corripere valet; postice vesicula pellucida inscribitur; antice collum breve, apice pilis paucis deorsum reflexis, exserit.

Motus latus & defes.

In aqua fluviali.

Fig. 1. *Trich. Vermiculares*, plures correptas, varie versas,

2. subextensam,

3 & 4. plene extensas, diverso situ, aucta magnitudine, ostendunt.

a. Collum. b. Cilia. c. Vesicula postica.

220. TRICHODA MELITEA.

TRICHODA oblonga, ciliata, colli dilatabilis apice globoso, pilifero. Tab. XXVIII. Fig. 5—10.

Trichoda Melitea, Zool. Dan. prodr. add. p. 281.

Collum constat membrana varie dilatabili, hyalina; *Motus* peristalticus in altero colli latere a capite ad abdomen usque, saepe mixtus vehementi undulatione, dum circa totum abdomen motus pilorum ægre perceptibilium quasi torrentem aquarum efficientium vehementissimus est. Corpus teretiusculum, oblongum, margine ciliatum. Apex colli globosus pilifer.

Raris-

Rarissimum & splendidum animalculum in aqua marina.

Fig. 5—10. *Trich. Meliteam*, diverso situ sub diversa colli dilatatione, aucta magnitudine, exhibent.

- a. Collum dilatabile.
- b. globus pilifer.
- c. Cilia corporis.

221. TRICHODA AMBIGUA.

TRICHODA elongata, cylindrica, utraque extremitate hyalina, pilis ægre visilibus. *Tab. XXVIII.*
Fig. 11—16.

Animalculum cylindraceum, diametro quadruplo vel sexuplo longius, pellucidum, moleculis farctum, utroque tamen apice vacuum.

Ope microscopii compositi extremitas antica hyalina quasi tubulus contractilis & extensilis, corporeque angustior, conspicitur, ac postica hyalina quasi appendix ovata vel scaphoidea compressa circuloque saepe ovato notata videtur; hæc, deficiente aqua ac motu animalculi vehementer intermitte, in longitudinem corporis diuidiam in quibusdam extenditur; setæ quoque brevissimæ corpori appressæ & huc usque invisa, eriguntur ac in conspectum passim subeunt; antica quoque tubulo interdum parallele porriguntur; in hoc præterea micant pili seu cilia minutissima hyalina.

Alacriter natat corpore porrecto subflexili.

Animalculum, a *Cercaria Podura* & *Setifera* ægre diversum, microscopium simplex *Enchelidem*, compositum vero inter *Cercariam*, *Leucophram* & *Trichodam* ambiguam esse jubet.

In aqua marina purissima Januario & Novembre frequens,
versus exitum Januarii & Februario mense nullæ aderant,
vasa vero *Trich. Charonte* scatebant.

- Fig. 11. *Trich. Ambiguelas*, plures, microscopio sim-
plice vias,
12. 13. 14. microscopio composito vias sine setis,
15. 16. cum setis, situ diverso præbent.
 a. Extremitas antica five tubulus,
 b. - - - postica ovata.
 c. - - - valde extensa.
 d. Cilia tubuli. e. Setæ corporis. f.
 cædem tubulo parallele porrectæ.

222. TRICHODA FIMBRIATA.

TRICHODA obovata, apice erinita, postice oblique truncata, serrata. Tab. XXVIII. Fig. 17.

Corpus depresso, obovatum, granulis molecularibus re-
fertum; margo apieis segmentum circuli, serie pilorum micantium instruetum, constituit; Pili intra circulum orientuntur, situs
que diversus, quam in congeneribus animalculis, in utraque enim pagina, seriei nempe dimidium in quavis adesse videntur;
Postica versus ab altero margine oblique truncatum, ac profun-
de serratum, seu serie cuspidum mobilium armatum.

In aqua palustri raro.

- Fig. 17. *Trich. Fimbriatam*, aucta magnitudine, fistit.
 a. Dimidium seriei pilorum paginæ obversæ.
 b. - - - - - aversæ.
 c. Margo ferratus.

TRICHODA.

223. TRICHODA CAMELUS.

TRICHODA antice crinita crassiuscula, medio utrinque emarginata. *Tab. XXVIII. Fig. 18. 19.*

Trichoda Camelus, *Verm. ter. & fluv. 78. Zool. Dan. prodr. 2504.*

Corpus antice ventricosum, pilis mobilibus instruētum; Dorsum incisura media quasi in duo tubercula divisum; venter vero, seu pars inferior, postica versus sinuata.

*Motus latus pilis ludentibus,
In infuso vegetabilium rara.*

Fig. 18 & 19. *Trich. Camelum*, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.
a. Pili. b. Dorsum tuberculatum.

224. TRICHODA AUGUR.

TRICHODA oblonga, vertice truncata, antico corporis margine superne pedata, inferne setosa. *Tab. XXVIII. Fig. 20.*

Figura larvam potius, quam animalculum, refert, substantia tamen & motus animalculis proprius est.

Corpus oblongum, depresso, pellucidum, moleculis impletum, vertice truncatum, seu pileolo planiusculo, angulo antico in pārvulum rostrum producēto, instruētum. Infra rostellum pedes tres deflexi, ac infra hos fasciculus setarum a me-
dio

T'ab XXVIII.

dio corporis ultra postica propendentium. Pedibus micat, fetas vero moveri nondum vidi.

Unicum in aquæ palustris guttula medio Octobris reperi.

Fig. 20. *Trich. Augurem*, aucta magnitudine, sifit.
a. Pileus. b. Rostellum. c. Pedes. d. Setæ.

225. TRICHODA PUPA.

TRICHODA cucullata, fronte crinita, cauda inflexa.
Tab. XXVIII Fig. 22.

Trichoda Pupa, *Verm. ter. & fluv. 65. Zool. Dan. prodr. 2491.*

Prima facie Pupam *Culicis* refert.

Corpus teretiusculum, pellucidum, quoad tres partes describi potest; Caput nempe, quod latiusculum, & quasi cucullatum, apice pilis brevissimis; pone truncum vesicula hyalina inferiorem capitis regionem occupat, & ab angulo baseos antico propendet super pectus productio quædam, vaginas pedum in nymphæ *Culicis* simulans; truncus pellucidus infra angustatus in caudam obliquam trunco parum angustiorem inflectitur. Interanea rariora molecularia.

Lateri ineumbens ope pilorum in circulum lente gyratur; cauda eundem situm semper servat, sat parum tamen movetur.

In aquis cum *Lemna* rara.

Fig. 21. *Trich. Pupam*, aucta magnitudine, sifit.
a. Caput crinitum. b. Truncus.
c. Productio pectoris. d. Vesicula.
e. Cauda.

226. TRICHODA LUNARIS.

TRICHODA arcuata, teres, apice crinita, cirro caudali inflexo. *Tab. XXIX. Fig. 1—3.*

Animalculum arcuatum, teres, crystallinum, antice obtusum, postice aliquantum angustius. Interanea ægre distinguuntur, juxta medium tamen corpusculum nigrum conspicuum, postica pars hyalina cirro incurvato, seu subula, corporis dimidia longitudine finitur; hic uti corpus vix unquam recta extendit. Apice pilis brevissimis, quibus micat, sœpe tamen occultatis, instruitur. Margo dorsalis plerumque pellucet.

Prona, supina & laterali parte alternatim movetur.

Cauda, an cirro uno, an ex duobus unitis, constet, an cirrorum alter oculum feriens mera unius umbra, repetitis observationibus tandem extricatur.

In aqua cum *Lemna* passim ultimo anni trimestri. In exemplari, 1784 obvio, angulus dorsalis in duos mucrones exiguo productus erat.

Fig. 1. 2. 3. *Trich. Lunare*, situ vario, aucta magnitudine, exhibent.

a. margo dorsalis. b. cirrus caudalis.
c. Pili exilissimi.

227. TRICHODA BILUNIS.

TRICHODA arcuata, depresso, apice crinita, cauda bifeta. *Tab. XXIX. Fig. 4.*

Animalculum depresso, moleculis vesicularibus griseis refertum, margine dorsali arcuaturn, opposito infra pectus, finibus duobus lunatum, juxta apicem pilis minutis vibrantibus instructum. Cauda fetis duabus corporis dimidia longitudine finitur.

In aqua palustri rarissime.

Fig. 4. *Trich. Bilunem*, aucta magnitudine, fistit.

- a. Pili vibrantes. b. Isthmus sinuum.
- c. Setae caudales.

228. TRICHODA RATTUS.

TRICHODA oblonga, carinata, antice crinita, postice seta longissima. Tab. XXIX. Fig. 5—7.

Trichoda Rattus, Zool. Dan. prodr. addend. p. 281.

Wasserratte, EICH. micr. p. 33. t. 2. f. o.

Naturf. 20. p. 163. t. 3. f. 47. 48.

Brachionus simplex vagus, cylindricus, cauda unifera, SCHRANCK Beytr. p. 105. t. 4. f. 16. at cauda multo brevior.

Corpus ovato-oblongum, pellucidum, antice obtusum vel subtruncatum, pilis brevissimis raro visibilibus, postice papilla caudali, seta corpore longiori plerumque reflexa armata, instruitur.

Unum reperi subtus vesica pellucida ab apice ad medium corporis instructum, quod forte ovarium, quale in *Trich. Charonete*.

In aqua fossarum Daniæ & Germaniæ haud frequens.

C c 3

Fig.

TRICHODA.

- Fig. 5. *Trich. Rattum*, antice obtusum,
 a. os clausum. b. papillula caudæ.
 c. Seta longissima.
6. eundem antice truncatum,
 d. os apertum crinitum.
 e. massa opaca interaneorum.
7. eundem vesicam (f.) ferentem, aucta magnitudine, sistunt.

229. TRICHODA TIGRIS.

TRICHODA subcylindrica, elongata, apice crinita, cauda setis duabus longis. Tab. XXIX. Fig. 8.

Cerc. Lupum prima facie refert, spinæ tamen caudales, quadruplo longiores, corporis fere longitudine, diversam arguant.

Animaleculum elongatum, teretiusculum. Caput subconicum, dimidia corporis longitudine, apice pilis minutissimis rarioribus instrutum. Truncus postice angustior. Interanea vesicularia. Cauda spinis seu setis duabus longis falcatis constat.

In aqua palustri raro.

- Fig. 8. *Trich. Tigridem*, aucta magnitudine, sistit.
 a. Caput. b. Pili vibrantes.
 c. Truncus. d. Setæ caudales.

230. TRICHODA POCILLUM.

TRICHODA oblonga, antice truncata, crinita; cauda articulata, biseta. Tab. XXIX. Fig. 9—12.
 Tri-

Trichoda Pocillum, *Zool. Dan. prodre* add. p. 281.
EICH. microsc. p. 40. t. 3. fig. M, N, O.

Corpus cylindraceum, pellucidum, plicatile & musculo-fum, ex duobus constare videtur: interiori, quod intestinis molecularibus repletum antice musculo orbiculari deglutorio instruitur: exteriori, quod membranaceum, dilatatum, pellucidissimum, striisque raris transversis notatur. Illud antice extra membranam prominet, pro lubitu animalis obtusum vel truncato-dilatatum; apertura maxilla mobili utrinque instruitur; haec claudunt & aperiunt, in aperto pili varie vibrant. Cauda corporis longitudine articulis quinque¹⁹⁾ subæqualibus componitur, ac fetis binis, quas in omnem plagam vertit animal, terminatur; inter fetas circulus prostat. In secundo caudæ articulo papillæ binæ mobiles in nonnullis pro lubitu animalculi in cuspides falciformes producuntur.

Figura clariss. EICHHORN, licet non in omnibus convenientia, nostram tamen indicare suspicor.

In aqua palustri plures & pluries reperi.

- Fig. 9. *Trich. Pocillum*, ore clauso,
- 10. ore aperto, articulisque caudæ quatuor,
- 11. - - - articulis quinque,
- 12. os apertum pilis conditis, aucta magnitudine, exhibent.
- a. maxillæ porrectæ.
- b. papillæ productæ.
- c. Setæ caudales.
- d. Cirrulus.
- e. Pili vibrantes.
- f. Musculus deglutorius.
- g. Maxillæ dimotæ.

231.

¹⁹⁾ Diversum articulorum numerum minime hallucinatione effectum pertinaciter obseverando pictor ad æqualem reducere noluit.

231. TRICHODA CLAVUS.

TRICHODA antice rotundata, crinita, postice acuminato-caudata. *Tab. XXIX. Fig. 16—18.*

Trichoda Clavus, Verm. ter. ♂ fluv. 66. Zool. Dan. prodr. 2492.

Animalculum hoc clavum haud inepte refert. Caput antice rotundatum, pilisque raris passim mobilibus instruētum, postice, qua in caudam producitur, tantillum sinuatum est. Cauda acuminata apicem versus interdum curvata. Interanea obscura.

Motus latus in eadem regione.

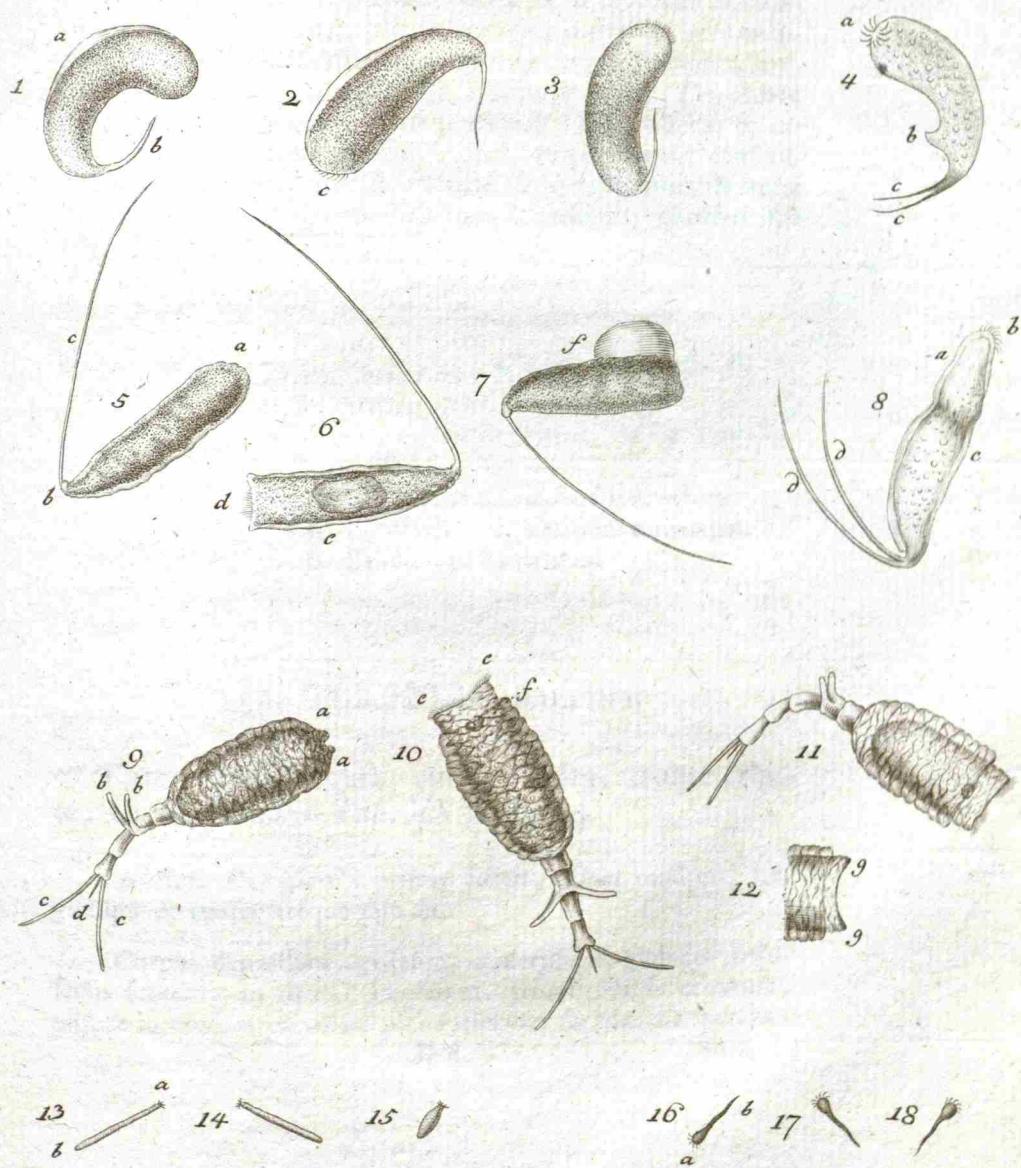
In paludosis.

Fig. 16. 17 & 18. *Trich. Clavum*, vario situ, aucta magnitudine, exhibent.
a. Pili capitis. b. Cauda.

232. TRICHODA CORNUTA.

TRICHODA supra convexa, subtus plana, apice crinita, cauda linearī simplici. *Tab. XXX. Fig. 1—3.*

Corpus membranaceum, ellipticum, moleculis farctum, dorso convexo, disco planiusculo, capite retracto antice lunatum, postice rotundatum caudaque simplici corporis fere longitudine terminatum. Caput crassiusculum antice pilis brevissimis

mis micantibus ægre & raro visibilibus instruitur, corniculisque membranacei corporis, retracto capite in conspectum subeuntibus, utrinque cingitur. In quiete caput retractum intra membranam latet, & hoc situ sæpius obvium fuit animalculum, cursu vero exseritur; hinc *Cercariam* diu credidi, *Trichodam* licet suspicarer, denique, post plurimam observationem & annos aliquot, in natatione deprehensum de pilis genus constitutis me certiore fecit. Cauda sæpe inflectitur, & recta rursus extenditur, mucronibus binis brevissimis, quorum ope objectis adhæret, finitur.

In aqua fluviatili cum *Chara*.

- Fig. 1. *Trich. Cornutam*, capite exerto,
 2. capite retracto, cauda extensa, &
 3. - - - - - cauda inflexa, aucta magnitudine fistunt.
 a. Caput pilis micantibus instructum.
 b. Cornicula. c. Dorsum convexum.
 d. Cauda. e. Mucrones.

233. TRICHODA GALLINA:

TRICHODA elongata, antice sinuata, fronte crinita, cauda pilosa. Tab. XXX. Fig. 4.

A Ker. *Pullastro* in primis differt, quod caudata, tergumque & venter absque pilo sit.

Corpus depresso, griseum, moleculis & globulis maiusculis septem, an ovula? impletum, fronte obtuso crinitum; postice in caudam parvulam pilis rarioribus terminatam produc-

D d

tum,

tum. Collum breve capitis latitudine, dehinc sinus minus profundus est.

In aqua fluviatili raro.

Fig. 4. *Trich. Gallinam*, aucta magnitudine, sicut.

a. Frons crinitus. b. Collum. c. Globuli. d. Cauda. e. Pili caudales.

234. TRICHODA MUSCULUS.

TRICHODA ovalis, antice crinita, postice subtus caudata. Tab. XXX. Fig. 5—7.

Trichoda Musculus, *Verm. ter. & fluv.* 69. *Zool. Dan. prodr.* 2495.

Animalculum complanatum, ovato-oblongum, altero margine seu subtus linearis, eodemque medio protuberante; antice angustius pilis raris brevissimis ludentibus; postice subtus cauda extensa spinam referente. Interanea molecularia.

Motus congenerum lentiior.

Aliam triplo minorem & vivaciorem reperi, quæ quoque caudam omni momento vibravit, cum illa rarissime caudam moverit, an pullus?

In infuso foeni post plures septimanas.

Fig. 5 & 7. *Trich. Muscule*, a latere,

6. a dorso, aucta magnitudine, exhibent.

a. Frons crinitus. b. Cauda.

235. TRICHODA DELPHIS.

TRICHODA clavata, fronte crinita, cauda acuminate, subreflexa. *Tab. XXX. Fig. 8. 9.*

Animalculum pellucidum, complanatum, antice in semi-circulum dilatatum, postica versus latitudine decrecens in caudam acuminatam subreflexam. Crines intra marginem circuli exorti radios simulant. His inicando per aquas fertur. Margin'e altero aliquantum coarctatur, ac in quibusdam in tuberculum producitur.

In aqua fluviali raro.

Fig. 8 & 9. Trich. Delphis, vario situ ostenditur.
a. Crines antici. b. Cauda. c. Coarctatus locus.

236. TRICHODA DELPHINUS.

TRICHODA oblonga, antice crinita, postice cauda reflexa truncata. *Tab. XXX. Fig. 10. 11.*

Trichoda Delphinus, *Verm. ter. ♂ fluv. 71. Zool. Dan. prodr. 2497.*

Animaleculum pellucidum, ovato-oblongum, complanatum, antice pilis brevibus ludentibus instructum, postice in caudam dimidia corporis longitudine productum; hæc semper sursum curvata, apice dilatata, truncata; angulis, præsertim superiore, prominulis. Interanea vesiculae inæquales.

Motus, uti in congeneribus, lateribus planis, interdum tamen ventre, seu margine inferiore acuto, vacillans provehitur; cauda raro a perpendiculari in obliquum dorso incumbens movetur.

In infuso foeni post duas septimanas.

Fig. 10. *Trich. Delphinum*, cauda perpendiculariter flexa,
Fig. 11. cauda oblique dorso incumbente, aucta magnitudine, sistens.
a. Crines antici. b. Cauda.

237. TRICHODA CLAVA.

TRICHODA clavata, fronte crinita, cauda reflexili.
Tab. XXX. Fig. 12. 13.

Trichoda Clava, *Verm. ter. & fluv. 64. Zool. Dan. prodr. 2490.*

Ker. *Cypride*, cui accedit, triplo major, pilis anticis longis, corporisque postica parte nuda &c. diversa.

Animaleculum antice crassum, postice angustius utraque extremitate obtusum, figuram clavæ siccens; pellucidum moleculis vesicularibus repletum; supra posticam versus sinuatum; subtrus antice medium versus in angulum dilatatum; fronte pilis rarioribus solito longioribus, quos crebro motitat, instruitum. Posticum interdum in segmentum circuli reflectit.

In paludosis Novembri raro.

Fig.

Fig. 12 & 13. *Trich. Clavam*, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.

a. Pili frontis. b. Cauda. c. Angulus infernus.

238. TRICHODA CUNICULUS.

TRICHODA oblonga, antice crinita, postice subacuminata. Tab. XXX. Fig. 14.

Trichoda Cuniculus, *Verm. ter. & fluv.* 67. *Zool. Dan. prodr.* 2493.

Animaleculum complanatum moleculis & vesiculis nigricantibus impletum, antice obtusum ciliis brevissimis vix perceptibilibus instructum, postice ab altero latere in acumen subsinuum; apex acuminis seu caudulae absque interaneis hyalinus.

Motus vagatorius.

In aquis purioribus haud frequens.

Fig. 14. *Trich. Cuniculum*, aucta magnitudine, sistit.

a. Extremitas antica crinita.
b. Postica acuminata,
c. Vesiculae.

239. TRICHODA FELIS.

TRICHODA curvata, grossa, antice angustior, postice in caudam attenuata, subtus longitudinaliter crinita. Tab. XXX. Fig. 15.

TRICHODA.

EICH. *microsc.* tab. 7. f. 2.

Inter majores. Corpus elongatum, medio ventricosum, versus antica angustatum, apice truncato crinito, postice in caudam attenuatum, moleculis ubique impletum, collo vacuo pellucido, quasi oesophago instruēto. Cauda plerumque sursum erecta est. Pili, quibus vibrat & incedit, secundum totam corporis longitudinem ad apicem caudæ usque duplii saltu serie.

Motus quatuor vel quinques volutando, deinde antrorsum & retrorsum æquale facilitate, ita ut ægre anticam & posticam ex motu determines ²⁰).

Fig. 15. *Trich. Felem*, aucta magnitudine, sistit.

a. Frons. b. Cauda. c. Pili.

240. TRICHODA PISCIS.

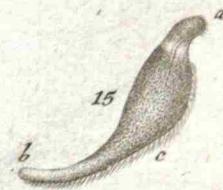
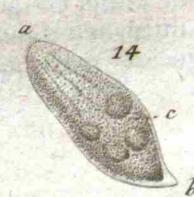
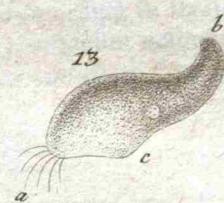
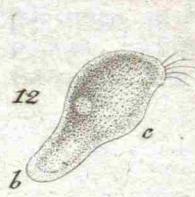
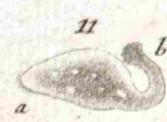
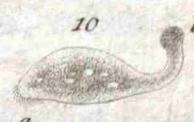
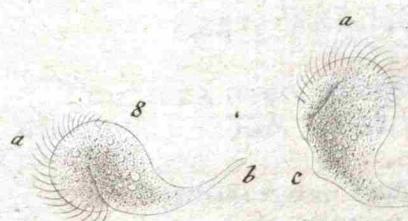
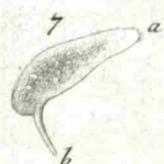
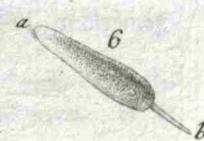
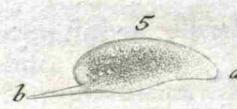
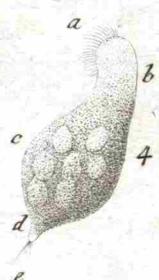
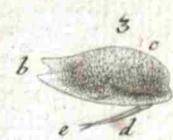
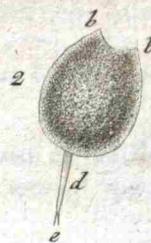
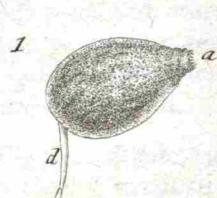
TRICHODA oblonga, antice crinita, postice in caudam exquisitam attenuata. Tab. XXXI. Fig. 1—4.

Trichoda Piscis, *Verm. ter. & fluv.* 68. *Zool. Dan. prodr.* 2494.

Animalculum complanatum, pellucidum, valde oblongum, latitudine æquali, moleculis flavescensibus impletum, antice obtusum pilis rarioribus & brevissimis instructum, postice exquisitissime attenuatum, hyalinum. Paginam superiorem convexam, inferiorem cavam saepe reddit, caudamque varie flebit. Corpus ab altero latere in quibusdam sinnatum.

Motus

²⁰) De loco natali hujus nil annotatum reperi. F.

Motus latus, qualis in Planariis.

Pili ægre videntur, post observationem enim vel vicies repetitam prima vice sub initium anni 1773, aqua fere exhalata, & quidem difficillime in conspectum subiere, poltea in omnibus indubitate vidi.

Figuram 6. tab. 10. JOBLOTI nostram credidisse, nisi cognomen clavæ, corporis ventricosi & teretis, quo suam exornat, repugnaret.

In aquis, ubi *Lemna*, septimanam servatis haud infrequens.

Fig. 1. 2. 3. 4. *Trich. Piscem*, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.

a. Extremitas antica. b. Cauda. c. Pagina convexa. d. Pagina cava. e. Sibus.

241. TRICHODA LARUS.

TRICHODA teres, elongata, crinita, cuspide caudali duplici. Tab. XXXI. Fig. 5. 6. 7.

Trichoda Anas, Zool. Dan prodr. addend. p. 281.

Naturf. 20. p. 170. t. 3. f. 61.

SCHRANCKS Beytr. p. 111. t. 4. f. 32.

Animalculum constans capite, collo & trunco. Hic crassior, moleculis farctus, undique brevibus pilis obtectus videntur, pili tamen, in dorso interdum in setulas erigi visi sunt. Collum nudum, hyalinum, organum oesophago simile transmittit. Infra apicem seu caput comparet rimula ad punctum pertingens,

TRICHODA.

diametri, ægre conspicuis. Huic filum hyalinum tripla diametri longitudine, apice bifurcum, annexum est; in primo exemplari filum parvam flexuram habuit, animaleculique proprium esse judicare haud ausus sum, in altero, verum quatuor dierum intervallo occurrente, cum rursus, & quidem strictum, absque flexura aderat, ab animalculo alienum haud profiteri potui.

Primum phænomenon singulare fratri & mihi obtulit: co-habitans animalculum (*Leucopbra signata*) setulis nostri nimis vicinum momento in setulis margini *Trichodæ* agglutinatur, longius solito in peripheria protenditur, ac immotum, absque ullo nisi se liberandi, adhaesit; vita ita privatur ad oculum observantis, quoque moleculæ corporis griseæ nigredinem in-duebant; nec tamen ullus in *Trichoda* motus observari poterit.

In aqua litorali sub medium Novembris 1784.

Fig. 11. *Trich Fixam*, aucta magnitudine, sistit.

- a. Corpus crinitum. b. Filum.
- c. Apex bifurcatus.

12. *Leucopbram signatam*, *Trichodæ* agglutinata-m exhibit.

- d. *Trichoda*. e. *Leucophra*.

244. TRICHODA INQUILINUS.

TRICHODA *vaginata*, folliculo cylindrico hyalino, pedicello intra folliculum retortili.

Trichoda Inquilinus, *Zool. Dan. prodr.* addend. p.

281. *Anim. Dan. & Norv. rar. Descr.* Vol. I. p. 17.

Eremit-Spilleren, *Dannem. og Norg. Dyr-Historie* 1 Bind p. 34.

Zool.

Zool. Dan. Icon. tab. IX. fig. 2. ubi duabus seriebus hæc *Trichoda* diverso situ ostenditur; & quidem in prima serie figura prima animalculum in extreum usque folliculi porrectum capitulum crateriforme apertum, tamen sine ciliis, & pedunculum extensum, ostendit; secunda & quarta halonem lateralem vix indicant, sed pedunculum retortum; 3ta animalculum retractum pedicello admodum abbreviato, & ciliis nullis; 5ta itidem retractum, halone tantillum visibili, nullo autem pedunculo, marginem vero folliculi *Monades* occupantes, fistunt; in secunda serie figura 1ma, 2da & 3ta gravidas indicant, priore nulla cilia ostendente, duabus reliquis ciliatis satis visibiliter; in 2da autem animalculo sessili; 4ta matrem in duos pullos jam divisam superiore simul ciliato, utroque intra folliculum communem habitante.

In aqua marina recenti & pura, etiam in non renovata tota fere hyeme.

245. TRICHODA INGENITA.

TRICHODA *vaginata*, folliculo depresso, basi latiore, sessilis. *Tab. XXXI. Fig. 13—15.*

Valde refert *Trich. Inquilinum*, at folliculus conspicuus largus, depresso, basin versus latior; animalculum non pedicellatum, sed in caudam molecularem productum, in medio folliculi libere constitutum, h. e. parietes nunquam attingens; pili micantes ægre visibiles utrinque tantum in summa extensione apparuere.

TRICHODA.

Animalculum sese in figuram infundibiliformem in aperturam folliculi usque extendere, ac in piriformem corripere valet.

In aqua marina semel tantum obvia.

Fig. 13 & 14. *Trich. Ingenitam*, extensam,

15. correptam, aucta magnitudine, fistunt.
a. folliculus. b. animalculum.
c. Pili micantes. d. Cauda.

246. TRICHODA INNATA.

TRICHODA vaginata, folliculo cylindrico, pedicello extra folliculum. Tab. XXXI. Fig. 16—19.

En anden Spiller, som har Lighed med Eremiten,
Dannem. og Norg. Dyrbist. I. B. p. 37.

Mira affinitate junguntur *Trich. Inquilinus*, *Ingenita* & *Innata*, folliculi figura, ut videtur, fere tantum differentes; illi nempe folliculum cylindricum, isti subventricosum, utriusque sessilem, huic vero largiorem & pedicellatum, dedit sumum Numen.

Pedicellus seu stipes pellucidus vix dimidia folliculi longitudine, apice in tres cuspides divisus.

In aqua marina raro.

Fig. 16 & 17. *Trich. Innatam*, extensam,

18 & 19. correptam, vario situ, aucta magnitudine, exhibent.

a. Fol-

- a. Folliculus. b. animaleculum.
c. Cauda. d. Cuspides.

247. TRICHODA TRANSFUGA.

TRICHODA latiuscula, antice crinita, postice setosa, altero latere sinuata, altero mucronata.

Trichoda Transfuga, *Zool. Dan. pradr.* addend. p. 281. *Anim. Dan. & Norv. rar. Descr.* I. p. 16. Hop Spilleren, *Dannem. og Norg. Dyrbißt.* I. B. p. 32. *Zool. Dan. Icon.* tab. IX. f. 1. ubi delineatio prima supinam postice setosam, 2da & 3ta seriei pronas non setosas, & ultima duas in copula, indicant.

In aqua marina plures dies servata pluries occurrebat hieme.

248. TRICHODA CILIATA.

TRICHODA ventricosa, postice crinibus pectinata.

Trichoda ciliata, *Anim. Dan. & Norv. rar. Descr.* 2. p. 100. *Zool. Dan. Icon.* tab. 73. fig. 13—15. ubi in fig. 13 & 15. formam ejus reniformem ostendentibus crines postici in conspectum veniunt, in fig. 14. non ita ob formam triangularem.

In aqua *Mytuli edulis*.

Fig. 22. *Trich. Cyclidium*, rictu clauso,
23. rictu aperto, aucta magnitudine, fistunt.
a. Rictus ciliatus. b. Setæ posticæ.

252. TRICHODA CURSOR.

TRICHODA ovata, antice crinita, postice duplice pilorum stritorum & curvorum fasciculo. Tab. XXXI.

Fig. 24.

Corpus depresso moleculis impletum, antice area oblonga, vacua, hyalina, quasi rictus, at margine occlusa; motu aliquantum diminuto quasi hamulus mobilis forte plica oesophagi aquam haurientis in dicta area conspicitur. Pili antici omnes simul micant, ac animaleculum post quintam quamlibet micacionem resilit. Pili postici singulatim moventur; curvi striatis longiores sunt, atque a marginis curvatura propendent.

Motus fit vacillando, at ob vehementiam vacillatio ægre percipitur. Plena aquæ guttula absque interruptione minuta quedam tolutim circumnatant.

Prima facie animaleculum Berl. Beschæft. 3. t. 8. f. 8. & 12. exhibitum refert, at diversa est, nec meam *Trichodam* animalcula vorare unquam vidi.

In aqua marina duos menses servata, ineunte anno.

Fig. 24. *Trich. Curforem*, aucta magnitudine, fistit.
a. Crines antici. b. area antica hyalina.
c. Pili postici curvati, d. stricti.

Tab. XXXI.

253. TRICHODA PULEX.

TRICHODA ovata, antice incisa, fronte & basi crita. Tab. XXXI. Fig. 25. 26.

Trichoda Pulex, *Verm. ter. & fluv. go. Zool. Dan. prodr.* 2506.

Qua figuram *Kolp. Cucullum* refert, pilis vero apprime distinguitur; pulicemque SWAMMERDAMI hæc imprimis in mem-tem revocat.

Animalculum eretum, convexiusculum, ovale, pellucidum, moleculis minimis nigricantibus undique refertum, antice obtuse incisum, fronte obtusa. In fronte pili rariores, quibus alternatim vibrat. Postice similiter pili pauci porrecti.

Quoties tres vel quatuor gressus processit, unum mox retrogreditur.

In aqua sub *Lemna* degit, at haud frequens.

- Fig. 25. *Trich. Pulicem*, ut plerumque occurrit,
 26. Varietatem magis obtusam, & profundius si-
 nuatam, eandidioresque, aucta magnitu-
 dine, sunt.
 a. Frons crinitus. b. Pili postici.
 c. Sinus anticus.

254. TRICHODA LYNCEUS.

TRICHODA subquadrata, rostro adunco, ore crito, basi setosa. Tab. XXXII. Fig. 1. 2.

Trichoda Lynceus, *Verm. ter. & fluv.* 87. *Zool. Dan. prodr.* 2515.

Los-Spilleren, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Selsk. Skrift.* 2. D. p. 259. tab. I. f. VI.

Primo intuitu genus *Entomostracerum*, quod *Lynceanum* vocavi, refert, at nec testa nec oculis &c. instruitur.

Corpus membranaceum, compressum, latum absque crassitie, supra in rostrum incurvatum porrectum, infra truncatum. Sub rostro fasciculus pilorum pendulus, quos motitando aquam haurire videbatur; margo infimus, pollice sinuatus, setis rarissimis, haec pro lubitu animaleculi moventur & conduntur, nataionale inservire videntur. Interanea pulchre conspicua; tubulus nempe curvatus protenditur ab ore in intestina medii corporis; haec cum tubulo in frequenti agitatione. Intra marginem posticum & anticum tubulus alius longitudinalis liquore coerulescente saepe imbutus. Corpus & moleculae crystallinæ, margine distincto obscuro.

Motus latus aliquantum antrorsum, mox & saepissime retrorsum in partem circuli; in lineam rectam nempe vix duos vel tres corporis diametros progressum, confessim se paulisper recipit, retroque in circulum movetur.

Quædam in copula deprehendi; genitalia sita sunt in sinu marginis infimi, haec in coniunctione ultra corpus portæta spatia lateralia inter utriusque corporis marginem vacua relinquunt ipsaque animalecula in actu plagam oppositam spectant. Ne quidem imminentे morte dissolvuntur.

In aqua tres ante septimanas regelata; & in aqua, ubi *Lemna*, plures menses servata, demum apparuit.

Fig. 1. *Trich. Lynceum*, solitarium,
2. in copula, aucta magnitudine, sistunt.

- a. Rostrum. b. os crinitum.
c. Basis setosa. d. Locus cohaesioris.

255. TRICHODA EROSA.

TRICHODA orbicularis, antice emarginata, altero latere crinita, postice setosa. *Tab. XXXII. Fig. 3—6.*

Membrana orbicularis pellucida, disco moleculis obscuris, margine peripheriae hyalino, altero semicirculo nempe serie crinum seu ciliorum micantium obsito, altero mutico; hujus dimidia, seu antica corporis pars erosa est, altero angulo in digitellum producto; postica pars setis quatuor aut quinque strictis instruitur.

In aquis fluvialibus rara.

Fig. 3—6. Trich. Erosam, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.

a. Crines. b. setæ. c. Pars emarginata.

256. TRICHODA ROSTRATA.

TRICHODA depressa, mutabilis, flavescens, ciliis longis, setisque pediformibus. *Tab. XXXII. Fig. 7—9.*

Corpus flavidum depresso; pedes & cilia intra marginem, illi quatuor curvati, hæc solito longiora, utraque varie moventur. Figura corporis plerumque subtriangularis, apice in
F f 2

TRICHODA.

in rostellum curvatum angulis obtusatis producta. Rostrum saepe conditur solo angulo superiore vel totum animal in figuram orbicularis mutatur.

Valde refert *Trich. Erosam*, at in hujus figuram sece non quam, nec haec in illius unquam mutavit. A *Trich. Lagenam* distinguitur, quod haec teres sit, & rostro longiori instruatur. Ceterum cohabitant.

In aqua *Lemmæ* servata.

Fig. 7. *Trich. Rostratam*, rostro exerto,
8. subcondito, &
9. condito, aucta magnitudine, fistunt.
a. Rostrum. b. Pedes. c. Cilia.

257. TRICHODA LAGENA.

TRICHODA teres, ventricosa, rostro producto, postice setosa. Tab. XXXII. Fig. 10. 11.

Corpus teres, ventrosum, moleculis farctum, in rostrum fatis longum hyalinum exquisite attenuarum. Pars ventricosa versus summitatem fetis sparsis obsita est. Præter illas vix alia cilia perceptibilia.

Cum præcedente,

Fig. 10 & 11. *Trich. Lagenam*, diverso situ exhibent.
a. rostrum. b. Setæ.

258. TRICHODA CHARON.

TRICHODA cymbiformis sulcata, antice & postice crinita. Tab. XXXII. Fig. 12—20.

Trichoda Charon, *Verm. ter. & fluv.* I. p. 83.
Zool. Dan. prodr. 2511.

Færgé-Spilleren, *Nye Saml. af Danske Videnskab. Selsk. Skrift.* II. p. 270, tab. 2. f. XI.

Trich. Lynceo major.

Corpus ovale figura & motu cymbam referens, supra cavatum medio fossa longitudinali, interaneis vesicularibus, lateribus inflexis in majori amplificatione sulcatis; subtus seu a tergo convexum, sulcatum; puppis rotundata, fasciculo pilorum inflexo, pendulo; prora angustior, setis paucis porrectis, instruitur. Punctulum nigrum antice ab altero latere interdum perceptibile, an Oculus? an alter ab opposito? In medio setae solitariae mobiles.

Motus in abundanti aqua undulatorius, qualis in lintre fluctibus agitato, ope nempe pilorum in puppe propendentium, tergum, latera, ventrem aequo momento spectatori obvertens; in minori aqua motus quasi tremulus. Aqua deficiente, morti quo proprior, eo vehementius setas seu cilia ventralia, quæcum primum in conspectum veniunt, in semicirculum ab infimo ventre ad frontem usque motitat.

Seta postica pulviculo in guttulam illapsa saepe adhaeret, ac motus varios ciet.

Cilia in mortuo evanescunt, pili vero & sulci corporis etiam post plenam aquæ evaporationem supersunt, vixque corpus in moleculas dissolvitur.

Duas in longitudine cohaerentes sèpissime offendit, jam partibus posticis junctis, & tunc sine dubio copula vera, jam partibus oppositis junctis, & tunc secundum analogiam divisionem transversalis; in latitudine vero seu parallele cohaerentes semel tantum vidi, ad vivumque delineari curavi, an divisionem longitudinalis, an amplexum tantum familiarem, hæc cohæsio indicaret. Inscio; semel quoque postice adhærentem bullam pellucida seu ovario instructam (singulare satis) contemplatus sum. Quasdam cohabitantes quoque reperi sola bullam pellucida, vacua & albida, pectus in quibusdam, in aliis partem quoque ventris obtegente diversas. Post duos menses una obvenit, cui bullam farcta & flava erat, quæque mihi phænomeno singularissimo & sexum & speciem declaravit; rumpebatur enim in instanti, cuniculi pulveris pyrii instar, totum corpus ac in moleculas disfilit, bullam sola & integra superstite. In hac conspiciebatur globulus majusculus granulis farctus. Ovarium dehinc, quod hæc *Trichodea* species, uti *Onisci*, sub pectus portat.

In aqua marina pura, & quam maxime foetida.

- Fig. 12. 13 & 14. *Trich. Charontes*, solitarias diverso situ, nempe: 12. tergo, 13. ventre, 14. a latere obverso, 15 & 16. gravidas matres, nempe: 15. bullam pellucida, 16. bullam farcta, 17. Bullam, sive ovarium, de corpore summi ex pulsionem, 18. Duas longitudinaliter cohaerentes partibus posticis, dorso obverso, 19. parallele cohaerentes, etiam a tergo, 20. longitudinaliter cohaerentes, antica sequentis posticæ præcedentis adhærente, ventre obverso, aucta magnitudine, exhibent.

- a. Pappis crinita. b. Prora serosa.
 c. Fossa ventralis. d. Bulla pellucida.
 e. Eadem farcta flavida. f. Globulus bul-
 la farctus.

259. TRICHODA CIMEX.

TRICHODA ovalis, marginibus lucidis, antice & postice crinita. Tab. XXXII. Fig. 21—24.

Trichoda Cimex, *Verm. ter. & fluv.* 85. Zool.

Dan. prodr. 2512.

Væggelius-Spilleren, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk.*

Selsk. Skrift. II. p. 270. III. p. 32.

Petite araignée aquatique, *Joblot microsc.* 2 part.

p. 79. t. 10. f. 15.

Magnitudine *Trich. Lyncei*, at corpus ovale, dorso convexo, ventre plano, margo anticus parum incisus apicesque incisionis moritari vidi. Ceterum margines lucidi, interaneaque pellucidissima, indistincta. Antice ciliis vel pilis subflexis, postice setis strictioribus, crinita est.

Motus duplex, natatorius & ambulatorius; hic sit, dum supra objecta, in primis *Volvocem* prona incedit, ac tum extra corpora, quibus incedere solet, antican & posticam contrahit, ciliis micatione ventrem occupantibus usumque pedum praestans; ille vero, dum supina forte ope descriptarum setarum per aquam fertur. Setam antice porrigit, qua tanquam rostro objecta, quibus incedebat, tentabat, mihi videbatur.

Cum aqua deficere incipit, dorsum in sulcos longitudinales corrugatur, a precedentem tamen & a *Cyclidio Pediculo*, ut videtur, aequo diversum. *Cimex* quoque, guttula aquae marinæ perfusa,

TRICHODA.

perfusa, mox animam efflat ac rigida persistit; cæterum *Charonti* nimis similis.

Etiam hujus speciei duo individua connexa vidi, sine dubio in copula, horizontali alterum continuo verticaliter adhærebat, eoque situ circumnatabant.

In infuso vegetabili, & in fimetis aquosis vulgaris; in aqua fluviatili a medio Octobris ad ultimum Martii non innovata adhuc aderat.

Fig. 21 & 22. *Trich. Cimicem*, solitariam diverso situm natantem,

23. ambulantem,

24. duas in copula, aucta magnitudine, exhibent.

a. Pili antici. b. Postice setæ.

c. Incisio antica. d. Dorsum.

e. Seta antica porrecta. f. Objæcta, quibus incedit. g. Locus cohaesionis. h. Venter.

260. TRICHODA CICADA.

TRICHODA ovalis, marginibus obscuris, antice & subtus crinita, postice mutica. Tab. XXXII. Fig. 25—27.

Sub nomine *Cimicis* plures simillimas in *Historia Vermium* conjunxi, quas tamen, licet paucis tantum discrepare videantur, cum non cohabitent, dirimendas reor.

Hæc a præcedente in primis differt, quod setas posticas subtus locatas diceres, venter magis cavus, corpus obscurius molecu-

Tab XXXII.

molecularibus interaneis farctum, marginibus etiam obscuris. Ceterum illi similis ejusque mores habet, sese movendo tam ambulatorio quam natatorio motu. Dum objectis incedit in conspectum subeunt setae ad minimum quatuor, medio subtus longitudinaliter affixa, usum pedum praestantes.

In aqua fluviali.

Fig. 25 & 26. *Trich. Cicadam*, natantem diverso situ,

27. Incedentes duas, aucta magnitudine, indicant.
- a. Pili antici.
  - b. Pars postica mutica.
  - c. Cicadam sub incessu dorso convexo & pedibus conspicuis.
  - d. Objecta, quibus incedit.²¹⁾

XIV. KERONA.

*Vermis inconspicuus corniculatus.*²²⁾

262. KERONA RASTELLUM.

KERONA orbicularis membranacea, nasuta, corniculis in tota pagina. Tab. XXXIII. Fig. I. 2.

Mem-

²¹⁾ Species generis *Trichodæ*, quæ præter jam allatas in Historia verbi & fluv. occurruunt, sub generibus duobus sequentibus ordinatae sunt ibique quærendæ, nempe: *Pullafer*, *Mytilus*, *Silurus*, *Calvium*, *Lepus*, *Cypris*, *Patella* inter Keronas, *Acarus* autem. *Ludio Sannio*que inter *Himantopodas*. F.

²²⁾ Cum ob organa externa in *Rastello*, nec cilia, nec pilos, sed aculeos seu cornicula simulantia, genus novum uni speciei fingen-

G g

Membrana suborbicularis hyalina, omni cilio destituta, alterius marginis medio in mucronem seu nasulum produeta. Dorsum leve est, venter vero seu superficies supina in tota pagina corniculis aculeiformibus serie triplici obliterata est. Haec, vel omnia simul, vel singula, diversimode moventur, ac interdum pedum vices sustinent; extra marginem corporis haud prominent. Dorsum spectatori rarissime obvertit.

In aqua fluviatili raro. In marina varietatem reperi mucrone ultra medium marginis.

Fig. 1. *Ker. Raftellum*, fluviatile,

2. marinum, ventre obverso, aucta magnitudine, fistunt.

a. Nasulus. b. cornicula.

263. KERONA LYNCASTER.

KERONA subquadrata, rostro obtuso, disco corniculis micantibus.

Trichoda Lyncaster, *Zool. Dan. prodr.* add. p. 281.

Anim. Dan. & Norv. rar.

Descr. I. p. 19.

Lyncaster-Spilleren, *Danm. og Norg. Dyrbißt. I. B.* p. 37.

Zool. Dan. Icon. tab. IX. fig. 3. ubi delineatio 2da seriei *Lyncastrum* vacillantem, reliquæ tres illum in situ plano, indicant.

In aqua marina diu servata haud frequens.

264.

dum esset, e genere *Trichodæ*, ut nimia specierum affluentia diminueretur, corniculis aculeiformibus, non quidem in tota pagina, instructos, *Trichodisque* in reliquis magis affines, exempti, unaque cum *Param. Histrione* novo generi adiunxi.

264. KERONA HISTRIO.

KERONA ovato-oblonga, antice punctis mucronatis nigris, postice pinnulis longitudinalibus, instructa.
Tab. XXXIII. Fig. 3-4.

Paramaecium Histrio, Verm. ter. ♂ fluv. 44. Zool. Dan. prodr. 2469.

Membrana oblonga, pellucida, antice punctis quatuor vel quinque mobilibus nigris distincta; exactius autem intuenti puncta haec sunt mucrones nodulo vibrantes seu trementes, vel, si mavis, sunt globuli corniculo flexili instructi, motu suo mutationem situs omni momento mentientes; cornicula haud ultra marginem porriguntur. Margo anticus maxima augmentatione ciliis cinctus prospicitur, strictis tamen, motum enim ullum videre nequivi. Medio membranæ puncta molecularia minima conferta, inter quæ globuli majores solitarii quatuor vel plures pellucentissimi, at non in omni, hinc oyula suspicor. Ultra medium mucro solitarius globulo suffultus, ac, uti antici, mobilis conspicitur. Postice in area media pinnulæ longitudinales setas mentientes, haud extra corpus porrectæ; hæ rarius in angulum acutum elevantur.

Motus convulsivo-retractilis, semper enim interrupte retrorsum movetur & quidem a peripheria circuli sui sese semel, vel bis, vel quater, retrahendo aucta celeritate in progressionem arithmeticam.

Inter *Confervas* fluviales & alibi passim.

Unum exemplar offendit, cui corpus, casu vel mortuus animalis, medio adeo excisus erat, ut vix altero margine in quarta parte cohæreret; in lacuna aderant moleculæ mucidæ, an ex lœsis intestinis? Animalculum posticam corporis partem margine filari adhærentem adeo reflebat, ut mucidæ particu-

læ exciderint, ac tum in situm naturalem relapsa est; animaleculo motum solitum peragente partes lœse, me spectante, tam cito coaluere, ut intra quartam horæ partem, seu ante evaporacionem plenam guttulæ, vulnus ad rimam in ipfissimo margine tantum perceptibilem restitutum esset.

Fig. 3. *Ker. Histriionem*, aucta,

4. magis aucta magnitudine, sistunt.

a. puncta nigra. b. hæc in cornicula declarata. c. cilia. d. mucro solitarius. e. globuli. f. pinnulæ.

265. KERONA CYPRIS.

KERONA obovata, versus postica sinuata, antice mucronata, postice crinita. Tab. XXXIII. Fig. 5. 6.

Trichoda Cypris, *Verm. ter. & fluv. 95. Zool. Dan. prodr. 2523.*

Animalculum compressum, subpiriforme, versus postica altero margine sinuatum, antice latius obtusum. Frons capillis instruta, inter quos notantur cornicula quædam seu mucrones vibrantes intra marginem inserti; postice pilis brevioribus, partim recta protensis, partim deflexis instruitur.

Motus quovis momento retrogradus.

Figuram Monoculorum *Cypridis* haud male refert, bivalve inque suspicor.

In aquis *Lemna* tectis.

Fig.

*Fig. 5. Ker. Cypridem, au>tam,
6. valde au>tam, fistunt.*

a. Capilli. b. Cornicula. c. Sinus.
d. Pili postici porrecti. e. deflexi.

266. KERONA HAUSTRUM.

KERONA orbiculata, corniculis mediis, antice membranacea ciliata, postice fetosa. *Tab. XXXIII.*

Fig. 7—II.

Animalculum splendidum, suborbiculare; antica pars ultra medium constat mera membrana pellucida, alba, concava, margine radiis seu ciliis longiusculis cincta; postica vero seu tercia animalculi pars moleculis griseis æqualibus pulvinata, hæc papillulam interdum e medio marginis exferit. E medio massæ prostant setæ sex vel septem mobiles ultra marginem postice porrectæ, ac intra ejusdem marginem interiorem ultra medium oriuntur unci seu cornicula duo. Subtus seu in prona parte convexum est.

Ciliis micans dorso in aquis provehitur.

In aqua, ni fallor, marina, rarissime.

*Fig. 7. Ker. Haustrum, latere concavo,
8—II. latere convexo, obverso, diverso situ,
aut̄a magnitudine, fistunt.*

a. Pars membranacea ciliata.
b. Pars pulvinata. c. Papillula.
d. Setæ. e. Cornicula.

267. KERONA HAUSTELLUM.

KERONA orbicularis, corniculis mediis, antice membranacea ciliata, postice mutica. *Tab. XXXIII. Fig. 12. 13.*

Multum refert *Ker. Haustrum*, at minor, fluvialis, fensisque caudalibus destituitur.

Animalcolum orbiculare; dimidium anticum mera membra pellucida, concava, margine ciliis cincta, posticum opacum, moleculis griseis oppletum, in quarum medio vesiculae binæ inaequales pellucent, margine pellucido interdum in papillam protuberante cinctum, absque omni seta, pilo aut cilio. Unci seu cornicula duo, uti in *Ker. Haustro*, altero massa molecularis latere ortæ, introrsum vel extrorsum curvantur, tertium brevius in ipsa massa latens rarius conspicitur. Subtus convexum est.

Pagina convexa lente innatatur, ciliis mota.

In aqua inter *Lemnam* rarissime; Octobri 1784 reperi.

Fig. 12 & 13. Ker. Haustellum, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.

- a. Pars membranacea ciliata.
- b. Pars opaca mutica
- c. Cornicula. d. Vesiculae.

268. KERONA PATELLA.

KERONA univalvis, antice emarginata corniculata, postice setis flexilibus pendulis. *Tab. XXXIII. Fig. 14—18.*

Tri-

Trichoda Patella, *Verm. ter. & fluv. ior. Zool. Dan. prodr.* 2529.

Testa orbicularis, crystallina, antice truncata, subemarginata, marginibus lateralibus inflexa & dilatata, altero ampliore. Corpus medio testæ incumbit pulposum, & quasi hirsutum; huic adjacet figura lunaris testæ adnata; intra apicem cornicula, notæ generis, seu digitelli quinque vel sex micant, ultra marginem porrecti, duplarem feriem transversalem constituentes, quælibetque series ex tribus setis, rectius intuenti cirris, globulis versatilibus suffultis, constat; inferne pili seu setæ diversæ longitudinis, extra testam prominentes sex vel septem, vices pedam & remorum agunt, quarum quedam infractæ. Majori augmentatione testa pellucidissima striis raris ornata est.

Vacillando festive natat, at nunquam ultra angulum acutum sese elevat. Interdum etiam setarum posticarum, ut pedum, usu incedit. Guttula aquæ marinæ admissa, statim feltivum animalculum obrigescit.

In aqua pallustri, rara. Hieme 1776 & 1777 in aqua cum *Lemna* hausta ac in museo servata frequens.

Varietatem rarissimam oblongam seu subquadrangulam, postice angustiorem, semel reperi, Octobri 1784.

- Fig. 14. *Ker. Patellam*, a pagina convexa,
 15. a pagina inflexa,
 16. a latere, natantem,
 17. incedentem,
 18. Varietatem subquadratam, aucta magnitudine,
     sistunt.
 a. Pars antica emarginata. b. Cornicula,
 c. Corpus pulposum. d. Figura lunaris.
 e. Dorsum testæ. f. Setæ posticæ.
 g. Objecta, quibus incedit.

269. KERONA VANNUS.

KERONA ovalis, subdepressa, margine altero flexo, opposto ciliato, corniculis anticis, setisque posticis.
Tab. XXXIII. Fig. 19. 20.

Trugspilleren, *Nye Saml. af Danske Videnskabers Selsk. Skrift.* II. p. 269. tab. 2. f. X.

Animalculum ovale, crystallinum, membranaceum, subdepressum, margine altero sursum flexo, sic vanno haud assimile; in disco versus flexuram longitudinaliter massa opaca granularis conspicitur, quæ proprie corpus animalculi efficit; de antica parte hujus propendent cornicula quatuor vel quinque globulis suffulta, & de postica totidem setæ striæ porriguntur; margo anticus, qui non flexus, ciliis dependentibus obsitus est, nec tamen semper in conspectum veniunt.

Interdum individua duo secundum longitudinem, extremitatibus nempe posticis connexa occurunt, ut canes in copula, neque hæc connexionio aliter assumi potest, dum corpora extensa arte cohærent, setis posticis alterius alteri incumbentibus, inque tali statu cilia marginalia motu fluctuante sæpissime micant, tuncque in primis conspici solent.

Dorsò incumbens natat.

In aqua marina.

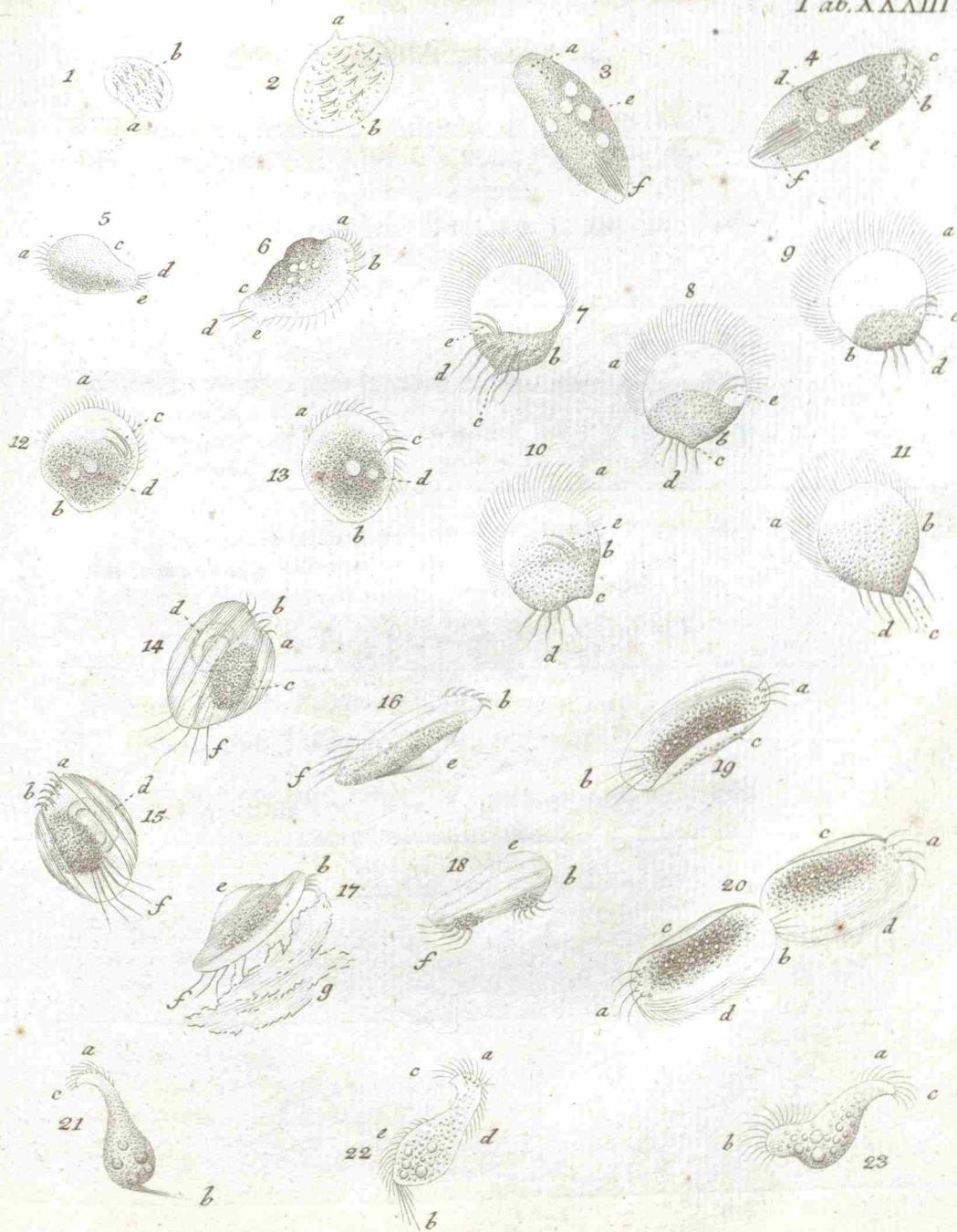
Fig. 19. *Ker. Vannum*, solitarium,

20. duos in copula, aucta magnitudine, fistunt.

a. Cornicula antica. b. Setæ posticæ.

c. margo inflexus, intra quem massa granularis. d. Cilia marginalia.

Tab. XXXIII.

270. KERONA PULLASTER.

KERONA subovata, antice sinuata, fronte corniculata, basi crinita. *Tab. XXXIII. Fig. 21—23.*

Trichoda Pullaster, Verm. ter. ♂ flav. 81. Zool.

Dan. prodr. 2507.

EICHH. microsc. p. 35. t. 2. f. Q.

Cum *Trich. Pulice* multa communia habet, figuram, habitationem, motum, pilos frontis & baseos; differt tamen, quod minor, superna parte pellucida absque punctis nigricantibus, fronte truncata, pilis capitis lateralibus basi globulari mobili ortis, ut notis generis, corpore antice valde sinuato & quasi in collum curvatum producto, quodque ideam pullastri excitet.

In exemplaribus anni 1779 medio Octobris, & 1783 medio Decembris, dorsum, frons & venter ciliis obsita erant; globulique quinque nigri dispersi in ventre conspicui.

Motus retrorsum præruptus, interdum aliquantum antrorum præcurrerit. Aqua exhalata in mucum resolvitur, ciliis in fronte ad ultimum halitum ludentibus.

In aqua sub *Lemna*.

Fig. 21. 22 & 23. Ker. Pullastrum, vario situ, aucta magnitudine, ostendunt.

- a. Cornicula capitis.
- b. Pili postici.
- c. Cilia frontis,
- d. dorſi,
- e. ventris.

271. KERONA MYTILUS.

KERONA subclavata, utraque extremitate latiori hyalina ciliata, corniculisque anticis, fetisque posticis instructa. *Tab. XXXIV. Fig. I - 4.*

Trichoda Mytilus, Verm. ter. ♂ fluv. 89. Zool. Dan. prodr. 2517.

EICHH. microsc. p. 49. t. 5. f. E.

Naturf. 19. p. 51. t. 2 f. 12.

Inter majores. Figura animaleculi ægre determinatur; antice & postice rotundatum, pellucidissimum, candidum, immaculatum; medio interaneis nigris ciliis obscurum, vesiculis interjacentibus pellucidis, ab altero latere aliquantum sinuatum. Extremitas utraque ex duabus laminis componi videtur; antica latior ciliis brevissimis intra marginem latentibus obsita, ac corniculis duobus ex massa obscura erectis ornata, hæc globulis articulata varie inflectit & erigit, illis vorticem in aqua continuum ciet; postica ciliis marginalibus ac fetis duabus ex massa obscura extra marginem porrectis, instruitur.

Variat serie nodulorum pellucidorum juxta corporis marginem dextrum ciliisque undique micantibus; variat quoque corpore ovato non sinuato.

Aliam bis reperi postice erosam, angulo altero protruso, cuius apice appendicula cutis fere libera adhaesit, absque pilis aut fetis posticis; aliam postice abscissam margine integro pilisque rarissimis progerminantibus. Hoc forte ex nupera divisione, illud ex violento alterius animalis aggressu.

Celerrime natat multaque aquam continuo haurit. Aqua deficiente, corpus medio findi moleculasque glomeratim effundi vidi, perdurante vibratione ciliorum ac motu corniculorum se- tarumque in ultimum mortis momentum.

Sordes

Sordes excernere vidi.

In aqua diu in vasis retenta vulgaris.

Fig. 1 & 2. *Ker. Mytilum*, diverso situ,

- 3. Varieratatem undique ciliatam,
- 4. aliam ovatam, aucta magnitudine, fistant.
- a. cornicula. b. margo anticus ciliatus.
- c. cilia postica. d. Setæ porrectæ.
- e. Series nodulorum.

272. KERONA LEPUS.

KERONA ovata, apice crinito, basi setosa. Tab. XXXIV. Fig. 5—8.

Trichoda Lepus, *Verm. ter. & fluv.* 92. *Zool. Dan. prodr.* 2520.

Hare-Spilleren, *Nye Saml. af Dansk. Vid. Selsk. Skrift.* II. p. 246. tab. I. fig. II.

Naturf. 16. p. 71. t. 3. f. a—h.

Corpus ovatum, compressum, pellucidum, pilis nonnullis brevibus ludentibus, quasi organo rotatorio coronatum, basi setis terminatum. Interna pellucida; in medio sape corpora duo sphærica opaca, an ovaria? Antice duo vel tria puncta lucida mobilia ²³⁾; aliis series duplex longitudinalis ovolorum pellucidorum.

H h 2

Motus

²³⁾ Puncta hæc mobilia antica sine dubio locum corniculorum indicant, quæ, ut notæ generis, adesse debent, dum inter Keronas a b. Auctore numeratur, illa autem, quia nec in schedulis ejus, nec in figuris appositis, indicata reperi, sponte mea addere non debui; hoc tamen indicasse juvat. F.

Motus in abundanti aqua fluetuans, margine utriusque sursum flexo, in modica complanato corpore lente procedens, omni momento concitatim a via deflectens.

Magnitudine variat. Propagationem per divisionem longitudinalis fieri vidi figurisque indicavi.

In fimetis, infusioneque animali & vegetabili.

Fig. 5. *Ker. Leporem*, solitarium,

6. 7 & 8. Divisionem molientem (6ta nempe initium hujus divisionis per rimam longitudinalis, 7ma progressum ejus corporibus jam divaricatis, & 8va divisionem fere perfectam, indicante) aucta magnitudine, siflunt.

a. Pili antici. b. Setæ posticæ.

273. KERONA SILURUS.

KERONA oblonga, antice & postice crinita, dorso ciliato. Tab. XXXIV. Fig. 9. 10.?

Trichoda Silurus, *Verm. ter. & fluv. 90. Zool. Dan. prodr. 2518.*

Ker. Lepus, *Silurus* & *Calvitium* ægre distinguntur, licet oculus, ut diversam magnitudinem taceam, differentiam percipit²⁴⁾. Nec corniculorum structura mox in conspectum venit,

²⁴⁾ Hinc forsitan contra morem figuræ sequentium Keronarum innocentias reliquit, meque de his magis incertum fecit, dum nulla illarum descriptioni adstanti omnino quadrare videatur, licet cornicula reversa Keronas produnt; incertitudinemque hanc signo interrogationis? indicate volui. F.

venit, diu mera puncta mobilia videntur, nec cilia semper exseruntur, quandoquidem sub certa modo animalculi conditione, sensatione mutilati corporis, aut imminentis mutationis status.

Animalculum ovatum, complanatum, subincurvatum, opacum, antice supra fasciculo pilorum vibrantium, postice seu cauda acutiuscula ciliis inaequalibus mobilibus, dorsoque seu margine convexo ciliis minoribus rotatoriis²⁵⁾ instructum. Interranea punctis inaequalibus lucidis & opacis absque motu.

Variat corpore ovato & oblongo. Filamenta conservarum minuta saepe pilis caudae implicantur.

In aquis aliquot septimanas in vaseculo servatis, conservaque repletis, copiose.

Fig. 9. *Ker. Silurum?* solitarium,
10. duos connexos²⁶⁾, aucta magnitudine, sistunt.

a. Pili antici. b. postici.

c. Cilia five cornicula dorsi.

274. KERONA CALVITIUM.

KERONA latiuscula, oblonga, antice corniculis micantibus. Tab. XXXIV. Fig. 11—13.?

Trichoda Calvitium, *Verm. ter. & fluv.* 91. *Zool.*

Dan. prodr. 2519.

SPALLANZ. *opusc. phys.* I. p. 168. & p. 179. t. I.
f. B.

H h 3

Corpus

²⁵⁾ Secundum figuram ptoius diceretur dorsum corniculatum f. [mu] cronibus mobilibus instructum F.

²⁶⁾ Sine dubio divisionem transversalem molientes. F.

Corpus latiusculum, æquale, planiusculum, utrinque obtusum, moleculis nigricantibus impletum, macula in primis versus postica & latus dextrum, inter jacente vesicula pellucida, nigra. Antice in area angusta cornicula duo vel tria micantia, uti in *Ker. Mytilo*, punctaque 3 vel 5 mobilia nigra, postice setis instructa. Pili seu cilia antica ægre perceptibilia, retrahuntur enim & occultantur, raroque & per intervalla tantum vibrantur; in puncto vero separationis duorum animalculorum cohærentium in hoc, uti in congenibus, in primis spectablia.

Vortex, quem animalculum, cuius meminit clariss. SAUSSURE ex infusione cannabis, partitioni intentum ciet, non, uti autumat illustris SPALLANZANI, vibrationi pilorum, cum iis careat *Kolpodæque* generis sit, sed totius corporis agitationi debetur.

In infuso vegetabilium; etiam in aqua marina animalculum simillimum occurrit.

Fig. 11. 12 & 13. *Ker. Calvitium?* diverso situ, aucta magnitudine, offerunt.
 a. Cornicula. b. Macula obscura.
 c. Cilia antica. d. Setæ posticæ.

275. KERONA PUSTULATA.

KERONA ovalis convexa, postice altero margine sinuata, utraque extremitate crinita, corniculisque anticus. Tab. XXXIV. Fig. 14. 15.?

Animalculum ovatum, pellucidum, ventre incedens, dorso convexo pustula majuscula, fere qualis in *Trich. Transfuga*, in antica area, in postica moleculæ indistinctæ; margine antico

crines porrectæ, intra marginem cornicula globulis ægre perceptibilibus suffulta 4 vel 6, infra marginem radii solares in mortua fracti; margo posticus altero latere sinuatus, e sinu propendent pili fracti, ae e margine opposito crines porriguntur; an apice incrassati aut furcati ægre patet. Crines antici, cornicula & radii in continuo motu, imminentे morte motus corniculorum & radiorum primum cessant, erinium aliquantum perdurant, pili postici & in natatione & in quiete fere semper immobiles.

Motus in plena gutta concitatus. Aqua exhalata tota in mucum dissolvitur, nullo partium discrimine; dissolutio a postica parte incipit.

In aqua marina cum *Trich. Transfuga* passim.

Fig. 14. *Ker. Pustulatum?* solitariam,
15. in partitione occupatam, aucta magnitudine,

ostendunt.

a. Crines antici. b. Cornicula.

c. Radii. d. Pustula.

e. Pili postici.

XV. HIMANTOPUS.²⁷⁾

Vermis inconspicuus pellucidus, cirratus. ²⁸⁾

276. HIMANTOPUS ACARUS.

HIMANTOPUS ventrosus, postice cirratus, antice acuminatus. *Tab. XXXIV. Fig. 16. 17.*

Trichoda Acarus, *Verm. ter. & fluv. 77. Zool. Dan. prodr. 2503.*
EICH. microsc. p. 35. t. 2. f. R?

Animaleulum vividum, conicum, ventricosum, moleculis nigricantibus impletum, antice hyalinum. Apex plus vel minus pro lumen attenuatus, subitus serie ciliorum longorum, seu pilis, quasi radiis cinctus. Ventre prodeunt cirri, saltem quatuor, longi curvati seu pedes; hos & cilia continuo variè movere vel capite vel ventre sursum verso.

Motus plerumque circularis eodem in loco.

In aqua, ubi *Lemna*, raro.

Fig. 16. Him. Acarum, rostro attenuato,
17. minus attenuato, autæ magnitudine, fistunt.
 a. Apex. b. Cilia. c. Pedes.

277.

²⁷⁾ Hoc genus, innominatum a b. Autore refutum, ob cirros in plerisque Speciebus pediformes sic nominare non dubitavi. F.

²⁸⁾ Organæ cirri dicta pilis, ciliisque pauciora, corniculisque longiora, basi latiora, inter se distantia. Genus animalculorum vivacissimum & volutatorum.

277. HIMANTOPUS LUDIO.

HIMANTOPUS clavatus, antice cirratus, cauda reflexa. Tab. XXXIV. Fig. 18,

Trichoda Ludio, Verm. ter. & fluv. 70. Zool. Dan. prodr. 2496.

Animaleculum vividum & lepidum, complanatum, pellucidum, punctulatum, antice clavatum, aliquantum incurvatum, postice angustius, basi versus anteriora oblique truncatum, versus postica cauda transversim porrecta terminatum.

Caput supra & medium dorsi pilis seu ciliis longis vibratoriis splendidum, a latere capitis seu clavæ cirri mobiles, flexiles, & penduli, tres, distantes, sub ventre duo & juxta basin caudæ unus saltem. Cauda in motu bestiæ stricta, oblique sursumque extensa est, atque saepe quasi fissa appetet; in quiete in flexuras movetur, figuramque cirri habet, attamen longior est. Cilia & cirri mobilissimi.

Motus concitatus varius: vel in gyrum circumagitur eadem corporis pagina sursum spectante: vel utramque spectatori alternis vicibus momento citius advertens per lineam vulgo zig-zac vacillat.

Figura constans.

In aquis nemoralibus, rarissimus, 28 Decembris 1772.

Fig. 18. *Him. Ludionem*, aucta magnitudine, sistit.

- a. Caput. b. Cilia dorsalia.
- c. Cirri antici. d. ventrales.
- e. cirrus caudalis. f. Cauda.

278. HIMANTOPUS SANNIO.

HIMANTOPUS incurvatus, antice cirratus, basi truncatus. *Tab. XXXIV. Fig. 19.*

Trichoda Sannio, Verm. ter. & fluv. 98. Zool. Dan. prodr. 2526.

Him. Ludionem adeo refert, ut integrum animalculum partem ejus anticam crederem, nisi cilia frontem & verticem tantum occupantia, minime ad dorsi medium descendantia, defectus cirrorum, ventris, ac pili tres vel quatuor brevissimi in margine truncato versus angulum posticum repugnarent, his passim micat. Cilia capitis pilis longiora retrorsum & antrorsum vibrantur; Cirri a latere capitis utrinque duo, mobiles, penduli.

Motus uti in *H. Ludione*.

Aqua desiciente motuque uti in cæteris cessante, quibusdam tamen ciliorum passim mortis in agone micat; Guttula confessim affusa, reviviscit quidem, opeque cirrorum circumvagatur, cilia vero rigida absque motu paucis momentis persistentia evanuere denique prorsus, ac animalculum cursum prosequebatur, demum quietum in moleculas resolvebatur.

In aqua, ubi *Lemna*, raro.

Fig. 19. *Him. Sannionem*, aucta magnitudine, sistit.
a. Cilia superna. b. Cirri capitis.
c. Pili postici,

279. HIMANTOPUS VOLUTATOR.

HIMANTOPUS lunatus, antice cirratus. Tab.
XXXIV. Fig. 20.

JOBL. microsc. 1. 2. p. 81. t. 11. f. 2.

Sannioni nimis affinis.

Animaleculum vivacissimum formam lunæ in primo quadrante referens, crystallinum punctis vix perceptilibus, compressum laminæ tenuioris instar, tergo dehinc carinato, hoc pilis latitudine corporis vix longioribus continuo motu defluentibus; subtus antice instruitur pedibus quatuor saltem geniculatis, quos motitat.

Motus in præceps volutatorius. ²⁹⁾

Fig. 20. *Him. Volutatorem*, aucta magnitudine, sicut.

a. Cilia. b. Pedes.

280. HIMANTOPUS LARVA.

HIMANTOPUS elongatus, medio cirratus. Tab.
XXXIV. Fig. 21.

Animalculum motu & gesticulatione *H. Ludionem* referens, figura vero & situ partium diversum.

Corpus subdepressum, elongatum, postica versus acuminatum, plerumque curvatum, pellucidum, moleculis granulosis
I i 2 refer-

²⁹⁾ De loco natali hujus nil scriptum reperi.

F.

HIMANTOPUS.

refertum; margine altero & apice antico ciliis micatoriis instruētum, altero, quantum vidi, nudum; medio autem corpore cirris novem divergentibus armatum.

In paludosis raro.

Fig. 21. *Him. Larvam*, aucta magnitudine, sistit.
a. Apex. b. Cauda. c. Cirri.

281. HIMANTOPUS CHARON.

HIMANTOPUS cymbæformis sulcata, in fovea ventrali cirrata. Tab. XXXIV. Fig. 22.

Trich. Charontem valde refert, major tamen, ac defec-
tu pilorum posticorum, cirrisque flexuosis infra medium ventris
distinguitur.

Membrana ovalis, pellucida, antice crinita, secundum
longitudinem sulcata seu carinata, utrinque sursum inflexa ca-
vum intermedium seu ventrem quasi foveam format; hic mole-
culis griseis farctus infra medium cirris pluribus flexuosis diver-
gentibus armatur. Pili in postica parte nulli, nec cirri, uti
illi in *Trichodus*, recta extensi.

In aqua marina raro.

Fig. 22. *Him. Charontem*, aucta magnitudine, sistit.
a. Crines antici. b. Cirri ventrales.
c. Cavitas ventris.

Tab. XXXIV.

282. HIMANTOPUS CORONA.

HIMANTOPUS semiorbiculata, depreßa, in utraque pagina cirrata. *Tab. XXXIV. Fig. 23.*

Lamina membranacea, pertenuis, pellucidissima, crystallina, semilunaris; basis seu margo linearis interaneis molecularibus crassa, altero angulo seu antico pilis curtis instruitur, versus alterum seu posticum crenatus est; supra medium bascos in lamina pellucente utrinque prostant cirri tres aequales, modio tamen elevatiore, ac e margine arcuato pendent filamenta bina distantia. In hoc margine cilia passim profluunt. Cirri striati vel laminæ parallele in verticem eriguntur, vel in oppositum deflectuntur.

Rotatione ciliorum, vibratione cirrorum ac micatione pilorum, vel in gyrum, vel circa axin, sese continuo commovet, interdum cirris perpendiculariter deflexis sese in alium erigit.

In aqua fluviatili rarissime.

Fig. 23. Him. Coronam, auctam offert.

- a. Pili antici. b. Margo crenatus.
- c. Cirri. d. Filamenta. e. Cilia.

XVI. VORTICELLA.³⁰

*Vermis contractilis, nudus, ciliis rotatoriis.*³¹)

283. VORTICELLA VIRIDIS.

VORTICELLA cylindracea uniformis, viridis, opaca. Tab. XXXV. Fig. I. & *

Vorticella Viridis, *Verm. ter. & fluv.* 103. *Zool. Dan. prodr.* 253*1.*

Oculo punctum parvum viride³²); lenticulae corpuseculum, obscure viride, cylindricum, utraque extremitate obtusum, antica tamen crassius, simplicissimum, omnibus artibus destitutum absque ulla figuræ mutatione, nec microscopio num 2. amplius

³³) Species generis numerosissimi subdividi possunt
absque cauda & pedunculo: 283—315.

caudatae: 316—332.

pedunculatae (Simplices: 333—352.
(compositae: 353—357.

³⁴) Crines in quibusdam *Trichodarum* cilia quoque dici possunt, a ciliis tamen *Vorticellarum* & *Brachionorum* in eo manifeste differunt, quod hæc motu continuo, plura sæpe minuta durante, vehementer vibrentur, seu rotentur, illi motu interrupto micent.

³⁵) *Vorticellarum* quedam nudo oculo, quedam solo armato conspicuæ, omnes microscopio inquirendæ

Conspicuae: 283, 284, 287, 290—293, 312—314, 320,
330—333, 344, 347, 348, 351, 354, 356, 357.

Inconspicuae: 285, 286, 288, 289, 294—311, 315—319,
321—329, 334—343, 345, 346, 349, 350,
352, 353, 355.

Noctes insomnes brevesque qui transigere amat, *Vorticellas* inquirat.

amplius videbatur. Ex motu aquæ ab utroque latere organum rotatorium in extremitate crassiore suspicor, videre tamen nullo pasto potui; punctum nihilominus lucidum, quod momento citius disparuit, motum rotatorium vehementissimum indicans, eo loco interdum conspicere contigit. Animaleculum apertura antica, intra quam hoc motus organum conditur, forte instruitur.

Motus in aqua latus, saepe per lineam rectam, saepissime per circulum.

Plurima cum *Enchelide viridi* communia habet.

In aquis purioribus, Septembri. Eandem Octobri 1784. reperi, ac in margine antico cilia momento profluentia vidi. In hac extremitas postica pellucebat.

Fig. 1. *Vort. Viridem*, naturali,
* aucta magnitudine, fistunt.
a. Extremitas antica. b. postica. c. Cilia.

284. VORTICELLA SPHÆROIDEA.

VORTICELLA cylindrico-globosa, uniformis, opaca. Tab. XXXV. Fig. 2—4.

Oculo nudo punctum aquæ innatans; armato massa globosa farcta, obscure viridis, conspicitur. Motu vehementi molecularium in guttula *Vorticelle* adjacentium, organum rotatorium in antica extremitate prodi videtur; tandem post longam observationem apparitionem ciliorum brevissimorum rotatoriam & ničē oculi citiorem vidi. Interanea molecularia globulis, quam in *V. Viridi* majoribus, dispalatis, immobilibus.

Defi-

Deficiente aqua, animalculum rumpitur & in moleculas effunditur; idem fit, guttula marina guttae adfusa.

In aqua cum *Lemna* servata medio Januarii.

Fig. 2. *Vort. Sphæroideam*, naturali,
3 & 4. aucta magnitudine, exhibent.
a. Extremitas antica. b. postica.
c. Cilia rotantia.

285. VORTICELLA CINCTA.

VORTICELLA trapeziformis, nigro - viridis, opaca. Tab. XXXV. Fig. 5. 6. & A. B.

Vorticella Cincta, *Verm. ter. & fluv. 105. Zool. Dan. prodr. 2533.*

Figura irregularis, nudo oculo inconspicua, quadratum inaequilaterum, undique ciliis minutissimis, uno vero latere duplo longioribus, omnibus mobilibus instrutum plerumque offers, saepe ovata, & carina transversali cincta appetet, & tum ciliis conditis formam Magnetis armati imitatur; interdum reniformis. Tota opaca est.

Novembri 1780 & 1781. plures reperi, maximaque augmentatione incisuram minimam ab utroque latere & utraque extremitate, in qua pili bini, saltem paucissimi, movebantur, lineaque transversalis lucida carinam mentiebatur, haec forte ex ciliis minutissimis confluentibus confecta, incisurarumque anguli fasciculi ciliorum, pilique cilia prolongata.

Circa centrum lente rotatur.

In aquis cum *Leucopbra cornuta*, & minor, nec tamen ejus pullus, cum & figura & motus diversus sit.

Fig. 6 & 7. *Vort. Cinclam*, A & B. Varieratatem reniformem, aucta magnitudine, exhibent.
 a. Carina seu cingulum lucidum.
 b. Incisuræ piliferæ.

286. VORTICELLA LUNIFERA.

VORTICELLA viridis, postice lunata, medio margine mucronato. *Tab. XXXV. Fig. 7. 8.*

Animalculum opacum, viride, antice obtusum, basi largius, ac in lunulam emarginatum; medio margine protuberat mucro corniculis lunæ brevius. Mihi continuo situ inverlo visa est, apertura nempe ciliata deorsum, basi vero dilatata ac in cornu utrinque papillare producta sursum versa; hinc figuram mitræ quodammodo præfert. Aperturam raro spectatori offert.

In aqua marina raro.

Fig. 7 & 8. *Vort. Luniferam*, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.
 a. Cilia. b. Corniculum. c. Tuberculum.

287. VORTICELLA BURSATA.

VORTICELLA viridis, apertura truncata, papilla-que centrali. *Tab. XXXV. Fig. 9—12.*

K k

Inter

Inter majora animalcula ollam aut bursam referens, viride, opacum, ventricoso-ovatum, moleculis farctum, antice truncatum, utrinque pellucidum; centro aperturæ prominet papilla, quæ in quiete animalculi emarginata appetit. Cilia in margine aperturæ papillam cingunt, ac vel omnia simul micant, vel partim ad corpus reflexa quiescunt, partim porrecta moventur; interdum reflexa in uncum junguntur, vel papillæ utrinque parallele porrecta duos mucrones rigidos effingunt.

In littore naufragium passa figuram alias constantem immutavit ac periiit; etiam si in moleculas nondum dissoluta esset, novaque aqua mox affunderetur, in vitam tamen haud rediit.

In aqua marina.

Fig. 9—12. *Vort. Bursatam*, diverso situ, aucta magnitudine, offerunt.

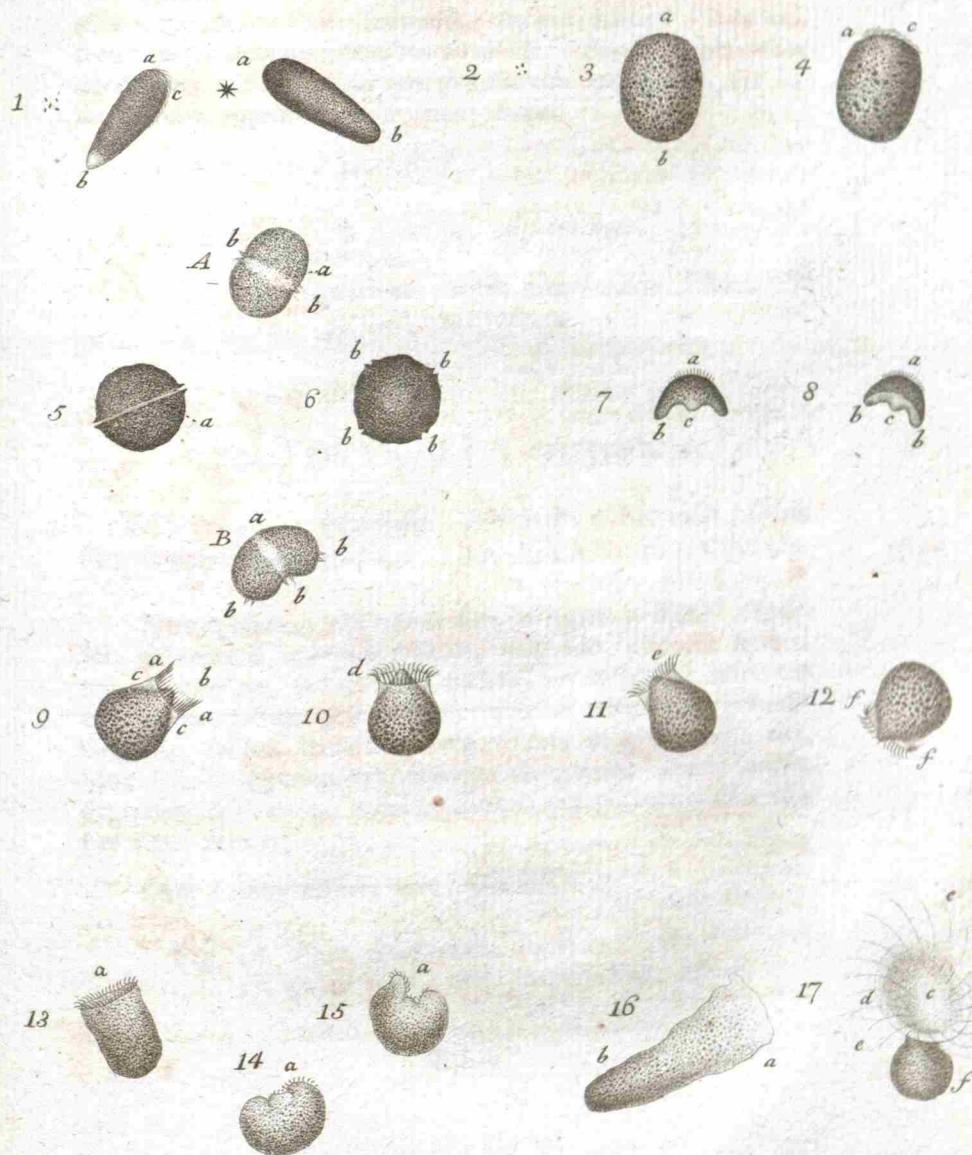
- a. Cilia in mucrones collecta.
- b. Papilla prominens.
- c. Area lateralis antica pellucida.
- d. Cilia rotantia.
- e. - quiescentia.
- f. - utrinque in fasciculum reflexa.

288. VORTICELLA VARIA.

VORTICELLA cylindrica, truncata, opaca nigricans. Tab. XXXV. Fig 13—15.

GLEICHEN microsc. entdeck. p. 102. t. 50. f. 21—23.
Naturf. 19. p. 52. t. 2. f. 15.
EICH. microsc. p. 71. t. 6. f. u.

Májor

Major est *Vort. Truncatella*, *scyphina* & *crateriformi*, cilia vero minora sunt, summoque margine ludunt. Tota moleculis æqualibus nigricantibus plena est. Sæpe in ipso motu corripitur, ac sese in formam globularem, trilobatam, aut biangularem, angulis & lobis ciliatis mutat.

In aqua *Lenæ* Decembri.

- Fig. 13. *Vort. Variam*, cylindraceam,
14. trilobatam,
15. reniformem, aucta magnitudine, sistunt.
a. Cilia varie ludentia.

289. VORTICELLA SPUTARIUM.

VORTICELLA ventrosa, apertura orbiculari, ciliis longis raris excentricis. Tab. XXXV. Fig. 16. 17.

Mirum animal, nisi omnia mira in regno invisibili. Aertura orbicularis margine dilatato, pellucido, ciliisque longis, non ex margine, sed e disco, radientibus instructa; infra coarctatur in massam globularem, obscure viridem, granulis farctam. In hoc statu cilia varie vibrat, ac gyros varie ciet. Mox sese in figuram cylindraceam elongatam, albam, antice depresso & dilatatam induit, ciliisque vix perceptibilibus cito per aquas fertur.

Cum *Lenæ* minore raro, Octobri.

- Fig. 16. *Vort. Sputarium*, innatans,
17. gyros ciens, aucta magnitudine, sistunt.

- a. Antica dilatata.
- b. postica cylindrica.
- c. Apertura.
- d. Margo orbiculi.
- e. Cilia.
- f. Truncus globosus.

290. VORTICELLA POLYMORPHA.

VORTICELLA viridis, opaca, varia, pustulis seriatis. Tab. XXXVI. Fig. 1—13.

Vorticella Polymorpha, *Verm. ter. & fluv.* 104.
Zool. Dan. prodr. 2532.

Der vielgestaltete Vortizelle, *Berlin. Besch. naturf.*
2. p. 20. tab. I. MÜLLERS *kleine Schrift.* I.
p. 3.

A *Vort. Viridi* diversa. Oculo punctum agilissimum viride; sub microscopio momentis paucissimis tam multas & varias formas induit, ut nec calamo nec verbis exprimi possint; Ex omnibus naturæ mirandis, quæ videre mihi contigit, (Si sequentem & *Vibr. Paxilliferum* excipias) hoc sane maxime mirabile, ac summum Naturæ artificium, quod animus stupet, quo oculus hebescit, inopsque spectator quovis momento roget:

Quo teneam vultus mutantem Protea nodo?
Paucas tamen formas indicare lubet.

Corpus granulosum, viride, opacum serie longitudinali punctorum pellucidorum in elongatis (in quibusdam duplice) notatum. Basis in ventricosis plerumque obscurior, margoque superus albus, pellucidus. Figura vel globosa, ventrosa, cylindracea, piriformis, vel in clavam, tubam, craterem, cucchium efformata; antice vel obtusa, vel excavata ac in simplicem vel duplicem voraginem, vel in duas tubas effixa; ciliis vel dispersis rotantibus, vel fasciculatum commotis; in quibusdam antice

antice ab uno latere membrum uncinatum, ciliis oppositis nihilominus commotis; in aliis haec pars quasi utrinque auriculata; postice obtusa, vel acuminata, attenuata, vel obliqua, vel recta & in pedicellum producta, vel a latere circum emittens; binæ ultimæ figuræ rariores sunt.

Dissolutionem in vivo in granula minutissima, circulo ciliorum vibrantium ad ultimum persistente, plus una vice vidi.

Quoniam nunquam in filum attenuatur, *Proteus SPALL.*
Wittemb. Magaz. 1783. I. p. 8. esse nequit.

Motus varius, latus, concitus, vagatorius, rotatorius, flexuosus, interdum pedicello suo pulviseculo sese affigit, animalcula minora tunc sine dubio devorans.

In aqua fluviali passim.

- Fig. 1. *Vort. Polymorpham*, naturali,
2—13. aucta magnitudine, varie efformatam, exhibent, nempe:
2. globosam.
  3. ventricosam.
  4. cylindraceam.
  5. inverse conicam.
  6. crateriformem.
  7. cuculliformem.
  8. tubæformem, voragine duplice.
  9. disticham, tubis duabus, altera inferiore.
  10. clavatam, uncinatam.
  11. - - auriculatam, postice pedicello flexo.
  12. - - cirro laterali.
  13. piriformem.
    - a. Cilia dispersa. b. fasciculata.
    - c. Vorago simplex. d. duplex.
    - e. Tuba superior. f. inferior.

- g. Postica obtusa. h. acuminata. i. attenuata.
 k. Pedunculus apice flexus.
 l. Uncus. m. Auriculæ. n. Cirrus.
 o. Series punctorum pellucidorum.

291. VORTICELLA MULTIFORMIS.

VORTICELLA viridis opaca, varia, vesiculis sparsis. Tab. XXXVI. Fig. 14—23.

Vort. Polymorphæ, ut ovum ovo, similis est; differen-
 tiaque sufficiens quam difficillime extricatur, viror tantum sa-
 turatior, vesiculae majores, ac habitatio marina.

Oculo nudo commatis instar vivacissimi conspicitur, arma-
 to se se in tam variantes formas, quam ipsa *Vort. Polymorpha*,
 momentorum intervallo induit. Cylindrica, ventrosa, tubæ-
 formis, postice obtusa, acuminata, elongata, curvata, medio
 emarginata vel in papillam produeta. Apertura vel circularis,
 vel obliqua aut reniformis ciliis varie rotantibus. Substantia
 granulosa, opaca, obscure viridis; in quibusdam pelluent
Vort. Polymorpha dispositæ, an ovula?

Motus in omnem sensum varius.

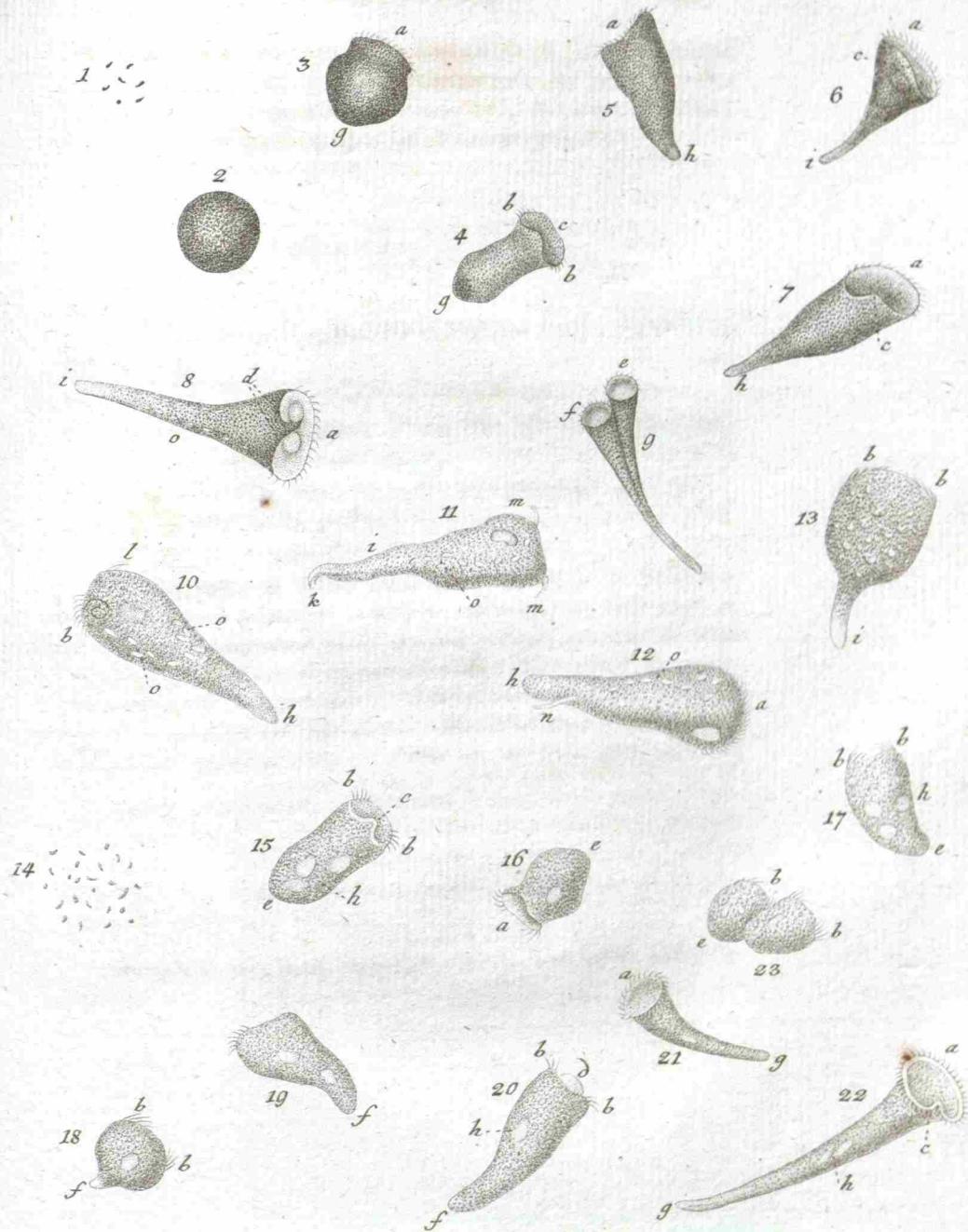
Binas collateraliter cohærere raro vidi, an casu?

In littoribus marinis passim copiosissime.

Fig. 14. *Vort. Multiformes*, naturali,
 15—22. aucta magnitudine, diversis formis,
 23. duas cohærentes, offerunt.

a. Aper-

Tab. XXXVI.

- a. Apertura circularis. b. Cilia fasciculata.
- c. - - reniformis. d. papilla media.
- e. Postica obtusa. f. acuminata. g. attenuata. h. Vesiculae pellucidæ.

292. VORTICELLA NIGRA.

VORTICELLA trochiformis nigra. *Tab. XXXVII.*
Fig. 1—4.

Vorticella Nigra, *Verm. ter. & fluv. 102. Zool.
 Dan. prodr. 2530.*

Schwarze Vorticelle, *Berlin. Beschæft. 4. p. 47.*

Naturf. 18. p. 80. t. 2. f. c.

Oculo nudo se fistunt puncta minima nigra in superficie aquæ singulatim natantia; quodlibet microscopio subjectum videtur corpusculum conicum, opacum, altera extremitate ventricosum, obtusum, altera acuminatum; aucta valde magnitudine, utrinque in extremitate obtusa uncinuli duo pellucidi candidi in conspectum prodire. Hi organum rotatorium inconspicuum produnt, eorum tamen ope in aqua progreditur.

Motus vacillans fere continuus & in summo aquæ. Myriades latus vasculi vitrei lumini obversum querunt, punctorumque nigrorum adinstar eidem adhaerent; latus a lumine aversum mox deserunt, illuminatum occupaturæ. Sæpe quatuor & plures cauda unitæ circumnatant.

In pratis inundatis Augusto, ac in *Conservis fossarum* copiose.

Fig.

- Fig. 1. *Vort. Nigras*, naturali,
 2. 3. 4. aucta magnitudine, diverso situ, exhibent
 a. Organum rotatorium.
 b. Uncinuli illud prodentes.
 c. Extremitas postica acuminata.

293. VORTICELLA CUCULLUS.

VORTICELLA elongata, teres, apertura oblique truncata. Tab. XXXVII. Fig. 5—8.

Inter majores oculisque visibilis est. Corpus conico-elongatum, seu cucullum emporeticum referens subfulvum; grossior cuculli extremitas oblique truncata est, ac aperta seu excavata, margine altero eroſo; in apertura cilia rotantia ægre conspicua quorum ope animal circumnatat; hæc antica est; postica sensim attenuata, clausa.

In aqua marina raro.

- Fig. 5. *Vort. Cucullum*, naturali,
 6. 7. 8. aucta magnitudine, diverso situ, offerunt.
 a. Extremitas antica. b. postica.
 c. Apertura obliqua. d. Margo eroſus.
 e. Cilia rotantia.

294. VORTICELLA UTRICULATA.

VORTICELLA viridis ventricosa produc̄tilis, antice truncata. Tab. XXXVII. Fig. 9. 10.

Vort.

Vort. Burſatam refert, productione corporis tamen ac defectu prominentis papillæ differt.

Animaleculum ventricosum, moleculis viridibus farctum, antice coarctatum, apice truncatum ac ciliis cinctum; his recte extensis micat, vel deflexis rotationem ciet. Anticam in duplam corporis longitudinem cylindraceam producere valet. Vesiculae in corpore sphaericæ, an ovula?

In aqua marina raro.

Fig. 9. *Vort. Utriculatam*, antice correptam,
10. productam, aucta magnitudine, sicutunt.

- a. Basis. b. Pars antica coarctata.
- c. Apex truncatus. d. Cilia extensa.
- e. deflexa.

295. VORTICELLA OCREATA.

VORTICELLA subcubica, infra in angulum obtusum producta. Tab. XXXVII. Fig. II.

Singularis figuræ animaleculum, ocream curtam vel pedem hominis truncatum referens. Pars superior seu cruralis apice truncata ac ciliata, inferior seu pedalis antice in pedem, postice in calcem sinuata.

In aqua fluviali rarissime.

Fig. II. *Vort. Ocreatam*, aucta magnitudine, offert.

- a. Pars superior ciliata.
- b. inferior.
- c. antica.
- d. postica.

296. VORTICELLA VALGA.

VORTICELLA cubica, infra divaricata. Tab. XXXVII. Fig. 12.

Animaleculum moleculis griseis farctum, æque latum ac longum, apice truncatum ac ciliatum, basi utroque angulo in papillam, altero nempe in verrucæformem, altero in digitiformem produc̄to.

In aqua palustri rarissime.

Fig. 12. *Vort. Vulgam*, aucta magnitudine, s̄istit.
a. Apex ciliatus. b. Papilla verrucæformis. c. digitiformis.

297. VORTICELLA PAPILLARIS.

VORTICELLA ventricosa, antice truncata, papilla caudali & laterali hyalina. Tab. XXXVII. Fig. 13.

Corpus teres, ventricosum, moleculis pellucidis farctum, apice ciliis minutissimis ægre perceptilibus, basi cauda papillari instruetum. Splendida nota est papilla medio corporis.

Motus vacillatorius s̄æpe in eodem loco, & tum papilla pro situ corporis dextrorsa vel sinistrorsa.

Molecularum adjacentium vehemens rotatio e motu ciliorum.

In aqua palustri cum *Conferva nitida*, raro.

Fig.

Fig. 13. *Vort. Papillarem*, aucta magnitudine, exhibet.

- a. Apex ciliatus.
- b. Papilla caudalis. c. lateralis.

298. VORTICELLA SACCULUS.

VORTICELLA cylindracea, apertura repanda, margine reflexo. Tab. XXXVII. Fig. 14—17.

Vort. Citrinæ affinis, postice vero obtusa, nunquam in acumen producitur.

Animalculum crassum, teres æquali undique diametro, moleculis farctum, subvirens, antice totum parulum, margine plerumque reflexo, postice obtusum, interdum crenatum & coarctatum; ciliis in apertura utrinque micat.

In incessu corpus producitur & corripitur; in morte seu humido deficiente complanatur.

In paludosis.

Fig. 14 & 15. *Vort. Sacculum* correptum,

16 & 17. productum, diverso situ, aucta magnitudine, offerunt.

- a. Apertura. b. Margo reflexus.
- c. Cilia. d. Postica obtusa. e. crenata.
- f. coarctata.

299. VORTICELLA CIRRATA.

VORTICELLA ventrosa, apertura sinuata, cirro utrinque ventrali. *Tab. XXXVII. Fig. 18. 19.*

Præcedentem prima facie refert, at ciliis inconspicuis, cirroque lateralí satis diversa est.

Animaleculum apice retusum, margine latissulo & sinuato absque ciliis conspicuis, rotatio tamen in ipsa voragine propicitur, infra apicem aliquantum coarctatur, dein turgidum seu ventrosum posticeque obtusum est; a parte turgida utrinque dependet cirrulus solitarius.

In fossis aquaticis.

Fig. 18 & 19. Vort. Cirratam, diverso situ, aucta magnitudine, exhibent.
a. Apertura. b. Cirrus ventralis.

300. VORTICELLA NASUTA.

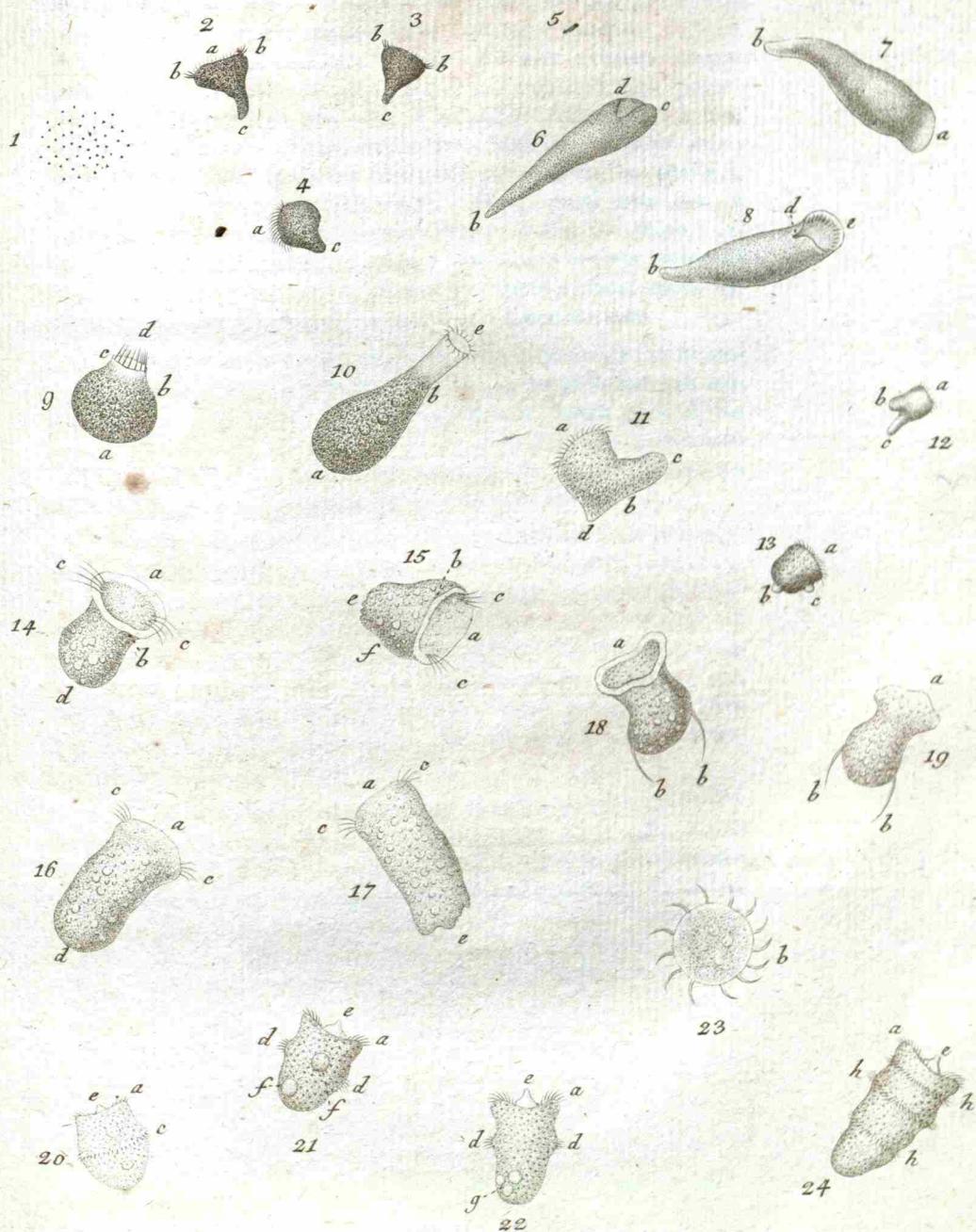
VORTICELLA cylindracea, crateris medio mucrone prominente. *Tab. XXXVII. Fig. 20—24.*

Vorticella Nasuta, *Verm. ter. & fluv. 110. Zool. Dan. prodr. 2538.*

Næse-Snurreren, *Nye Saml. af Dansk. Videnskab. Selsk. Skrift. II. p. 250. tab. I. fig. IV.*

Animaleculum nudo oculo inconspicuum, armato inter mirabiliora, organo rotatorio medium corpus cingente. Corpus pellucidum, cylindricum, inaequale; antice truncatum ciliis rotantibus

Tab. XXXVII.

tantibus corpusculoque trianguli in centro crateris prominente; postice obtusum, medio latere utrinque mucrone instratum. Sic in motu exhibetur, aqua vero fere exhalata corporaque uti in reliquis infusoriis depresso, oculus detegit praeter organum rotatorium anticum, *Vorticellis* commune, ipsum corporis medium ab altero circumdari, hujusque cilia in motu animalculi ob vehementiam rotationis utrinque tantum perspici, & quidem quasi in mucrones unita. Quid, quod inter hoc & anticum adesse tertium parcus ciliatum, ex alio sed minori fasciculo pilorum latere mucronem exque lineis duabus transversalibus rivulos aquarum profluentium mentientibus, quam tamen imaginem soli motui ciliorum lento deberi automo.

Motus concitatus & multiplex, tantusque organorum movementum apparatus, in primis in grida, cuius pulli simul in matre suo motu gaudent, in corpore pellucido aciem oculi & ingenii observatoris hebetant, ut de re adeo perplexa sententiam ferre vix audeat. Postquam mater pullos coram delineatore enixa esset, motus & organa justius dignoscabantur.

Seriem ciliorum in medio corporis rudimentum propagationis instantis per partitionem, qualis in *Naidibus* videre est, crederem, nisi pullus in medio & in extremitate animalis aliter sentire juberet; attamen ita est, quam quidem paradoxum appareat, plures enim postea reperi simplices absque serie ciliorum media; paucas serie triplici ciliorum cinctas; sive *Vort. Nasuta* & partitione & foetibus vivis simul propagatur; prolesque, quam partitione minatur, jam antequam a matre fecerit, foetu vivo grida est.

Variam & impropositam formam induere valet; ventricosa enim subquadrata, membranacea utrinque compressa, ovalis ac sphærica pro libitu evadit; prominentia trianguli tamen permanente, in sphærica & ovata quidem occultata, in necata tamen, ope nempe urinæ guttulae mixtae, teres & longior, ac margo aperturæ ciliis reflexis hirsutis appet: sphærica & ovata figura incautum facile decipit, dum aliud animalculum men-

titur, ciliis peripheriam cingentibus, meque dimidio horæ ambiuum tenuit, in paucis quartam ciliarum seriem intra extremitatem posticam observavi.

In aquis inter *Lemnam* medio Novembris parcus.

- Fig. 20. *Vort. Nasutam*, forma solitaria cylindracea,
 21. eandem foetibus vivis, &
 22. ovulis gravidam,
 23. forma sphærica,
 24. in partitione quadruplici occupatam, aucta
 magnitudine, fistunt.
 a. Cilia antica. b. eadem, ut aculei, pe-
 ripheriam cingentia. c. Cilia media.
 d. Eadem in mucrones utrinque unita.
 e. Nasus. f. Foetus vivi. g. Ovula.
 h. Loci partitionis.

301. VORTICELLA STELLINA.

VORTICELLA orbicularis, disco moleculari, peri-
 pheria ciliata. Tab. XXXVIII. Fig. 1. 2.

Animalculum elegantissimum, orbiculare, disco subconvexo
 moleculis farcto, area pellucida & circulo opaco cingitur; hunc
 rursus ambit ora aquei coloris, radios distantes setulas minutas
 referentes emittens. Ha rotatione prorsus evanescunt, ac solus
 candor circa globum rotantis instar fluidi conspicitur. Globuli
 tres aut quatuor majores inter moleculas griseas in quibusdam,
 an ovula?

In marina an in fluviali aqua reperi, notare neglexi.

Fig.

- Fig. 1. *Vort. Stellinam*, gyros carentem,
 2. eandem quiescentem, aucta magnitudine, si-
 ftunt.
 a. Discus molecularis. b. Area pellucida.
 c. Circulus opacus. d. Ora aquae coloris.
 e. Radii setarii.

302. VORTICELLA DISCINA.

VORTICELLA orbicularis, margine ciliato, subtus
 convexo-ansata. Tab. XXXVIII. Fig. 3-5.

Naturf. 20. p. 152. t. 3. f. 29.?

Figura cucurbitulam refert, supra excavata orbicularis,
 subtus convexa & moleculis vesicularibus farcta, ansaque hyalina
 ægre perceptibili fulcit; diameter disci convexo trunco
 duplo, ansa bascos triplo, longior est. Margo seu peripheria
 disci ciliis fluctuantibus laxis cingitur. Horum rotatione in
 convexo latere celeriter vacillat, post passus quosdam basi sepe
 erigit, at mox procumbendo iter suum pergit. Margine guttulae
 in vadum appulsa, disco invertebatur, motuque ciliorum
 elabi frustra enixa perire.

In aqua marina haud frequens.

- Fig. 3. *Vort. Discinam*, oblique erectam,
 4. horizontaliter declinatione natantem,
 5. perpendiculari situ rotantem, aucta magnitudi-
 ne, offerunt.
 a. Discus. b. Ansa.
 c. Moleculæ vesiculares.

303. VORTICELLA SCYPHINA.

VORTICELLA crateriformis, crystallina, medio sphærula opaca. *Tab. XXXVIII. Fig. 6—8.*

Animalculum latitudine aperturæ vix longius hyalinum pellucidissimum absque granulis aut moleculis, postice obtusum apertura angustius, undique quasi torno effictum. Medio fundi pellucet massa nigra sphærica. Cilia antice utrinque in fasciculum colliguntur.

In aquis, ubi *Lemna*, frequens.

Fig. 6. 7. 8. Vort. Scyphinam, vario situ innatantem, aucta magnitudine, exhibent.

a. Fasciculus ciliorum.

b. Massa interaneorum opaca,

304. VORTICELLA ALBINA.

VORTICELLA cylindrica, postice acuminata. *Tab. XXXVIII. Fig. 9. 10.*

Naturf. 19. p. 53. t. 2. f. 16. 19.

Vorticellam polymorpham refert, at multoties minor & alba, nec adeo mutabilis est, inter hanc & *Vort. truncatellam* media.

Corpus cylindricum longulum, latitudine quadruplo longius, pellucidum, vesiculis minimis repletum, antice latiusculum subtruncatum, inde versus posticam sensim attenuarum. Cilia totum marginem anticum occupant varie ludentia, interdum

dum utrinque in fasciculum vel corniculum congeruntur. Passim figuram piriformem assumit. Correctionem in antica parte, at raro, vidi.

Inter *Lemnam minorem* haud frequens.

Fig. 9. *Vort. Albinam*, prælongatam,

10. piriformem, aucta magnitudine fistunt.

a. Cilia sparsa. b. in fasciculum collecta.

305. VORTICELLA FRITILLINA.

VORTICELLA cylindrica vacua, apice truncata, ciliis prælongis. Tab. XXXVIII. Fig. 11—13.

Corpus crystallinum, cylindricum, vacuum, basi tantum paucissima interanea glomerata pellucent; apice truncatum est, in conum tamen obtusum & aliquantum inflexum in quiete præfertim mutabile.

Motus vacillando festinans, pilisque tum brevissimis ante seū ciliis ludit, pulvisculo vero affixa, ac aqua deficiente, pilos longiores antice passim utrinque protendit. Varia longitudinis est. In longioribus medium corporis sœpe coarctatum, an instans divisio?

In aqua marina servata.

Fig. 11. *Vort. Fritillinam*, festinantis,

12. quiescentem,

13. in divisione occupatam, aucta magnitudine, exhibent.

a. Cilia sparsa. b. Interanea.

c. Cilia prælongata. d. instans divisio.

306. VORTICELLA TRUNCATELLA.

VORTICELLA cylindrica, differta, apice truncata,
ciliis breviusculis. Tab. XXXVIII. Fig. 14. 15.

Vorticella Truncatella, *Verm. ter. & fluv.* 108.
Zool. Dan. prodr. 2536.

Begger-Snurren, *Nye Saml. af Dansk. Vidensk.*
Selsk. Skrift. III. p. 19.

BAKER *microsc. expl.* p. 79. t. 5. f. VII, 1, 2.
Craspedarium corpore cylindrico, Hill, *bist. anim.*
p. 6. t. I.

EICH. *microsc.* p. 42. t. 3. f. R. S.

Major & crassior *Ench. Fritillo* & *Vort. Limacina*, longior *Vort. Fritillina*, quas refert; adde, quod nee sessilis, nec interaneis vacua mihi unquam obvia fuerit, & quod ciliis pluribus breviusculis totum aperturæ marginem communiter occupantibus instructa sit.

Corpus cylindraceum, crystallinum, moleculis nigricantibus repletum, postice obtusum, antice truncatum, organo rotatorio splendidum. Cilia in fasciculos duos oppositos interdum collecta introrsum nictitant.

Contractionem, quantum memini, nullam vidi.

In aquis, ubi *Lemna* vegetat, haud frequens.

Fig. 14 & 15. *Vort. Truncatellam*, aucta magnitudine, fistunt.

- a. Cilia introrsum,
- b. extrorsum nictitantia,
- c. Ovula.

307. VORTICELLA LIMACINA.

VORTICELLA cylindrica, truncata, ciliis bigemini.
Tab. XXXVIII. Fig. 16.

Vorticella Limacina, *Verm. ter. & fluv. 107. Zool. Dan. prodr. 2535.*
Naturf. 19. p. 56. t. 2. f. 22.

Oculo inconspicua; ope vero lenticulae corpuseulum crystallinum cylindricum conspicitur; & hoc ex orificio truncato cilia duo vel quatuor minima, ægre perceptibilia profert. Interanea pellucens; pedunculo destituitur; sessilis est & parasitica.

Motum nullum nec rotatorium nec contractile, etiam non paucas horas observatiunculæ impenderim, observare potui; in individuo tamen motum singularem vidi; interanea nempe una gyratione circa centrum per intervalla vehementer agebantur; hac forte ratione animaleculum loco, cui adhæret, secedere conatur; quædam enim in aqua libere vagari animadvertis.

Tentacula & ora juniorum *Planorbis contorti* & *Bullæ fontinalis* solitariæ occupant, dum familiares pedicellatae testæ insident.

Fig. 16. *Vort. Limacinas*, tentaculo limacis inhærentes, æcta magnitudine, offert.
a. Tentaculum limacis. b. Vorticellas. c. Cilia rariora.

308. VORTICELLA FRAXININA.

VORTICELLA gregaria, cylindracea, oblique truncata, ciliis bigeminis, apicis margine fissa. Tab. XXXVIII. Fig. 17.

Congeries rarissima hæc mihi, & quidem unica caterva post plurimum annorum in minutissimis animalculis observationes, 27 Octobris 1781, nec postea, obvenit. Caudæ unius tantum *Cyclopis* adhærebat, nec in ullo alio, licet decem & ultra in illa lucubratiuncula oculo armato perlustrarem, obvia fuit. Truncum & ramulos, quales in figuris *Roeselianis* Inj. Vol. 3. t. 98. f. 4., nullos armati oculi acie spectare potui, cilia vero bigemina, quæ ROESEL non vidit, & ego & fraterculus aperte conspeximus; an igitur a *Roeseliana* diversa, an eadem pedicellis occultatis esset, ambiguus fui, donec mihi 1784 vera ROESELII *digitalis* obvenit.

Corpus cylindraceum postice subacuminatum, moleculis opacis impletum, apicem versus pellucidum; hic oblique truncatus, margine, non ipso corpore, incisuram seu sulcum præfert; intra marginem duo tubercula, quibus setæ geminæ utrinque micantes adhærere videntur, passim producit. Membranulæ mucidæ, nulli trunco, insertæ videntur.

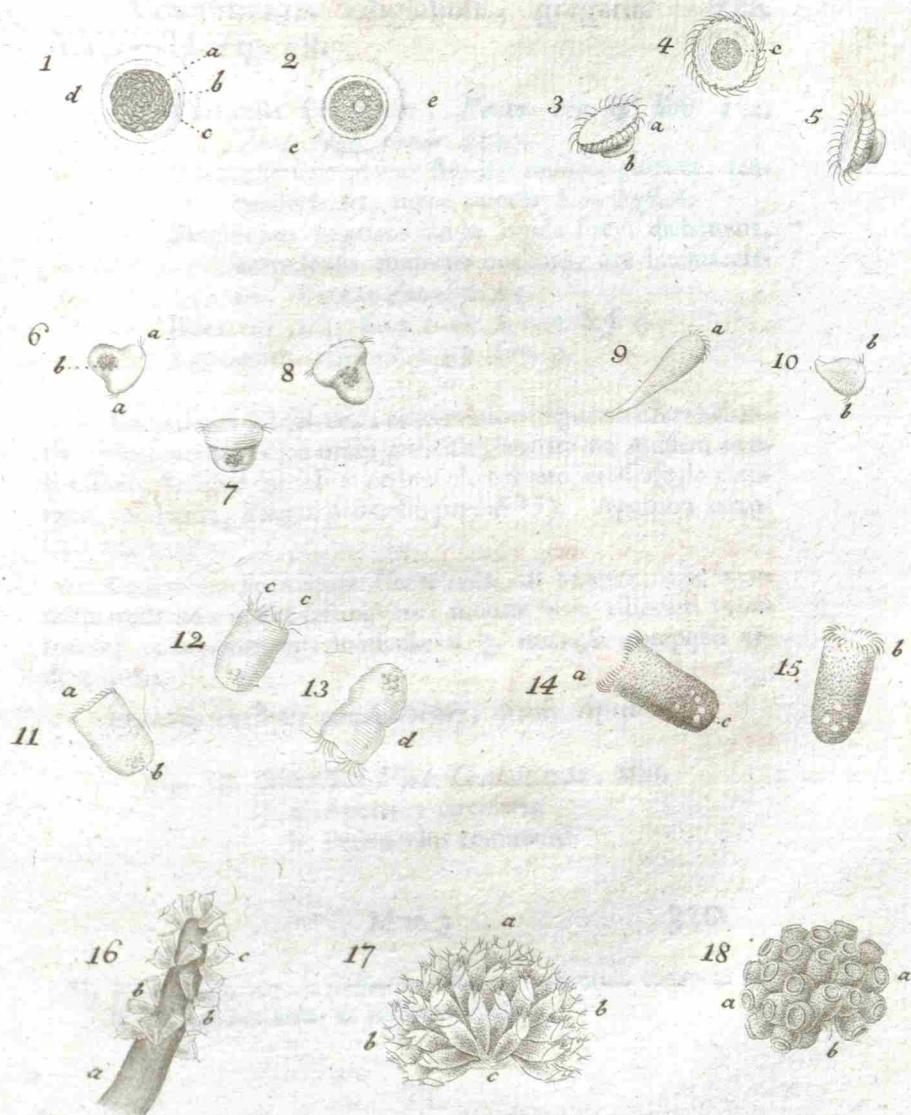
Vortices in aqua & correptiones in antica corporis parte, *Vorticellis* solitas, hæ quoque vel singulatim, vel plures simul, frequenter exercent.

In *Cyclope quadricorni*.

Fig. 17. Catervam *Vort. Fraxinæ*, aucta magnitudine, exhibet.

- a. Incisura marginis.
- b. Cilia gemina.
- c. Membrana mucida.

Tab. XXXVIII.

309. VORTICELLA CRATÆGARIA.

VORTICELLA subglobosa, gregaria. Tab.
XXXVIII. Fig. 18.

Vorticella Cratægaria, *Verm. ter. & fluv.* 112.
Zool. Dan. prodr. 2540.

Vorticella Composita, floribus muticis globosis, ten-
taculis binis, stirpe ramosa. LIN. *Syst.* 6.

Brachionus vegetans stirpe rigida brevi dichotoma,
corpusculis conseratis ovalibus, ore bitentacula-
tis. PALLAS *Zoophyt.* 58.

ROES. *inf.* 3. p. 604. t. 98. f. 2. a. & f. 3.

LEDERMÜLL. *microsc.* t. 88. f. o. p.

Corpuscula subsphærica coacervatione figuram *Mori* haben-
tia, plerumque absque omni pediculo, armato ne quidem ocu-
lo visibili, sessilia, interdum pedunculo curvato, crassiusculo com-
muni insidentia, absque pedicello partiali³³⁾). Apertura circu-
laris marginata.

Contractio fit in apice *Vorticellæ*, ut videtur; cilia bige-
mina nulla non opera distingvere, motum vero ciliorum vehe-
menter rotatorium ope lenticulæ n. 3. *microsc.* compositi vi-
dere licuit.

In cauda *Cyclops quadricornis*, mense Aprili.

Fig. 18. Catervam *Vort. Cratægariæ*, sifit,

a. Apertura circularis.

b. Pedunculus communis.

³³⁾ *Vorticella cratægaria* pedicellis destituta, pedunculo communi in-
struæta, pedunculatas & sessiles conjungit.

310. VORTICELLA HAMATA.

VORTICELLA bursæformis cavata, marginè aper-
turæ aculeis rigidis. Tab. XXXIX. Fig. 1—6.?

Cilia nec pilos prospicere potui, nec in aqua ullam rotationem aut micationem, movetur tamen ope organi qualisque intra aperturam absconditi, aculei enim, quibus margo anticus cingitur, curvati quidem sunt, at rigidi absque ullo motu. Corpus granulosum, teres, antice latius, truncatum, postice obtusum, contrætile & extensile.

Vel lente vacillat, vel eodem loco in præceps rotatur, vel corpus arcuando latere gyros plures citissime cierit. A majori animalculo offensus quasi fulmine ietus fese in dimidium volumen corripit, ac aliquantum quiescit ³⁴⁾.

Fig. 1—6. *Vort. Hamatam*, sub diverso situ, & qui-
dem fig. 1. duas cohaerentes, auëta magni-
dine, prodere mihi videntur ³⁵⁾.
a. Aculei aperturam cingentes. b. Posti-
ca pars.

311. VORTICELLA CRATERIFORMIS.

VORTICELLA subquadrata, ciliorum fasciculis eti-
am postice. Tab. XXXIX. Fig. 7—13.

Vorti-

³⁴⁾ De loco natali hujus nil allatum reperi. F.

³⁵⁾ Nec tamen certus sum, licet hartum figurarum, jam ante obitum Auctoris sculptarum originalia aptius indicare nescio, in schedula enim relicta, has figuræ pictas præbente, annotatum tantum lego: *Animalcula maxime crystallina in aqua Lemna obrecta*; nec ibi fig. 7ma hujus tabulæ occurrit. Hæsito, anne omnes fig. 1—6. Varietates tantum *Vort. Crateriformis*, cui nimis similes, indicabunt? F.

Vorticella Crateriformis, Verm. ter. & fluv. 109.

Zool. Dan. prodr. 2537.

Begger-Snurreren, Nye Saml. af Dansk. Vidensk. Sæfsk. Skrift. II. p. 249.

Craspedarium corpore subovato, Hill. bift. anim. p. 6. t. 1. f. 2.

Animaleculum oculo inconspicuum, vividum, pellucidissimum flavicans, teres, latitudine sua aliquantis per longius, figura ad quadratum accedente, ita tamen, ut antice interdum convexum appareat, & ab altero latere brevius sit. Organum rotatorium utrinque in fasciculum ciliorum unitur; postice alius fasciculus ciliorum brevissimorum utrinque micantium armato oculo ægre perceptibilis. Interanea nulla; globuli vero, seu vesiculae tantum 8—10 in medio corporis, non tamen in omnibus; raro viginti numeravi, omnes æquales, sphæricas, opacas, nigerrimas.

Hujus duo individua in coniunctione prehendi, sphærulas duas pellucidissimas moleculis minimis plenas mentiebantur, adeo ut ignota animalcula crederem, nisi post plurimas gyrationes secedentes figuram *Vort. Crateriformis* assumpsissent. Sphærulae concitati natabant, altera alteram alternatim in vorticem suum traxit; superficies in hoc statu glabra, absque ullo cilio visibili, in discessu vero in basi, qua cohærebant, linea circularis apparuit; ac in separatis fasciculus ciliorum, ac motus, qualis in *Vort. Crateriformi*. Cum minores majoribus hujus speciei essent, propagationem per spontaneam divisionem potius, quam coitum, suspicatus eram.

1782 versus finem Octobris plures cohærentes rursus vidi, ob motum vero concitatum nullo modo certior fieri potui, quia parte junctæ erant; Sphæricæ prorsus figuræ erant, ciliaque altera extremitate ludentia passim observavi, an vero postica parte ultraque cohærebant, an altera alteri postice juncta, dubius persitbam. Copulam tamen potius, quam divisionem, suadent
margo

margo intermedius, minor statura quam in adultis, ac cohæsio, ut videtur, potius ab aliqua lateris parte, quam extremitatibus. Olim divisionem quidem credideram ob minorem staturam, in *Param. Aurelia* vero didici, minores copula jungi.

Motus vacillatorius continuus & vehemens, absque quiete. Contraëtio fit in antica & postica parte simul, inque hujus medio, aqua deficiente, apertura elliptica visibilis, illa vero in collem elevatur.

Aqua exhalata, nova licet attusa, post plures horas non resuscitatur.

In infusione graminum copiosa & frequens, ac in fossis cum *Lemna*.

Monendum, ne capitula *Vorticellarum* pedunculatarum, relictis pedicellis, in aquis circumvagantium pro alia specie sumantur, nostra haec prima facie plurimum refert, diversa vero individuorum magnitudo propriam speciem insuper probat.

Fig. 7. *Vort. Crateriformen* in copula,

8—11. Solitarias diverso situ,

12 & 13. Craterem anticum obversum varie formatum sub contraëtione, aucta magnitudine, offerunt.

- a. Cilia rotantia antica.
- b. Eadem in fasciculos duos unita.
- c. Fasciculus ciliorum posticus.
- d. Apertura elliptica postice.
- e. Cilia in cohærentibus ludentia.

312. VORTICELLA CANALICULATA.

VORTICELLA dilatata, pellucida, latere inciso³⁶⁾.
Vort-

³⁶⁾ Figuram hujus nullibi reperi, neque ideo descriptionem omittere volui. F.

Vorticella canaliculata, Verm ter. & fluv. III.
Zool. Dan. prodr. 2539.

Oculo puncta alba coacervatum parietes vasi virrei occupantia; admota lenticula, antica eorum pars postica angustior ac altero lateris margine aliquantum incisa videbatur; Microscopio antica rotundata, postica truncata conspiciebatur, haec medio subemarginata, illa organo rotatorio instructa erat. Ope dicti organi uti congeneres vorticem continuum in aqua excitabant. Latera dilatata, marginibus subacutis; cilia organi rotatorii ab apice ad incisionem lateralem descendere videbantur. Interna in corpore pelluenti obscura; horum duo canales distincti: alter brevissimus ab incisione laterali ad medium corporis oblique ductus: alter ab incisione eadem perpendiculariter ad incisuram in medio marginis postici. Hinc facile quispiam conjectaret, hunc canalem esse vermis alimentarium, incisionem anticam, in quam organum rotatorium moleculas in aqua contentas volutat, esse os, ac incisuram posticam anum, si ratiocinia ex analogia sufficerent, nec alia analogia his adversaretur. Rependo vermiculi hi anticam partem plerumque versus incisionem repetitis vicibus inclinabant, quasi aquam haurirent. Deficiente aqua incessus cessabat, motus vero rotatorius continuabatur, usquedum omnis humiditas evaporasset. Hoc ipso momento bullae duas pellucidae in corpore apparebant, haec dilatabatur vitaque extincta est.

In aqua reperi, ubi per aliquot tempus conservata fuerat *Conferva* fluviatilis, quae cum colorem viridem amississet, ingenti horum animalculorum numero cooperta erat.

313. VORTICELLA VERSATILIS.

VORTICELLA elongata spiculiformis, mox urceolaris. Tab. XXXIX, Fig. 14—17.

N a

Ani-

Animalculum ortu & mutatione status primi perquam variabile.

Sphæræ pellucidæ gelatinosæ 4 — 24 linearum diametro hyalino-virides, oculo aliquantum armato radiis subtilissimis, præsertim in peripheria, saturate viridibus quasi hirsutæ in aqua palustri natantes. Ope microscopii radii lineolæ abruptæ conspicuntur, in peripheria serie triplie & quadruplici, quasi totidem spicula, juxta se ordinatae, in disco vero dispalatae & plerumque contractæ, motum vero exferentes vera animalcula. Dum gelatina constricta sunt, pleraque habent corpus viride teres, elongatum, antice obtusum, postice acuminatum, ac passim anticam partem ita in posticam contrahunt, ut corpus crassius quidem & triplo brevius evadat, mox vero lente producent; sensim carcere secedunt, antica & postica in formam cylindricam elongata triplo minorem contrahunt, cilia rotatoria exferunt, ac pristina omnino neglecta, haec nova figura festive circumnatant. Corpus jam constanter cylindraceum granulis sphæricis viridibus (in motu animalis hæc mobilia videntur) repletum, antice, margine aliquantum deflexo, centro saepè in papillulam acuminatam productum.

Motu vacillatorio posticam & anticam pro lubitu corripit, utraque contracta ovata conspicitur.

Ex halone corpus ambiente totum ciliis cinctum suspicor.

A *Vort. Polymorpba* figura in motu constante, a *Truncatella* margine deflexo ac colore, a *Nasuta* corpore graciliore &c. sat diversa.

Sub initium Septembribus plurimæ sphæræ, eadem in pale de repertæ, animalculis elongatis phalangis instar dispositis repletæ erant, hæc dehinc societatem nondum interruperunt.

In aqua palustri *Dröbachiensi* spheras gelatinosas plurimas sub finem Augusti reperit R. W. Affens, eo tempore meus, ut dicunt, ammanuenlis, animalcula ipse detexi. Gelatina, exacte uti *Gyrini*, aut proles *Limacum*, quosdam dies conti-

continebantur; mirum phoenomenon Oedipo dignum, sphærula millies majore animalculo libero & adulto. Animalculum sobolem millenam gelatina inclusam edit gelatinaque cum sobole matrice exclusa in tantum volumen ex crescere? hoc in regno animali toto, illud in microscopico absque exemplo; matrem vero sobolem in sphæris gelatinosis sibi alienis posuisse, obstat ordo & dispositio pullorum in sphæris numerosis. An intestinalia majoris animalis cum muco hujus gelatinoso edita, at unde globositas gelatinæ, ac dispositio animalculorum antica omnium parte in peripheriam versa. Notari quoque meretur juniores adultis duplo vel triplo longiores esse.

Fundum valculi demum petiere, ac ibi coacervatae oculo nudo maculas virides effinxere.

Fig. 14. Sphærulas tres *Vort. Versatibus*, naturali magnitudine, impletas,

15. Sphærulam majorem, aliquantum aucta magnitudine,

16. *Vort. Versatiles*, in peripheria triplici serie ordinatas,

17. in disco sphæræ dispalatas, valde aucta magnitudine, sicut sunt.

a. Animalcula peripheriae seriata.

b. - - - dispalata.

c. Extremitas antica obtusa.

d. - - - postica acuminata.

e. Cilia rotatoria.

f. Papillula antica.

g. Animalcula correpta ovata.

314. VORTICELLA AMPULLA.

VORTICELLA, folliculo ampullaceo, pellucido, capite bilobo. Tab. XL. Fig. 4—7.

N a 2

Ani-

Animalculum plerisque microscopicis pluries majus, post multam tamen aquæ marinæ inquisitionem nocte 6 Octobris 1781 primum dæregebatur; speciem quidem ampullæ seu urnulae in pulviseulo superficie guttulae instantante, maculamque in fundo urnulae immotam, sæpius vidi, jam vero motus aliquælis in margine maculæ antico suspicionem & ulteriore indagationem excitavit.

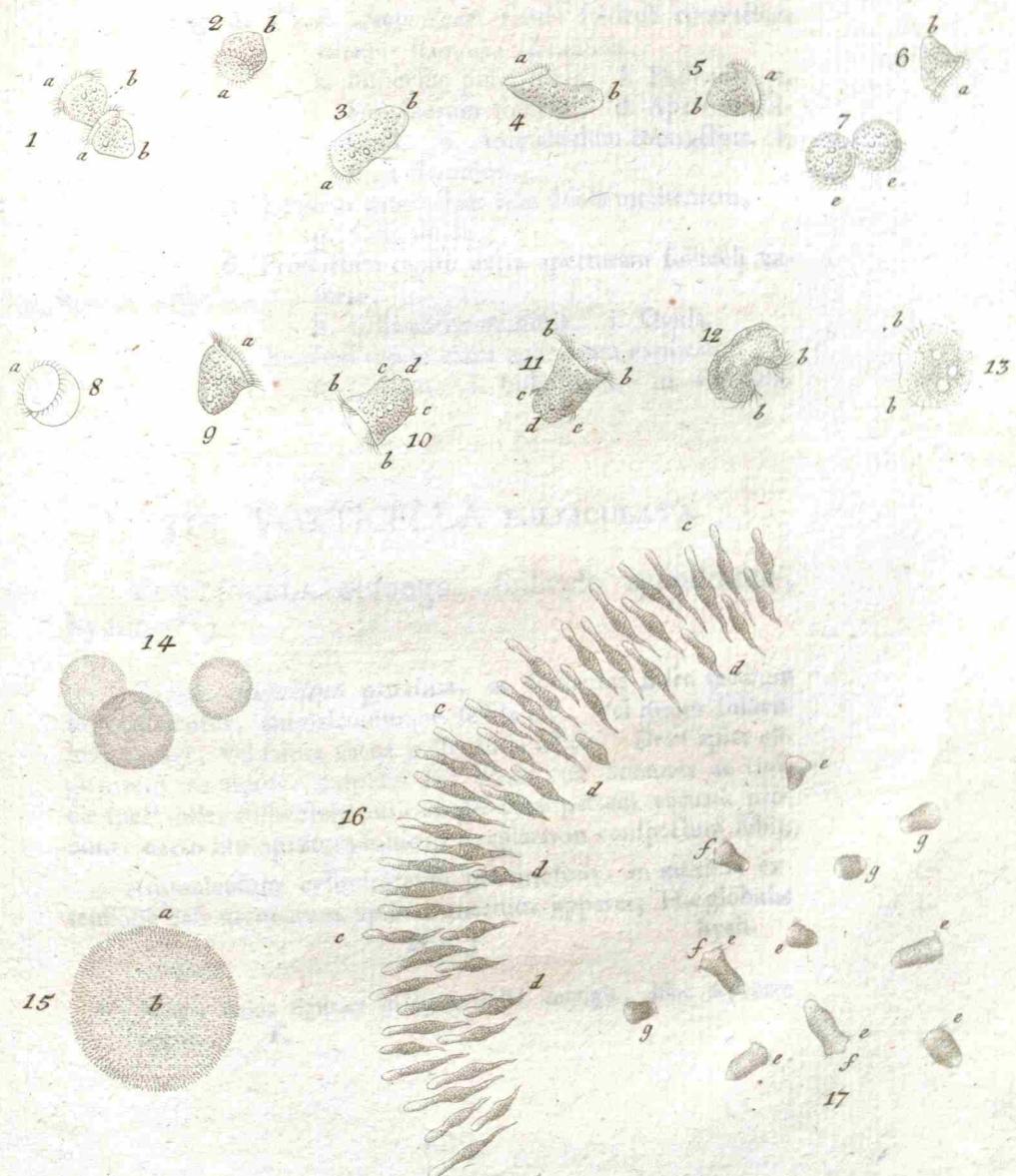
Folliculus hyalinus, ventricosus, lageniformis, prostratus, immobilis collo truncato, sæpe delineatione alterius lagenæ cingi videtur. Apertura in quibusdam circularis, in aliis altera marginis pars lunaris, altera planiuscula & producta, conspicitur.

Vera animalculi folliculum inhabitantis facies difficilius exploratur; maxime enim deses anticam corporis partem raro foras protrudit, rarissime totam explicat, quiniorum unicum tantum caput protruſum expediebat. Corpus molle moleculis griseis farctum vel torum folliculum undequaque explet; vel contractum fundo insidet, maculam referens, ac tum animaleculum antice cilia vermicularia flammularum adinstar lente & varie flectit, aut imaginem scatentis fontis dorsumque transversim secantis motitat; vel sensim in formam oblongam & ventricosam versus aperturam folliculi, interdum ultra ipsum marginem producitur, ac pauca cilia fluctuantia exserens mox corripitur. Prorsus explicatum semel vidi, tumque antica pars extra aperturam in collum producta ac dilatata apice in lobos binos depressoſ formata, postea vero in caudam angustata erat. Loborum margines splendidi ciliis aquarum molliter fluentium instar, commotis cingebantur. Brevi vero apparatu hunc in truncum retraxit, seque folliculo condidit. Globuli in trunco maiores inæquales, an ovula?

Loco non fecedit, pulverulenta enim superficie vel unum, vel duo, tria aut quatuor, absque ordine affixa videntur.

Puncti instar folliculo sæpe adhæret *Trichoda Inquilinus*.

Tab. XXXIX.

In aqua marina, cui inerat *Ulva Latiflora*.

Fig. 4. *Vort. Ampullam*, fundo folliculi contractam ciliaque flammæ vibrantem,

a. dispersus palvisculus. b. Folliculus. c. Simulacrum folliculi. d. Apertura folliculi. e. Animaleculum contractum. f. Cilia flammæ.

- 5. Eandem contractam cilia fluida motitatem,
g. Cilia fluida.
- 6. Productam capite extra aperturam folliculi exterto,
h. Cilia antica micantia. i. Ovula.
- 7. Eandem capite extra aperturam explicato.
k. Collum. l. Lobi ciliati. m. Caudula,

315. VORTICELLA FOLLICULATA.

VORTICELLA oblonga, folliculo cylindraceo, hyalino³⁷⁾.

Trich. Inquilino proxima, at folliculus infra medium subventricosus, animaleculumque fessile est. Vel totum folliculum explet, vel latera vacua pellueentia efficit. Dum apice aliquantum retrahitur, cuspides seu lineæ que distantes ac rigidae spectabiles folliculum anticamque ejus partem vacuam produnt, certo situ apertura folliculi circularis in conspectum subit.

Animaleculum cylindraceum gelatinosum, in maxima extensione basi attenuatum, apice truncatum, appareat; Hic globulus

N n 3

hyali-

³⁷⁾ Neque hujus figuram indecere mihi contigit, hinc seponere cogor. F.

hyalinis quatuor vel margine ferrum equinum referente terminari ciliaque, uti in pluribus *Vorticellis*, bigemina lateralia vibrare videtur.

Quinque semel in cauda *Cyclopis minutus* aquæ fluvialis, ac sequenti anno in dorso, pedibus & cauda tres fessiles reperi.

316. VORTICELLA LARVA.

VORTICELLA cylindrica, apertura lunata, spinis caudalibus binis. *Tab. XL. Fig. 1—3.*

Nimis refert *Cerc. Catellinam*, at marina est.

Tribus partibus, capite, trunco & cauda, componitur. Caput triplo brevius trunco, latitudine æquali, postice versus truncum aliquantum coarctatum; quoties antice aperitur, margino lunatus est, ac cilia minuta micantia, rarius organum globulare, in conspectum veniunt, clausum vero antice obtusum est. Truncus teres, opacus, torulosus, postico margine hyalino, cui duo cornicula mobilia annexuntur.

Majores massa ovata lutescente, forte ovario, in medio corporis rarius obviæ.

Corpore in omnem sensum flexili aquis innatat, tamen geometrarum more fundo guttulæ incedere valet.

In aqua marina cum sequente passim, at minor.

Fig. 1. *Vort. Larvam*, ore clauso,

2. Ore in lunulam aperto, solis ciliis exsertis,

3. Eadem ore organum globulare ac cilia exserte, aucta magnitudine, sistunt.

a. Ca-

- a. Caput. b. Os clavum.
- c. Organum globulare. d. Cilia.
- e. Truncus. f. Ovarium.
- g. Cornicula caudæ.

317. VORTICELLA SUCCOLLATA.

VORTICELLA inverse conica, apertura lunata, trunco postice bidentato, cauda elongata biphylla.
Tab XL. Fig. 8—12.

Et hæc tribus partibus, cute hyalina laxe cinctis, constat. Caput utrinque incisione a trunco divisum massa crystallina farctum, antice lunatum angulis distantibus, vel truncatum angulis cuspidatis approximatis, vel obtusum angulis oblitteratis, ciliisque minutis micantibus, basi vero musculo deglutorio mobili, cuius postica pars trunco immittitur, instructum est. Idem semel eousque porrectum vidi, ut tertia musculi longitudine a trunco penitus discretum, hujus tantum nexu trunco junctum esset. Imminente morte in truncum prorsus retrahitur; nova aquæ guttula adjecta, animaleculum quidem semianime aliquantis per persistebat, caput tamen exferendi impotens. Truncus crassus antice latior, postice denticulo marginali utrinque finitur; altero latere conspicitur massa oblonga, an ovarium? Interanea vacua hyalina, nutrimento & ovulis implera subfuscæ. Cauda trunci dimidia longitudine contractilis & extensilis, acuminata pellucida cuspidibus seu foliolis binis terminatis; hæc uniuntur & disjunguntur, quoties animaleculum nutrimentum hauriendo oris organa & musculum deglutorium motitat.

In aqua marina cum *Vort. Larva* frequens.

Fig.

- Fig. 8. 9 & 10. *Vort. Succollatam*, vario situ innatantem,
- a. Cuspides capitis. b. Cilia. d. Massa crystallina. c. Musculus deglutorius.
  - d. Truncus. e. Denticuli trunci. f. Ovarium. g. Cauda. h. Foliola caudæ.
  - ii. Eandem, antica parte dilatato-depressa & hyalina,
  - 12. Anticam partem, aucta magnitudine, exhibent.
  - a. Caput obtusum. b. Cilia.
  - c. Musculus deglutorius. d. Truncus.

318. VORTICELLA AURITA.

VORTICELLA cylindrico-ventrosa, apertura multica, ciliis utrinque rotantibus, cauda articulata bi-phylla. Tab. XLI. Fig. 1—3.

EICH. microsc. p. 30. t. 2. f. F. & p. 59. t. 6. f. F.

Animaleculum oblongum musculosum, antice obtusum ciliis passim micantibus, infra apicem utrinque organo rotatorio pusillo exsertili & retractili, dein aliquantum coarctatum ac medio musculo deglutorio instructum, mox ventricosum; alteri trunci lateri injacet massa oblonga opaca. Cauda brevi biarticulata & bicuspi finitur.

Ripæ appulsus organis rotatoriis conditis lente movetur; ac cilia tantum antica passim profert; in plena aqua vero organa rotatoria lateralia momento alternatim exserit & recondit.

In aqua cum *Lemna minore* rarissime.

Fig.

- Fig. 1. *Vort. Auritam*, ciliis lateralibus rotantibus,
 2. Ciliis anticus vibrans,
 3. Ciliis retractis colloque retracto, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Caput. b. Organa lateralia.
 c. Collum. d. Musculus deglutorius.
 e. Truncus. f. Massa opaca.
 g. Cauda. h. Apex bifidus.
 i. Cilia antica.

319. VORTICELLA TREMULA.

VORTICELLA inverse conica, apertura lobata spinulosa, cauda brevi unicuspis. Tab. XLI. Fig. 4—7.

Prima facie *Vort. Sentam* refert, at diversissima est.

Animalculum pellucidum, crystallinum, ventricosum, massa subovali altero corporis latere granulis lutescentibus farcta, adjacente alio corpore ovali pellucido vacuo, an ovarium? Cauda brevissima subarticulata; apice acuto integro, adeo hyalina, ut difficulter videatur. Antica pars maxime muscosa & intricata, interdum in membranulam corporis retrahitur; margo interdum protenditur in auriculas tres, quarum una dorsalis est, ac in quibusdam moleculam nigerrimam intus habet, haec quem usum habeat ignoro, reliquæ laterales sunt. Ciliis vix perceptilibus apertura vel in tora vel in parte micat. Prostant praeterea setæ quatuor vel sex rigidæ. Membrana corporis quasi distincta vestis caudulam cingit.

Valde & quidem in sphæram sese contrahere valet, cauda & organis anticus conditis; interdum in sphærula utrinque prostat fasciculus ciliarum vibrantium. Quælibet correptio fit cum

tremore. Cohabitantia animalecula setis & ciliis implicat, ac exsugit, nunquam devorat.

Motus vehementissimus volutatorius; vorticemque cohabitibus molestem ciet, vel spatio corporis quadruplo alternatim dextrosum & sinistrosum divergit. Aqua proflus exhalata, seras & auriculas condit, verruculasque tres protendit radiis solaribus agilibus cinctas, in mortis agone pauca in iis agitatio, ac denique ultima insequitur contraetio, ac rigor lethalis.

In infusione marina, ac in *Ulva* haud frequens. 1784 in eunte vere in aqua litorali in quavis guttula ultra 50 majores & duplo minores offendi. Majoris caudam fauce minoris conditam, hancque ab illa, quæ frustra fese dissolvere conabatur, circumduci vidi.

Fig. 4, 5 & 6. *Vort. Tremulam*, vario situ natantem,

7. Eadem fatiscentem, aucta magnitudine, exhibent.

- a. Auricula laterales.
- b. Auricula dorsalis maculata.
- c. Setæ rigidæ. d. Cilia
- e. Massa ovalis farcta. f. vacua.
- g. Cauda. h. Membrana corpus vestiens.
- i. Verruculæ.

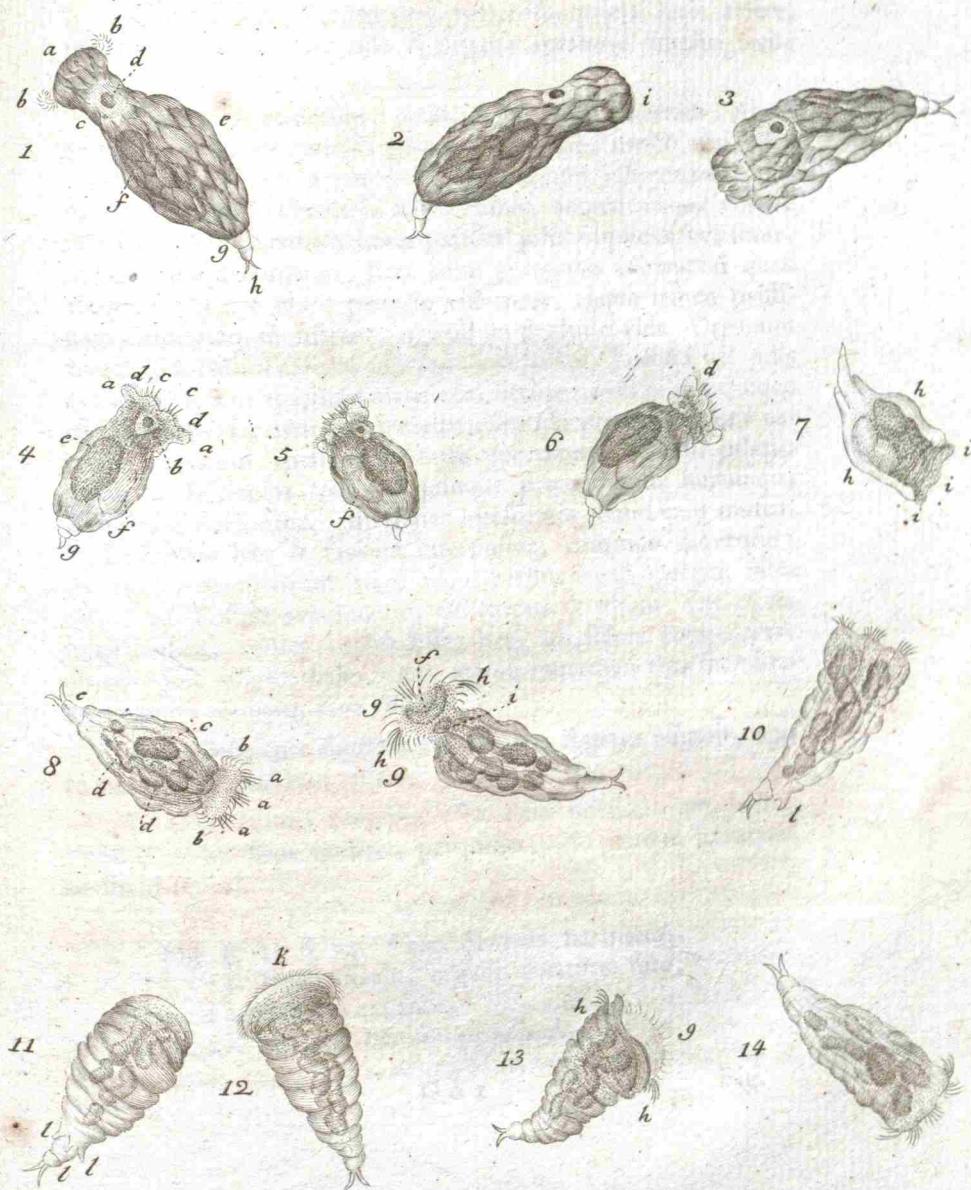
320. VORTICELLA SENTA.

VORTICELLA inverse conica, apertura spinosa integra, cauda brevi bicuspi. Tab. XLI. Fig. 8—14.

Vorticella Senta, *Verm. ter. & fluv.* 117. *Zool.*

Dan. prodr. 2545.

Vorti-

Vorticellam Rotatoriam majorem prima facie refert, ore tamen spinulis horrido & organo rotatorio simplici facile distinguitur.

Corpus musculosum, pellucidum, varie plicatum, antice truncatum, ciliis rotatoriis margine aperturae, medio vero pilis rigidioribus fasciculorum 3 vel 4 continuo vibrantibus; his omnia viventia & inanimia ad se trahit, animalculaque vortice implexa saepe decimam horae partem pilis implicita vexantur, nullo tamen detimento, licet enim gyratione vehementi quasi absque sensu aut motu proprio videantur, elapsa tamen pristinam alacritatem monstrant; nec ullum deglutiri vidi. Organum rotatorium passim exserit, in primis loco affixa, hocque vel pilis occultatis totum aperturæ marginem occupat, vel pilis utrinque ad latus reflexis, margine lamellæ pellucidae protruse ludit; natando organum rotatorium intra aperturam conditur pilique medii in fasciculos tres vel quinque protenduntur horumque laterales deflectuntur. Interanea lutescentia, simul cum musculo deglutorio hæc & faucom interposito, continuo moventur; ab altero interaneorum latere majus corpus ovato-opacum, num ovarium? Postice acuminatum est corpus & fissum, seu cauda subarticulata, conica, apice fissa; hac, uti solent congeneres, objectis sese affigit; basin caudæ tegunt mucrones tres membranæ corporis connatae, raro visibles.

Aqua deficiente figuram 12. tab. II. BAKERI assumit, apice tamen rosaceo, non ciliato.

In aqua *Lemna* cooperata. In aquæ portione tota hieme 1776 & 1777. saepe numero perquisita, duo tantum exemplaria simul reperi.

Fig. 8. 10 & 14. *Vort. Sentam* natantem,
9. loco affixa, organo rotatorio toto,
13. dimidio expanso,
12. margine tantum prominulo,

Fig. 11. toto pilisque conditis, aucta magnitudine, exhibit.

a. Setæ fasciculatæ. b. Cilia sparsa. c. Ovarium. d. Interanea. e. Cauda. f. Faux. g. Organum rotatorium. h. Cilia fasciculata. i. Musculus deglutorius. k. Cilia minutissima in margine. l. Mucrones membranæ.

321. VORTICELLA LACINULATA.

VORTICELLA inverse conicæ, apertura lobata, setis binis caudalibus. Tab. XLII. Fig. 1—5.

Vorticella Auriculata, *Verm. ter. & fluv. 119. Zool. Dan. prodr. 2547.*
Naturf. 19. p. 54. f. 18.

Corpus musculosum, pellucidum, absque valvulis cylindraceum, apice infra tertiam partem, ubi contrahitur, articulatum, caudam versus angustius. Apex seu apertura utrinque in auriculam seu lacinulam dilatata; medio prostet similis lacinula seu mucro subtriangularis, qui, cum animalculum totam aperturam observatori, quod raro accidit, exhibet, videtur esse lacinula tertia, cui opponitur quarta, ita ut apertura rosacea appareat. Postica pars in motu aliquantum curvata setis binis minutis, vel unitis, vel in angulum acutum divergentibus terminatur. Organum rotatorium in natante prospicitur, in quiescente vero ex sola corporum adjacentium continua rotatione percipitur. Interanea molecularia.

Caudæ interduni adhærere conspicitur corpusculum ovale, in quibusdam moleculis farctum, in aliis vacuum, sola membra-

na pellucidissima superstite, utrumque animal sub se inflectere vel recta extendere valer. Appendix haec ovum seu proles animalculi est, qualis in *Brachionis vulgaris*.

In aquis purioribus.

- Fig. 1. *Vort. Lacinulatum*, apertura occulta,
 2. non plene exhibita,
 3. lacinulis tribus,
 4 & 5. lacinulis quatuor, aucta magnitudine, si-
 stunt.
 a. Cilia rotatoria. b. Lacinulae laterales.
 c. Lacinulae mediae. d. Cauda.

322. VORTICELLA CONSTRICTA.

VORTICELLA elliptico-ventricosa, apertura inte-
 grata, cauda annulata biphylla. Tab. XLII. Fig. 6. 7.

Jobst observ. micr. 2. p. 54. t. 6.
 Der Wasserhund, EICH. p. 30. t. 2. f. F.?

Corpus in tres partes distinctum. Caput nempe abdome
 angustius basi coarctatum, antice ciliis micatoriis mediis ægre
 conspicuis porrectis, lateralibus decumbentibus. Abdomen
 musculorum pellucidum ovale; in hoc corpuscula bina nigra,
 globata, varie ab adjacentibus intestinis commoventur. Cauda
 teres, acuminata, subannulata, apice cuspidibus seu foliolis bi-
 nis pro lubitū divergentibus terminatur.

Gangræna in vivis correpta a capite ad caudam sensim in-
 spumans (quod malum *Naidibus* quoque accidere dixi von
Wurm. p. 68.) dissolvebatur. Sana & alacris erat, at ex aere
 O o 3 guttulam

guttulam motu pennæ, cuius ope e vasculo auferebatur, intrante hunc morbum forsitan concepit.

In aquis *Mejerbergensibus*, ubi *Lemna minor* vegetat.

Fig. 6. Vort. Constrictam, vivam sanamque,

7. Eandem morbo affectam, aucta magnitudine, exhibent.

- a. Caput.
- b. Cilia media porrecta.
- c. - - lateralia decumbentia.
- d. Truncus.
- e. Cauda, ejusque f. foliola.
- g. Corpuscula nigra abdominis.
- h. Caput gangræna in spumam solutum.

323. VORTICELLA TOGATA.

VORTICELLA subquadrata, apertura integra, spinis caudibus binis, plerumque unitis. *Tab. XLII.*
Fig. 8.

Corpus convexum, subquadratum, obscurum, moleculis impletum (haud musculosum aut torulosum uti in plerisque caudatis), postice latius, medio pellucidum, antice ciliis rotatoriis minutissimis in formam lunatam instructum. Loco caudæ spinæ duæ subcurvæ pellucidæ corporis longitudinem vix æquantes unicam simulantes, raro enim in duas distenduntur, recta vero extenduntur, vel ad basin corporis pro lubitu animalculi reflecuntur.

In aqua, ubi *Lemna*, rarissime,

Fig.

didis punctisque binis nigris intra apicem, oculos procul dubio notantibus, differt. Cor ejus, quod quiescentibus cirris quiete dicunt SCOPOLI & SPALLANZANI, moveri tamen cirris seu ciliis retractis quandoquidem vidi; musculus tamen deglutorius seu maxillæ conniventes, quales in congeneribus & in *Brachionis* monstravi, potius dicendæ sunt.

Plura addidit celeb. GOEZE, monendum tantum, statum larvæ metamorphosinque solis insectis competere, nec *Vort. Rotatoriæ* animalculis, nec ulli vermi.

Fig. 1. & 3. tab. 12. microsc. BAKERI diversas ab hac species denotant.

Vitam post biennium quoque recuperare afferit clariss. FONTANA, mihi vero, nisi materiæ terrestri involuta esset, aqua penitus exhalata, ne post bina minuta quidem, sèpius facto periculo, revivixit.

Geometrarum Larvarum adinstar incedit, ope vero organorum rotantium natat. Ovipara est, ovum enim ponere foetumque excludi vidit clariss. ROFFREDI. Fæces excernere vidi.

Viridem, qualem in *Naturf.* 18. p. 82. indicat clariss. SCHRANK, nunquam vidi, licet eam diversa ærate & tempestate anni plusquam centies obviam lustraverim.

Notæ, quas differentias putat clariss. HERMANN, omnibus *Vort. Rotatoriis* communes sunt, at certo tantum & raro animalis situ in conspectum subeunt.

Licet clariss. SPALLANZANI suam diversam credit, eandem tamen arbitror, in cauda enim minus producta, cuspides laterales sèpe tertiam terminalem effingunt, facies vero pilorum inter cuspides porrectorum mihi nunquam visa est.

In fossa horti Rosenburgensis & quidem copiosissime 1770; postea in piscina munimenti *Lemna* repleta in vicinia pontis vulgo *Lange-broe*; vere & autumno in infuso vegetabilium
P p fre-

frequens, maiores & minores, in his cilia inconfusa. *Motus cordis* interaneorumque diversus, in omnibus uterque visibilis

Versus finem martii Mensis aquam e fossa horti Rosenburgensis sustuli, ac in quavis guttula microscope subiecta ultra viginti ad triginta usque *Rotatorias* numeravi. Caudam æque ac caput intra cutem, quasi in vaginam retrahere valebant; cutis pollice truncata & laxa caudamque reductam perspicere permisit. Aqua exhalata, mox omnes perierte, nec ulla, nova licet aqua intra minutum temporis adjecta fuerit, revivisebat. Organum rotatorium minus quovis apicis angulo simul, vel altero unicum tantum, vel in medio unicum majus exserebant. Juniores quadruplo minores crystallinæ nullo flavedinis luore, seniores vero flavo colore imbutæ erant.

In aqua *Lemna* diu servata, ac sepius inquisita, primum post duos menses *Vort. Rotatoria* & *Vibr. Olor* apparuere sub mediani noctem novi anni 1778; hinc verosimile videtur, ova eorum in museo ex aere in aquam illapsa esse.

Posthac in aqua marina quoque minori magnitudine haud raro inveni, cauda inflexa diu fese peregrinam simulabat, at extensa & bicuspidata, spiculoque collari porrecto, nullum amplius dubium.

Fig. 11. *Vort. Rotatoria*, capite caudaque prorsus extensis, organis rotatoriis dorsalibus,

12. capite fere retracto,
13. prorsus retracto caudaque breviore,
14. capite caudaque fere reductis,
15. eandem ciliis non visibilibus,
16. partem posticam cutis laxæ, cauda reducta transparente.

a. Caput retractile. b. Oculi.

c. Spiculum collare. d. Organum rotatorium.

e. Cauda. f. Cuspides caudales.

326. VORTICELLA FURCATA.

VORTICELLA cylindrica, apertura integra, cauda longiuscula bifida³⁸⁾.

Vorticella Furcata, *Verm. ter. & fluv.* 118. *Zool. Dan. prodr.* 2546.

LEDERMÜLLER *microsc.* p. 88. t. 48.

SPALLANZ. *opusc.* 2. p. 329. t. 4. f. 6.

EICH. *microsc.* p. 33. t. 2. f. L.

Corpus cylindraceum, apice ciliis rotatoriis instructum, basi cauda corporis dimidia longitudine aliquantum inflexa, bifida; Interanea pellucidissima globulis & canaliculis constant.

Crura caudæ, dum quiescit, jungit apiceque eorundem moleculis terrenis sese affigit, dum natat, ad angulum acutum distendit.

In aquis vulgaris; licet plures foeni integri & comminutis infusiones tepida & frigida aqua paraverim, animalculisque scatterent, hanc tamen ibidem nondum reperi.

327. VORTICELLA CATULUS.

VORTICELLA cylindracea, apertura mutica, cauda perbrevi reflexa, bicuspis. *Tab. XLII. Fig. 17—20.*

P p 2

Vor-

³⁸⁾ Etiam hujus figura inter schedulas non occurrit, hinc illam dare non valeo. F.

Vorticella Catulus, *Verm. ter. & fluv.* 116. *Zool. Dan. prodr.* 2544.
JOBLOT microsc. tom. I. part. 2. p. 111. t. 13. f. X.

Animalculum crassiusculum, musculesum, plicatile, teres, & quali fere latitudine; corpus ipsum plicis longitudinalibus exaratum, varie sinuosum, antica seu capitis parte, corpori ope articulationis juncta, organum rotatorium minutissimum exserit & recondit; postice cauda brevissima exsertilis, setis duabus minutissimis, terminatur; hanc pro lubitu varie movet & condit. Interanea indistincta.

Figura Jobloti ambigit inter *Cercariam Catellum* & *Vort. Catulum*, cum hac tamen plura communia, pauciora diversa habet.

Motus in varias directiones natatorius.

In aqua palustri haud infrequens.

Fig. 17. *Vort. Catulum*, capite caudaque conditis,
 18. cauda tantum exserta,
 19 & 20. capite caudaque exsertis, vario situ,
 aucta magnitudine, exhibent.
 a. Antica. b. Postica. c. Cauda.
 d. Cuspides caudæ. e. Organum rotato-
 rium.

328. VORTICELLA CANICULA.

VORTICELLA cylindracea, apertura mutica, cauda brevi articulata, bicuspi. *Tab. XLII Fig. 21.*

Orga-

Tab. XLII.

Organum rotatorium ex utrinque propendentibus fasciculis pilorum minimorum raro visibilium, & luore rotationis conjectur. Ab altero latere in corpore jacet massa oblonga flava, granulosa, an ovarium? huic adjacet alia angustior alba & longior, an intestinum exicum? In antica corporis parte musculus didymus, qui detruditur & elevatur, an cor seu musculus deglutorius? alia molecula opaca, rotunda, mobilis, splendida, cuius usus vix constat. Corpus cylindraceum antice obtusum, e regione musculi aliquantum coarctatum, medio latius, postice acuminatum. Cauda biarticulata brevis, cuspidibus binis vix articulo longioribus finitur.

Aqua exhalata, valde in globum contrahitur, in moleculas non effunditur ³⁹⁾.

Fig. 21. *Vort. Caniculam*, aucta magnitudine, sistit.
 a. Pars antica. b. Musculus didymus.
 c. Molecula opaca. d. Ovarium. e. Intestinum. f. Cauda. g. Cuspides.

329. VORTICELLA FELIS.

VORTICELLA cylindracea, apertura mutica, spinis caudalibus binis. Tab. XLIII. Fig. 1—5.

Vorticella Felis, *Verm. ter. & fluvi.* 115. *Zool.*

Dan. prodr. 2543.

Brachionus simplex, vagus, gibbus, cauda bifurca,
 SCHKANK *Beytr.* p. 105. t. 4. f. 17. 18. vix ac
 ne vix f. 19.

P p 3

Corpus

³⁹⁾ Locum natalem annotare oblitus est Auctor. F.

Corpus torosum, cylindraceum, apice æquali crassitie obtusum, ciliis rotatoriis; cauda acuminata spinis duabus pellucidis terriæ corporis longitudinis, sibi invicem accendentibus vel discedentibus. Pone cilia angulus acutiusculus.

Motus contractilis in antica corporis parte, quoties animalium aquam haurit, fere usque ad medium.

In aquis, ubi *Lemna* vegetat.

A *Vort. Furcata*, quæ compressa & membranacea sunt diversa.

Fig. 1. 2. 3 & 4. *Vort. Felem*, extensam, diverso situ, &

5. contractam, aucta magnitudine, exhibent.

a. Cilia rotatoria. b. Angulus.

c. Loci contracti sub motu.

d. Cauda. e. Spinæ caudales.

330. VORTICELLA STENTOREA.

VORTICELLA caudata, elongata, tubæformis, limbo ciliato. Tab. XLIII. Fig. 6—12.

Vorticella Stentorea, *Verm. ter. ♂ fluv. 120. Zool. Dan. prodr. 2548.*

Hydra tentaculis ciliaribus, corpore infundibuliformi, LINN. *Syst. 6.*

Brachionus simplex nudus infundibuliformis, limbo ciliato, PALL. *Zooph. 52.*

BAKER. *microsc. p. 429—33. t. 13. f. 1, f, g.*

ROESEL *inf. 3. P. 595. t. 94. f. 7. 8.*

LEDERMÜLLER *microsc. t. 88. f. d. e. i. k.*

EICHHORN *microsc. p. 37. t. 3. f. F. Q.*

Ani-

Animaleulum pellucidum album in tubam stentoream elongatum; margo aperturæ ciliatus altero latere incisus; incisio hæc non semper cernitur; ipsum corpus percurrit filamentum pellucidum, ad basin usque penetrans, inter moleculas raro perspicuum, cuius òpe contractio fieri videretur. Hæc sit, dum pars antica ad medium usque, sæpe simul postica animalculo libere vagante, corripitur in massam informem; lente rursus producitur. In majus & minus volumen sese extendere valet, & in maxima extensione apex caudæ quasi ex tribus filamentis tortus visus est.

Tres simul in texto mucoso urceolari, pellucente, in quod unaquæque sese pro lubitu subtrahere rursusque prodire solet, uncinulo affixas plerumque reperi.

Momento evanuit, dum guttulam guttae exhalanti adderem, nec ejus vestigium repertum; causam nescio.

Tubularia vaga bidigitata SCHRANK. p. 104. t. 4. f. 15. huic affinis videtur.

In fossa horti Rosenburgensis, & alibi Lemnæoris sæpe subsedens.

Fig. 6. *Vort. Stentoreas*, tres in muco affixas,
7. 8 & 9. libere vagantes diversa extensione,
10. antice aliquantum correptam,
11. antice in geniculum flexam,
12. antice posticeque in massam informem correptam, aucta magnitudine, sunt.
a. Tuba ciliata. b. Cilia vix protensa. c. Incisio. d. Cauda. e. Textum mucosum, in quo affixa sunt.

331. VORTICELLA SOCIALIS.

VORTICELLA caudata, aggregata, clavata; disco obliquo. *Tab. XLIII. Fig. 13—15.*

Vorticella Socialis, *Verm. ter. & fluv. 121. Zool. Dan. prodr. 2549.*

Hydra mutica torosa rugosa, LIN. *Syst. 7.*

Hydra Socialis, MÜLL. *Flor. Fridrichsdal. p. 238.*

Brachionus aggregatus, corpore toroso mutabili, cordato, oblique truncato, disco reniformi. PALL. *Zoophyt. 53.*

BRADY *act. angl. Vol. 49. p. 249. t. 7. f. 1.*

ROESEL *inf. 3. p. 585. t. 94. f. 1—6. t. 95. 96.*

LEDERMÜLL. *microsc. t. 88. f. f. g.*

EICHHORN *microsc. 24. t. 1. f. 6.*

In paludosis.

Fig. 13. *Vort. Socialem aggregatam*, naturali,
14. quatuor individua connexa, aucta,
15. solitariam, valde aucta magnitudine, fistunt.
a. Clava. b. Cauda. c. Cilia.

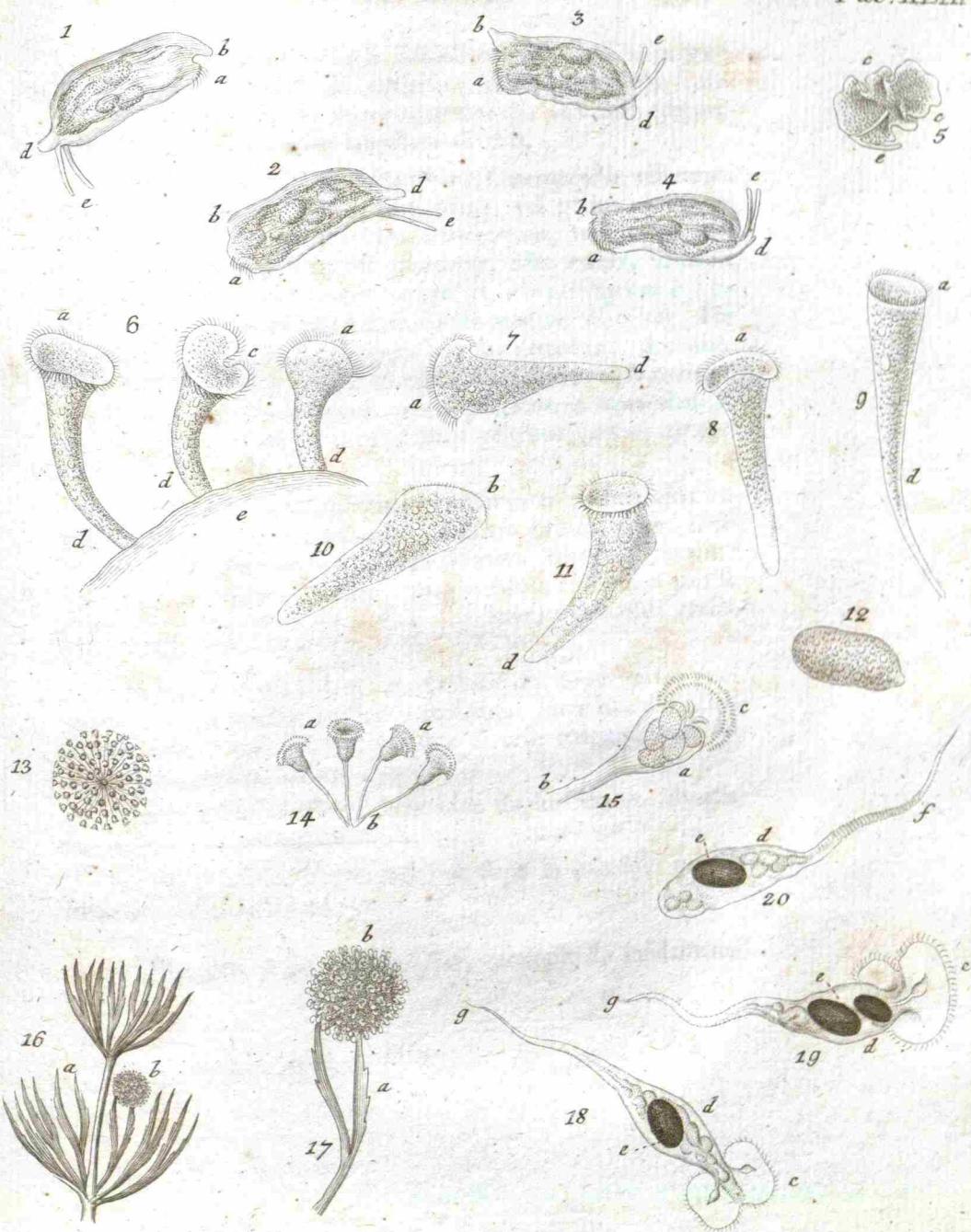
332. VORTICELLA FLOSCULOSA.

VORTICELLA caudata, aggregata, oblongo-ovata, disco dilatato pellucido. *Tab. XLIII. Fig. 16—20.*

Vorticella flosculosa, *Verm. ter. & fluv. 122. Zool. Dan. prodr. 2550.*

Hanc

Tab. XLIII.

Hanc diu credidi *Vort. Socialem*, Roes. inf. 3. p. 585. t. 94. f. 1—6. t. 95 & 96. cui prima facie ut ovum ovo similis est, at disco reniformi, dilatato, pellucido, ac ciliato corpore que oblongo juxta discum angustato diversa.

Nudo oculo globulus flavescens *Ceratophyllo* adhærens, flosculos *Bellidis* mentiens, conspicitur, vel potius congeriem ovulorum, vel nidum flavarum araneolarum, qui primo vere in gramineis sylvaticis sæpius offendit, adeo refert, ut talem jurares; admoto microscopio congeries *Vorticellarum* e centro mucido sphæram perfectam constituentium detegitur; Hæ singulatim vel plures simul corpuscula sua extendunt, & contrahunt ac disco capitis reniformi ciliato vorticem in aqua excitant. Quædam societatem deferunt, motus proprios in aqua cientes, ac haec ratione tribus partibus constare videntur, capite nempe, abdome & cauda.

Caput sæpe ita in abdomen retrahitur, ut nullum ejus vestigium superfit, extertum vero monstrat discum latum, reniformem, crystallinum, pellucidissimum, margine ciliatum; Cilia saepe celerrime rotantur, ipseque discus ad libitum jam se plane horizontaliter extendere, jam latera lobiformia erecta arcte conjugere valet.

Abdomen ovato-oblongum, pellucidum, caput versus attenuatum, variis intestinis obscuris repletum; inter hæc distinctissima est macula unica ovata, vel duæ diversæ magnitudinis, saturate fusca, opaca, an hæc ovaria?

Cauda acuminatissima, abdome duplo longior, annulis frequentibus rugosa vel tota lævis.

In *Ceratophyllo* Septembri, ac sæpe in paludosis primo vere cum *Volv. Globatore*.

Fig. 16. *Vort. Flosculosam*, ceratophyllo insidentem,
naturali,

Spec.

Q q

Fig.

Fig. 17. Ramulum ceratophylli cum *Vorticella Floscifera*, aliquantum aucta,

18 & 19. Solitarias libere vagantes diverso situ,
capite extenso, &

20. capite retracto, valde aucta magnitudine, exhibent.

a. Ceratophyllum. b. Vorticella. c.
Caput. d. Abdomen. e. Ovaria. f.
Cauda rugosa, & g. laevis.

333. VORTICELLA CITRINA.

VORTICELLA simplex multiformis, orificio contractili, pedunculo brevi⁴⁰). *Tab. XLIV. Fig. 1—7.*

Vorticella Citrina, *Verm. ter. & fluv. 123. Zool. Dan. prodr. 251.*

A *Trich. Bomba*, cum qua quædam communia habet, sat diversa.

Capitulum (pedunculo in primis reliquo, polymorphum) moleculis e flavo virentibus impletum, *Vorticellarum peduncularum* solito majus, vel exacte cylindraceum, teres, ubique æquale, vel pyriforme basi attenuata, pellucidissima; hoc in statu cilia ab utroque orificio latere conferta longiuscula nictitant, rotationem licet æque per agant, interdum in toto aperturae margine disperguntur, mox in craterem conduntur, margine toto nudo; contractio fit in orificio, dum fasciculi ciliorum oppositi connivent. Basi lata unius individui utrinque corniculum pellucidum

⁴⁰) Differunt *Vorticella* pedunculatae a caudatis præsertim in eo, quod cauda sensim attenuetur, pedunculus autem æqualem crassitatem habeat, hic sæpe derelinquatur, illa nunquam.

lucidum micare vidi, quod phænomenon liberatio a pedunculo brevi insequebatur. Pedunculus contractus plerumque curvatur, productus longior evadit, capituli basi articulatur. Nulla distincta intestina, nullus internus motus perceptibilis.

Absque pedunculo, uti plures congenerum, festive vagatur, tandemque assumit figuram suborbicularem, ciliis longis ab altero circuli segmento nitide fluctuantibus. Orificio maxime aperto circuli concentrici in craterे conspicuntur, quorum motus diverso organo deberi videtur, cilia enim simul vel in fasciculos utrinque colliguntur, vel varie dispalantur.

In aqua stagnante, haud frequens.

Fig. 1. *Vort. Citrinam*, liberam, cylindricam,
 2 & 3. piriformem, orificio aperto,
 4. orificio contracto,
 5. suborbicularem,
 6. pedunculatam, contractam,
 7. extensam, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Cilia exserta. b. conniventia.
 b. Cornicula. c. Pedunculus.

334. VORTICELLA PIRIFORMIS.

VORTICELLA simplex obovata, pedicello minimo, retractili ⁴¹⁾.

Vorticella Piriformis, *Verm. ter. & fluv. 124. Zool.*

Dan. prodr. 2552.

Brachionus corpore ovato, *HILL. hist. anim. t. 1. 2.*

Q q 2

Oculo

⁴¹⁾ Figura hujus non habetur. F.

Oculo invisibile, ope lenticulæ num. 3. in conspectum subit capitulum obovatum, hyalinum, intestinis conspicuis; cilia oris detegere haud potui. Pedicellus pellucidus, capitulo quadruplo minor; contractio tamen in eo distinguitur.

In testis *Daphniæ Simæ*⁴²).

Aīam, an ab hac diversam? capitulo sphærico testis *Daphniæ Pennatae*⁴³) copiose adhaerentem, quam etiam clariss. SCHÆFF. t. 1. f. 8. h. *Grüne Arm-polypen* notavit, saepius reperi, ob parvitatem pedicellum videre nunquam contigit, motum semper.

335. VORTICELLA TUBEROSA.

VORTICELLA simplex, turbinata, apice bituberculata. *Tab. XLIV. Fig. 8. 9.*

Brachionus Vegetans stirpe dichotoma corpusculis turbinatis, bi- vel tri-tuberculatis. PALL. *Zooph.* 63.?

BAKER. *act. micr.* p. 444. t. 13. f. 10—12.?

Semel tantum reperi & quidem simplices, an a stirpe communi avulsas? in altero exemplari tubercula in corpora elongata producta erant.

In paludoso.

Fig. 8 & 9. Vort. Tuberosam, diverso situ, auctam exhibent.

a. Ca-

⁴²) Müll. *Entomofr.* 37. quæ *Daphne Vetula*, Zool. Dan. prodr. 2399.

⁴³) *Entomofr.* 34. *Daphne Pulex*, Zool. Dan. prodr. 2400. F.

a. Capitulum. b. Pedunculus. c. Tuberula. d. Eadem elongata.

336. VORTICELLA RINGENS.

VORTICELLA simplex obovata, pedunculo minimo, orificio contractili. *Tab. XLIV. Fig. 10.*

Vorticella Ringens, Verm. ter. & fluv. 125. Zool.

Dan. prodr. 2553.

Afterpolyp. von Würmern des Wassers p. 70 & 71. (major).

Capitulum pyriforme pellucidum, medio aperturæ convexum, utrinque cilio instructum. Interna globularia. Pedunculus capitulo quadruplo brevior.

Contractio fit in apertura, dum in acumen obtusum clauditur.

In *Naidibus.*

Fig. 10. *Vort. Ringentes tres, aucta magnitudine, fistit.*

a. Apertura aperta. b. clausa. c. Cilia.
d. Pedunculus. e. Pars *Naidis.*

337. VORTICELLA INCLINANS.

VORTICELLA simplex, deflexa, pedunculo brevi, capitulo retractili. *Tab. XLIV. Fig. 11.*

*Vorticella Inclinans, Verm. ter. & fluv. 126. Zool.
Dan. prodr. 2554.*

*Afterpolyp, von Würmern des Wassers p. 70. 71.
(minor).*

Capitulum pellucidum, pendulum, antice truncatum, contractione pedunculo duplo breviori admovetur. Figura Syringis, qua fumus Nicotianæ herbæ hauritur. Interanea globularia.

Cum praecedente *Naidibus* adhæret.

Fig. 11. *Vort. Inclinantes* duás, aut̄a magnitudine, exhibet.

a. Capitulum deflexum. b. erectum. c.
Pedunculus. d. Pars *Naidis*.

338. VORTICELLA VAGINATA.

VORTICELLA simplex, erecta, ovato-truncata, pedunculo vaginato. Tab. XLIV. Fig. 12. 13.

Trich. Inquilino accedit, at vagina tenuior & longior, pilique nulli hucusque observari.

Capitulum ovato-truncatum, margine summo fluente, cilia tamen nulla perceptibilia. Pedunculus tenuis, capituli longitudine intra vaginam hyalinam capitulo sextuplo longiore. Capitulum in ostio vaginæ hærens vix intra eandem retrahi potest.

In aqua marina versus finem anni.

Fig.

Fig. 12 & 13. *Vort. Vaginatam*, diverso situ, aucta magnitudine, sifit.

- a. Capitulum. b. Margo fluctuans.
- c. Pedunculus. d. Vagina.

339. VORTICELLA CYATHINA.

VORTICELLA simplex crateriformis, pedunculo retortili.

Vorticella Cyathina, Zool. Dan. prodr. addend. p. 281. Anim. Dan. & Norv. rar. Descr. Vol. I. p. 85.

Krukke-Snurreren, Dannem. og Norg. Dyrbist. I. B. p. 145.

Zool. Dan. Icon. tab. XXXV. fig. 1. ubi quatuor primæ delineationes seriei illam natantem pedunculo in 1ma, 2da & 4ta spirali, in 3ta curvato; duæ autem ultimæ pulvifculo adhærentem, pedunculo in 5ta torto, in 6ta recta extenso, & ciliis geminis utrinque in apertura capituli, ostendunt.

In aqua marina in vaseulis servata.

340. VORTICELLA PUTRINA.

VORTICELLA simplex, apice retrahibili, pedunculo rigido.

Vor-

VORTICELLA.

Vorticella Putrina, *Zool. Dan. prodr. addend. p. 281. Anim. Dan. & Norv. rar. Descr. Vol. I. p. 86.*

Raaden-Snurreren, *Dannem. og Norges Dyrbist. I. B. p. 146.*

Zool. Dan. Icon. tab. XXXV. f. 2. ubi delineatio superior natantem, ciliis minutissimis instructam, reliquæ pulvifculo adhærentes, ostendunt.

In aqua marina quam maxime foetida, totam fere hymen degebat, aqua licet triduum gelu constricta, in regelata reviviscebat.

341. VORTICELLA PATELLINA.

VORTICELLA simplex, patinæ-formis, pedunculo retortili.

Vorticella Patellina, *Zool. Dan. prodr. addend. p. 281. Anim. Dan. & Norv. rar. Descr. Vol. I. p. 87.*

Fad-Snurreren, *Dannem. og Norg. Dyrbist. I. B. p. 147.*

Zool. Dan. Icon. tab. XXXV. fig. 3. ubi delineatio superior natantem ope ciliorum vibrantium, 1ma & 5ta seriei ultimæ eandem erectam latere obverso ciliisque porrectis, 2da illam sine ciliis, pedunculis extensis, 3ta eandem postica, 4ta vero antica obversa, pedunculo torto, offerunt.

In aqua marina diu servata.

342. VORTICELLA GLOBULARIA.

VORTICELLA simplex sphærica, pedunculo retortili. *Tab. XLIV. Fig. 14.*

Vorticella Globularia, Verm. ter. & fluv. 127. Zool. Dan. prodr. 2555.

Macrocerus corpore rotundo, cauda tenuissima, Hill. hist. anim. t. I. I. (figura minus bona).

Capitulum sphæricum, ore aperto ciliis quasi pectinatum; motum rotatorium distinguere haud potui. Pedunculus vix capite quadruplo longior, in contractione spiraliter retrahitur.

Vort. Convallariam vel acinosam, qua capitulum, crederes; ab hac vero distinguitur, quod nunquam composita seu ramosa, nec delineationem literæ S. exhibeat, ab illa, quod orificium in aperto capitulo nunquam latior diametro, quod cilia plura, ac pedunculus brevis.

Huc referendæ fig. 7 & 8. *microsc. clariss. SPALANZANI* descriptæ p. 144. sola parvitatem differentes.

In *Cyclope Quadricorni* frequens.

Fig. 14. *Vort. Globularias* quatuor, diverso situ, unicam pedunculo retorto, omnes ore clauso, aucta magnitudine, offert⁴⁴⁾.
 a. Capitulum. b. Pedunculus extensus.
 c. Pedunculus retortus.

343.

⁴⁴⁾ Miror autem, quod nullam ore aperto ciliisque pectinatam delineari curaverit, hinc de figura non omnino certus sum. F.

343. VORTICELLA LUNARIS.

VORTICELLA simplex hemisphærica, pedunculo retortili. Tab. XLIV. Fig. 15.

Vorticella Lunaris, Verm. ter. ♂ fluv. 128. Zool. Dan. prodr. 2556.

Capitulum crateriforme, apertura basi vel triplo largiore, seu dimidium lunæ æquans, moleculis indistinctis repletum; margo aperturæ protuberans, flexuosus, seu undatus. Fasciculus ciliorum utrinque in duos minores horizontalem & perpendicularē partitus. In reliquo marginis nunquam conspexi. Pedunculus longus, octuplo vel decuplo enim caput, longitudine excedit, in spiram retorquetur, dum orificio capitatis fere clauditur, ac ipsum caput figuram sphæricam, at non perfectam afflumit.

Retorsio pedunculi saepe plures reiteratur, ore patente, & tum nova extensio in instanti insequitur, quoties vero apertura clauditur, productio partium lentius perficitur; idem in plurimis pedicellatis fit. Rationem variae hujus occlusionis facile invenient, qui *Vorticellas* animalecula minora vorare contendunt, ego vero seeus; hæc enim in aperturam seu voraginem *Vorticelle* quidem abducuntur, at mox, illæsa plerumque, repelluntur; nec hoc fascinatione, qualis *Sciuri* in faucom *Crotali* delabentis, uti autumat clariss. WRISBERG, aut attractionis vi, uti vult illustr. GLEICHEN, verum motu ciliorum *Vorticelle*, vorticem in guttula carentium, peragitur.

In *Lemna minori*.

Fig. 15. *Vort. Lunares* quatuor, vario sita, aucta magnitudine, offert.

- a. Capitulum apertum. b. clausum. c.
Margo undatus. d. Fasciculus ciliorum
erectus. e. horizontalis. f. Pedunculus
extensus. g. retortus. h. Pars
Lemnæ, in qua habitat.

344. VORTICELLA CONVALLARIA.

VORTICELLA simplex campanulata, pedunculo
retortili. *Tab. XLIV. Fig. 16.*

Vorticella Convallaria, *Verm. ter. & fluv.* 129.

Zool. Dan. prodr. 2557.

Vorticella simplex, gregaria, flore campanulato, mu-
tico, tentaculis bigeminis, stirpe fixa, *Lin.*
Syst. II.

Brachionus gregarius pedunculo setaceo, retortili,
unifloro, corpusculo complanato *PALL.* *Zoopb.*

54.

LEEUWENHOEK transact. 1, 2. p. 51. (prim. Spec.)
BAKER act. microsc. p. 428. t. 13. f. 1. d. e. & *micr.*
expl. p. 93. t. 6. n. 1.

ROES. inf. 3. p. 597. t. 97.

LEDERM. microsc. t. 88. l.

EICH. microsc. p. 75. t. 7. f. D.

SPALLANZ. opusc. phys. 1. p. 199. t. 2. f. 12.

GEEZE in BONNETS organ. Körp. p. 217.

Capitula oculo inermi puncta minima albida videntur, ope
microscopii perfecte campanulata, basi extus convexa diametro
aperturam, cuius margo acutus apparet, fere æquante; Cilia
R r 2

oris

oris bigemina difficillime & rarissime visui se offerunt. Pedunculus simplex, setaceus, longissimus spiraliter retorquetur⁴⁵⁾.

In *Testaceis* fluviatilibus, ac in *Ceratophyllo*, pedicellisque *Lemnæ*, semper simplicem, compositam nunquam, reperi.

6.) In aqua marina *Vorticellam* reperi *Vort. Convallariae* moribus & figura similem, cilia tamen omnino nulla detegere potui, pedunculusque in maxima extensione non strictus sed flexuris minimis notabilis erat.

Fig. 16. *Vort. Convallarias marinas* quinque, diverso situ, aucta magnitudine, exhibet.

- a. Capitulum apertum. b. occlusum.
- c. Pedunculus extensus. d. retortus.

345. VORTICELLA NUTANS.

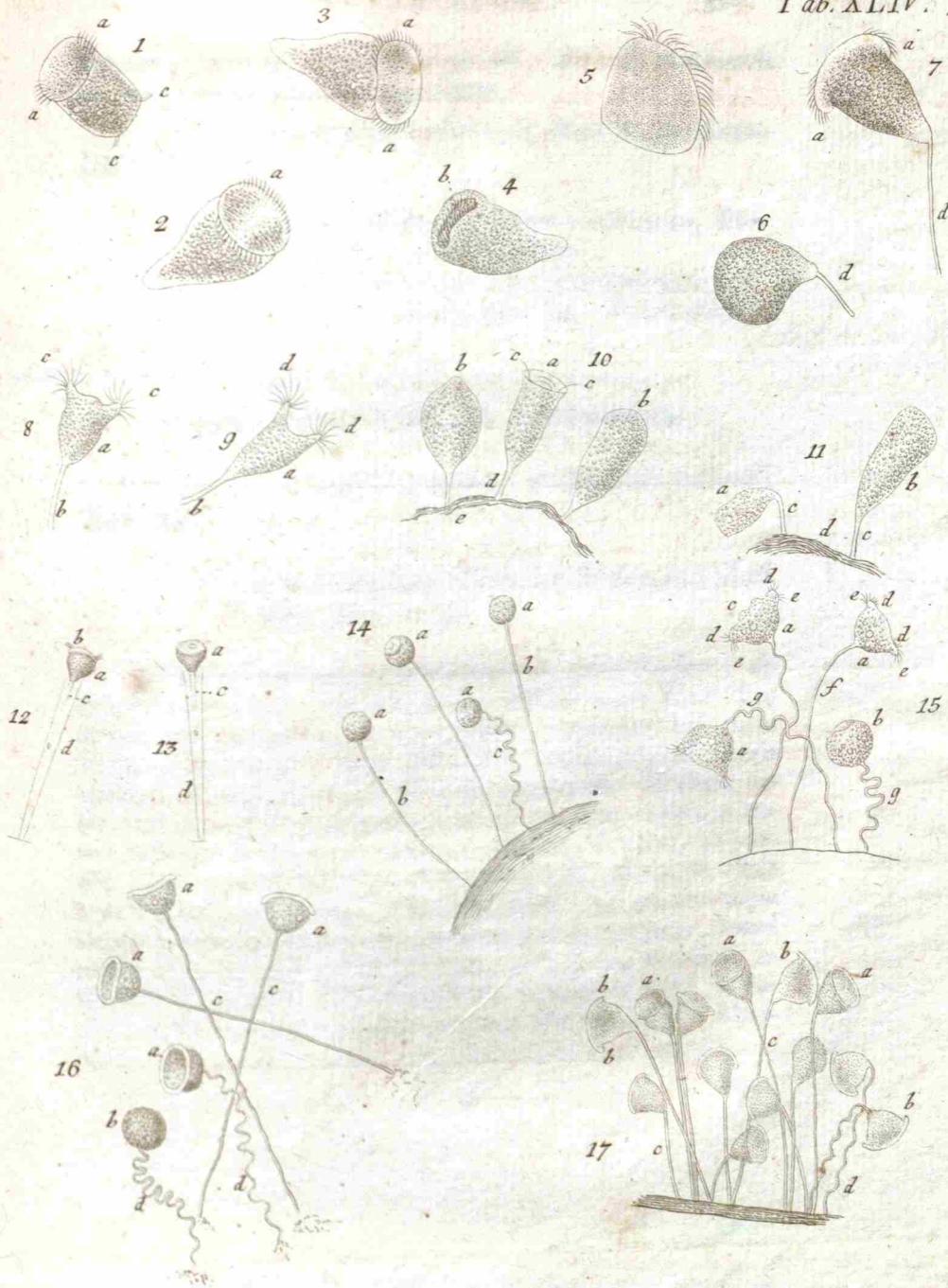
VORTICELLA simplex turbinata, pedunculo retortili. Tab. XLIV. Fig. 17.

Vorticella Nutans, *Verm. ter. & fluv.* 132. *Zool. Dan. prodr.* 250.

Oculo inconspicua. Pedunculus simplex, longus, tenuis, uti in *Vort. Convallaria* spiraliter retorquetur. Capitulum turbinatum apice album margine teres & quasi annulo lucido cinctum; hic certo situ subreflexus mucronem utrinque formare videtur. Basi capitulum attenuatum est & hyalinum, cum contra reliquum atomis obscuris mixtum sit, semper & in omnibus

⁴⁵⁾ Pedunculus in *Vorticellis* retractioni & protractioni capituli inserit, minime vero motus vertum organum est, ope enim ciliorum, pedicello immoto, absente etiam, libere in aqua vagantur.

Tab. XLIV.

bus nutat; motum rotatorium ægre vidi; cilia nulla quantumvis oculorum aciem intendentis apparet.

In foliis *Stratiotis* Septembri 1767 & 1768, in *Planorbibus* 1770. reperi.

Fig. 17. *Vort. Nutantes*, plures cohabitantes, diverso situ, auctas exhibent.

- a. Capitulum. b. Muero marginis.
- c. Pedunculus extensus. d. retortus.

346. VORTICELLA NEBULIFERA.

VORTICELLA simplex ovata, pedunculo reflexili.
Tab. XLV. Fig. I.

Vorticella Nebulifera, *Verm. ter. & fluv. 130. Zool. Dan. prodr. 2558.*

Oculo inconspicua; ope lenti nebula ramis *Confervae* adhaerens conspicitur, quæ microscopio subiecta nera horum animalium eongeries esse dignoscitur. Capitulum basi angustatum, dum patet, apice truncatum, margine quasi annulo cinctum, si vero claudatur, perfecte ovatum est. Intestina varia, obscura distincte moventur, ac in apertura moleculæ minus distinctæ mobiles. Pedunculus simplex, setaceus, pellucidus, ter, quater-duodecies longior capitulo, momento citius cirea medium reflectetur absque ulla spira. In maxima copia simplicium rarissime duæ pedunculis coalitæ inveniuntur, semel tamen reperire contigir unicum par, a *Conferva* divulsum, liberè in aqua natans. His pedunculus communis medio in duos pedicellos capitula gerentes partitus. Pedunculus basi dilatatus erat, qua, ut solent *Fuci* lapidibus, *Confervae* adhaesit.

R r 3

In

In *Conferva polymorpha* maris *Baltici*.

Fig. 1. *Vort. Nebuliferas*, plures cohabitantes, vario
sitū, auctas exhibet.

- a. Capitulum apertum. b. fere clausum.
- c. clausum. d. Pedunculus extensus. e.
reflexus.

347. VORTICELLA ANNULARIS.

VORTICELLA simplex truncata, pedunculo apice
retortili. *Tab. XLV. Fig. 2. 3.*

Vorticella Annularis, *Verm. ter. & fluv. 133. Zool.*
Dan. prodr. 2561.

Nudo oculo visibilis. Capitulum inverse conicum, api-
ce clauso convexum, aperto truncatum, margine protuberante.
Pedunculus simplex, longissimus, rigidus, apice, qua nimurum
capitulo annexatur, aliquantum crassior, candidior; hæc pe-
dunculi portiunctula sola retorquetur in spiram, ac in extensione
glaberrima, in contractione annulata appetat.

In *Planorbe contorto*.

Fig. 2. *Vort. Annularem* naturali,

3. aucta magnitudine, cum *Planorbe*, in quo ha-
bitat, sistunt.

- a. Vorticella. b. Planorbis. c. Capitu-
lum clausum d. apertum. e Pe-
dunculus. f. Pars ejus superior extensa.
g. annulata.

348. VORTICELLA ACINOSA.

VORTICELLA simplex globosa, granis nigricantibus, pedunculo rigido. *Tab. XLV. Fig. 4.*

Vorticella Acinosa, *Verm. ter. S° fluv. 135. Zool. Dan. prodr. 2563.*

Vorticella composita, floribus ciliatis globosis muticis, stirpe umbellata. LIN. *Syst. 8.*

Brachionus Vegetans stirpe rigida dichotoma, corporis truncatis, fimbriato-ciliatis, acinis opacis, PALL. *Zooph. 57.*

ROES. *inf. 3. p. 6. t. 100.*

LEDERMÜLL. *microsc. t. 88. f. t. u.*

Capitula flavescentia antheris *Bryi pomiformis* haud assimilia, punctis minimis opacis distincta. Orificio clauso, capitulum sphaericum; semi-aperto, apice aliquantum coarctatum porrigitur, ipsaque apertura ciliis occupatur; patentissimo, cilia ab utroque latere quatuor vel quinque capillaria, elongata, ultra marginem deflexa nictant, circulique undulantes quatuor vel quinque in ipso craterे conspicuntur. Basis capituli coarcata pellucidissima, hyalina. Pedunculus octuplo capite longior, saepe simplex unum capitulum praefert, interdum dichotomus quovis pedicello capitulum gerit.

Contractio in orificio fieri videtur, dum fasciculi ciliorum approximantur. Signatura litterae *S*, qua ROESEL hanc adornat, ægre conspicitur, haud tamen prorsus absit.

In aquis stagnantibus raro.

Fig. 4. Vort. Acinosam, aucta magnitudine, sistit.

a. Ca-

- a. Capitulum clausum. b. semi-apertum.
- c. patentissimum, circulis in apertura undulantibus. d. Cilia. e. Basis capituli.
- f. Pedunculus simplex. g. Dichotomus duo capitula gerens.

349. VORTICELLA FASCICULATA.

VORTICELLA simplex viridis campanulata, margine reflexo, pedunculo retortili. Tab. XLV. Fig. 5. 6.

Vorticella Fasciculata, *Verm. ter. & fluv. 134. Zool. Dan. prodr. 2562.*

Massa gelatinosa viridissima fossis innatans myriadibus horum animalculorum oculo invisibilium componitur; pars armata fasciculum florum virentium pulcherrimum offert. Capitulum subcampanulatum, viride, opacum, basi angustatum, album seu pellucidum, apertura marginata, margine subreflexo pellucido; in hoc vix cilia ulla, licet rarissime quasi duo utrinque micantia videre crediderim, organum vero rotatorium intra marginem conditum, ciliis seu denticulis minimis nunquam ultra aperturam porrectis instructum, ope lenticulae num. 3. conspicitur. Pedunculus tenuissimus, longissimus, hyalinus, capitulum solitarium sustinens, spiraliter retrahitur.

In Confervis aquatilibus primo vere.

Fig. 5. Massam viridem *Vort. Fasciculatis* compo-

sitam, ut nudo oculo conspicitur,

6. Eandem aucta magnitudine, sistant.

a. Ca-

- a. Capitulum. b. Margo pellucidus. c.
Organum rotatorium. d. Pedunculus
extensus. e. retortus,

350. VORTICELLA HIANS.

VORTICELLA simplex citriformis, pedunculo re-
tortili. Tab. XLV. Fig. 7.

Vorticella Hians, *Verm. ter. & fluvi.* 137. *Zool. Dan. prodr.* 2565.

WRISB. *anim. inf.* f. 1. B. C. K. I. & G. F. E. f. 2.
f. 13. B. F. C. H. p. 47.

GLEICH. *infus.* p. 154. 155. 157. t. 29. f. 10. II.
12. 15.

JOBLOT. *obs. micr.* 2. part. p. 64. t. 7. f. 4. p. 79.
t. 10. f. 21.

LEUWENH. *Transact.* 1677. p. 821.
Animaleules à bulbe SPALLANZ. *opusc. phys.* 1. p. 19.
159. 182. t. 1. f. 5—8.

Entia perianthio infundibuliformi similia TERESCHOW-
SKY *Chaos infus.* p. 31.

Naturf. 20. p. 128. t. 3. f. 27, e.

Inter minimas. Capitulum formam pomi citrini refert,
pro ratione pedunculi sat magnum, apice truncatum, basi angu-
statam; cilia rotatoria nullo modo visibilia, adesse tamen ani-
maleula & moleculæ, quæ continuo vortice circa orificium agun-
tur, nec unquam immerguntur, probant. Interdum in apice
perspicitur rima seu hiatus ad tertiam fere longitudinis partem
penetrans. Pedunculus triplo longior capite, tenuissimus, hya-
linus, autæ valde magnitudine primum conspicitur; simul cum
contrafactione capituli in spiralem retorquetur.

S s

Pedunc-

Pedunculus in omnibus mihi linea hyalina, lenticula & quidem n. 3. m. compos. difficulter conspicuus, minime ex agglutinatis vesiculis concretus, uti dicit clariss. WRISBERG p. 33 & 47. Imagines ejus in fig. 1. G. F. E. eadem speciem indicare arbitror, cum adjacentes immobiles globulares & vividas, aqua exhalante, sphæricam figuram induere viderim.

Uti congeneres pedunculo relieto in aquis vagatur, cauda pellucida sextuplo corpore breviore instrueta, saepe pedunculo adhærente.

In infusionibus vetustis & fmetis mucori vesiculari superficierum adhæret.

β) Aliam reperi, cui capitulum pellucidum, ovatum moleculis nigricantibus impletum, apice hyalino, in duos lobulos fissum, quorum alter brevior est, instantemque partitionem longitudinalem, quam apprime descripsit clariss. SPALLANZANI, immortalis TREMBLEY vero in *Vorticellis pedicellatis* jam pridem detexerat, indicans. Organum rotatorium nullum, nec ciliis umbram vidi. Contractio sit apice, capitulumque ovatum exinde in figuram sphæricam transit. Pedunculus brevis ægre perceptibilis. An eadem?

In moleculis pulveris infusionum, quæ jam plures septimanas existere, Decembri.

Fig. 7. *Vort. Hiantem*, & quidem varietatem β valde aucta magnitudine, sicut:

- a. Capitulum extensum.
- b. contractum.
- c. Apex in lobulos fissus.
- d. Pedunculus.

351. VORTICELLA BELLIS.

VORTICELLA simplex, hemisphærica, margine contractili⁴⁶⁾.

Vorticella Bellis, *Verm. ter. & fluv. 136. Zool. Dan. prodr. 2564.*

Facies *Vort. Convallariæ*, at major. Capitulum minus pellucidum, interne farctum, subflavum, florem *Bellidis* disco-lato, ciliis sumnum marginis loco petalorum cingentibus, multum refert. Cilia extrosum & introrsum promiscue flexa, vel perpendiculariter erecta plerumque quiescent, unum tamen & alterum passim, in motu rotatorio omnia moventur. Pedunculus longus, pellucidus, tenuissimus in duos pedicellos capitula apice gerentes dividitur, basi bulbo adhæret, ac infra squamulis vestitur.

Nec in pedicello, pedunculo, aut basi capituli, sed novo prorsus more in summo orificii margine, ciliis aliquantum convenientibus, & quidem pauxillum contrahitur.

In aqua fossarum raro.

352. VORTICELLA GEMELLA.

VORTICELLA simplex, sphærica, capitulo gemino. *Tab. XLV. Fig. 8. 9.*

Vorticella Gemella, *Verm. ter. & fluv. 131. Zool. Dan. prodr. 2559.*

S 2

Oculo

⁴⁶⁾ Cum inter relictas delineationes nullam figuram certe huic pertinentem invencim, dubitabilem potius omittam. F.

Oculo inconspicua. Pedunculus simplex longus, apice sphærulis duabus instructus, bina hæc capitula hyalina punctis obscuris repleta, apice pedunculi plerumque approximata, raro alterum aliquantis per remotum pedunculo lateraliter adhaeret, at absque ullo proprio pedicello. Os apertum nunquam, motum vero pedunculi retrahit solum sepius vidi.

Omnes simplices alio tempore vidi pedunculo exilissimo capillari, capitis vicies reperita longitudine; hic in spirales immumeras arctissimas ad capitis diametrum retorquebatur; Capitis margo in maxima extensione & capitis & pedunculi reflexus est, ac interanea in apertura protuberant; Cilia invisibilia, in extensione momento tantum conspicuntur. Caput in retorsione pedunculi corrigitur & globularis efficitur; dum pedunculus extenditur, ter aut quater rotatur ac in rotatione aliquantum, pedunculo strieto autem plenissime, explicatur. Pedunculus foco minus rigido canaliculatus appetat, at rigidissimo solidus est.

In testis *Monoculorum* inter *Conervas* marinas degentium, & in aqua littorali.

Fig. 8. *Vort. Gemellam*, capitulo gemino,

9. capitulo simplici, aucta magnitudine, fistunt.

- a. Capitulum correptum. b. fere correptum. c. extensum. d. Interanea protuberantia. e. Margo reflexus. f. Cilia g. Pedunculus extensus, & h. retortus.

353. VORTICELLA PYRARIA.

VORTICELLA composita⁴⁷⁾, inverse conica, pedunculo ramoso. Tab. XLVI. Fig. 1—4.

Vor-

⁴⁷⁾ *Vorticelle compositæ* siccæ simplices occurserunt, non v. v.

323. VOLVOCELLA PYRRHULA

Vorticella Pyraria, Verm. ter. & fluv. 138. Zool. Dan. prodr. 2566.

Vorticella composita floribus muticis obovatis; tentaculis bigeminis, stirpe ramosa, LIN. Syst. 5. Brachionus vegetans stirpe feracea, extremitate dichotoma, fastigiata, corpusculis ovatis utrinque bidentacularis PALL. Zooph. 59.

Macrocerceus corpore utrinque angustato & truncato, cauda longissima. HILL. hist. anim. t. 1. 2.

ROES. inf. 3. p. 606. t. 98. f. 1. & 2. d. e.

Animaux arbres, SPALL. opusc. phys. 1. p. 202. t. 2. f. 13. 14.

Nostram, licet figuris ROESELII non perfecte conveniat, eandem tamen esse vix dubito.

Capitulum non exacte pyriforme, sed a basi, quæ hyalina, ad apicem truncatum sensim dilatatur; cilia duo lateralia (auctorum tentacula) ne maxima quidem augmentatione in capitulis pedicello adhaerentibus detegere potui; in uno, dum se a pedicello avellere nitebatur, cilia ad minimum quatuor utrinque observavi, quibus quam citissime nictitabat; mox fese maxima celeritate in circulum repetitis vicibus volvendo, a pedunculo liberabatur, ac festivo & celeri cursu quasi per oceanum in gutta aqua ferebatur, reliquis solitam contractionem & productionem alternatim & lente continuantibus.

In *Ceratophyllo.*

Fig. 1. *Vort. Pyrarium,*

2. Varieratem ejus capitulo versus apicem utrinque angustato, stirpeque squamulis sparsis,

3. Ramulum ejusdem duo capitula,

4. solitarium, gerentem, aucta magnitudine, offerunt.

a. Capitulum. b. Stirps. c. Pedicellus,

d. Squamula.

S. s. 3

354

354. VORTICELLA ANASTATICA.

VORTICELLA composita, oblonga, oblique truncata, pedunculo squamoso rigido. *Tab. XLVI. Fig. 5.*

Vorticella Anastatica, *Verm. ter. & fluv. 139. Zool. Dan. prodr. 2567.*

Skæl-Snurreren, *Nye Saml. af Dansk. Videnskab. Selsk. Skrift. II. p. 254.*

Vorticella composita floribus campanulatis, stirpe multiflora rigescente, *LIN. Syst. 3.*

DE GEER act. Stockb. 1746. t. 6. f. 2—5.

TREMBL. polyp. t. 14. f. 4—7.

BONNET organ. Körp. p. 219.

Stipes principalis apice producit ramulos plures in umbellam expansos, apice iterum saepe prodeentes in pedicellos, capitulis instructos ac umbellulam formantes. Contractionem nec in stipite nec in pedicellis, qui rigidi, unquam patiuntur, apex tantum capitulorum aliquantum corripitur, nec cilia illa detegere potui. Et stipes & ramuli squamulis pellucidis dense obsiti sunt; haec ex observatione clariss. TREMBLEY bulbi decidentes novas stirpes producunt, dum antiquae pereunt, capitulis abscedentibus⁴⁸⁾. Capitula in meis exemplaribus ovato-oblonga, apice plerumque subobliqua truncata 5—10 in quovis pedicello, pellucidissima, corpusculis subsphaericis pellucidissimis quinque vel sex repleta; plures pedunculi capitulis orbati reperiuntur.

In vegetabilibus & animalibus fluviatibus passim.

Fig.

⁴⁸⁾ Jam ante TREMBLEYUM immortalis LEUWENHOEK *Vorticellam* pedicellatum vidit, multiplicationemque ex squamulis ad adventibus in epistola arcana, nr. 95, Electori Palatino transmissa describit.

Fig. 5. *Vort. Anostaticam*, aqua magnitudine, fistis.

- a. Umbella capitulorum.
- b. Stipes.
- c. Ramuli.
- d. Fundus.

355. VORTICELLA DIGITALIS.

VORTICELLA composita, cylindrica, crystallina,
apice truncata & fissa, pedunculo fistuloso ramoso.
Tab. XLVI. Fig. 6.

Dutenformige Afterpolyp, ROESEL *inf. Vol. 3. p. 607.*
t. 98. f. 4.

Vorticella composita floribus cylindricis, unisulcatis,
semiclausis, stirpe ramosa. LIN *Syst. 10.*

Brachionus vegetans, stirpe umbellata, corpusculis
oblongo-truncatis, longitudinaliter unisulcatis.
PALL. *Zooph. 61.*

Rarissima haec soli ROESELIO, illustri germanorum micrographo, hucusque visa, mihi post multorum annorum lucubratione trunculas, ac eentenorum *Cyclopum quadricornium* contemplationem, 8. Novembr. 1784. sese primum obtulit. In dorso, in ventre infra pedes, ac in cauda *Cyclopis* ramosae affixa erat. Descriptio & figuræ eximii Observatoris adeo exactæ, ut nihil addere liceat; mortem tamen hospitis ab his accelerari minus concedere audeo, cum plurima *Entomostraca* *Vorticellis* obiecta vivida reperi.

Corpus cylindricum, crystallinum, vacuum fere appetet solis tribus punctis secundum longitudinem dispositis pellucidis distinctum, apice parum oblique truncatum, margineque reflexo aliquantum incisum. Contractio sit in apice, dum margo truncatus in conicum mutatur. Pedunculus seu stirps ramulos paucos

cos emitit, omnes uti stirps breviores ac crassiores, quam in congeneribus, ac fistulosi; stirps & ramuli rigidi persistunt absque ulla correptione. Aderant quoque pauce simplices seu matres prolem ramosam molientes. Duo & plura capitula uni ramulo adhaerent. Undulationem quidem excitant, at nec cilia, nec rotationem, videre potui.

LINNÆUS & PALLAS descriptiones e figuris *Roeselianis* composuere.

In *Cyclope quadricorni* rarissima, ROESELIO in fæmina, mihi in mare, obvia.

Fig. 6. *Vort. Digitalem*, aucta magnitudine, sifit.

- a. Umbellam capitulorum. b. Capitulum truncatum incisumque. c. Capitulum contractum conicum. d. Pedunculus. e. Ramuli.

356. VORTICELLA POLYPINA.

VORTICELLA composita, ovato-truncata, pedunculo reflexili ramosissimo. Tab. XLVI. Fig. 7-9.

Vorticella Polypina, *Verm. ter. & fluv.* p. 123.
Zool. Dan. prodr. 2569.

Dannem. og Norg. Dyrbißt. I. p. 144.

Vorticella composita floribus concatenatis, stirpe paniculata, subdigitata, *Lin. Syſt.* 2.

Brachionus vegetans stirpe retortili umbellata, radiis racemosis, corpusculis campanulatis. *PAL. Zoopb.* 56.

ELLIS Corall. p. 41. n. 22. t. 13. b. B. c. C.

EICHH. microsc. p. 31. t. 2. f. K. p. 50. t. 5. f. F.
Oculo

Oculo inermi puncta minima alba apparent, lenti vitreæ arbuscula. Capitula formam ovi apice truncati habent, cuius fundus intestinis repletus, apertura vero pellucidissima vacua videtur. Truncus seu pedunculus principalis pellucidus curvatus; rami seu pedicelli subtilissimi, aliis brevioribus capita preferentibus oblii. Squamulæ oblongæ pellucidæ, certo situ, trunco & ramulis absque ordine singulatim adhærent.

Motum hujus duplice spontaneum vidi, alterum ramo singulo proprium, alterum omnibus communem; hic fit, dum trunca ad basin usque reflectitur, visuique se subducit, ac tota arbuscula in globulum sessilem, morum referentem, coeretur; ille, dum ramus singulus cum suis ramulis ad stipitem communem in glomerem retrahitur, & post minimum intervalum rursus expanditur.

Clariss. PALLAS congeriem *Vort. Convall.* loco ejus summisse ac nomine *Brach. Ramosiss.* appellasse videtur; ipsam vero *Polypinam*, quantum ex descriptione conjicio, *Anastaticam* dicit. LINNAEUS quoque *Anastaticam* & *Polypinam* seu aliam ab *Anastatica* diversam synonymis confundit.

Celeberr. EICHHORN vel *V. Polypinam*, *Anastaticam* & *Racemosam* vidisse, easdemque sub nomine *der Baum* confusisse, vel attributa harum in *V. Polypina* quoque invenisse ex descriptione suspicor.

In *Fuco nodoso* maris *Baltici* frequens.

Fig. 7. *Vort. Polypinam*, lenti vitreæ apparentem,
8. auctam,
9. valde auctam, fistunt.

a. Truncus. b. Rami. c. Ramuli. d.
Capitula extensa. e. Eadem cum trun-
co vel ramis conglomerata. f. Squamu-
læ adhærentes.

357. VORTICELLA RACEMOSA.

VORTICELLA composita, pedunculo rigido, pedicellis ramosissimis longis. Tab. XLVI. Fig. IO. II.

Vorticella Racemosa, *Verm. ter. & fluv.* 140. *Zool. Dan. prodr.* 2568.

Klæs-Snurreren, *Nye Saml. af Dansk. Videnskab. Selsk. Skrift.* II. p. 252. Tab. I. f. V.

BRADY act. angl. Vol. 49. p. 249. t. 7. f. 1—7.

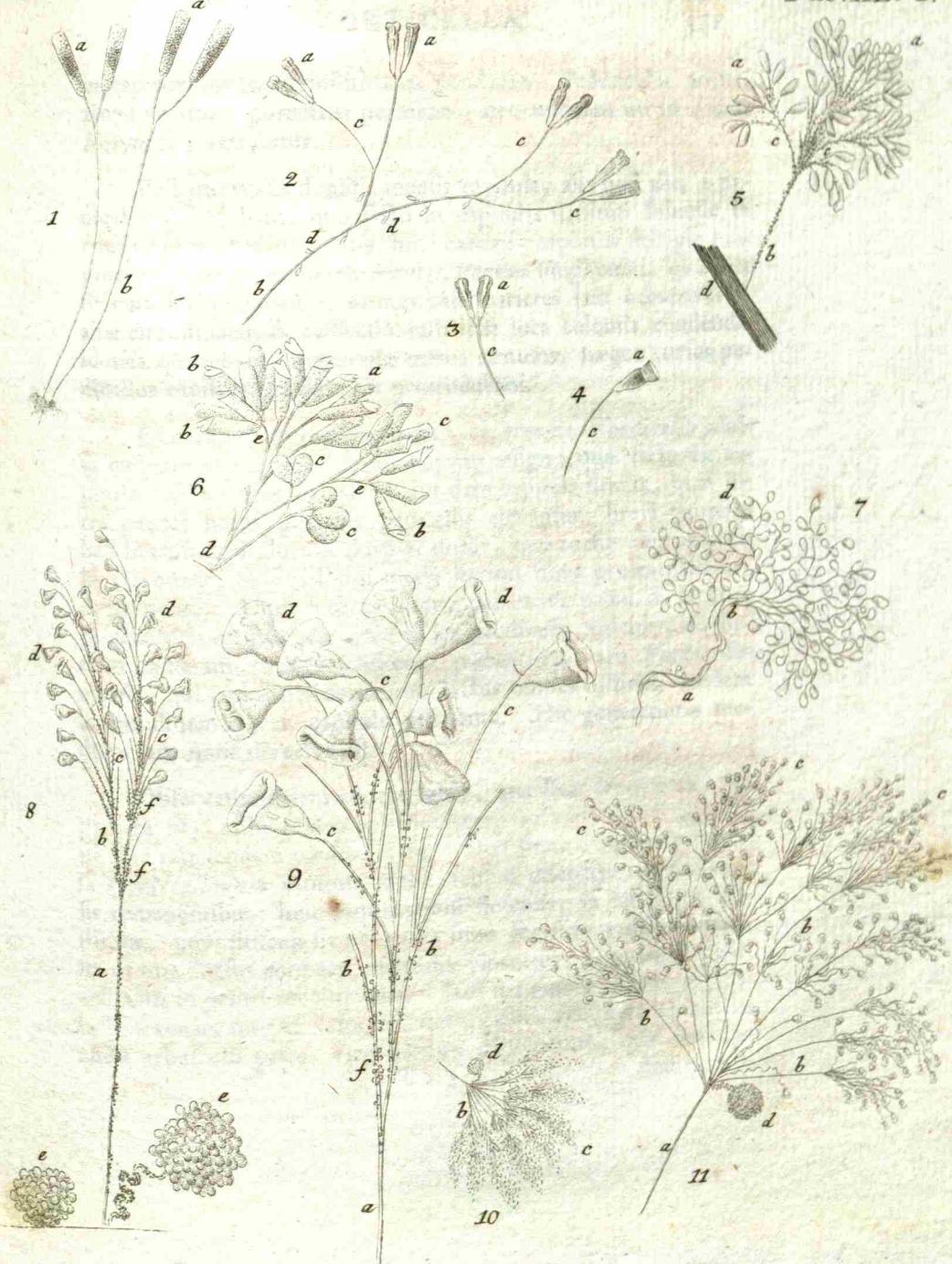
Differentia a *Vort. Anostatica* splendida, quod pedunculus nullis squamulis vestiatur, a *V. Polypina*, quod rigidus, non retortilis.

Oculo nudo faciem *Vorticellarum Socialium* in glomerem aggregatarum habent, at parietibus vasis constanter affixæ hac nota mox a *Sociali* distinguuntur. Admota lenticula in conspectum subit stipes elongatus subtilissimus basi parieti vasis affixus⁴⁹⁾, a cuius apice pendent series divergentes innumeræ unionum crystallinorum pelluentium, quæ una cum stipite motu aquæ varie vibrantur. Omnes quidem re ipsa suis pedicellis racematim inhærent, at, hi cum ob subtilitatem lenticulæ etiam oculari inconspicuæ sint, capitula in libera aqua absque ullo fulcro apparentia asperatum haud injucundum præbent.

Motus duplex, vel unicæ seriei, vel plurium simul, rarissime omnium racematim, in glomeres ad apicem stipitis principalis se contrahentium, ac momento rursus tese expandentium in

⁴⁹⁾ *Vorticella pedicellatae* objectis basi pedunculorum affixæ sunt, saepe tamen soluta totum pedunculum, interdum majorem vel minorem ejus partem post se trahentes, vel etiam, toto pedunculo derelicto, in aquis libere vagantur; cayendum igitur, ne in hoc statu pro diversa specie sumantur. Pedicellos rursus occupatas, uti quidam voluere, nullus credo.

Tab. XLVI.

in catenas longas moniliformes pendulas. Pedunculus primitus sive stipes porrectus permanet, nec unquam uti in *Vorticella Polypina*, retrahitur.

Post intervalla dimidii mensis capitula, alia post alia, a pedicellis abscedebant, quo facto hi capitulis destituti subinde in conspectum prodibant longissime extensi, capitulis decuplo longiores. Ingens numerus *Vorticellarum* simplicium, quælibet sc. cum suo pedunculo, omnes vañis parietes jam occupaverat; aliæ circumnatantes pedicello instructæ loca coloniis condendis idonea quærebant, indies illæ novos ramulos, hæque rursus pedicellos capitula præferentes protrudebant.

Generationem hoc modo fieri observavi: *Vorticella* adulta cuiquam pedunculum suum objecto affigit; quo facto ex capitulo vel basi ejus progerminant octo capitula similia, quæ intra paucas horas propriis pedicellis elevantur; brevi tempore basi horum capitulo novum nova oriuntur, quæ rursus suis pedicellis elevantur, quibus simili modo iterum nova proles nascitur, & sic porro. Dum hæc aguntur, pedunculi primi & secundi & ulterioris ordinis pro ætate in longitudinem crescunt, ad modum ramorum in vegetabilibus; pedunculus vero *Vorticella* matris, qui jam stipes communis factus omnes sustinet, eandem longitudinem servat, capitulo deficiente. Hic generationis modulus a jam notis diversus est.

Observatiunculam addere lubet, quæ licet omni cura a me peracta sit, mihi tamen ipsi hoc tempore tam dubia videtur, ut aliis repetendam commendem. Dixi supra a congerie ramosa *Vorticellarum* capitula adulta sensim discedere, ramulis ipsis remanentibus; huic ramificationi flosculis, ut ita dicam, destitutæ, novi flosculi sive capitula intra sex dies renascebantur, ita ut tota rursus cooperta capitulo videretur, ramulis & pedicellis uti in priori inconspicuis. Nisi me omnia fallant, capitulo hæc renata sunt ex ramulis, quos priora reliquerant; notam enim arbustculo prima vice florenti adposueram, quæ flosculis

destituto & rursus ornato adhuc adhærebat; nec uspiam arbusculam aliam flosculis orbum in toto vase reperire potui. Hinc nova horum animalculorum cum vegetabilibus analogia; quemadmodum enim arbores se in nova folia novosque flosculos induunt, ita *Vorticella nostra* capitulis orbata nova protrudit.

In aquis, e stagno *Emderupensi Hafniam* deductis, Decembri & Januario 1768, 69, 72, 73.⁵⁰⁾.

Fig. 10. *Vort. Racemosam*, naturali,

11. auēta magnitudine, fistunt.

a. Stipes. b. Ramuli. c. Capitula extensa. d. Eadem cum ramulis in glo-
merem correpta⁵¹⁾.

XVII. BRACHIONUS.⁵²⁾

Vermis contractilis, testa tectus, ciliis rotatoriis.

358. BRACHIONUS STRIATUS.

BRACHIONUS univalvis, testa ovata striata, apice sexdentata, basi integra, cauda nulla. Tab. XLVII. Fig. 1—3.

Testa oblonga, pellucida, plicatilis & retractilis, ab altera pagina in ventrem utrinque inflexa, apice truncata ejusque margine

⁵⁰⁾ Hæc etiam in rivulo *Drangedalenſi Norvegiæ*, mensibus aestivis, mihi occurrit. F.

⁵¹⁾ Quæ antea *Vort. Cornuta* & *Vermicularis* dicebantur, jam illa inter *Lencopbras*, hæc inter *Cercarias*, ordinatæ sunt. F.

⁵²⁾ Nomen *Brachioni* HILL. primus adhibuit; PALLAS postea animalculis, quæ LINNÆUS *Vorticellas*, ob vorticem, quem in aquis excitant,

margine sexdentata, dorso striis duodecim, seu carinis sex longitudinalibus, basi obtusa vel subtruncata, mutica. Dentes corripi & produci vidi, an ope carinarum in dentes abeuntium, locoque tendinum inservientium? Dehinc secundus a margine reliquis minor sepius conspicitur. Basis testae ultra corpus prostrans animalculo natante emarginata seu bicuspidata appetat.

Animalculum pellucidum, crystallinum, musculosum, saepe flavicans, apice protrudit fasciculos tres pilorum ludentium, ex tribus globulis prostantium, laterales intermedio breviores, in unico exemplari pilos omnes medio apice in pulchrum circumlum rotari, nec in morte condi observavi. Musculus deglutorius forcipatus est, seu digiti duo aequales uncinati sese & in retractione animalculi aperientes & claudentes; medio corporis juxta latus alterum congeries molecularum albarum, raro massa orbicularis flavicans; infra medium cuspis pendula ultra testam utrinque rarissime porrigitur; apice retracti corporis mucro rigidus utrinque conspicitur. Fæces excernere vidi, hæ moleculæ informes, pellucidæ, in superficie guttulæ hærentes.

T t 3

An-

excitauit, curatus nominasset, minus bene *Brachioni* nomen substituit; *Vorticella* igitur suum genus restituendo, *Brachionum* novo generi amandavi.

Animalia tegmine crystallino, apparatu organorum inextricabili, diversaque artuum materia *Bullariorum* perfectissima. Bivalvia *Daphnis* aliquantum accedunt, at structura diversissima aliis ordinis esse monstrat. E testa secundum longitudinem patente *univalvem*, hiante *bivalvem*, postice vero clausa vel patula *capsularem* dixi. *Brachioni* sic dividunt possunt in

univalves: 358—367.

bivalves: 368—372.

capsulares: 373—379.

Suntque conspicui: 362. 367. 368. 371. 373. 377.

inconspicui: 358—361. 363—366. 369. 370. 372.

374—376. 378. 379.

Animaleculum timidum intra testam latet, raro pilos nando exserit, hinc testae plures annos mihi notae fuere, pili vero & cuspides 1779 & 1781 innotuere.

In aqua marina cum *Brach. Clypeato*, at rario-

Fig. 1. *Brach. Striatum* primum, dentibus productis, eundem; dentibus correptis pilisque exsertis, supinum, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Dentes. b. Fasciculi pilorum.
 c. Cuspides. d. Mucrones.
 e. Musculus deglutorius.

359. BRACHIONUS SQUAMULA.

BRACHIONUS univalvis, testa orbiculari, apice truncata quadridentata, basi integra, cauda nulla.
 Tab. XLVII. Fig. 4—7.

Testa pellucidissima, a ventre valde patula, antice truncata, ac in dentes quatuor, quorum intermedii aliquantum longiores apparent, producta; in dentium interstitio laterali prominet denticulus minor hyalinus, difficulter conspicuus, corpori animali, ut videtur, connatus; postice obtusa, rotundata, integra & mutica, absque ullo caudæ corporis vestigio.

Animaleculum pellucidum ex moleculis griseis compositum medio maxillis conniventibus in congeneribus solitis, basi ovis tribus diversæ maturitatis & voluminis. Rarissime fere e testa exserit, hinc nullum organum rotatorium, cilia tantum & quidem raro inter dentes micantia conspexi; natabat tamen fere sequi in quemvis sensum at lente movebat.

Quoties

Quoties latere invehitur, dentes tantum duo vel tres conspicuntur, basisque testae quasi incisa appetet.

In paludosis cum *Lemna minore* raro.

Fig. 4 & 7. *Brach. Squamulam* a dorso,

5. a latere,

6. a ventre, aucta magnitudine, fistunt.

a. Dentes. b. Denticuli. c. Cilia.

d. Maxillæ conniventes. e. Ova.

360. BRACHIONUS PALA.

BRACHIONUS univalvis, testa oblonga excavata, apice quadridentata, basi integra, cauda nulla. Tab. XLVIII. Fig. I. 2.

Brach. Bipalio proximus, mox tamen distinguitur margine crasso, non inflexo, dentibusque quatuor triplo vel quadruplo longioribus.

Animalculum oblongum flavescens, in supina parte profunde excavatum nudum marginibus incrassatis, in prona testa convexa tectum, extremitate postica obtusum, antica truncatum; in hac animalculo producto conspicuntur organa ciliarum rotatoria utrinque, centro autem colliculus conicus apice piloso, setulæque micantes intermediae. Infra hunc apparatum maxilla didyma mobilis; hæc dorsum quoque pellucet. Retracto animalculo in conspectum prodeunt dentes, seu spinæ quatuor validæ, margini testæ antico affixæ.

Tergo cymbæ fluctuantis instar movetur. Margini postice obtuso & mutico adhæsit massa globularis, quasi pondus cymbæ injectum, ovum aut ovarium animalis.

In

In aqua palustri raro.

- Fig. 1. *Brach. Palam*, supinam, animalculo producto,
 2. pronam, animalculo retracto, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Organa rotatoria. b. Colliculus pilosus.
 c. Maxilla didyma. d. Dentes. e. Ovarium.

361. BRACHIONUS BIPALIUM.

BRACHIONUS univalvis, testa oblonga inflexa; apice decemdentata, basi integra, cauda spuria. Tab. XLVIII Fig. 3—5.

Inter *Brach. Clypeatum* & *Striatum* medius; testa quam in *Striatu* longior & absque omni stria; oblonga uti in *Clypeato*, at dentata & ecaudata est; organa animalculi, uti in utroque,

Animalculum a tergo & ab utroque latere obvertit testa cymbiformis, oblonga, laevis, plicatilis, postice acuminata, acumine tamen truncato, seu carina corporis ultra testam aliquantum producta caudam simulans, immobilem tamen, in aliis postice obtusa & integra, antice dentata; dentes subopaci, horum unus, raro duo, dum organa animalculi porrecta sunt, in conspectum utrinque subeunt, retractis vero in parte testae antica & hyalina dentes quatuor concolores, intermedii longiores, conspicuntur. Dentes ægre computantur, retracto animalculo quatuor vel sex facile numerantur; inter 2 & 3 quovis latere computatos demum apparet alius minutissimus hyalinus. Apparatus organorum antiquus perægre extricatur; natando plures setas strictas organumque ciliorum rotatorium fetis brevius exserit, vel tres colliculos eristatos prodens, setas agitat, cilia ve-

ro in gyrum circumagit. Musculus deglutorius seu maxilla di-dyma uti in congeneribus. Reliquum corporis præsertim in retracto & pereunte animali, in area postica hyalina vel musculo-losum vel secundum longitudinem foveatum & inane est, moleculis tantum tribus aut quatuor, an fæces, conspicuis.

Defectum aquæ seu imminentem mortem sentiens organa intra testam retrahit, lusumque sensim interrumpendo micare demum ceslat, testa plicatilis tamen motu corporis peristaltico minuta quædam, ac si animalculum auram spiraret, utrinque intumescere & flavescente, at non in omni, pergit, denique aqua exhalata maxime contrahitur ac inanime persistit. Quædam in medio cursus & agitationis morte corripiuntur, cadavera enim fluctuantia organis exsertis rigidis aliquoties reperi.

In aqua litorali 1782 exeunte Octobre, ac 1784 medio vere.

- Fig. 3. *Brach. Bipalium*, supinum, organis exsertis,
 4. retractis organis,
 5. pronum, aucta magnitudine, fistunt.
 a. Dentes. b. Setæ striæ. c. Organum
 ciliorum. d. Colliculi tres cristati e.
 Musculus deglutorius.

362. BRACHIONUS PATINA.

BRACHIONUS univalvis, testa orbiculari integra,
 cauda mutica. Tab. XLVIII. Fig. 6—10.

EICH. microsc. 22. t. 1. f. 2. 4.
 Naturf. 19. p. 43. t. 2. f. 10.

Inter majores. Testa crystallina, orbicularis, ^{integra},
 absque omni dente aut incisione, apice quidem subemarginata
 U u videtur

videtur, at eodem loco subjacet membranula peripheriam continuans. Animaleculum crystallinum, splendore nulli secundum, majuscum, testæ medio affixum, apice organum mictorium duplex protendit, medio lobi bini ovati pellucidi propendent, horum alter in quibusdam vacuus, alter in fundo materia opaca repletus erat, infra hos bini lobuli decies minores, supra vero versus marginem exteriorem urinque oblique porrigitur spiculum concolor. Medio inter lobos & tubos organi rotatorii membrana dilatata, varie crenulata, argentei coloris conspicitur. Rotatione ciliorum organi duplicitis aqua inter tubos defluit, maxillaque duplex seu musculus deglutorius binis chelis constans, inter quas osculum animalis, alternatum aperitur & clauditur; hic minus recte creditur corculum vel ventriculus animalculi. Infra lobos pender cauda simplex, æqualis, infelixilis, inarticulata; geniculis binis affixa vix ultra marginem testæ porrigitur.

Motus dextrorum & sinistrorum festinans vagatorius, sepe in margine perpendicularis.

Guttula urinæ guttæ aquæ adjecta momento organis retractis intestinisque confusis necatur; *Paramæcia* e contra anxiæ & cum vehementia circumcurrentia vitam 8—10 minuta protrahunt.

Æstate 1777. unicum exemplar *Meyenberga* reperi, & celeb. HERMANN *Argentorati*, denique Havnæ d 21 Decembr. alterum reperi, simulque *Confervam vesicalem*, quam quoque *Meyenberga* primus repereram. Singulare satis & mentione dignum est, me post inquisitionem in animalcula decem annorum spatio, cui quam sèpissime, saltem ter quavis septimana hibernali ab hora vespertina quinta ultra medium noctem, vacavi, nunc primum reperisse *Brach. Patinam* & *Conf. Vesicalem*, & quidem in ultima guttula, quam pro ejus vespere penso microscope subjeceram. Junio & Julio 1782 plures in fossa *Jægersburgensi*, in qua aqua multos annos stagnaverat, sub *Lemna* minore.

Fig.

- Fig. 6. *Brach. Patinam*, organis rotatoriis exsertis,
supinam,
7. pronam,
8. organis rotatoriis retractis,
9. organis omnibus retractis & intestinis confusis,
aucta magnitudine, fistunt.
a. Organum rotatorium duplex exsertum.
b. Idem retractum. c. Lobi. d. Lobuli.
e. Spiculum. f. Cauda. g. Membrana
crenulata. h. Musculus deglutorius.
10. Musculeum deglutorium valde auctum fistit.
i. Chelæ apertæ. k. clausæ.

363. BRACHIONUS CLYPEATUS.

BRACHIONUS univalvis testa oblonga, apice emarginata, basi integra, cauda mutica. Tab. XLVIII.
Fig. II—14.

Prima facie refert *Brach. Patinam*, at non orbicularis, fluvialis, & sat diversus est.

Testa univalvis, oblonga, flexilis, apicem versus, animalculo protenso, aliquantum coarctata, retracto, emarginata est ac æqualis cum postica latitudinis, membranulaque incisuræ obversa instruitur; in quibusdam crystallina est & pellucidissima, in aliis flavescens, subopaca; margines laterales ad tertiam latitudinis partem inflexi lineas meras longitudinales ob nimiam testæ tenuitatem simulant. Testa animalculo retracto clypeum menitur. Animalculum elongatum testæ medium occupat; protensum apice pilos utrinque extrorsum flexos vix rotatorios extendit, horumque in medio cilia minima micantia, retractum vero, pilisque conditis, in antica area hamos binos lineares extrorsum

extrosum versus, medioque corporis musculum deglutorium seu maxillam duplicem forcipatam extendit. Cilia antica dentum in pectine instar ordinata videntur. Cauda simplex hyalina, teres, mobilis, infra corporis medium affixa, dimidia parte extra testam prominet.

Corpo^re jam horizontali, jam in angulum acutum ver^{to}, natat, caudaque mobili, quasi gubernaculo, cursum dirigit.

In aqua litorali frequens Octobre & Novembre.

Fig. 11. *Brach. Clypeatum*, organis exsertis pronam,
12. supinam,
13. a latere,
14. organis retractis, aucta magnitudine, fistunt.
a. Pili. b. Cilia. c. Hami. d. Muscu-
lus deglutorius. e. Cauda. f. Testæ
pars antica emarginata cum membrana
subjacente.

364. BRACHIONUS LAMELLARIS.

BRACHIONUS univalvis testa producta, apice integra, basi tricorni, cauda bipili. Tab. XLVII. Fig. 8—11.

Testa pellucidissima, crystallina, univalvis, apice in lamellam orbicularē integrā flexilem & maxime hyalinam, adeoque subtilem, ut oculis armatis ægre prospiceretur, basi versus utrinque angulata & in lamellam tridentatam, ultra corpus producta. Tantæ pelluciditatis est, ut orbicularē partem diu merum luorem in aqua ex micatione ciliorum exortum crederes, nec partem corpus tegentem nisi ex angulis lateralibus suspicareris. Corpus ventricosum, capite antice in conum pro-
ducto,

ducto, utrinque papilla laterali prostante; hæc pilis minutissimis micantibus, vix organo rotatorio instruitur, rotationis enim nihil detegere potui; utrinque inter papillam & conum corniculum striatum, quod sèpius ad papillam deflectitur & rursus in angulum acutum erigitur. Truncus moleculis obscuris refertus, altero latere corpusculis tribus ovalibus in plurimis impletus est. Cauda teres, simplex, biarticulatus, mobilis, apice mucronibus binis, qui passim inflectuntur, quod quidem in nullo alio observavi, terminatur.

In aqua palustri Novembre 1779 raro, Octobri vero 1781 frequentissime.

Fig. 8. *Brach. Lamellarem* pronam, capite prodotto,
9. capite retraæto,
10. a latere, capite retraæto
11. supinam, capite prodotto, aucta magnitudine,
sistunt,

a. Lamella antica orbicularis. b. Conus
capitis. c. Papilla lateralis. d. Cor-
niculum. e. Lamella postica triden-
tata. f. Truncus. g. Corpuscula ova-
lia. h. Cauda. i. Mucrones. k. Li-
dem flexi.

365. BRACHIONUS PATELLA.

BRACHIONUS univalvis, testa ovata, apice bidentata, basi emarginata, cauda biseta. Tab. XLVIII.
Fig. 15—19.

Brachionus Patella, *Verm. ter. & fluv. 141. Zool.*

Dan. prodr. 2570.

JOBLOT, microsc. tom. 1. part. 2. t. 4. f. G.?

U u 3

Testa

Testa plana, ovato-orbicularis, crystallina, antice incisa, seu in mucronem acutum utrinque terminata, hæc tamen incisura capite animalculi plerumque testa, tum primum in conspectum subit, cum istud ob defœtum exhalantis aquæ corripiat; postice teria parte ultra corpus prominet; margo testæ posticus, qua nempe cauda tegitur, in nonnullis vix emarginatus est, in aliis, quoties cauda defœtitur, manifeste in angulos profilentes incisus appetet. Caput, truncus & cauda animalculi distincta. Illud subcylindraceum, truncatum, intra hoc musculus deglutorius? in interrupto motu, uti truncus infra semicirculo terminatur, fronte lineis duabus transversis notatur. Iste discum testæ interaneis indistinctis occupat. Hæc trunco affixa, brevis, annulata (annulis quinque) flexilis, medium extra testam porrecta, apice setis binis brevissimis divergentibus, plerumque tamen unitis, instructa est; his objectis adhæret, corporeque erecto gyros cier. Lobus in quibusdam intra testam latere sinistro corporis ovalis flavescens, an ovarium? Organum rotatorium ægre conspicuum circulus lucidus, commotio aquæ & in majoribus ciliorum per intervalla aspectus produnt.

Unicum reperi supinum, nulloque modo, ut locum mutaret, adigi potuit. Hunc fistere videtur figura JOBLOTI, at minus justa est.

In aquis palustribus tota hieme majores & minores.

Fig. 15. *Brach. Patellam*, capite retracto,

16. fere retracto,

17. exerto,

18. majorem, pronam,

19. supinam, aucta magnitudine, fistunt.

a. Incisura testæ antica cum mucronibus.

b. Caput. c. Cilia. d. Truncus. e. Margo testæ posticus emarginatus. f. Cauda. g. Seræ.

366. BRACHIONUS BRACTEA.

BRACHIONUS univalvis, testa suborbiculari, apice lunata, basi integra, cauda spina dupli. *Tab. XLIX.*
Fig. 6. 7.

Testa pellucidissima hyalina, bracteam quodammodo refens, antice emarginata, seu in lunulam erosa, postice rotundato-obtusa, integra absque omni dente aut incisione. Membrana testae ab altera pagina utrinque inflexa & dilatata in medio efformat lacunam seu fossulam longitudinalem, quam corpus animalculi torosum, opacum & sordide flavicans occupat. Hoc antice capite globo concolore productili & intra testam retractili, infra hoc musculo deglutorio, juxta alterum latus ovario, postice vero uncinulis binis distantibus, ac inter hos cauda inverse conica spinis binis rigidis pro lubitu animalis divergentibus & coeuntibus armata, instruitur. Corpus utrinque cingunt vascula albicantia. Nec cilia, nec organum rotatorium, detegere potui.

Locum, ubi reperi, notare neglexi.

*Fig. 6. Brach. Bractea, a dorso, capite exerto,
 7. a ventre, capite retracto, aucta magnitudine,
 exhibent.*

- a. Testa bracteata. b. Caput.
- c. Musculus deglutorius. d. Uncinuli.
- e. Cauda. f. Spinæ caudales.
- g. Margo testae lunatus. h. Membrana testae inflexa. i. Vascula albicantia k. Ovarium.

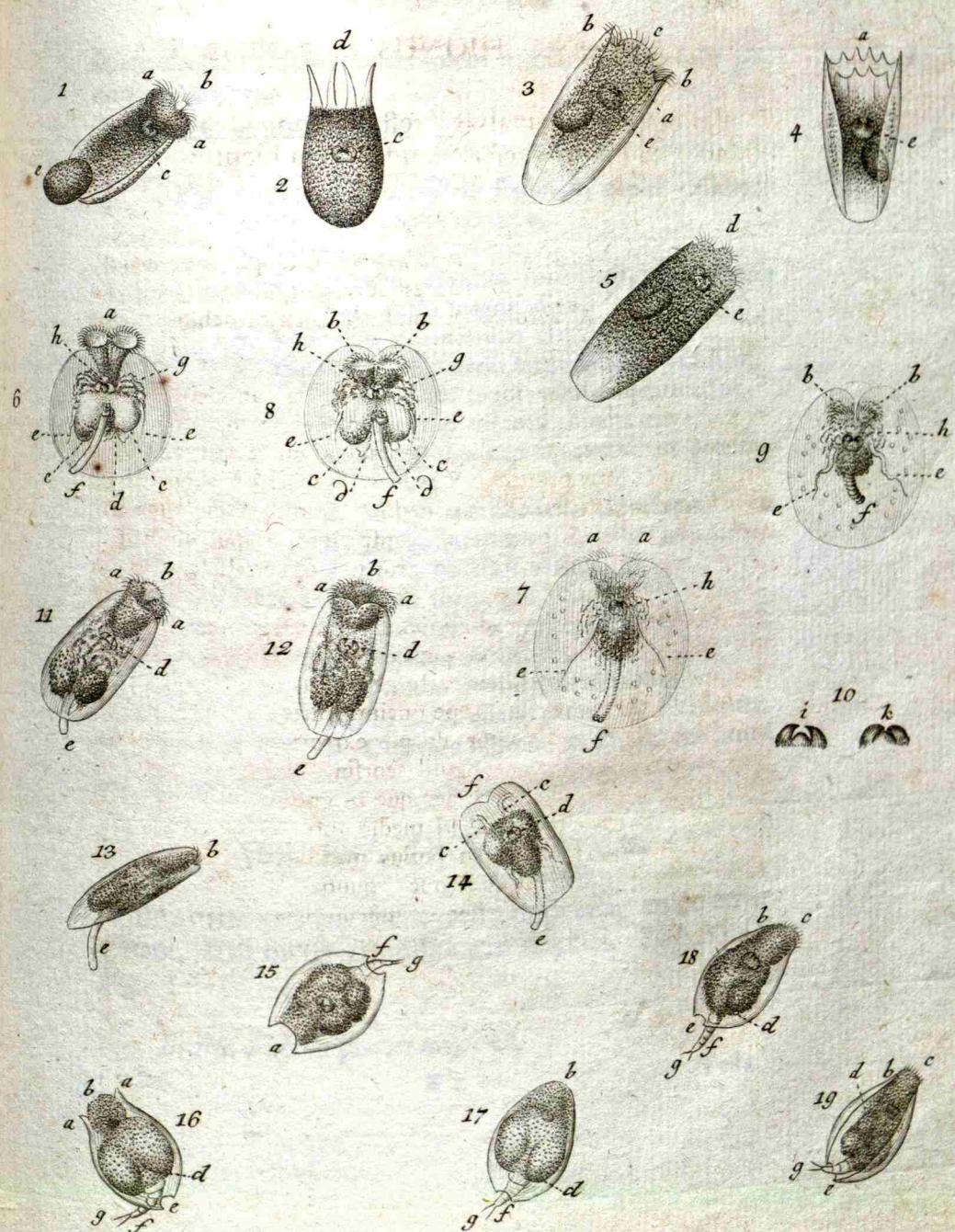
367. BRACHIONUS PLICATILIS.

BRACHIONUS univalvis, testa oblonga, apice crenulata, basi emarginata, cauda longa bicuspi. *Tab. L. Fig. 1—8.*

Valde refert *Brach. Urceolarem*, at duplo fere major, ventricosior & marinus est, dentesque testae non acuminati, nec rigidi, subplicatiles vero & obtusiusculi, margo dehinc potius crenulatus, quam dentatus dici meretur.

Testa, potius membrana flexilis dicenda, ab utroque latere introrsum plicata, foveam longitudinalem format; huic animalculum injacens ope tendinum parallelarum & transversarum organa antica foris protrudit & reducit; reductis organis margo membranæ anticus crenulis sex incisus, ac infra hunc alias crenulis obtusioribus & paucioribus conspicitur; Caput animalculi inter dupliceum hunc marginem protrudi & retrahi credidi, at intensius observanti in utrumque incumbere videbatur. Caput seu pars antica animaleculi admirabilis & inextricabilis structuræ est: medio colliculis tribus elevantur totidem fasciculi pilorum, horum intermedius fasciculus recte protensus est, laterales vero versus medium connivent, sœpe unciniformes, a basi hujus apparatus utrinque porriguntur alii pili extrorsum procumbentes. His organis piliferis, vel singulis seorsim, vel omnibus simul, varie mieat animalculum turbinemque in guttula uti congeneres exagit. In corporis corrugati medio infra dicta organa musculus deglutorius mobilis seu potius maxillæ duæ conniventes centro conjunctionis nigro; hoc, quoties maxillæ secedunt, puncta duo, quotiesque uniuntur, unicum majus nigrum offert. Basin versus vesiculæ tres vel plures pellucentes molecula nigra, quæ ovula videntur. Membrana communis basi emarginata; ex incisura porrigitur cauda, uti in *Brach. Urceolari*, productilis & correptilis, teres, inarticulata, mucronibus binis compressis

Tab. XLVIII.

sis terminata. Ovulum majuscum angulo incisuræ testæ plurumque adhæret.

In aqua marina copiose.

- Fig. 1. *Brach. Plicatilem supinum*, capite exerto,
 2. pronum, capite retracto,
 3. a latere, capite exerto,
 4 — 6. partem anticam animalculi, sub diverso
     itu, aucta magnitudine,
 7. Musculum deglutorium clausum,
 8. apertum, valde aucta magnitudine, exhibent.
     a. Colliculus capitinis pilosus intermedius.
     b. Laterales colliculi conniventes.
     c. Pili baseos capitinis extrorsum procum-
         bentes.
     d. Margo anterior testæ crenulatus.
     e. Margo inferior - - - - -
     f. Musculus deglutorius.
     g. Testa introrsum plicata.
     h. Cauda & i. mucrones ejus.
     k. Vesiculæ interiores.
     l. Ovulum extrinsecus adhærens.
     m. Maxillæ conniventes. n. secedentes.
     o. Centrum nigrum. p. Puncta duo centri.

368. BRACHIONUS OVALIS.

BRACHIONUS bivalvis, testa depressa, apice emar-
 ginata, basi incisa, cauda cirro dupli. Tab. XLIX.
 Fig. 1—3.

Brach. Patella pluries major est.

XX

Testa

Testa crystallina, ovalis, bivalvis, apice emarginata, seu utrinque mucrone excavato terminata (cavum hoc valvulis sibi incumbentibus debetur, animalculoque correpto in conspectum subit) postice rotundata, medio margine incisa, quæ incisura cauda animalculi plerumque tegitur; area testæ lateralis intermedia ab animalculo occupatæ magnitudine æqualis vacua & hyalina solis membranulis subtilissimis, seu vasculis pellucidissimis, truncum ambientibus, in omnibus non æque conspicuis, instruta est. Caput & truncus indistincti, continui, latitudine æquales, carnosæ, subflavescentes; hic torosus medium testæ longitudinale occupat; illud apice truncatum absque organo rotatorio ciliis minutissimis continuo vibrat, passimque corripitur. Cilia lateralia deflexa, intermedia (sæpe quælibet) striæ porrectæ sunt. Musculus deglutorius in antica parte animalculi continuo movetur, ac infra hunc interanea vesicularia alternatim corripiuntur & dilatantur. Cauda alba carnosæ, aliquantum rugosa, fetis seu stylis duobus flexilibus extra testam protensis finitur. Basi caudæ appendiculæ binæ obtuse, quales in *Tr. Pocillo*, in quibusdam conspicuntur, in aliis abesse videntur, an genitalia maris, qualia in nonnullis *Daphniis* adsunt?

Poterit esse: Der Flünder, EICH. microsc. p. 30. t. 2. f. H. at cauda in hoc diphylla est.

In paludosis inter *Confervas* passim.

Fig. 1. *Brach. Ovalem*, ciliis lateralibus deflexis, innatantem,

2. eundem, ciliis omnibus porrectis, quiescentem,

3. eundem ciliis conditis, aucta magnitudine, exhibent.

a. Mucrones testæ antice.

b. Incisio testæ postice.

c. Cilia deflexa. d. striæ.

e. Musculus deglutorius. f. Membranulae.

g. Cau-

- g. Cauda. h. Appendiculæ.
 i. Styli caudales. k. Cilia omnia porrecta.
 l. Massa ovalis, an ovarium?

369. BRACHIONUS TRIPPOS.

BRACHIONUS bivalvis, testa ventrosa, apice mucicosa, basi tricorni, cauda spina duplice. *Tab. XLIX.*
Fig. 4. 5.?

Brachionus Tripos, *Verm. ter. & fluv. 144. Zool.*
Dan. prodr. 2573.

Minor est *Brach. Urceolari.*

Corpus pellucidissimum fere triquetrum, vel valvulis duabus conchaceis dorso animaleculi, ut videtur, hiantibus compotum. Medio orificio seu apicis prominent ligulae duas ciliis rotatoriis maiores. Inferne mucrones quatuor, vel saltet tres, rigidi; horum in medio cauda mobilis, in duo filamenta divisa; haec apice fissa pro lubitu vermis vel in unum junguntur, vel divergunt, eorumque ope objectis adhaeret. Organum rotatorium duplex. Sordes frequenter excernuntur.

Dum hunc describerem, pictor absuit, delineationem de hinc curare minus potui. Post plures annos *Brachionum Tripodi* haud dissimilem tab. *XLIX. fig. 4 & 5.* quidem pingi curavi, pictori vero elapsam descriptionem, uberioremque descriptionem frustratum esse doleo. Postea neutrum reperire contigit, hujus dehinc descriptionem e figura, illius figuram e descriptione fingere nefas ducens, utramque suo archetypo conciliandam futuris micrographis commendando.

In aqua palustri raro.

X x 2

Fig.

Fig. 4 & 5. *Brachionum (Tripodem?)* aucta magnitudine, monstrant.

- a. Cilia lateralia fasciculata.
- b. Ligulae.
- c. Musculus deglutorius.
- d. Massa interaneorum opaca.
- ee. Mucrones antici spiniformes.
- f. Mucro posticus.
- g. Filamenta seu setae caudales.
- h. Cilia organi rotatorii duplicitis.

370. BRACHIONUS DENTATUS.

BRACHIONUS bivalvis, testa arcuata, apice & basi utrinque dentata, cauda spina dupli. Tab. XLIX.
Fig. IO. II.

Brachionus Mucronatus, *Verm. ter. & fluv. 146.*
Zool. Dan. prodr. 2575.

Testa crystallina, bivalvis, oblongifuscula, antice subarcuata, postice perpendicularis, apice & basi truncato-lunata, quavis extremitate duobus utrinque dentibus insignita. Animalecum musculosum medium testae longitudinale, lateribus praesertim antico vacuis, occupat; apice ligula seu muerone in medio organi rotatorii instruitur; in antica corporis regione musculus deglutorius mobilis conspicitur; cetera interanea in quibusdam minus distincta, in aliis massæ duæ inæquales lutescentes. Cauda terminatur spinis duabus longis pellucidis, quas pro lubitu jungit & distendit; harum quælibet setula dupli ægre visibili, ejus ope objectis adhaeret, finitur. Dentes superiores testæ post correptionem bestiolæ in conspectum subeunt. Duplices sunt, uti quoque inferiores, in dupla seu bivalvi testa, sibi ramen adeo arte incubunt, ut, nill valvulae aliquantum, quo-
ties

ties testa aperitur, a se discedant, semper simplices videantur; obsoleti quoque & minus validi quam in *Brach. Uncinato*, & inferiorum, qui dorsum spectant, adhuc reliquis breviores sunt. Sæpe quasi mortuus quiescit.

In aquis, ubi *Lemna*, haud infrequens.

Fig. 10 & 11. *Brach. Dentatum*, aucta magnitudine, fistunt.

- a. Valvulae testæ dimotæ.
- b. Mucrones duplices antici.
- c. postici.
- d. Cauda.
- e. Spinæ caudales.
- f. Unguiculi.
- g. Cilia micantia.
- h. Cilia rorantia.
- i. Valvulae sibi arête incumbentes.
- k. Musculus deglutorius.
- l. Massa interaneorum.

371. BRACHIONUS MUCRONATUS.

BRACHIONUS bivalvis, testa subquadrata, apice & basi utrinque mucronata, cauda spina dupli. Tab. XLIX. Fig. 8. 9.

Brach. Dentatum valde refert, at duplo vel triplo major, mucronesque testæ validiores aculeos potius, quam dentes simulantes; testa quoque non uti in *dentato* lateribus vacua, sed undique animakulo repleta. Spina quævis caudæ apice acuta est, vix setulis binis terminatur, distincte tales videre haud potui, varia enim lucis reflexio quatuor spinas oculo mentitur, hinc quoque duos mucronulos seu setulas, etiam si unicum acumen in quavis spina adsit. Musculus deglutorius ac massa opaca lateralis uti in congeneribus.

Spinæ motu caudæ recta vel ad angulum acutum & obtusum extenduntur.

Brach. Dentatus quidem *mucronato* frequentior, utrumque tamen in guttula comparando examinatus sum, diversum que arguo.

In aqua palustri.

Alium *Meyenbergæ* reperi, in quo, organo rotatorio retracto, apice dentes tres in triangulum dispositi in conspectum venerunt; Dentes bini antici, tertius posticus obsoletus, æque conspicuus, forte ex postica valvularum cohæsione unicus apparuit.

Hujus exuvias omni interaneo destitutas, testa vero cum dentibus ac congerie ciliorum superflite, simul reperi. Juxta marginem lateralem anticam, intra testam delitescebat animalculum cylindraceum elongatum, utraque extremitate æquali; medio quasi binis articulis seu segmentis globularibus instrutum; hoc pluries ab una exuviarum extremitate ad alteram procedere & recedere absque versione vidi. Decorticantur dehinc *Brachioni*, uti *Larvæ* insectorum.

Fig. 8. *Brach. Mucronatum*, ciliis conditis, a dorso, 9. ciliis exsertis, a latere innatantem, aucta magnitudine, fistunt.

- a. Mucrones antici. b. postici.
- c. Spinæ caudales. d. Musculus deglutorius.
- e. Massa interaneorum oblonga.
- f. Cilia micantia. g. Intestinula.

372. BRACHIONUS UNCIATUS.

BRACHIONUS bivalvis, testa ovali, apice integra, basi mucronata, cauda rugosa biseta. Tab. L. Fig. 9—II.

Bra-

Brachionus Uncinatus, *Verm. ter. & fluv.* 145.

Zool. Dan. prodr. 2574.

Krog Hvirvleren, *Dannem. og Norg. Dyrbist.* 1. B.

p. 38.

Vorticella, *Naturf.* 19. p. 51. t. 2. f. 13.?

Inter minores bivalvium.

Testa crystallina apice & antice rotundata, mutica, infra sinuata, postice perpendiculari, in mucronem terminata. Animalculum musculosum; antice unco instruetum, quem saepe extra testam porrigit, simul ludente collaterali organo rotatorio minimo, quo tranquillo uncinulum saepe deorsum deflectit rursumque erigit; postice cauda dimidia corporis longitudine, quatuor vel quinque articulis, ut videtur, composita, vix tamen annulata sed rugulosa, rugulis annulos obsoletos oculo mententibus; apice seta bifida, qua moleculis terrenis adhaeret. Testa antice & postice pro lubitu aperiri potest.

In foveis aquosis; in aqua marina quoque vulgaris est, eademque in camera plures menses servata ac intra dimidium anni haud renovata majores & minores degunt.

Fig. 9. *Brach. Uncinatum* a dorso,
10 & 11. a latere innatante, aucta magnitudine,
monstrant.

- a. Valvulae arcte connexae. b. hiantes.
- c. Mucro posticus. d. Animalculum.
- e. Uncus extra testam, porrectus.
- f. - - - intra testam retractus.
- g. Organum rotatorium collaterale.
- h. Cauda. i. Seta bifida.

373. BRACHIONUS CIRRATUS.

BRACHIONUS capsularis, testa apice producta, basi curta, bicorni, cauda bifida. *Tab. XLVII. Fig. 12.*

Brachionus Cirratus, Verm. ter. ♂ fluv. 143. Zool.

Dan. prodr. 2572.

*JOBLOT microsc. part. 2. p. 54. t. 6. f. 10. A. B. C.
D. (minus bona).*

Est *Brach. Urceolari* major, ventricosus, subpellucidus, capite conico, utrinque fasciculo capillorum, organo rotatorio, instrueto; collum capitinis basi latius; truncus ovalis, ventricosus; postice utrinque seta rigida; has interjacet lobus mobilis, qui cauda tereti articulata corporis fere longitudine fetis duabus terminata instruitur. Venter sordibus luteis repletur, quas ex cerni saepius vidi. Testa corpore brevior truncum tantum vestit. Semicirculus ex rotatione organorum ab uno ad alterum in aqua productus, continuus, itidem absque coloribus referens, caput ambit.

Licet in figura & descriptione JOBLOTI nec fasciculus capillorum nec setae rigidae adsint, eandem tamen esse nullus dubito. Ne minimam quidem cum larvis terrestribus similitudinem video, quam tamen denominationis rationem affert cit, auctor. Differentiam sexus ex colore intestini luteo vel albo perperam arguit; vacuum enim hyalinum seu album, repletum luteum appetat. Fig. 10. E. quam interdum assumere indicat, mihi in nostra nunquam obvia, diversam innuere arbitror.

In aquis.

Fig. 12. *Brach. Cirratum*, aucta magnitudine, sistit.

a. Ca-

- a. Caput. b. Semicirculus caput ambiens.
- c. Organum rotatorium. d. Collum. e.
- Testa truncum vestiens. f. Seta truncis.
- g. Lobus caudalis. h. Cauda. i. Se-
- tæ caudales.

374. BRACHIONUS PASSUS.

BRACHIONUS capsularis, testa cylindracea, frontis cirris binis pendulis, setaque caudali unica. Tab. XLIX. Fig. 14—16.

Animalculum pilis tribus passis æqualis fere longitudinis splendidum; horum caudalis ob rigorem potius seta, frontales flexuosi cirri dicendi sunt. Estque supina parte corporis depresso sculum, prona convexum, apice truncatum, basi caudæ in ventrem inflexa, setaque solitaria terminata. Testaceum ægre dicendum, hinc forsitan potius inter *Vorticellas* numerandum, retracto tamen corpore, & quidem in mortis agone vagina pellucida mutica superne conspicitur. In minoribus cilia nulla detegenda, ac vestigium rotationis in aqua obscurissimum, in majoribus vero organum rotatorium duplex sœpe in unum confluens, musculus deglutorius seu maxillæ, ovulaque infra caudam pendula, vivos foetus me coram emittentia, conspicuntur.

Per aquas dextrorum & sinistrorum alternatim in quadrantem circuli se volvendo, cirrosque frontales ad corpus deflectendo ac rursus verticaliter projiciendo, supinus vagatur, passim se corripiens.

Affusa urinæ guttula organa rotatoria melius observantur, animal instanti morti relugetatur, prolemque e membranula ovolorum

Y y

lorum superflite emitens, corpus intra vaginam retrahit, fætaque frontales verticaliter erigit; hæ tamen post mortem in angulum obtusum rigidæ persistunt.

Hujus tria tantum individua, duo juniora, alterum *Meyenberge* 1777, alterum *Maglebye Sjælandiæ* 1779, & unicum adultum in dicto pago reperi.

In vadiis fordidis raro.

Fig. 14. 15 & 16. *Brach. Passum*, vario situ, autæ magnitudine, exhibent.

- a. Vagina corporis pellucida.
- b. Corpus retractum.
- c. Cirri frontales.
- d. Seta caudalis.
- e. Cilia rotantia.
- f. Musculus deglutorius.

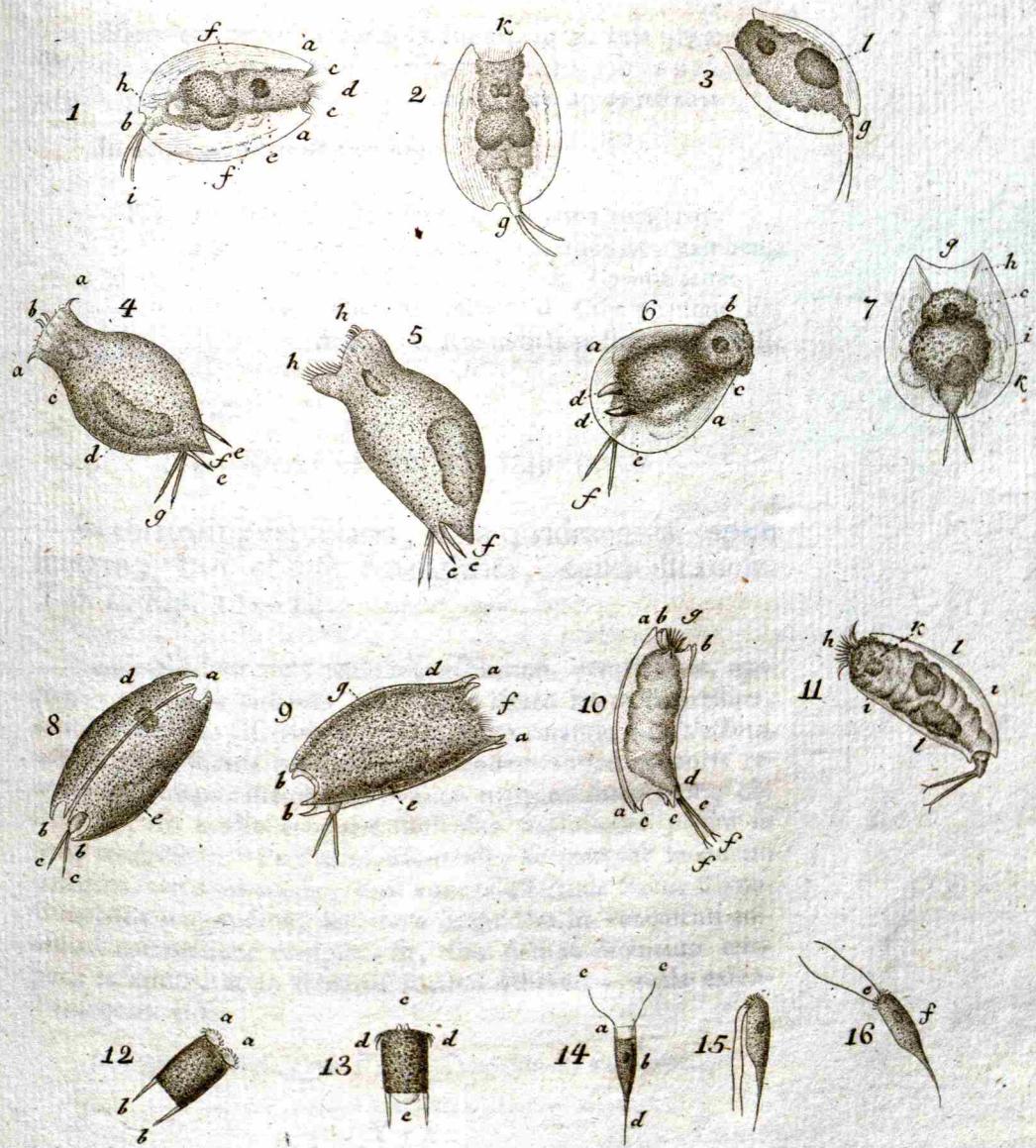
375. BRACHIONUS QUADRATUS.

BRACHIONUS capsularis, testa quadrangula, apice bidentata, basi bicorni, cauda nulla. *Tab. XLIX.*
Fig. 12. 13.

Ovum *Sepiæ* microscopicum, cui cornua alterius extremitatis desunt, prima facie refert.

Testa subquadrata, latitudine tamen longior, nigricans, seu opaca ex subjacente animalculo, supra convexa, subtus planiuscula, medio antici marginis dentibus binis, animalculo retracto conspicuis, instruta, anguli postici marginis in duos mucrones dimidiæ testæ longitudini æquales producuntur. Animalculi intra testam lateatis sola organa rotatoria distinguere potui; in quiete eadem adeo contrahit, ut pili utrinque deflexi videantur; tum quoque postice prostat pars rotundata corporis carnosa in agone mortis varie oscitans.

Motu

Motu interrupto cursorio in superficie guttulae majori testæ parte ultra eandem evasit, seseque reducere minus potis erat, organa igitur retrahere mortique occumbere unice restabat.

In aquis palustribus rarissime.

Fig. 12. *Brach. Quadratum*, organis rotatoriis,
13. ciliis deflexis, aucta magnitudine, exhibent.
a. Organa rotatoria. b. Cornua testæ.
c. Mucrones testæ. d. Cilia utrinque de-
flexa. e. Rotunditas postica animalculi.

376. BRACHIONUS IMPRESSUS.

BRACHIONUS capsularis, testa quadrangula, apice integra, basi obtuse emarginata, cauda flexuosa.
Tab. L. Fig. 12—14.

Animalculum nudo oculo inconspicuum, ventricosum, opacum, moleculis obscuris refertum, altero latere impressum, antice truncatum fasciculo dupli pilorum rotantium instructum, testa seu membrana cinetum esse, tandem antico corporis retracto in prostante membrana hyalina margine integerrimo observatur. In medio corporis musculus deglutorius passim in motu conspicitur. Postice obtusum est, ac margine incisuram quandam interdum prodit, huic annexa est cauda tenuis flexuosa corporis longitudine; hæc raro & quidem in vehementi animalculi commotione conspicua fit, dum nempe momento temporis exseritur, ac in flexuras sursum vibratur, recta extendi nunquam vidi.

In aqua argillosa cum *Volv. Grandinella* rarissime.

Y y 2

Fig.

Fig. 12. *Brach. Impressum*, erectum organis rotatoriis exsertis,

13. retractis,

14. a latere innatantem, aucta magnitudine, fistunt.

a. Organa rotatoria. b. Membrana hyalina. c. Impressura corporis. d. Cauda. e. Musculus deglutorius.

377. BRACHIONUS URCEOLARIS.

BRACHIONUS capsularis, testa ovata, apice sexdentata, basi incisa, cauda longa bicuspi. Tab. L. Fig. 15—21.

Brachionus Urceolaris, *Verm. ter. ♂ fluv.* 142.
Zool. Dan. prodr. 2571.

Krukke-Hvirvleren, *Nye Saml. af Dansk. Videnjk. Sælfk. Skrift.* II. D. p. 249. tab. I, f. III.

Brachionus corpore breviore campaniformi, cauda brevi, *Hill. hist. anim.* p. 11.

Brachionus simplex calyculatus, capsula depressa, postice crenata, oris labio superiore sexdentato, *PALL. Zooph.* 47.

Vorticella simplex pedunculata, ore dentatato, *LINN. Syst. nat.* 12.

Tubipora urceus, *Flor. Fridericbsd.* p. 238. *Faun. Sv.* p. 537.

JOBLOT microsc. tom. I. part. 2. p. 68. t. 9.

BAKER. microsc. p. 338. t. 12. f. 7—10.

SCHÆF. grüne Arm-Polyphen t 1. f. 8. k t. 2. f. 7—9.

GOEZE in BONNETS insect. *Abhandl.* p. 369.

Das Ræderriegen, *LESKE naturgesch.* I. p. 557.

Oculo

Oculo nudo punctum mobile albicans, armato autem animalculum ovatum, postice incisum cauda longa bicuspi & antice organo rotatorio dupli instrutum, conspicitur. Organa rotatoria pro lubitu exserit & recondit, inter quæ pili seu cilia unciniformia adsunt; retractis organis pili, quibus micat, totum marginem anticum occupant, his quoque reductis margo testæ anticus sexdentatus conspicitur. Structura organorum multiplex & inextricabilis est; Dentes quidem antici numero senario interdum apparent, at intermedios longiores mucrones corporis, vix dentes testæ, suspicabar, testæ tamen dentes revera sunt; in incisione autem lunari organi rotatorii percipitur setula mobilis longior cum organis retractilis, ac inter hæc plures minores setulæ vibratiles, quæ setulæ omnes corporis, non testæ, partes sunt. Cirrus porrectus pone aperiuram rarissime visibilis est. Musculus etiam deglutorius splendidus adest; hic vix cor dici debet, cum interrupte & inæqualibus temporis intervallis movetur, maxillæ potius binæ conniventes, durioris quoque substantiæ sunt, in pictura *Bracb. Plicatilis* optime delineatae; Joblot, qui animaleculum hoc gnaviter descripsit, Medicis & Anatomicis, an sint pulmones, dijudicandum commendavit. Cuspides in postico margine, quas in unico individuo vidit Joblot, mihi in nullo visa sunt.

Primo vere sphærulas plerumque tres nigricantes, quæ ovaria, intra corpus ejus crystallinum offendit, easque animalculum e corpore protrudere vidi; Mensibus Junio, Julio & Augusto plurimos in aqua palustri natantes reperi, basi circa caudam instrutos sphærulis tribus nigris, quæ in triangulum dispositæ margine pellucido eingebantur, alio tempore absque sphærulis. Sæpius ova bina æqualia utrinque caudæ adhærent, vel unum duplo majus ab altero latere, vel in ipsa caudæ basi, rarius quatuor ad quatuordecim usque numeravi, tum minora & sphærica, nam quo plura eo minora, quo pauciora eo majora occurunt, in majoribus motus embryonis, e membrana exire enitentis, conspicuus. Unum, cui venter septem ovulis opacis serie du-

plici transversa foetus erat, alium, cui in ventre duo tantum aderant, reperi. Vivos quoque edere foetus vidi, & foetus vivi saepe matri adhaerent. Globulos fuscos, quos intestina putat clariss. SCHAEFFER, ovaria vel ovula esse suadent absentia in iis, qui globulos caudæ affixos gestabant, magnitudo & color idem. Globulos hos ob magnitudinem suam, foetibus vivis exclusis enim maiores potius ovaria, quam ova simplicia, dicendos esse puto. Membranam ovi, exlufo pullo, aliquamdiu basi teste materna adhaerere pellucidissimam vidi.

Cauda abrumpi & redintegrari videtur, quosdam enim, quibus dimidia caudæ pars, alios, quibus tota abrupta erat, alios, quibus in incisione teste rudimentum novæ caudæ succreverat, alios, quibus pars nova jam extra testam producta erat, confexi.

Juniores plerique sordibus obtecti sunt, rarissime caudam corpori inflexam exferunt, dentesque testæ nondum acutos habent; cavendum igitur, ne species diversæ censeantur.

Daphniæ pennatæ & longispinæ adhaerere amant, sex unam occupasse, quatuor nempe intra valvulas affixos, duos dorso insidentes, vidi.

Adiecta guttula aquæ marinæ mox partur anticam corporis intra testam retrahens, nec amplius porrigens, caudam vero quam longissime extendit, uncinulisque affixus testam hinc & il-line vibrat, quasi se se ab instantे vitæ periculo & insequente morte liberare moliens.

Mortuos duos reperi, quorum testa *Monadibus* adeo impleta erat, ut totum corpus in vermiculos resolutum seu merum *Monadum* examen videretur.

Animalcula coabitantia rotatione organorum in faucom delata mox ejaculantur, hinc vitio subreptionis deglutiuntur.

In aquis stagnantibus frequens.

Fig.

Fig. 15. *Brach. Urceolarem erectum, organis rotatoriis exsertis, dentibusque testæ vix conspicuis,*

16. a latere innatantem eodem apparatu,

17. erectum ciliis tantum exsertis marginem occupantibus,

18. his etiam retractis, & dentibus testæ clare conspicuis, ovarioque in ipsa basi testæ hærente,

19 & 20. majorem, illum quidem innatantem, organa omnia, etiam cirrum, exserta, & ovarium majus ab altero latere baseos caudæ, habentem, hunc autem quiescentem sine cirro & ovario,

21. Pullum, sordibus fere obteatum, aucta magnitudine, fistunt.

a. Organa rotatoria. b. Dentes testæ.

c. Cilia. d. musculus deglutorius.

e. Cirrus. f. Ovaria intra corpus.

g. Ovarium majus extra corpus. h. Incisura testæ postica. i. Cauda erecta k.

Cuspides ejus. l. Cauda pulli corpori inflexa.

378. BRACHIONUS BAKERI.

BRACHIONUS capsularis, testa ventricosa, apice quadridentata, basi bicorni, cauda longa bicuspis.
Tab. XLVII. Fig. 13. & Tab. L. Fig. 22. 23.

BAKER. *Beytr.* p. 391. t. 12. f. 11—13.

PALLAS *Zoopb.* p. 92. 6.

Der

Der Wasser-besen, EICH. *micr.* p. 23. t. 1. f. 3. 5.
Brachionus quadridentatus, *Naturf.* 19. p. 47. t. 2.
 f. 9.

Testa membranacea, pellucidissima, utrinque sursum sinuata medio protuberans deorsum in cornu acutum produeta, ante dentibus quatuor, intermediis duplo minoribus, instrueta, postice inter bases cornuum valde emarginata. Inter minores dentes prostant tentacula bina ultra testam & exsertum animalculum porrecta, basi vero intra testam ad maxillas seu musculum deglutorium tendunt; haec ad angulum rectum reflecti quidem possunt, intra testam vero nunquam retrahuntur. Retracto animalculo testa aliquantum dilatatur. Apparatus anticus seu capitis in animalculo exerto eximius, in correpto tentaculis exceptis totus conditur. Præter solitum duplex organum rotatorium, postice interruptum medio, inter tentacula porrigitur ligula hyalina ad maxillas descendens, apice subgloboso ciliato, ac utrinque extra dentes laterales conspicitur orbicula ciliata, ac in ipso corpore pone marginem testæ dentatum inter dentes maiores & tentacula series ciliorum transversa duplex. Motus horum omnium ciliorum oculo pulcherrimum spectaculum præstant. Musculus deglutorius, qualis in congeneribus, continuo, in mortis agone interrupte, movetur; massaque inferior extensis intestinum videtur. Plura vascula minus distincta. Cauda testæ longitudine teres, non annulata uti in plurimis, apice binis mucronibus, intus canaliculo instruitur.

Ova uti in *Brach. Urceolari* e corpore protrusa caudæ & basi testæ seu cornubus aliquamdiu adharent.

In aqua ubi *Lemna Polyrhiza*, ego Meyenbergæ 1777. reperi, HERMANNUS etiam Argentorati, ac demum post innumeras lucubrationes plurium annorum inter *Lemnam minorem* horti Friderichsbergensis suburbani Havnæ Octobre 1784. unicum offendit.

BAKER & EICHHORN plures viderunt, hic tentacula, ille ligulam omisit. PALLAS varietatem *Brach. Urceolaris* suspicatur, cornua tamen e basi testae diversum satis reddunt.

Tab. L. Fig. 22. *Brach. Bakeri*, animalculo exerto,
23. retraicto, aucta magnitudine, fistunt.

- a. Organa rotatoria. b. Ligula. c. Tentacula. d. Orbicula lateralis ciliata. e. Dentes. f. Series ciliorum transversa duplex. g. Musculus deglutorius. h. Cornua testae. i. Cauda. k. Cuspides. l. Intestinum. m. Ovarium.

Tab. XLVII. Fig. 13. Eundem, organis rotatoriis & tentaculis in angulum reflexis animalculi tantum conspicuis, etiam auctum fistit.
a. c. g - m. ut in prioribus.

379. BRACHIONUS PATULUS.

BRACHIONUS capsularis, testa ventrosa, apice octodentata, basi lunata quadricorni, cauda brevi bicuspis. Tab. XLVII. Fig. 14. 15.

Valde refert *Brach. Bakeri*, at majori dentium numero caudaque brevi satis diversa est.

Corpus pellucidum, subquadratum infra inflatum, subtriangularis, apice mucronibus seu pinnis octo strictis, quibusdam parumper inflexis, retractione ciliorum conspicuis.

Ova extra corpus basi adhaerentia pellucida, medio globulo nigro interstincta; plerique unicunum, bina quidam (alterum sphæricum, alterum majus ovale) nonnulli quatuor gerunt;

Z z

hoc

hoc casu, quoniam fere sphærica sint, animalculum quasi vasculum globulis quatuor sussultum oculo fistere videtur.

Vacillando per aquas curvit.

Dum horizontaliter porrectus minuta plura uno eodemque loco vacillare amabat, basi corporis binæ aperturæ majores, in magna & vacua corporis spatha inspicere permiserunt; hæc ova extus pendentia pridem occupaverant; mox alia temporis minuta præceps seu capite fere perpendiculariter innixus idem exercitium pergebat, dein eodem loco gyros aliquot dextrorum, denique sinistrorum egit.

Adiecta gurtula urinæ organa momento retrahuntur, mucrones seu dentes distincte apparent, at tota bestiola obrigelicit; motus tamen musculi deglutorii quinque minuta perdurat; *Kort. Rotatoria* e contra in intermixta urinæ guttula pauca minuta incedere pergit.

In aqua palustri *Meyenbergenſi*.

Fig. 14. *Brach. Patulum*, organis retractis,

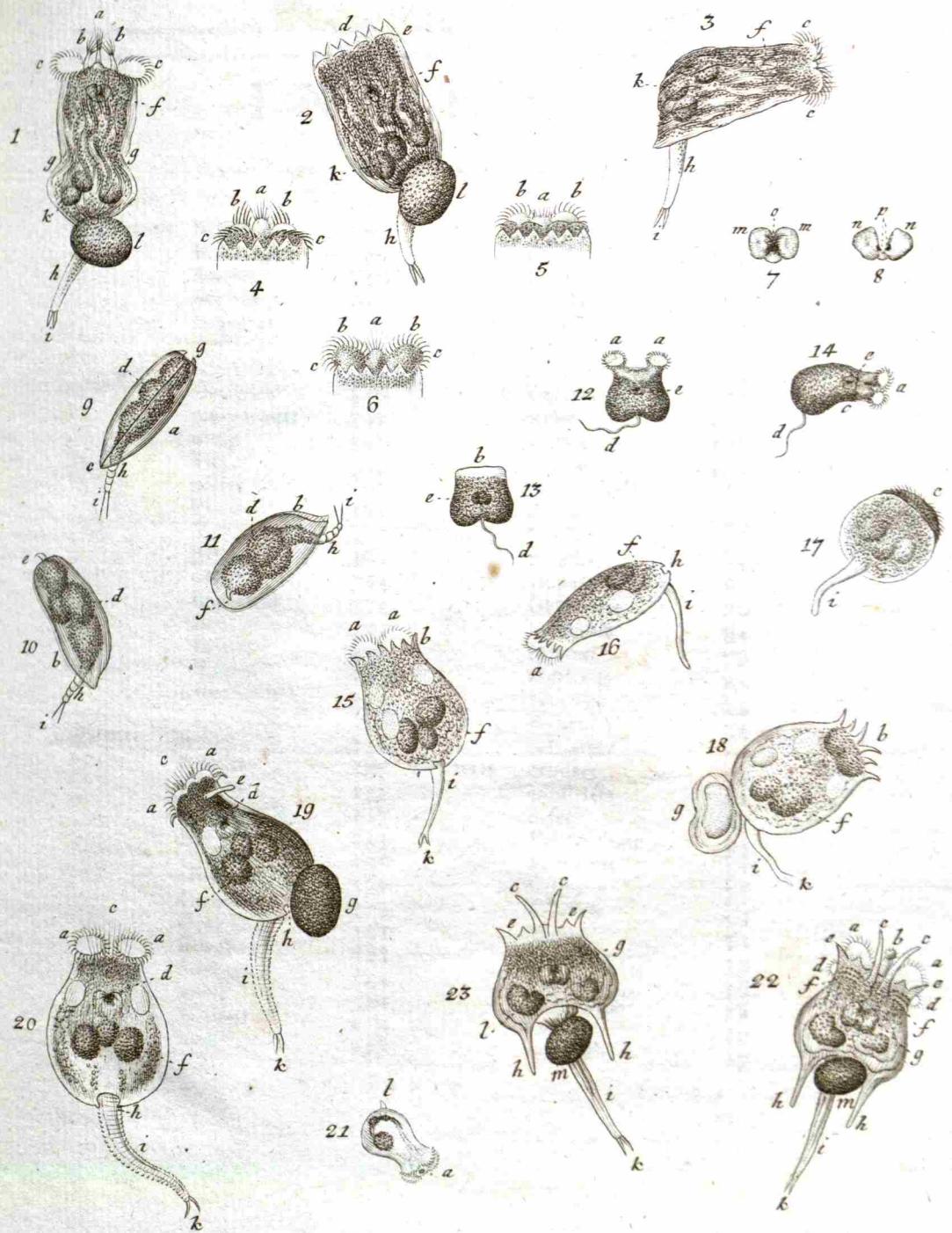
15. organis exsertis, aucta magnitudine, fistunt.

- a. Organa rotatoria.
- b. Dentes.
- c. Musculus deglutorius.
- d. Cornua testæ quatuor.
- e. Cauda.

Equidem tum Naturæ rerum gratias ago, cum illam non ab hac parte video, quæ publica est, sed cum secretiora ejus intravi. — Curiosus spectator excutit singula & querit. Quidni querat? Scit illa ad se pertinere. Quantum enim est, quod ante pedes jacet.

SENEC. nat. quæst. l. i. præf.

IN-

INDEX

Specierum Infusiorum.

		pag.			pag.
BRACHIONUS	Bakeri	359	inquieta		121
	Bipalium	336	Lemna		122
	Bractea	343	Luna		139
	cirratus	352	Lupus		131
	clipeatus	339	Orbis		138
	dentatus	348	Pleur. nectes		135
	impressus	355	Podura		124
	lamellaris	340	setifera		127
	mucronatus	349	tenax		136
	ovalis	345	Tripos		136
	Pala	335	Turbo		123
	passus	353	vermicularis		133
	Patella	341	viridis		126
	Patina	337	CYCLEDIUM		
	patulus	361	Bulla		78
	plicatilis	344	dubium		85
	quadratus	354	fluitans		80
	Squamula	334	Glaucoma		80
	stristus	332	hyalinum		84
	Tripos	347	Milium		79
	uncinatus	350	nigricans		82
	urceolaris	356	Nucleus		83
BURSARIA	bullina	116	Pediculus		84
	dupletta	117	rostratum		82
	globina	118	caudata		34
	Hirundinella	117	constricta		31
CERCARIA	Truncatella	115	deses		25
	Catellus	129	Epi. omium		34
	catellina	130	Farcimen		37
	Crumena	129	festivans		36
	Cyclidium	137	Fritillus		33
	Discus	137	Fusus		32
	forecipata	138	gemma		35
	gibba	134	Index		38
	Gyrinus	120	intermedia		28
	hirta	119	Larva		40
		128	nebulosa		27
			ENCHELIS		
			Z z 2		
				ENCHELIS	

VORTICELLA		PAG.		PAG.
citrina		306	notata	316
constricta		293	ocreata	265
convallaria		315	papillaris	266
crateriformis		278	pate-fine	313
cratigaria		277	periformis	307
Cucullus		264	polymorpha	260
cyathina		311	polypina	318
digitalis		327	putrina	311
difcina		271	pyrena	314
fasciculata		320	racemosa	310
Felis		301	ringens	309
flosculosa		304	rotatoria	295
folliculata		285	Sacculus	267
fraxinina		276	Scyphina	273
fritillina		273	Senta	290
furcata		299	socialis	304
gemella		323	sphaeroides	255
globularia		313	Spotanum	219
hamata		278	stellata	270
hians		321	flexuosa	303
inclinans		309	Iuccellata	297
lacinulata		292	togata	294
Larva		286	tremula	299
limocina		275	truncatella	274
longifeta		295	tuberculata	308
lunaris		314	utriculata	264
lunifera		257	vaginata	310
multiformis		262	Valga	266
natura		268	Veris	258
nebulifera		317	vericilla	261
nigra		263	Viridia	254